Havets hemmelighed

Bram Stoker

Bibliotek 1800

Bram Stoker

Havets hemmelighed

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Bram Stoker: *Havets hemmelighed* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

For så vidt angår de dele af bogen, som er oversat af Kim N. Jensen (f.1955), har oversætteren givet tilladelse til distribution af hans værk på samme vilkår som resten af bogen, dvs. Creative Commons BY-NC-SA, jvf. nedenfor.

Nærværende forøgede, opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Bram Stoker: *Havets hemmelighed* is based upon sources in the public domain worldwide.
As for the parts translated and/or augmented by Kim N. Jensen (b.1955), the translator has consented to det distribution of his work under the same license as the rest of the ebook, Creative Commons BY-NC-SA, as described hereunder.

This extended, updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

1. Åndesyner

Jeg var lige kommet til Cruden på mit årlige besøg der, og efter en sen morgenmad sad jeg på den lave skrænt ved broen over floden. Lige over for mig på den anden side at vejen under en lille gruppe træer stod en høj, mager, gammel kvinde og stirrede stift på mig. I det samme kom en mand og to kvinder forbi. Uvilkårligt fulgte jeg dem med øjnene, for det forekom mig, efter de var passeret, at de to kvinder gik sammen og manden alene foran, bærende en lille ligkiste på sin skulder. Jeg gøs ved at se det, men et øjeblik efter så jeg dem alle tre gå hen ad vejen ganske som før. Den gamle kvinde betragtede mig nu med flammende øjne. Hun kom over til mig og sagde uden mindste indledning:

"Hvad så De, siden der kom et så forfærdet udtryk i Deres ansigt?" Jeg havde ikke lyst til at sige hende det og svarede ikke. Hendes store øjne var fæstede så skarpt på mig, som om hun kunne læse mine tanker. Jeg følte, at jeg blev ganske rød, da hun mumlede: "Jeg tænkte det nok. Selv jeg kunne ikke se, hvad han så."

"Hvad mener De?" spurgte jeg. Hun svarede tvetydigt: "Vent! De får det måske at vide inden i morgen ved denne tid!"

Hendes svar interesserede mig, og jeg prøvede på at få hende til at sige mere, men hun ville ikke. Hun fjernede sig med en statelig bevægelse, der passede godt til hendes høje, magre skikkelse.

Efter middagen, da jeg sad uden for hotellet, blev der pludselig et stærkt røre i landsbyen; mænd og kvinder løb frem

og tilbage med forskrækkede og bedrøvede ansigter. Ved at forhøre mig om, hvad der var sket, fik jeg at vide, at et barn var druknet nede i den lille havn. Lige i det samme løb en mand og en kvinde, de samme, som jeg tidligere på dagen havde set passere broen, forbi med vilde, forstyrrede miner. En af de tilstedeværende så medlidende efter dem og sagde:

"Stakkels mennesker. Det er en sørgelig hjemkomst for dem i aften."

"Hvem er det?" spurgte jeg. Manden tog høfligt sin hue af, idet han svarede:

"Faderen og moderen til det barn, som druknede!" Imens han talte så jeg mig om, som om nogen havde kaldt på mig.

Dér stod den magre kvinde med et triumferende udtryk i sit ansigt.

Kysten ved Cruden-bugten i Aberdeenshire er rig på krumninger. Langs med den er en lang række klitter, i hvis hulninger vilde violer, mos og leverurt danner et grønt tæppe. Overfladen af klitterne holdes sammen af hvenegræs og skifter stadig form, eftersom vinden tager fat i det fine sand og driver det frem og tilbage. Bag ved dem er der grønne enge og marker, og landet skråner jævnt opad, indtil Braemars bjerge i en blå tåge afslutter udsigten. Midt ud for bugten ligger ligesom et miniaturebjerg, der kaldes Hawklaw, herfra og mod syd er kysten høj med en svag sænkning nedefter.

Der er et bredt, fast bælte af sand langs havet, men i stormvejr skyller bølgerne hen over det, og mange søfolk har lidt skibbrud på det grundede vand dér.

Hvis man figurlig talt vil betegne Cruden-bugten som en mund, med klitterne som den bløde gane og det grønne Hawklaw som tungen, er klipperne ved dens yderpunkter tænderne. Mod nord hæver de sig takkede og ujævne i rød granit. Imod syd, hvor de strækker sig en to-tre kilometer ud i havet, synes naturen at have anspændt sine yderste kræfter. Det er her, hvor det lille forbjerg Whinnyfold skyder sig frem, at de to store, fremherskende geologiske træk på Aberdeens kyst mødes. Nordens røde granit slutter sig til sydens sorte gnejs. Denne forening må være sket ved en voldsom naturomvæltning, for store masser af begge klippearter ligger kastet mellem hinanden i de mest forskellige former. En kilometer eller mere strækker klipperne sig ud i havet, enkeltvis eller i brudte masser, som i en farlig klynge, kendt som "Skares" – Skærene – der i århundreder har voldt forfærdelige søulykker. Hvis havet lod sine døde ligge, hvor de faldt, ville havbunden omkring The Skares være hvide af deres ben, og vragene ville danne nye øer. I stille vejr hæver de sig mørke over havet, men når stormen bruser, skjules de ganske af de oprørte bølger. Og havmågerne, som ellers hviler på dem, flagrer da over dem og forener sine skrig med stormens og havets brølen.

Landsbyen, der ligger ved mundingen af Cruden-floden på den nordlige side af bugten, er ganske tarvelig; den består af nogle fiskerhytter med to eller tre store tegltækkede tørreskure anbragt i sanddyngerne bag ved fiskernes huse. I øvrigt var der, da jeg første gang så den lille flække, et udsigtspunkt på en høj klippe, et par spredte avlsgårde og et lille hotel ved den vestlige bred af floden, hvor en række piletræer beskyttede dets have, som altid var fuld af frugt og blomster.

Fra den sydlige del af bugten til landsbyen Whinnyfold er der kun et par hundrede meters afstand; først en stejl opstigning og derpå en jævn vej langs en lille strøm. Til venstre for denne vej, i retning af Whinnyfold, hæver terrænet sig i en stejl skråning og sænker sig så igen som en slags bakke på et par kvadratkilometer. På sydsiden falder de sorte klipper ud i en lille bugt, i hvis midte der ligger en malerisk lille klippeø. Imod øst og nord ser man fra denne sti ud over en mængde små uregelmæssige bugter eller vige, hvor kystens forbjerge rager ud ligesom fingre. De yderste spidser forsvinder i vandet og danner rev, hvis eksistens kun anes i stormvejr, når bølger brydes mod dem og sender mængder af skum hvirvlende til vejrs. Stranden i disse vige er for det meste bølgende og grønne, hvor jord eller sand har dækket grundfjeldet og givet fodfæste til græs og kløver. Her har der også engang været store huler, der nu om stunder enten er faldet sammen eller fyldt op med sand. I en af disse bugter, Broad Haven, står lige ud for The Skares en isoleret klippe, som stedets folk kalder "Den fattige mand", i hvis fodstykke tid og vejr har boret et hul, så man tørskoet kan gå igennem den.

Imellem de klippemasser, som på alle sider og kanter af disse bugter skyder sig ned imod havet, er der hist og her naturlige udløb, hvorigennem fiskerne i Whinnyfold kan få deres både ind.

Da jeg første gang så dette sted, blev jeg indtaget i det. Havde det kunnet lade sig gøre, ville jeg have tilbragt sommeren der, men der var ingen passende bolig at få. Jeg blev derfor i det lille hotel Kilmarnock Arms.

Tre år i træk kom jeg igen. Så købte jeg mig en grund i Whinnyfold og lod bygge et hus på den med udsigt til Skares. Dette gav mig jævnligt anledning til at tage til Whinnyfold, og mit påbegyndte hus var til stadighed i mine tanker.

Hidtil var mit liv gledet roligt hen. I skolen havde jeg, skønt hemmeligt ærgerrig, ikke drevet det vidt med hensyn til resultater. På kollegiet var jeg bedre faren, for mit store legeme og mine atletiske kræfter gav mig en vis anseelse, der tvang mig til at overvinde min naturlige tilbageholdenhed. Da jeg omtrent var otte og tyve år, var jeg ganske vist jurist med ansættelse i en af retterne, men uden noget som helst kendskab til lovens praksis og endnu mindre til dens teori. Jeg havde kun få slægtninge, men en god, om end ikke stor formue, og havde rejst verden rundt som turist.

2. Gormala

Hele den nat tænkte jeg på det døde barn og den forunderlige vision, jeg havde haft. Enten jeg sov eller vågede, stod den for mig, og heri blandede sig billedet af den høje, gamle kvinde med det skarpe blik, der havde næret så stor interesse for denne sag, og min andel i den. Jeg spurgte værten, om han kendte hende, da han i sin egenskab af postmester vidste besked med de fleste folk der i omegnen. Han fortalte mig, at hun var fremmed der på stedet og tilføjede så:

"Jeg kan ikke begribe, hvad der har ført hende hertil. Hun er kommet her over fra Peterhead en to-tre gange i den senere tid, men det lader ikke til, at hun har noget at gøre her. Hun har intet at sælge, hun arbejder ikke og hun hverken stjæler eller tigger. Af hendes gæliske kan jeg høre, at hun må stamme fra de fjerne øer i vest."

Senere på dagen, da jeg gik nede ved stranden i nærheden af Hawklaw, kom hun hen til mig. Jeg var på vej mod Whinnyfold, da hun pludselig nærmede sig til mig bagfra. Hun trådte så pludseligt frem, at hun måtte have ligget skjult imellem klitterne, ellers havde jeg set hende i afstand på den ensomme kyst. Hun var åbenbart vant til at bestemme; hun talte til mig i et tonefald og med gestus, der fik mig til at føle mig, som om jeg på en eller anden måde var hende underlegen:

"Hvorfor fortalte De mig ikke, hvad De så i går?"

Instinktivt svarede jeg: "Det ved jeg ikke. Måske fordi det forekom mig så latterligt."

Hendes strenge træk antog et foragteligt udtryk, da hun sagde: "Er Død og Dom så latterlige, at De ikke tør tale om dem?"

Jeg ville til at give hende et skarpt svar, da det slog mig, at det var mærkeligt, hun vidste, hvad jeg havde set. Overrasket spurgte jeg hende: "Hvor i alverden ved De det? Jeg har ikke fortalt det til nogen." Jeg holdt inde, for jeg var forvirret; dette var et mysterium, jeg ikke fattede. Hun lod til at kunne læse mine tanker som en åben bog, for hun stirrede forskende på mig og svarede med et underligt smil:

"Oh, unge mand, ved De ikke, at De har øjne, som kan se? Forstår De ikke, at De har øren, som kan høre? Kan det være, at én med Synets gave ikke selv forstår det? Deres ansigt, dengang De så Dommen, var mig som en prentet side i en bog for mit øje."

"Vil De dermed sige, at De kunne læse i mit ansigt alt, hvad jeg så?"

"Nej, nej, unge mand, ikke alt, skønt jeg selv er seer, men jeg vidste, at De havde set Dommen!"

"Når De har seerevne, hvorfor så De da ikke selv dette syn, eller hvad det nu var?"

"Ah, unge herre," svarede hun og rystede på hovedet. "De er meget uvidende om, hvordan Skæbnen spinder sine tråde. Så vid da, at synerne kommer kun til de udvalgte. Ingen kan selv fremmane dem."

"Men," sagde jeg, og min stemme var ikke fri for at antage en vis triumferende klang, "hvordan kan det så være, at hvis de kun viser sig for de udvalgte, at De, der åbenbart ikke var udvalgt ved denne lejlighed, alligevel ved det?"

Hun svarede utålmodigt:

"Unge mand, selv en almindelig dødelig har evnen til at se meget, hvis hun er i besiddelse af evnen til at tænke, og viden og erfaring til at lede hende på vej. Hvordan tror De ellers det kan være, at nogen kan se meget, mens andre går blinde gennem livet?"

"Så vil De måske sige mig, hvor meget De så, og hvordan De så det?"

"Ah! for den, der har skuet Dommen behøves kun lidt til at lede tanken. Alt for længe og alt for ofte har jeg skuet dødens varsler til at jeg ikke skulle kunne kende dem igen, når jeg ser dem i andre. Nej, unge mand, hvad jeg så af Deres syn havde intet med seergaven at gøre; jeg gjorde blot brug af mine egne øjne. Jeg ved ikke noget nærmere om Deres syn. Jeg ved ikke om det var det ene eller det andet eller det tredje af Dødens varsler, men jeg mærkede, det var Døden."

"Så er synskheden altså noget ganske tilfældigt?" sagde jeg spørgende.

"Tilfældigt! Tilfældigt!" gentog hun hånligt. "Nej, unge herre, de, som sender synerne eller lader stemmen lyde, ved nok, hvem de udvælger og hvorfor."

"De misforstår mig," sagde jeg, og følte mig en smule ovenpå, siden jeg tilsyneladende havde fanget hende i en fejl, "jeg mente ikke et øjeblik, at Dommen – hvad det så er – ikke skulle være en virkelig forudanelse. Det jeg mente var, at det tilsyneladende er tilfældigt, i hvis øre Stemmen – hvad det så er – taler, når det én gang er bestemt, at den skal lyde."

Atter svarede hun hånligt:

"Nej, nej, der er ikke noget tilfældigt ved Dommen. De, der sender Stemmen og Synerne ved meget godt, til hvem de bliver sendt og hvorfor. Forstår De ikke, at det ikke er nogen barneleg? Når stemmen taler, følges den gerne af tårer og klager. Vel er det kun en del af den store plan for alle ting, men den, som er udvalgt til at se eller høre, må også have sin andel i, hvad der skal ske."

"Skal jeg da tro, at seerevnen kun er en ringe part af et eller andet stort mål, som skal nås ved forskellige midler, og at den, der ser Synerne eller hører Stemmen kun et skæbnens blinde redskab?"

"Ja, nornerne ved, hvad de vil og trænger hverken til blinde eller seende menneskers hjælp."

Det slog mig, at hun brugte ordet *nornerne*. For det var tydeligt, at om hun end var kristen – og her ud vestpå plejer folk at være meget religiøse – stammede hendes tro på det overnaturlige dog fra den gamle hedenske gudelære. Jeg turde imidlertid ikke spørge hende om det for ikke at gøre hende vred, men vedblev:

"Sig mig, har De selv haft syner?"

"Det er ikke noget at rose sig af eller prale med. Men, da De selv er seer, tør jeg tale til Dem om det. Jeg har set havet oprøres uden årsag på det sted, hvor senere en båd er gået under; jeg har hørt ligkistesnedkerens hammer på den øde hede, når én gik forbi, der snart skulle dø. Jeg har set liglagenet om én, der skulle drukne, både når jeg var vågen og når jeg drømte. Ja, jeg har på mange måder haft varsler om dommens komme."

"Men er alle disse varsler da gået i opfyldelse?" spurgte jeg. "Er det nogensinde sket, at De har hørt sære lyde eller set

mærkelige syn, og der aldrig skete noget? Jeg forstår, at De ikke altid ved, hvem der skal tilstøde noget, men blot, at døden vil komme til *en eller anden*?"

Hun blev ikke vred over dette spørgsmål, men svarede straks: "Nej, men der er tider, hvor man ikke ved, hvad der er blevet varslet for. Tænk Dem blot, unge mand, hvor mange døde, der ligger ukendte på havets bund; hvor mange ben, der bleges i dybe kløfter eller på bjergsiderne, uden at nogen ved, hvem de er. Og hvor mange er ikke døden kommet til på en måde, som andre mennesker ser som naturlig, når det i virkeligheden er ukendte menneskehænder, der er årsagen?"

Dette var svært at svare på, så jeg forandrede mine spørgsmål en smule.

"Hvor lang tid må der forløbe, inden varslet går i opfyldelse?"

"I så selv i går, hvor hurtigt Døden kan følge på Dommen, men der kan også gå dage og uger hen, inden den fuldbyrdes."

"Er det også tilfældet," spurgte jeg, "når man kender den person, over hvem Dommen er udtalt?"

Hun svarede med dyb overbevisning:

"Ja, selv da. Jeg kender én, som går omkring her iblandt os i sin fulde kraft. Men Dommen er udtalt over ham. Jeg så ham med mine egne øjne ligge udstrakt på skærene med vandet dryppende af håret. Og jeg hørte ligklokkerne ringe, da han gik forbi mig på en vej, hvor der ikke findes nogen klokke i miles omkreds. Og atter så jeg ravnene flyve om hans hoved inde i kirken."

Her var virkelig et tilfælde, hvor seergaven kunne prøves, så jeg spurgte hende straks, omend en smule modstræbende:

"Kan det bevises? Ville det ikke være en udmærket lejlighed til at gøre dette bekendt, og, hvis dødsfaldet så virkelig indtræffer, vil det bevise, at synskhed trods al tvivl virkelig eksisterer."

Men dette forslag blev ikke vel modtaget. Hun svarede med foragt:

"Trods al tvivl? *Tvivl!* Hvem tvivler vel om, at Dommen er til? Men hvad vedkommer det offentligheden og de nysgerrige! Seerens syner og stemmer er ikke et legetøj for fine fruer og lediggængere."

"Tilgiv mig, jeg talte uden at tænke mig om. Jeg burde i alt fald ikke have sagt sådan – ikke til Dem."

Hun modtog min undskyldning med en majestætisk hovedbøjning; men i næste øjeblik viste hendes ord, at hun alligevel dog kun var en kvinde.

"Jeg vil fortælle Dem det, for at De, når timen kommer, ikke skal tvivle, da De selv er en seer. Så vid da og husk det, at det var Gormala MacNiel, som sagde Dem det, at Lauchlane MacLeod er blevet kaldet, skønt stemmen endnu ikke har lydt i hans egne øren, men kun i mine. Men De skal med tiden se –"

Hun standsede pludselig, som om en tanke havde slået hende, og vedblev så:

"Da jeg så ham ligge udstrakt på skærene, var der en, som bøjede sig over ham. Jeg kunne ikke ved nattetid kende denne mand, selv om månen skinnede. Vi får at se! Vi får at se!"

Uden at sige et ord mere, vendte hun sig om og forlod mig.

Hun ænsede ikke mine kaldende råb, men gik med lange skridt ind imellem klitterne, så hun snart var ude af syne.

3. En gammel spådom

Den næste dag kørte jeg på min cykel til Peterhead og gik ud på havnemolen. Det var en klar, lys dag i juli, og en frisk nordenvind blæste. Fiskerbådene var i færd med at gå ud, og da jeg kom, var de første ved at passere havneåbningen. Nu og da kom en forsinket fisker løbende for at nå sin båd, inden den var ude af havnen.

Jeg klatrede op på en høj sten for at betragte det herlige skue, mens jeg røg en cigar. Lidt efter lagde jeg mærke til, at Gormala hastigt kom hen ad molen, idet hun nu og da skjulte sig bag en af fortøjningspælene. Jeg holdt øje med hende; for jeg antog, at der var en eller anden, hun udspejdede.

Snart efter kom en høj mand slentrende, og af kvindens bevægelser kunne jeg se, at han var genstanden for hendes iagttagelser. Han nærmede sig det sted, hvor jeg sad, og blev stående der med den rolige tålmodighed, der er fiskerne egen.

Han var en køn fyr, over seks fod høj, med et svært, krøllet, rødgult hår og busket skæg.

Hans gulbrune øjne var klare og lysende, og hans træk kraftige, men smukt formede. Hans benklæder glinsede af sildeskæl og var trukket ned i et par store søstøvler. Han var iført en blå jerseytrøje, og på hovedet havde han en skindhue. Jeg kom til at tænke på, hvordan sildefiskeriet gik dårligt på grund af brugen af trawl, og tænkte, det ville være et udmærket emne til at indlede en samtale. Jeg gik altså hen til denne efterkommer af de gamle vikinger. Han udtalte sin mening, der var afgjort mod trawlerne og de love, der tillod dem at drive

deres skadelige virksomhed. Han talte et særpræget gammeldags bibelsprog, jævnt og fuldt af billeder. Han fortalte, at der fandtes visse fiskebanker, hvor udbyttet før i tiden havde været særdeles glimrende, og som nu var fuldstændig tømte, og sluttede:

"Og det er vel ganske naturligt, herre. Tænk Dem, at De var en bonde, der har beredet Deres land og gødet det, De har sået sæden og pløjet markerne og beskytter det mod vindens og stormens hærgen. Hvis De så, når det spæde grønsel kommer frem af jorden, tager til Deres harve og trækker den gennem spirerne, hvad bliver der så af den lovede høst?"

Et øjeblik blev jeg grebet af hans smukke, dybe og klare stemme, hans alvorlige tonefald og hele skikkelsens skønne, simple renhed. Det forekom mig pludselig, som om jeg så ham i lang afstand som en lille skikkelse med en moden kornmark til baggrund. Omkring hans fødder lå folderne af et hvidt lagen, hvis ender svandt bort i luften. I næste øjeblik var billedet forsvundet, og han stod foran mig i hele sin højde.

Jeg tabte næsten vejret, for lige bag ved ham stod Gormala og stirrede, ikke på fiskeren, men på mig, med øjne, der ligefrem flammede af iver.

Fiskeren vedblev at tale. Jeg hørte imidlertid ikke, hvad han sagde; for atter var der kommet en slags hemmelighedsfuld forvandling over vore omgivelser. På det blå hav rugede nattens mørke, den høje middagssoı havde tabt sin brændende kraft og skinnede med fuldmånens blege, gule skær. Rundt omkring mig på alle sider var der vand, og dets brusen lød i mine øren. Atter var den unge fisker foran mig, denne gang i sin fulde størrelse, men han lå udstrakt, mat og livløs med dødens kulde i

sit voksblege ansigt. Det hvide lagen var nu svøbt om ham lige op til hjertet, jeg syntes at føle Gormalas øjne brænde mig lige ind i hjernen ved dette syn. Pludselig antog alt på ny sin naturlige skikkelse, og jeg lyttede roligt til den unge vikings forklaringer.

Uvilkårligt vendte jeg mig om og så på Gormala. Et øjeblik syntes hendes øjne at stråle triumferende, så trak hun det lille sjal, hun bar, tættere om sig og vendte sig bort med en næsten ærbødig bevægelse. Hun satte sig på en sten ved havnen og så ud over havet, der nu var besat med en myriade af brune sejl.

Lidt efter kom der pludselig liv i fiskeren; han lettede på hatten og med et kort: "Farvel, gode herre!" stillede han sig lige på kanten af molen, parat til at springe om bord på en smakke, der hurtigt kom sejlende og næsten skurede mod stenene. Det gav et sæt i os, idet han gjorde springet, tog roret ud af styrmandens hånd og vendte stævnen imod havet. I det samme sagde en gammel fisker bag ved os, der var kommet hinkende:

"Han gør det spring én gang for mange! Lauchlane MacLeod er alt for dumdristig."

Lauchlane MacLeod! Den samme, som Gormala havde profeteret om! En iskold gysen gennemfo'r mig ved at høre dette navn.

Efter lunch på hotellet spillede jeg golf til hen ad aften. Så satte jeg mig på min cykel for at vende hjem. Jeg havde langsomt arbejdet mig op ad den lange bakke ved Stirling stenbrud, da jeg så Gormala sidde ved vejen på en stor rullesten af rød granit. Hun havde åbenbart passet mig op; for da jeg nærmede mig, rejste hun sig og stillede sig foran mig på vejen.

Jeg sprang af cyklen og spurgte hende rent ud, hvad hun ville, siden hun standsede mig.

Gormala var i sig selv en imponerende skikkelse; men i dette øjeblik så hun uhyggelig og næsten overjordisk ud, som hun stod der, beskinnet af den strålende sol med det mørke hav til baggrund, hvis dystre udseende blev understreget af grønsværens lysende smaragdgrønne, der faldt ned mod klippekysten for vore fødder.

Stedets ensomhed føltes nærmest fysisk. Fra det sted, vi stod, var der ikke hus at se, og den mørknende havflade var fuldstændig tom for sejl. Det forekom mig, som var vi to de eneste levende væsener i naturens store øde. Det virkede næsten frygtindgydende. Gormalas første, mystiske hilsen, da jeg havde set det døde barn, og hendes vedblivende forfølgelse siden, var begyndt at gå mig på nerverne. Hun var blevet mig noget påtvunget, og uanset om hun var fysisk til stede eller ej, så holdt forventningen eller frygten for hendes komme – jeg vidst næppe selv hvilket – mine tanker i stadig virksomhed. I dette øjeblik betvang selve hendes mærkelige, statueagtige fremtoning mine tanker. Vejret havde forandret sig umærkeligt. Den klare, lyse morgenhimmel var blevet mørk, og blæsten var døet hen til et skæbnesvangert vindstille. Naturen syntes at være på vagt og villig til at tale direkte til et menneske, der var modtagelig som jeg i dette øjeblik. Hun lod til selv at vide det; for hun stod ganske tavs et helt minut, inden hun med en højtidelig, advarende stemme sagde:

"Tiden iler, Lammas-dagen [Note 1)] nærmer sig."

Ordene gjorde indtryk på mig, jeg ved ikke hvorfor; for selv om jeg nok havde hørt ordet Lammas-dag, havde jeg ikke

mindste idé om, hvad der mentes med det. Gormala syntes med sit skarpe blik at læse i mit ansigt, som om det var en åben bog. Der var en undertrykt utålmodighed i hendes væsen, som når man må standse i en eller anden vigtig sag for at give et barn, hvis hjælp man for øjeblikket trænger til, en forklaring.

"De ved ikke hvorfor? Har De måske ikke hørt om Lammas-dagen, eller kender De ikke profetien om Havets Hemmelighed og de skatte, som ligger skjult deri?"

Jeg satte mig ganske skamfuld med en fornemmelse af, at jeg burde have vidst alt det for længe siden. Hun fortsatte:

"Så hør da og lær," og hun udtalte de følgende vers med et underligt, kort tonefald, der stemmede med omgivelserne og sænkede sig så dybt i mit hjerte og i min erindring, at det var mig umuligt at glemme dem.

For at råde havets gåde stor
og granske, hvad i dybet bor,
til ét du samle trende ord:

Gylden måne, når strøm rinder ud;
trolddom, som bindes på Lammas-flods bud
og en gylden mand med død som sin brud.

Der opstod en lang pause, og jeg havde en besynderlig fornemmelse. Havet forekom mig at blive klart som krystal, og da jeg stirrede på det, kunne jeg se alle dets mysterier, men hvori de bestod, anede jeg ikke. Fortiden, nutiden og fremtiden blandedes ligesom i en vild, kaotisk hvirvlende drøm, hvorfra tanker og ideer syntes at udgå, uventet ligesom gnisterne fra det glødende jern under hammeren. Der opstod ubestemte længsler, forhåbninger og muligheder i mit hjerte. Men frem

for alt fik jeg en sådan fornemmelse af magt, at jeg instinktivt rettede mig i min fulde højde og blev mig min fysiske styrke bevidst. Idet jeg gjorde det og så mig om, var det, som om jeg vågnede op af en drøm.

Rundt om mig var der ikke andet end de drivende skyer, det stille, tavse sand og det mørke hav. Gormala var intetsteds at se.

4. Lammas-floden

Da jeg kom til Cruden, var det ganske mørkt. Hele vejen havde jeg været optaget af tanken om Gormala og de mysterier, som hun ligesom omspandt mig med. Jo mere jeg tænkte over det, jo mere forvirret blev jeg, men det mærkeligste var, at jeg syntes at forstå en del af det. Som nu med hensyn til Lauchlane MacLeod. At hun anså ham for en mærket mand, vidste jeg af hendes egne ord, men jeg vidste tillige, hvad hun ikke syntes at ane, at han i sandhed var en mand tro som guld. Det var ikke alene hans hår og hans øjne, der stirrede gyldenbrune ud fra hans ansigt, men hele hans væsen var som det ægte metal, det var blevet mig klart under det syn, jeg havde på molen. Da Gormala udtalte den gamle spådom, forekom det mig derfor straks, at han måtte være en hovedfaktor i de kræfter, der måtte forenes for at havets hemmelighed skulle åbenbares. Jeg besluttede derfor at tale med seersken og bede hende om en forklaring. Min egen indstilling til det hele forekom mig også interessant. Jeg var hverken skeptisk eller troende, jeg vaklede lidt til begge sider. Min sympati hældede vist mest til den mystiske side af det, sammen med en slags forståelse af tingenes indre natur, der var mere følelsesmæssig end egentlig bevidst.

Hele natten lå jeg i urolige drømme, mit sind bearbejdede dagens begivenheder i det uendelige, og hundreder af forskellige sammenhænge mellem Gormala, Lauchlane MacLeod, Lammas-floden, månen og havets hemmeligheder. Først hen ad morgenstunden faldt jeg i en tryg søvn.

Og, som det så ofte går, morgenens reaktion på en urolig nats spekulationer var forglemmelse. Det var først ud på eftermiddagen, at jeg igen begyndte at tænke på denne heks – for således var jeg begyndt at omtale Gormala for mig selv. Derimod havde jeg det meste af dagen en følelse af nedtrykthed – ikke egentlig frygt – og uro. Var det muligt, at hun til en vis grad havde hypnotiseret mig? Jeg huskede med en let nervøsitet, hvorledes jeg aftenen i forvejen var standset ifølge hendes vilje, og hvorledes jeg havde været ligesom i andre omgivelser, så længe jeg befandt mig i hendes nærværelse. En pludselig tanke slog mig; jeg gik hen til vinduet og så ud. Et øjeblik var det, som om mit hjerte holdt op at slå.

Lige over for huset stod Gormala, ubevægelig. Jeg gik straks ud til hende, og uvilkårligt rettede vi vor gang ned imod klitterne. Mens vi gik, spurgte jeg hende:

"Hvor blev De af i går?"

"Jeg gik for at udføre det, der skal gøres!"

Hun stirrede frem for sig med et ubevægeligt udtryk, og jeg vidste, at det ikke ville være værd at fortsætte i den retning, så jeg spurgte i stedet:

"Hvad mente De med Deres spådom i går?"

Hun svarede i en højtidelig tone:

"Det ved kun den, fra hvem den stammer, indtil tiden er inde."

"Hvem stammer den fra?"

"Det ved ingen. Den er lige så gammel som selve øernes klippegrund."

"Hvorfra har De da lært den at kende?"

Det var med en vis stolthed, hun svarede, som når en fyrste taler om sine forfædre:

"Den er kommet ned til mig igennem århundreder og er gået fra moder til datter i en lang, uafbrudt linje. I må vide, unge herre, at jeg hører til en slægt af seere. Jeg er opkaldt efter den gamle seerske Gormala, der på de vestlige øer var kendt og æret af alle, den Gormala, hvis moders moder og atter moders moder helt ind i den grå oldtid holdt mænds og kvinders skæbne i deres hænder og beherskede havets hemmeligheder."

Men da det var tydeligt, at Gormala selv måtte have en mening om spådommen, eller fortryllelsen, eller hvad det var, spurgte jeg hende igen:

"Men De må dog forstå noget af betydningen, ellers ville De ikke tillægge den en sådan vigtighed?"

"Jeg ved ikke andet, end hvad jeg ser med det indre øje, der fortæller skæbnen sine syner."

"Hvorfor advarede De mig da om, at Lammas-floden var nær?"

Det barsk udseende kvindemenneske smilede ligefrem, da hun svarede:

"Hørte De ikke ordene om Lammas-floden, der er en af de kræfter, der behersker spådommen?"

"Nuvel, sagen er, at jeg kender ikke noget til Lammas-floden. Det er ikke noget, vi bruger i den anglikanske kirke," sagde jeg, nærmest som en forklaring på min uvidenhed.

Hun svarede ikke på det, men benyttede min uvidenhed til at dreje samtalen i den retning, hun selv ønskede:

"Hvad så De, da Lauchlane MacLeod blev lille for Dem og atter stor?"

"Simpelthen at han pludselig blev et ganske lille billede af sig selv, set imod en stor mark med modent korn."

Nu slog det mig, at jeg hverken havde fortalt hende eller nogen anden, hvad jeg havde set. Hvorfra vidste hun det da? Ærgerlig spurgte jeg hende. Hun svarede overlegent:

"Hvoraf jeg ser det, jeg, som er en seerske og nedstammer fra en slægt af seersker? Så jeg ikke, hvorledes De stirrede ud i det fjerne, hurtigt som tanken. Men hvad så De bagefter, da De kiggede fra den ene side til den anden som på en, der lå udstrakt foran Dem?"

Jeg blev endnu mere ophidset og svarede i en slags bedøvelse:

"Jeg så ham ligge død på en klippe, og over de hurtigt glidende bølger den gyldne månes brudte spor."

Hun udstødte en lyd næsten som et skrig, der gengav mig min fulde bevidsthed, idet jeg så på hende. Hendes øjne flammede af et overjordisk skær, og hun havde rettet sig i sin fulde højde med en bydende, begejstret mine, idet hun udbrød:

"Død, som jeg selv så ham midt i flodbølgens skum! Og altid guld omkring ham i denne store seers øjne. Gyldent korn, gylden måne og gyldent hav! Ja! jeg ser det nu, blind muldvarp, som jeg har været; han er manden af guld med det gyldne hår og øjne, og sin trofasthed lig det ægte metal!"

Så vendte hun sig om til mig og sagde heftigt:

"Hvorfor jeg advarede Dem om, at Lammas-floden nærmede sig? Spørg dem, der udregner dage og måneder, hvornår den kommer, og hvad den betyder for dem, der har tro! Se, hvad den er; hør, hvordan månen og tidevandet flyder efter hinanden!"

Og uden at sige et ord mere, vendte hun sig om og forlod mig.

Jeg gik tilbage til hotellet, bestemt på så snart som muligt at få noget at vide om Lammas-floden, hvad det var og hvilken overtro og tro, der stod i forbindelse med den. Jeg ville utvivlsomt have kunnet få alle de oplysninger, jeg ønskede, hos præsterne i omegnen af Cruden, men jeg havde ikke noget ønske om at gøre det mysterium, der omgav mig, til offentlig ejendom. Jeg havde til dels en følelse af at det ville virke latterligt, dels ville jeg ikke blande nogen ind i sagen, som måske ville tage det mindre alvorligt, end jeg kunne ønske det. Hele sagen var åbenbart allerede ved at blive en del af mit liv.

Måske var det noget i mig – et træk, en tendens, en magt i mig, som var begyndt at træde frem og finde sit udtryk. I mit inderste ikke alene troede jeg, men ligefrem *vidste*, at der var noget i mig, som på en eller anden forunderlig måde ledte mine tanker. Denne følelse af overnaturlige kræfter voksede i mig og overvældede mig, og samtidig med den et lige så stærkt ønske om at holde det hemmeligt. Seeren i mig, der havde ligget skjult så længe, blev bevidst om sin magt, og ville beskytte den.

Men samtidig, som følelsen af styrke og selvbevidsthed voksede, mistede denne del af min person noget af sin kraft, netop af samme årsag. Gradvis dæmrede det for mig, at for at opnå den fulde udfoldelse af den seer-evne, jeg muligvis besad, ville jeg være nødt til at overgive en del af mig selv til den. Selv min hidtidige, korte erfaring havde lært mig en del; da jeg nu var indstillet på min synskhed, blev hele verden omkring mig et ligefremt kalejdoskop af muligheder. I løbet af to dage efter episoden på molen havde jeg opnået en langt større erfaring med de okkulte kræfter end mangen en mand gennem et helt liv. Når jeg ser tilbage, forekommer det mig, at alle livets og

naturens kræfter åbenbaredes for mig. Tusinder af ting, som jeg før uden videre havde antaget som simple kendsgerninger, fik nu nye betydninger. Jeg begyndte at forstå, at hele jorden og havet og luften – alt det, som mennesket kan opfatte med det blotte øje – ikke er andet end en skal, der skjuler langt større kræfter. Med denne erkendelse begyndte jeg at forstå de store seere, det være sig hedenske eller kristne, som ved hjælp af deres åndelige følsomhed og faktiske viden begyndte at indse, at der et eller andet sted måtte være en styrende årsag til hele universets bevægelse, og at denne bevægelse gav sig konkrete udtryk, både i naturens store, almindelige bevidsthed, og alle de myriader af enkelte begivenheder, der tilsammen udgjorde kosmos.

Jeg erfarede snart, at Lammas var den 1. august, og at der gerne ved den tid kom voldsomme uvejr, så at Lammas-oversvømmelser næsten årligt indfandt sig. Til aftenen forinden var der knyttet en del overtro.

Dette gjorde mig ivrig for at få noget mere at vide, og da jeg i Aberdeen kendte en lærd astronom, fik jeg hos ham al den oplysning, jeg kunne ønske mig og mere til. Han kom med så mange astronomiske forklaringer, at jeg atter og atter måtte standse ham for at kunne forstå lidt af det.

Jeg fik dog fat på det grundlæggende, og desuden fik jeg at vide, at natten til den 31. juli ville månen være fuld ved midnat. Han fortalte mig også, at af visse astronomiske grunde ville flodtiden, der som regel indtraf lidt efter midnat, i år begynde lige på slaget. Da dette var punkter, der angik mig, forlod jeg ham med en forøget følelse af det hemmelighedsfulde, som jeg var omgivet af. Det forekom mig, som om både himmel og jord

virkede med til opfyldelsen af den gamle profeti. Dengang fald min egen forbindelse med mysteriet, og hvordan det kunne påvirke mig, ikke ind. Jeg var tilfreds med at være et lydigt redskab i den store, almindelige plans tjeneste.

Det var nu den 28. juli, så hvis der skulle ske noget i år, ville vi snart få det at vide. Der manglede dog endnu en ting for at opfylde profetiens forudsætninger. Det havde været ualmindelig tørt og varmt i vejret, og det så ud til, at der slet ikke ville indtræffe nogen oversvømmelser. Men på denne dag var himlen mørk og overtrukken. Store, sorte skyer hævede sig i vest, og luften var så lummer, at det næsten var en anstrengelse at trække vejret. Der gik ligesom en iling over det åbne land. Det blev til sidst så mørkt, at fuglene i de lavtliggende krat og hække ophørte at synge. Lydene fra fårene og kvæget antog et hult ekko i den stillestående luft, som om de kom meget langt borte fra. Den tunge stilhed, der går forud for et uvejr, blev så trykkende, at jeg, der næsten er abnormt modtagelig for naturens luner, gerne kunne have skreget højt.

Pludselig brød uvejret løs. Der kom et så vældigt lyn, at det oplyste hele egnen lige til bjergene, der omgiver Braemar. Et voldsomt tordenskrald fulgte lige efter. Og så begyndte den hede, tunge sommerregn at falde i strømme.

Hele eftermiddagen regnede det med enkelte mellemrum af skiftende solskin. Hele natten, hver gang jeg vågnede, hvilket jeg hyppigt gjorde med en følelse af, at der forestod mig noget – kunne jeg høre det plaske på taget.

Den næste dag var trist og mørk. Regnen strømmede uophørligt ned. Det blæste ikke særlig meget, kun lige nok til at blive ved med at drive vældige masser af regntunge skyer ind

mod bjergene på vestkysten og klippeøerne ud for den. Det fortsatte i hele to dage, så at der nu ikke var nogen tvivl om, hvor voldsom Lammas-oversvømmelsen ville blive dette år. Alle floderne og vandløbene gik over deres bredder, og fra alle sider lød det, at Lammas-floden ville blive den værste i mands minde.

I al denne tid voksede min åndelige uro stadig. Alle data for profetiens opfyldelse var fæstet med en mærkelig nøjagtighed i min sjæl. Scenen var klar, som man siger i teatersproget, til det forestående skuespil. Alt som tiden gik, begyndte min uro at gå over til en forventning, hvori der var en mærkelig blanding af overtro og eksaltation.

Den 31. juli var det smukt vejr om eftermiddagen. Solen skinnede klart, luften var tør og kølig for årstiden. Det var, som om denne regntid var forbi, og vi stod foran den sædvanlige glødende august. Men virkningerne af de stærke regnskyl var tydelige. Ikke alene var hver en strøm og bæk opsvulmet; men moserne i bjergene var så gennemtrukne af væde, at der ville forløbe flere dage, inden de holdt op at sende deres bidrag til de opsvulmede strømme. Bjergdalene var ligefrem små søer, og hvor man gik, hørte man over alt rislen af rindende vand. Det var måske, fordi jeg var så optaget af Lammas-oversvømmelsen, at lyden af vandet stadig var i mine øren, så at jeg ikke kunne få tankerne fra det. Jeg gik en lang tur den eftermiddag, da vejene var for våde til, at jeg kunne bruge min cykel. Jeg vendte udmattet tilbage til aftensmadstid, og gik tidligt i seng.

5. Havets hemmelighed

Jeg husker ikke, hvad der vækkede mig; jeg har en ubestemt idé om, at det var en stemme, men om den kom udefra eller var inde i mig selv, ved jeg ikke.

Klokken var elleve på mit ur, da jeg forlod Kilmarnock Arms og gik over klitterne til Hawklaw, der hævede sig tydeligt i det klare måneskin. Jeg fulgte en utydelig fåresti mellem klitterne, der var dækket af marehalm, og snublede af og til i et kaninhul, som dengang underminerede hele egnen om Cruden Bay. Da jeg nåede Hawklaw, klatrede jeg op ad den stejle, terrasseformede kant ved havet og satte mig på toppen for at puste lidt ud.

Sceneriet var overordentlig smukt. Dens naturlige skønhed blev forhøjet af det bløde, gule måneskin, der flød ud over himmel og jord. Mod sydøst stod Whinnyfolds forbjerg sort som fløjl, og Skares' klipper så ud som sorte pletter i det sitrende, gyldne hav. Jeg rejste mig og gik videre. Jeg skyndte mig; for jeg havde en følelse af at komme for sent til et eller andet, og snublede flere gange over rullestenene på den ujævne sti. Endelig nåede jeg det punkt, der lå lige ud for Skares.

Da jeg kom til selve randen af klippen, hvor det lange marehalm lå som et blødt tæppe under foden, blev jeg ikke synderlig forbavset ved at se Gormala sidde der og stirre ud over havet. Månestriben lå tværs over det, lige ud til de yderste klipper i Skares, og faldt på nogle af de takkede stene, der hævede sig ligesom kløer op af vandet, og de hvide bølger strømmede helt hen til det sted, hvor vi stod, og syntes at bade

både seersken og mig i lys. Da Gormala hørte mig, vendte hun sig om, og den tålmodige ro i hendes ansigt forsvandt. Hun rejste sig hurtigt og pegede på en lille båd, der kom fra syd og nærmede sig Skares' yderste bolværk.

"Se!" sagde hun, "der kommer Lauchlane MacLeod. Nu sejler han sin skæbne i møde!"

Der lod nu ikke til at være nogen fare; der var næsten ingen vind, og strømmen var rolig, i øjeblikket lige mellem ebbe og flod.

Pludselig syntes båden at standse – vi var alt for langt borte til at høre en lyd, selv i en så stille nat. Masten bøjede sig forover og brækkede, og sejlene hang slapt ned i vandet. Et par sekunder efter bevægede en mørk plet sig i vandet og satte det i bevægelse; det var tydeligt, at det var en svømmer, som søgte land. Jeg ville være sprunget ud for at hjælpe ham, men det kunne ikke nytte: han var alt for langt ude. Og dog stod jeg i begreb med at gøre det, da Gormalas stemme standsede mig.

"Ser De ikke, at inden De kan møde ham imellem klipperne, er det flodtid, og i den stærke strøm kan ingen hjælpe ham. Slipper han igennem, kan De måske være ham til nytte her."

Rådet var godt, og jeg blev stående. Svømmeren kendte åbenbart faren, for han kæmpede hårdt for at nå et sikkert sted, inden tidevandet vendte. Men Skares' klipper er stejle, de rejser sig fra vandfladen over alt, og at forsøge at stige op på dem fra vandet ville være håbløst. Et par gange prøvede han på at finde en revne, hvor han kunne få fat, men hver gang faldt han tilbage i vandet. Desuden kunne jeg se, at han var såret, for han brugte ikke den venstre hånd. Han syntes at forstå, hvor håbløs situationen var, og gjorde fortvivlede anstrengelser for at nå det

sted, hvor vi stod. Han var nu på et af de farligste punkter, hvor de nålespidse skær næsten når overfladen. Det er kun i stormvejr og ved lavvande, man kan se dem, når bølgedalene lader dem stå frem, men på overfladen i roligt vejr er de umulige at få øje på. Og tidevandet skifter med utrolig hurtighed i bugten. Jeg havde alt for ofte iagttaget det inde fra land, der hvor mit hus var ved at blive bygget, til ikke at kende faren. Jeg råbte højt til ham, men han hørte mig ikke. Sekunderne inden tidevandet vendte forekom mig som æoner, men så hørte jeg pludselig, hvordan vandets gurglende lyd blev stærkere hvert sekund. Inde på land slog et ur tolv.

Tidevandsstrømmen havde vendt sig og begyndte at flyde.

Sekunder efter mærkede den svømmende virkningen, men lod ikke til at tage hensyn til det. Han blev tvunget mod nord. Vi kunne høre et dæmpet skrig, derfra hvor vi stod, og den svømmende rullede rundt i vandet. Det var kun alt for tydeligt, hvad der var sket: han havde slået sin arm mod en af de skjulte klipper og såret den. Han begyndte en vild kamp for livet, prøvede at svømme uden arme i den dødsensfarlige strøm. Han var forpustet, atter og atter sank hans hoved; men han holdt tappert ud. Til sidst slog han dog hovedet imod et af de skjulte skær med hele vægten af sin egen krop og presset fra strømmen. Et øjeblik løftede han det, og jeg kunne se blodet løbe ned ad hans pande i månelyset.

Så sank han; fra det høje punkt, hvor jeg stod, kunne jeg se legemet rulle rundt i den stærke strøm og bevæge sig mod den yderste spids af forbjerget. Jeg løb derhen så hurtigt jeg kunne, fulgt af Gormala. Da jeg kom til klippen, som her gav læ, sprang

jeg ud, og efter et par tag nåede jeg manden og trak ham med et kraftigt tag på land.

Anstrengelsen ved at løfte ham op af vandet og bære ham op på klippen havde således udmattet mig, at da jeg nåede toppen, måtte jeg puste et øjeblik for at få vejret. Siden den stakkels fyrs kamp for livet var begyndt, havde jeg ikke et eneste øjeblik tænkt på forudsigelsen. Men nu pludselig, da jeg så ham ligge ubevægelig foran mig med armene i en unaturlig stilling og hovedet drejet omkring, vendte den tilbage med fuld styrke, og mens månens gyldne skive spejlede sig i havet, kom der ligesom en spiritistisk forvandling over mig. Luften syntes fuld af flagrende vinger, over alt på hav og land myldrede det med et liv, som jeg hidtil ikke havde drømt om. Jeg faldt hen i en slags trance. Men jeg var dog ved min fulde bevidsthed, og skønt jeg var bange for, at manden var død, ville jeg dog forsøge, om han ikke kunne bringes til live, og besluttede at bære ham til Whinnyfold så hurtigt som muligt, hvor varm ild og villige hænder kunne hjælpe til en genoplivelse. Imens jeg lagde det slappe legeme over mine skuldre og tog dets to hænder i min højre, opfangede jeg Gormalas blik. Hun havde ikke hjulpet mig det mindste, selv om jeg flere gange havde råbt til hende om at give mig en håndsrækning. Nu sagde jeg vredt, idet jeg begav mig afsted:

"Gå Deres vej; De burde skamme Dem over ikke at hjælpe ved en sådan lejlighed."

Jeg ænsede ikke dengang hendes svar, der blev udtalt i en misbilligende tone, men senere mindedes jeg det:

"Skal jeg arbejde mod skæbnens gudinder, når de har talt? De døde er døde, når Stemmen har hvisket det i deres øren."

Imens jeg nu gik med den døde mands hænder i mine, begyndte der at ske sælsomme ting. Jordens, havets og luftens ånder syntes at antage form og nattens utallige lyde at få en bestemt mening. Imens jeg stønnede og kæmpede mig frem under det åndelige og legemlige tryk, kunne jeg se Gormala gå ved siden af mig med jævne skridt. Der var et vredt, skuffet udtryk i hendes øjne, og hun betragtede mig med et forskende, skarpt blik, der syntes at trænge lige ind i min sjæl.

En kort tid var der noget fjendtligt i hendes holding; men dette døde umærkeligt bort, og jeg tænkte snart ikke længere på hende; for mægtigere kræfter optog mig ganske.

Netop hvor vejen drejer af til Whinnyfold, et der en stejl, zigzagformet sti, der går ned til den stenede strand, hvor fiskerne har deres både. Der ligger de beskyttet mod de svære bølger af en stor, sort klippe – Caudman – der udfylder midten af bugten, med dybe kanaler på begge sider. Da jeg kom til dette sted, var det pludselig, som om alle nattens lyde ophørte. Selve luften blev så stille, at ikke engang græsstråene bevægede sig, og selve bølgerne standsede deres gang. Det var, som om jordens, vandets og luftens ånder holdt vejret for et sjældent forvarsel. Og da jeg lod mit blik glide hen over havets overflade, var månestriben ikke længere kruset, men lå som et bredt, glinsende bånd.

Det forekom mig, at det eneste levende væsen i hele den vide verden var Gormala, der stod og iagttog mig med en streng, barsk mine.

Så forekom det mig, at mit eget hjerte ophørte at slå for at tage del i den store, forventningsfulde tavshed. Dog var jeg ikke forskrækket, end ikke forbavset.

Op ad den stejle sti kom en tavs procession af spøgelsesagtige skikkelser, så tåget i konturerne, at man kunne se klipperne og det månebelyste hav igennem dem. Dog var hvert fantom så tydeligt, at jeg kunne skelne alle dets træk og enhver del af dets klædedragt. Selv glansen i øjnene var som det fosforagtige lys i bølgernes skum. Jeg behøvede ikke at dømme efter den historiske rækkefølge i deres dragt, for jeg vidste i mit inderste hjerte, at det var genfærdene af de mennesker, der gennem tiderne var druknet ved Cruden Skares.

De øjeblikke, hvori de passerede forbi, belærte mig om tidernes lange flugt. I begyndelsen var det skindklædte vilde med langt filtret hår, så kom der andre med simple, primitive klæder. Og således blev det ved i historisk orden med mænd, ja hist og her også kvinder, fra mange lande, hvis klæder var af forskelligt snit og stof. Rødhårede vikinger, sorthårede kelter og fønikere, lyshårede saksere og sorte maurere i lange klædebon. Af barbarer var der ikke mange, men alt som den sørgelige procession skred frem, kunne jeg se, hvorledes hvert kommende år havde bragt et forøget antal af tab og ulykker. En uhyre mængde fantomer var passeret, da der kom en større gruppe, som straks tiltrak sig min opmærksomhed. De var alle mørke, havde en stolt holdning og var iført kyrasser og panserskjorter eller var klædt som søkrigere. Jeg kunne se, at det var spaniere fra tre århundreder tilbage. Et øjeblik bankede mit hjerte stærkt; det var mænd fra den store armada, der kom fra vraget af en eller anden galeon. Deres miner var stolte, og de havde store træk og ørnenæser og et hovmodigt glimt i øjnene. Idet de gik forbi, vendte en af dem sig om og så på mig med et udtryk af had og frygt i blikket.

Hidtil havde de forbigående genfærds ligegyldighed bibragt mig indtryk af ærefrygt. De havde tavse og stille vandret deres vej, uden at se sig omkring; men da dennes blik traf mig, isnede det mig lige ind i sjælen.

Men også han gik videre. Jeg blev stående ved stien og så bedrøvet på den sørgelige skare af ofre fra Cruden Skares. Jeg bemærkede, at de fleste, der nu kom, var sømænd og fiskere, og jeg ventede tålmodigt, indtil processionen var endt.

Endelig kom den sidste, en høj, tåget skikkelse, hvis arme hang slappe ned. Blodet var strømmet fra et sår på hans pande ned i hans gyldne skæg, og hans gyldne øjne stirrede ud mod et fjernt mål. Med en gysen så jeg, at det var genfærdet af den mand, hvis legeme nu lå, snart koldt, på mine skuldre, og deraf vidste jeg, at Lauchlane MacLeod var død. Det var mig en lettelse, at han ikke så på mig, på trods af at han gik ved siden af mig, og stadig holdt trit med mig, da jeg fulgte toget.

Dødens tavshed hvilede over den lille flække Whinnyfold. Der var ikke spor af liv, ikke en hund gøede, da den uhyggelige skare var vandret op ad den stejle sti, eller nu, da den bevægede sig over den rindende strøm og gik på fodstien hen imod Cruden. Gormala iagttog mig med ivrige blikke, og jeg kunne se, at hun forsøgte at gætte sig til noget af, hvad jeg så. Mens vi gik, begyndte hun at hviske sine gisninger til mig, åbenbart i håb om at kunne finde ud af noget ud fra mit samtykke eller det modsatte. Hendes levende stemme skar gennem den spøgelsesagtige stilhed med samme hårde klang som en krages.

Og måske var det til det bedste; når jeg i dag skuer tilbage på den rædselsfulde nat, ved jeg, at intet menneske kan sige, hvad

hans sjæl kunne lide ved at vandre alene med de døde. At jeg var forbundet med vældige kræfter var tydeligt alene ved, at jeg ikke på noget tidspunkt syntes at mærke den store vægt, jeg bar på skuldrene. Jeg er af naturen udstyret med en ikke ringe styrke, og træning i mine unge dage havde udviklet den betydeligt. Men vægten af et almindeligt menneske er som regel for meget at bære selv i kort tid, og den krop, jeg bar på, var en kæmpes.

Stien over det stykke land, der forbinder forbjerget Skares med fastlandet, er ganske flad; kun hist og her findes en dyb kløft eller ravine, hvorigennem vandet fra indlandet flyder ud i havet, når der er oversvømmelser. Alle disse rifter var nu fyldt med rindende vand, men jeg hørte intet af dets mumlen og plasken, som det styrtede ned i havets skum. Det spøgelsesagtige optog standsede ikke ved nogen af disse strømme, men fortsatte uden at ænse dem tværs over forbjerget til den modsatte side, hvor stien falder ned mod stranden i Cruden Bay. Gormala stod et øjeblik og iagttog mit blik, der fulgte den lange række. At hun gættede noget var tydeligt af hendes ytring:

"Der er mange; han lader blikket strejfe vidt omkring!"

Jeg fo'r sammen, og hun vidste, at hun havde gættet rigtigt. Det var tydeligt, at hun kendte noget til åndeverdenen, selv om hun ikke kunne se ind i dens mysterier. Hendes næste ord fortalte mig det:

"Det er menneskelige ånder, de følger den sti, mennesker har lavet!"

Således forholdt det sig også. Processionen svævede ikke hen over markerne, den fulgte nøjagtigt den vej, som fiskerne

brugte.

Det var en lang og sørgelig vandring. Selv om jeg selv ofte har gået den samme vej i regn og storm, når vinden næsten fik mig til at miste fodfæstet og sandet skar mig i kinderne, har jeg aldrig før eller siden følt den så lang eller besværlig som denne nat. Og skønt jeg ikke mærkede det dengang, begyndte byrden af den døde at tage svært på mine kræfter. Tværs over bugten kunne jeg se nogle få lys i landsbyen Port Erroll, og ude over vandet begyndte det kolde, grå lys at vise sig, der snarere viste nattens forsvinden end morgenens komme.

Da vi nåede Hawklaw, drog toget ind imellem klitterne. Gormala, der stadig iagttog mig, så det på mine øjne og stod pludselig ganske stille, som lynslået. Så kastede hun forundret hænderne i vejret og sagde i en højtidelig hvisken:

"Den hellige kilde! De går til St. Olafs kilde! Lammas-oversvømmelsen vil være dem til god nytte."

Med uvilkårlig nysgerrighed skyndte jeg mig frem, således at jeg kom i spidsen for processionen. Da jeg gik langs ad den ujævne sti mellem klitterne, følte jeg byrden på mine skuldre blive tungere og tungere, så at jeg til sidst måtte slæbe mig afsted. Instinktivt så jeg mig om og opdagede, at Lauchlane MacLeod skygge ikke længere holdt skridt med mig, men var blevet på sin plads i skaren. Gormalas stikkende blik hvilede atter på mig, og med sin djævelske snedighed gættede hun, hvorfor jeg så mig om; hun fulgte mig ikke, men blev gående på samme måde som før, for ligesom at holde sig jævnsides med den dødes skygge. Hun måtte have en eller anden hensigt med det.

Idet jeg skyndte mig frem, syntes skikkelserne omkring mig at blive mere og mere uklare, og til sidst kunne jeg ikke se stort andet end tåge. Da jeg kom til St. Olafs kilde – dengang kun en stor pøl at se til – var det, som om den spøgelsesagtige tåge gled ned i vandet. Jeg stod lige ved, og vægten på mine skuldre blev forfærdelig. Jeg kunne næppe stå, men besluttede at holde ud så længe som muligt, for at se, hvad der ville ske. Liget begyndte også at blive koldt! Jeg vidste ikke, om det var derfor, at skikkelserne blev så utydelige, eller fordi dets ånd nu var længere borte. Muligvis var begge dele skyld i det; for da den sørgelige skare kom videre frem, kunne jeg igen se den tydeligere. Da spanierens genfærd vendte sig om og så på mig, syntes det atter at betragte mig med levende øjne. Så kom alle de øvrige og forsvandt efterhånden ned i kilden i frygtindgydende tavshed. Byrden på mine skuldre blev mere og mere uudholdelig. Til sidst kunne jeg ikke længere magte den, og idet jeg halvt bøjede mig, lod jeg liget glide ned på jorden, imens jeg dog stadig holdt fast ved dets hænder. Gormala, der nu var lige over for mig, og så, hvad jeg havde gjort, sprang hen imod mig med et højt skrig. I et eneste tåget øjeblik stod den dødes genfærd over sit jordiske hylster, og derpå så jeg intet mere til den spøgelsesagtige vision.

Pludselig, ligesom Gormala ville til at berøre liget, hørtes der en stærk hvislen og rislen af vand. En høj vandstråle skød op af kilden og kastede sand og vand op i en vid omkreds. Jeg fo'r tilbage, og det samme gjorde Gormala.

Da vandet atter sank, var Lauchlane MacLeods lig forsvundet. Det var sunket ned i den hellige kilde.

Overvældet af fysisk træthed og den hele scenes forunderlige rædsel, sank jeg om på det våde sand. Alt hvirvlede rundt for mig … jeg husker ikke mere.

6. Nornernes magt

Da jeg atter kom til bevidsthed, var jeg af en eller anden grund ikke overrasket over noget af det, jeg så, end ikke Gormalas ansigt, hvis øjne, der lyste i månens skær, ivrigt søgende gled over mit ansigt. Jeg lå på sandet, og hun lå bøjet over mig, så tæt, at hendes ansigt næsten berørte mit. Det var tydeligt, selv for mine endnu kun halvt vakte sanser, at hun lyttede opmærksomt, for at ikke min mindste hvisken skulle undgå hende; men der var et udtryk af skuffelse i hendes ansigt, som beroligede mig. Jeg blev liggende et par minutter, indtil jeg følte, at min hjerne var klar og mit legeme udhvilet efter den voldsomme anstrengelse.

Da jeg atter så op, mærkede Gormala den forandring, det var foregået med mig, og hendes eget udtryk skiftede. Den vrede, hadefulde glans i hendes øjne forsvandt og veg pladsen for en skarp nysgerrighed. Hun benyttede energisk den sidste mulighed for at få noget at vide og sagde:

"Så De er atter vendt tilbage til månen og mig? Hvor har De været henne, medens De lå udstrakt på sandet? Gik De tilbage, eller fremad med spøgelserne ned den hellige kilde og videre; eller tilbage til, hvor de kom op fra havet, og hørte alt, hvad de kunne fortælle? Oh, De ved ikke, hvad det er for mig at stå her og vente, mens andre kan gå ind i åndernes verden!"

Jeg besvarede hendes spørgsmål med et andet:

"Hvor ved De fra, at ånderne går ned i kilden?"

Hendes svar, der først blev givet i en streng tone, blev efterhånden blidere.

"Ved De ikke, at i Lammas nat kan de døde gå, hvorhen de vil under jorden, hvor som helst der er rindende vand? Lykkelige de, som kan nå en hellig kilde, hvor de kan komme ned i jorden og hvile!"

"Og hvordan og hvornår vender de så tilbage?"

"Man skal ikke spøge med de dødes skæbne! I deres egen verden kan de gå og vende tilbage; ingen, det være sig menneske eller seer, har nogensinde fulgt deres gang. Ingen øjne, selv ikke Deres, kan se dem komme frem igen i nattens mørke, når den grav, de har søgt, ikke mere kan holde dem tilbage."

Jeg følte, at det ikke var klogt at tale mere med hende, og uden at sige et ord, vendte jeg mig om og gik hjem ad fårestien mellem klitterne. Nu og da snublede jeg i et kaninhul, og det våde hvenegræs strøg hen over mit ansigt, når jeg faldt.

Tilbagevejen i mørket forekom mig uendelig, mit sind var i det stærkeste oprør, kendsgerninger og fantasier fo'r igennem mine tanker i kaotisk virvar. Da jeg nåede huset, klædte jeg mig hurtigt af og gik i seng; jeg må øjeblikkelig være faldet i en dyb søvn.

Den næste eftermiddag gik jeg langs kysten til Whinnyfold. Det var næsten umuligt for mig at tro, at jeg så på det samme hav som den forrige nat. Jeg sad på klippen, hvor jeg havde siddet om natten, og den varme augustsol og friske vind gjorde mig godt. Jeg tænkte … og tænkte …

Manglen på søvn og den fysiske træthed – mine skuldre smertede mig endnu – forårsagede, at jeg atter faldt i søvn.

Da jeg vågnede, stod Gormala foran mig.

Efter en lang pause sagde hun:

"Jeg ser, at De husker, ellers ville De have talt til mig. Vil De ikke fortælle mig, hvad De så? Så kunne vi ved hjælp af min kundskab og Deres seergave lære havets store hemmelighed at kende."

Jeg havde stærkere end nogensinde en instinktmæssig følelse af, at jeg måtte være på vagt over for hende. Jeg svarede derfor ikke; når jeg således forholdt mig afventende, ville jeg måske kunne få noget at vide af hende, enten det så var af hendes ord eller hendes tavshed.

Det kunne hun ikke finde sig i.

Jeg så, hvorledes hendes ansigt blev blodrødt, og vreden flammede op i hendes øjne. Det var i en truende tone, hun talte, skønt ordene i sig selv var forsonlige nok:

"Havets hemmeligheder kan vindes, og De og jeg er det givet at trænge ind i dem. I lange tider har andre forsøgt på det, og det er mislykkedes for dem; hvis det går os lige så af mangel på vilje, eller fordi De ikke kan lide mig, vil andre med tiden høste den store belønning. For hemmelighederne er der, og skattene ligger og venter. Vejen står åben for den, der har gaven. Forkast ikke nornernes gunst. Om de end er venlige, når de vil give, er de dog hårde, når man trodser dem, og deres hævn er sikker."

Jeg må tilstå, at hendes ord begyndte at gøre indtryk på mig. Der var en ubøjelig logik i, hvad hun sagde. Det forekom også mig, at der måtte være en eller anden hensigt med den evne, som åbenbart var givet mig. Gjorde jeg uret i ikke at benytte den? Hvis min evne tjente et højere formål, var der så ikke en vis mulighed for, at jeg ville blive straffet, hvis jeg ikke brugte den?

Det var tydeligt, at Gormala med sin djævelske snedighed så min vaklen, for hendes ansigt opklaredes. Hvordan hun kunne følge mine tanker, ved jeg ikke, men jeg ved, at hendes øjne aldrig veg fra mine. Jeg tænker, at det måske er sådan, at øjnene, som har magt til at se ind i sjælen, måske også somme tider er i stand til at udtrykke de tanker, der findes bag dem.

Jeg følte, at jeg var i fare, for der var en stemme i mit indre, som sagde mig, at jeg ville angre det, hvis jeg overgav mig til Gormala. Derfor svarede jeg bestemt:

"Jeg vil intet som helst have at gøre med Dem. I nat, da De nægtede at hjælpe mig med den sårede – ham, som De nok husker, De havde fulgt i flere uger i håb om at se hans død –, så jeg Dem i Deres sande skikkelse, og derfor ønsker jeg ikke at have mere at gøre med Dem."

En heftig vrede flammede i hendes øjne; men atter beherskede hun sig med en stærk anstrengelse og sagde:

"Så De dømmer mig, fordi jeg ikke ville hjælpe Dem med at bringe den døde til live! Jeg vidste, at Lauchlane var død! Ja! og De vidste det lige så godt som jeg selv. Det behøvede man ikke at være synsk for at opdage, dengang De hentede ham ind fra klipperne. Hvorfor skulle De så ikke drage nytte af ham? Skulle de døde selv have noget imod at hjælpe de levende, selv når deres blod endnu ikke er koldt i dem? Eller er det Dem, der ikke ønsker de dødes hjælp? De, der har magt til at se, hvad fremtiden indeholder, De, for hvem himlen selv åbnede sig, og jorden, og vandene under jorden, da ånden fra den døde, De bar, gik ved Deres side til St. Olafs kilde. Og jeg, hvad har jeg da gjort, De kunne have noget imod? Jeg så, ligesom De selv så, at Lauchlanes tid var inde. I det ligner De og jeg hinanden. Vi har

begge fået gaven til at se det, som skæbnen bærer i sig for et menneske, skønt han ikke selv har hørt Stemmen. Men til mig var det kun givet at se, at Stemmen havde talt. Men De fik at se, hvordan, hvornår og hvor Dommen ville komme, men selv om De kan læse fremtiden, som ingen anden, jeg har kendt, kan De ikke læse fortiden, og derfor kunne De ikke se, hvad andre for længst havde gættet. Jeg fulgte Dommen. De fulgte Dommen. Jeg med min viden; De, dengang De vågnede af Deres søvn og fulgte Deres tro, indtil vi traf sammen om Lauchlanes død i Lammas-floden under den gyldne måne. Ved hans hjælp – ja, unge herre, for uden en nylig afdød kan ingen seer se det, De så: den lange række af spøgelser, som De så i nat. Kun ved ham åbnedes jordens, luftens og havets vidundere for Dem. Hvorfor dømmer De så mig, der kun så et tegn og fulgte efter? Hvis jeg er skyldig, hvad er så De?"

Det er umuligt at beskrive den vilde, naturlige majestæt, der var over hende, da hun stod der høj og rank foran mig og løftede armene, der kastede lange skygger ud over klitterne helt ud til havet, som om hun ville appellere til hele naturen.

Hendes ord gjorde også indtryk på mig, for det var sandt, hvad hun sagde. Hun havde i virkeligheden ikke gjort noget, som loven ville kalde strafbart: Lauchlanes død skyldtes ikke hende; hun havde kun iagttaget ham, men ikke øvet nogen indflydelse over ham. Hvad min egen del i det angik, så lod hendes ord et nyt lys gå op for mig. Hvorfor var jeg stået op om natten og gået til Whinnyfold? Var det en impuls, eller var det et kald fra troldkvinden, der i så tilfælde måtte have udøvet en hypnotisk magt over mig? Eller var det – –?

Jeg stod forfærdet ved den uudtalte tanke. Skulle det være muligt, at naturens kræfter, som var blevet åbenbarede for mig i den frygtelige time, havde en hensigt?

Jeg svarede i en mere forsonlig tone:

"Jeg havde ikke i sinde at dadle Dem for noget, De har gjort. Jeg ser nu, at Deres uret bestod kun i at holde Dem rolig tilbage."

Hun udbrød hånligt:

"Min uret? Hvad uret har jeg begået, at De skulle have ret til at dømme mig? Hvad kunne jeg have gjort fra eller til, da Lauchlane mødte sin død imellem klipperne? De sad jo selv her ved siden af mig og kunne ikke hjælpe ham, trods det at De er en stærk mand, for De vidste, at hans dom var fældet. Tror De, at De kunne gøre noget, eller sige noget, der kunne hindre Dommen i at blive udført? De er endnu ung og må lære: så vid da, at når ordet er udtalt, må alt gå, som det er bestemt. Ja! selv om dommens håndhævere måske er mange og forskellige, og selv om de må samles fra flere tidsaldre og fra de fjerneste dele af jorden!"

Gormalas logik var uimodståelig, og jeg gav hende en undskyldning, som hun modtog med en kejserindes værdighed.

Men straks efter søgte hun på ægte kvindelig vis at benytte den fordel, hun havde vundet, og bad mig lige ud fortælle sig, hvad jeg havde set om natten. Men nu var jeg på min post og pressede læberne sammen. Hun så mit svar og vendte sig bort med en fortvivlet, meget talende gestus. Hun følte, at hun måtte opgive håbet og forgæves havde udskudt sin sidste pil.

Idet hun nu fjernede sig, syntes det led, der knyttede mig til nattens begivenheder, at briste. Den hele forunderlige oplevelse blev mere og mere utydelig for mig.

Jeg gik hjem til ad Cruden Sands i en slags drømmetilstand. Kulden og nattens anstrengelser lod til at have taget mere på mig, end jeg troede. Da jeg følte mig træt og døsig, lagde jeg mig på sengen og faldt i en tung, letargisk søvn.

Det sidste, jeg husker, er lyden af middagsklokken og en ubestemt beslutning om, at jeg ikke ville tage mig af den …

Det varede flere uger før feberen forlod mig, og jeg atter kunne stå op af min seng i Kilmarnock Arms.

7. Fra gamle tider til verdens ende

Næste år – 1898 – var jeg atter i Cruden i slutningen af juni. Mit hus var nu for så vidt færdigt, at der kun manglede den indre udsmykning; men den, havde jeg selv bestemt, skulle vente, til jeg kom og kunne være med til at tage bestemmelse om det. Hver dag var jeg der henne, for rigtigt at tænke over, hvorledes jeg ville have det.

En af mine første ture var til Peterhead, hvor alt var liv og røre; for sildefiskeriet havde været heldigt, og derfor gik det rask med at afsætte alle slags varer. På torvet, der var halvt opfyldt af boder, kunne fiskerne og deres koner og døtre få alt, hvad deres hjerter begærede.

Jeg slentrede om der uden nogen egentlig hensigt, da min opmærksomhed blev vakt af en omvandrende auktionsholder, der med flydende tunge holdt auktion over en hel del højst forskellige sager, han sikkert havde samlet sig sammen flere forskellige steder, og nu solgte fra en lille vogn. Han brugte den såkaldte "hollandske" auktionsmåde: begyndte sit opråb med en alt for høj pris, og sænkede så prisen, indtil hans tilbud mødte de bydende. Han var ret tungefærdig, og man kunne høre, at han forstod sine kunders lyster og tænkemåde til bunds.

"Her har vi pastor Robert William McAlister fra Trottermaverish's samlede værker i tolv bind, der mangler det første og de sidste to, og tre af dem er skadet ved brugen, men stadig fyldt med gode ord for de, der sejler på det store dyb i deres både. Der er en prædiken til hver dag i året, på gælisk for dem, der ikke kan engelsk, og på engelsk for dem, der kan.

Hvem byder på de tolv bind, hvor der kun mangler tre? Ikke en farthing under ni shilling – må jeg høre et bud? Hvem byder otte shilling for det hele? Så syv da – ikke en skilling mindre! Seks … Fem shilling til Dem, sir. Nogen der byder fire shilling? Tre shilling, men så heller ikke en farthing mindre! Nogen der byder to shilling? Solgt til den herre der!" De ni bind blev rakt hen til en alvorligt udseende ældre mand, og de to shillings, han trak frem af en tung lærredssæk gik i lommen på sælgeren.

Alle hans varer fandt en køber, selv en forældet adelskalender lod til at være interessant. Nogle af varerne var så mærkværdige, at det var ligefrem morsomt.

Da jeg havde rundet havnebassinet og kigget på, hvordan man lossede fiskene ud og pakkede dem i tønder, kom jeg tilbage til auktionen. Han havde åbenbart udnyttet tiden godt, for vognen var næsten tom, og han var lige ved at falbyde det sidste stykke, en gammel egekiste, han hidtil havde benyttet som en slags bord. Jeg gik derhen, åbnede låget og så ned i den, mest for at betragte den gamle stållås, der var noget beskadiget og manglede sin nøgle. Jeg opdagede, at der lå nogle papirer på bunden af den. Jeg spurgte om indholdet fulgte med, og han svarede med en strøm af ord, som en sand auktionarius:

"Ja, gode herre. Tag det hele, som det står. En egekiste, hundreder af år gammel, og stadig et smukt stykke i huset hos enhver, der har noget at gemme i den. Låsen er smuk, og De kan sagtens få lavet en nøgle til den. Desuden bliver indholdet også Deres, hvad det så måtte være. Se, det er breve i et fremmed sprog – det er nok fransk. Papiret er gult af alderdom og blækket falmet. Det er nok kærlighedsbreve. Her et noget at

lære for unge mænd. Hvis De ikke er vant til at skrive Deres hjertes tanker til tøserne, så kan De nok få nogle gode råd her!"

Jeg var ikke uvant med auktioner og påtog mig derfor en ligegyldighed, som jeg ikke følte. Alligevel var jeg mærkværdig ophidset. Jeg mærkede atter den underlige indflydelse komme over mig, og det forekom mig, at jeg følte mere end egentlig så spanieren i den spøgelsesagtige procession fæste sine hadefulde øjne på mig. Jeg kom til mig selv ved at høre auktionsholderens stemme:

"Kisten og dens indhold sælges for en guinea, ikke en penny billigere!"

"Jeg tager den!" råbte jeg uvilkårligt.

Manden, som ikke i sine vildeste drømme havde håbet at få en sådan pris for den, blev et øjeblik ganske tavs. Men han fattede sig hurtigt og sagde: "Kisten er Deres, gode herre, med det hele!"

Jeg så mig om for at opdage, om der stod nogen, som kunne ligne spanieren i spøgelsestoget. Men der var ingen sådan person. Derimod mødte jeg Gormala MacNiels grådige blik.

Samme aften undersøgte jeg i mit værelse i Kilmarnock Arms papirerne, så godt jeg kunne ved lampelys. De var skrevet i gammel stil med lange streger og mange sving, der forøgede vanskeligheden ved at læse dem. Sproget var spansk, som jeg ikke kunne; men ved hjælp af fransk og den smule latin, jeg huskede, fandt jeg ud af nogle ord hist og her. Datoerne var mellem 1598 og 1610. Brevene – der var otte – var adresseret til "Don de Escoban" og aftalte kun nogle møder. Så var der enkelte løse blade af en trykt bog i folio, der muligvis indeholdt en anvisning til en kodeskrift, for de var mærket med prikker.

Desuden fandt jeg en smal strimmel papir, dækket med tal – måske en eller anden beregning. Papirer fra tre hundrede år tilbage er altid værdifulde, om ikke for andet så for stilen og retskrivningen. Jeg gemte dem derfor omhyggeligt, inden jeg gik til ro, og var meget opsat på at undersøge dem nøjere en anden dag. Gormalas nærværelse lige i det øjeblik, jeg kom i besiddelse af dem, syntes på en eller anden mysteriøs måde at sætte dem i forbindelse med de underlige hændelser, hun havde spillet så stor en rolle i.

Mit sind og mine tanker var så optaget af alt dette, at jeg om natten, som så ofte, drømte om de mærkelige oplevelser, jeg havde haft. Gormalas skikkelse og alt det, der var sket dagen igennem, især købet af kisten med de mystiske papirer, og alt det, der var foregået siden min første ankomst til Cruden var blandet sammen med mine syn og Lauchlane MacLeods død. Atter og atter så jeg i glimt fiskerens vældige skikkelse i det gyldne lys, og hvordan han senere kæmpede sig gennem et gyldent hav, hvis flade kun blev brudt af spredte sorte klipper og hans blege, blodplettede ansigt. Atter og atter steg spøgelsestoget op ad den stejle sti fra havets dybder, og forsvandt tavse i St. Olafs kilde.

Gormalas ord om, at der var tvingende kræfter, som ikke kunne modstås, blev til sandhed for mig: at der over mig og omkring mig fandtes en magt, der spandt alting sammen til et hele, som jeg var i stand til se. Her standsede drømmen. Var det måske Gormala selv, der havde tvunget mine tanker ind i dette spor med de ord, hun havde advaret mig – truet mig – med, dengang vi efter Lauchlanes død stod ved Witsennan Point:

"Når Ordet er udtalt, må alt gå, som det er bestemt. Ja! Selv om Dommens håndhævere måske er mange, og selv om de må samles fra flere tidsaldre og fra de fjerneste dele af jorden!"

I den følgende uge var vejret godt, og livet var én lang nydelse. Mandag aften så jeg en solnedgang, jeg aldrig vil glemme. Hele den vestlige himmel strålede i røde og gyldne farver; de vældige skymasser, der havde samlet sig, lå som store røde baldakiner kantet med guld over en sol, der hang lavt over bjergene. Jeg stod på Hawklaw, hvorfra jeg havde et vidt udsyn; ved siden af mig stod en hyrde, hvis får stod som små hvide snedriver ud over den grønne skråning. Jeg vendte mig mod ham og sagde:

"Er det ikke et vidunderligt syn?"

"Jo! Det er skønt. Men som al anden skønhed her i verden falmer det snart og bliver til ingenting."

"De lader ikke til at være særlig optimistisk anlagt?"

Han tog sig en pris af sin snusdåse, før han svarede:

"Optimist eller pessimist, jeg er hverken det ene eller det andet. Det forekommer mig, at optimister og pessimister er løgnere til hobe, der tager en del for at være det hele. I sidste ende er der jo kun fakta tilbage, og fakta er godt nok for mig. Derfor siger jeg, at det hele falmer til ingenting. Se blot! Skyerne der er skønne og gyldne, som et regiment, der drager i krig. Men så snart solen er borte, hvad ser De så? Kun kedeligt gråt, som hæren, der vender hjem efter slaget. Der er dem, der tror, at når solen går ned i skønhed, vil den også stå op i skønhed i morgen. De ved åbenbart ikke at den skal den halve verden rundt, før den kommer tilbage, og at ligevægten mellem smukt og grimt, lys og mørke, skal bevares. Det kan vel være, at

de smukke dage følger i hælene på hinanden, eller måske de dårlige gør det. Men til sidst må de dårliges tal gå op mod de godes. Og hvis man tager fakta i betragtning – så føler jeg, at dagen i morgen sikkert bliver anderledes end den i dag. Det er ikke forgæves, at jeg i så lang tid har set Herrens visdom og storhed i solens gang og taget ved lære af det. Jeg siger Dem, at al denne skønhed og pragt – alle disse overdådige farver, de er kun forløbere for katastrofen. Kan De se de striber af skyer, der flyver for vinden fra øst til vest? Ved De, hvad de varsler? Det skal jeg sige Dem: Før solen går ned i morgen aften vil denne side af Skotland opleve død og ulykke. Stormen begynder ikke her. Måske er den allerede begyndt oppe i det nordøstlige. Men den vil komme hurtigt, sikkert sammen med tidevandet, og stakkels de, der ikke har bragt sig i sikkerhed forinden! Lyt til stilheden!"

Som fårehyrde tog han sig ikke af den idelige brægen, der kom fra hans egne får og brød den ellers altomfattende stilhed, der lå over landskabet.

"Jeg tror, det er stilheden før stormen. Nå, herre, jeg må gå. Fårene siger, det er tid til at vende hjem. Og se blot hunden! Den ser bebrejdende på mig, som om jeg havde glemt min flok! Men tak for sludderen, herre!"

"God aften," svarede jeg. "Jeg håber, vi mødes igen en anden dag."

"Også jeg. Det har været hyggeligt at tale med Dem. Jeg håber, vi ses igen mange gange."

Og så begav min filosofiske hyrde sig hjemad, lykkelig ubevidst om, at mit eneste bidrag til vores "hyggelige samtale"

havde været den ene bemærkning om hans manglende optimisme.

Hele hans flok begav sig hjemad i et jævnt tempo, mens collien fo'r frem og tilbage for at holde fårene på ret kurs. Nu kunne jeg se dem som en skummende hvid flod gå over den smalle bro ved Cruden.

Næsten morgen var det smukt vejr, temmelig varmt, og usædvanlig stille. Almindeligvis ville jeg have glædet mig ved sådan en dag, men hyrdens advarsel gjorde mig mistænksom. Alle disse forudsigelser virkede forstyrrende på mig. Eftersom det nu var smukt vejr i dag, følte jeg, at den nødvendigvis måtte ende skidt.

Ved middagstid gik jeg over til Whinnyfold; det var lørdag, og jeg vidste, at arbejdsfolkene altid gik tidligt hjem den sidste dag i ugen. Jeg ville gerne have huset for mig selv, så jeg kunne gå det igennem og bestemme mig for, hvilke farver jeg ville have på væggene. Jeg blev der i nogle timer og begav mig så på vej til hotellet.

I den korte tid havde vejret ganske forandret sig. Jeg havde været så optaget af mine planer med hensyn til husets dekoration, at jeg ikke havde lagt mærke til det. Heden var blevet trykkende, men af og til fo'r der et koldt vindstød gennem luften, som fik mig til at gyse. Alt var så unaturligt stille, selv havmågerne havde ophørt at skrige. Lyden af bølgerne, der brødes mod klipperne og kysten virkede afstikkende mod stilheden, fårene og kvæget var så tavse, at en enlig brægen af og til forekom mig at lyde så mærkværdigt ensom. Som jeg stod og så ud over havet, forekom det mig, at der begyndte at blæse en kold vind; jeg kunne ikke egentlig føle

den, men jeg vidste, den var der. Da jeg gik ned ad stien ved stranden, syntes jeg at høre nogen, der råbte – en svag, fjern lyd. Først ænsede jeg den ikke, for jeg vidste, at der ikke var nogen, som kunne kalde på mig; men da råbene vedblev, så jeg mig om. Sådan er jo menneskets natur; vi er nysgerrige nok til at se os om, når nogen kalder. Først kunne jeg ikke opdage noget, men til sidst fik jeg øje på to kvinder, som sad ude på en klippe og vinkede med lommetørklæderne. Råbet måtte komme fra dem. Det er aldrig godt at være på en isoleret klippe, når et uvejr nærmer sig, og jeg skyndte mig derfor så meget, jeg kunne, for at komme dem til hjælp; men jeg havde et langt stykke vej for at nå dem.

Ved sydenden af Cruden Bay er der nogle klipper, der strækker sig ud fra land i en krum linje. De danner en del af klippesystemet ved Skares, der vifteformet spreder sig ud fra Whinnyfold. Jeg havde ofte svømmet der, og strømmen havde undertiden været så stærk, at den havde været nær ved at rive mig med sig. Jeg vidste af Lauchlane MacLeods skæbne kun alt for godt, hvad det betød, hvis man blev taget af denne strøm mellem klipperne. Jeg løb så hurtigt, jeg kunne, langs den stenede strand, indtil jeg kom til Sand Craigs. Af bølgernes hurtige bevægelse ind imod land kunne jeg se, at den storm, fårehyrden havde forudsagt, nærmede sig hastigt. I så tilfælde var ethvert øjeblik kostbart. Bag Sand Craigs' hovedmasse er der to isolerede klipper, hvis toppe akkurat rager op over vandet ved flodtid, mens bølgerne skyller over dem. Den nærmeste af dem er ved lavvande forenet med hovedklippen ved en ganske smal tange, kun et par fod bred. På den anden side af denne, en hundrede fod derfra og adskilt fra den ved en dyb kanal, ligger

den ydre klippe i form af en ø. Fra dette sted har man en udmærket udsigt over alle Skares' mangfoldige klipper og skær. Men den lille ø ligger så skjult blandt de højere klipper rundt om, at den ikke kan ses fra noget punkt i Cruden Bay eller Port Erroll på den anden side; den kan kun ses fra stien, der fører til Whinnyfold. Det var heldigt, at jeg gik der netop i det øjeblik, ellers ville de stakkels kvinders anstrengelser for at tiltrække sig opmærksomhed have været forgæves.

Da jeg nåede Sand Craigs, klatrede jeg straks ud på det yderste punkt af klipperne, så jeg havde den isolerede klippe lige for mig. Heldigvis var det lavvande. Strømmen havde først nylig vendt sig og var begyndt at flyde hurtigt ind imellem klipperne. Da jeg var nået op på den næstsidste, var jeg kun tyve meter fra den yderste og kunne tydeligt se de to kvinder. Den ene var en ældre, svær dame, den anden ung, høj og overordentlig smuk. Den ældre var næsten vanvittig af angst, men den yngre tilsyneladende rolig, skønt hun var dødbleg, og af de ængstelige blikke, hun stadig spejdende så sig omkring med, kunne jeg forstå, at hun var alt andet end vel til mode. Til det blege ansigt, der var indrammet af mørkt hår, dannede skummet, der slog op om de fjerne klipper, en baggrund, der fik det til at se ud, som om hun havde hvide blomster i håret. Der var ikke nogen tid at spilde, og jeg tog frakke og sko af og beredte mig til en svømmetur. Idet jeg gjorde det, råbte jeg: "Hvad er der blevet af Deres båd?"

En klar, ungdommelig stemme med tydelig amerikansk accent svarede:

"Den er drevet bort, ind imellem klipperne ved fastlandet."

Et øjeblik tænkte jeg på at få fat i den, men et blik på afstanden og havets bevægelse lod mig indse det frugtesløse i et sådant forsøg. Bølgerne begyndte allerede at stige stærkt og berørte den klippe, damerne stod på. Uden videre tøven sprang jeg i vandet og svømmede derover. Den unge pige rakte mig hånden for at hjælpe mig op, og den gamle dame klyngede sig til mig, imens jeg holdt fast ved den yngre, og de stigende bølger skyllede om vore fødder.

På et øjeblik overskuede jeg situationen og spurgte dem, om de kunne svømme.

Svaret var benægtende.

"Så må De betro Dem til mig," sagde jeg i en bestemt tone, "jeg skal svømme over med én ad gangen."

Den gamle dame sukkede og stønnede. Jeg viste dem, at der ikke var nogen anden udvej, og at hvis vi skyndte os, ville det ikke være vanskeligt, da afstanden var kort og bølgerne endnu ikke slemme. Jeg søgte at slå det hen, som om det kun var en lille interessant episode; men jeg var dog alvorligt bekymret. Afstanden var vel kun en tyve meter, men kanalen var dyb og strømmen stærk. Desuden steg bølgerne, og det ville ikke være let at få fodfæste på den glatte, tangdækkede klippe. Der var imidlertid ikke andet at gøre end at skynde sig, og mens jeg overvejede, hvorledes jeg bedst skulle få den gamle dame bragt over, sagde jeg:

"Hvor det er skade, at vi ikke har et stærkt reb, så kunne vi trække hinanden over."

Den unge pige greb ideen og sagde:

"Der var nok af det i båden; men det er naturligvis borte med den. Dog skulle der være et lille stykke her, jeg fæstede

fanglinen til en sten, men naturligvis glemte jeg at se, om den anden ende var ordentligt fastgjort til båden, så da strømmen vendte sig, drev den bort. Dét stykke reb må være her endnu."

Da den kommende bølge var rullet forbi, pegede hun på et kort stykke tov, som var bundet om en fremspringende sten. Jeg sprang straks hen efter det, for selv om det var kort, var afstanden det også, og når man skilte tovets vindinger ad, kunne det måske nå over hele kanalen.

Jeg løsnede rebet så hurtigt som muligt. Det var ikke noget let hverv, for bølgerne gjorde det umuligt at at arbejde mere end et par sekunder ad gangen; imidlertid fik jeg det til sidst fri og trak det op. Det var kun et stykke på omkring ti meter, men mit hjerte bankede dog af glæde; for nu så jeg en udvej. Den unge pige forstod mig og sagde straks:

"Lad mig hjælpe Dem."

Jeg gav hende den ene ende af rebet, og vi begyndte på en gang at sno det op. Det var lidt vanskeligt at få det gjort, således som vi stod på klippens ujævne overflade med bølgerne skyllende over vore fødder, og den gamle dame sukkende og klagende ved siden af os, imens hun idelig bønfaldt os om at skynde os. For det meste henvendte hun sig til mig som den *deus ex machina*, der var lejligheden voksen, men af og til var også klagerne rettet til hendes ledsagerinde, der selv i dette farefulde øjeblik standsede sit arbejde for at kærtegne hende med en trøstende hånd, imens hun sagde:

"Tys! tys! Ti blot stille, kære, du skræmmer kun dig selv. Hold modet oppe!" og andre lignende kærlige, opmuntrende ord.

Engang standsede den unge pige, da en bølge, højere end de andre, brød ind over hendes fødder. Den gamle dame søgte at

undertrykke sine skrig, imens hun holdt fast ved hende og atter og atter klagende gentog; "Oh, miss Anita! Oh, miss Anita!"

Endelig havde vi splittet de fire kordeler af rebet fra hinanden, og jeg begyndte at binde dem sammen. Resultatet blev et reb langt nok til at nå fra klippe til klippe, omend det på sine steder var af tvivlsom styrke. Jeg lavede en stor løkke i den ene ende af det og fastgjorde den under den ældre dames arme. Så bad jeg dem begge om ikke at stramme snoren for stærkt ved en pludselig bevægelse. Den ældre dame protesterede imod at gå først, men den yngre, hvis ønsker jeg mente at have gættet, ville ikke høre tale om andet. Derpå tog jeg den ene ende af rebet og svømmede med den over til den anden klippe, som jeg med lidt besvær klatrede op på, da bølgerne, skønt de ikke var farlige endnu, dog gjorde bevægelserne vanskelige. Jeg gav den gamle dame tegn til, at hun skulle lade sig glide ned i vandet, hvilket hun gjorde meget kækt, understøttet af den unge pige. Hun gispede og pustede en hel del og greb hårdt fat i løkken, men jeg holdt rebet jævnt strammet og fik hende over på få sekunder, hvorpå jeg trak hende op på land. Da hun havde fået fodfæste, gav jeg hende den løse ende af rebet, medens jeg svømmede over med løkken. Den unge dame var parat og voldte mig intet besvær. Da hun hjalp mig op, kunne jeg ikke andet end lægge mærke til, hvor gode kræfter hun havde. Taget af hendes våde hånd var fast og stærkt, og der var ingen ængstelse at spore hos hende. Jeg følte, at nu, da hendes ledsagerinde var i sikkerhed, nærede hun ingen bekymring for sit eget vedkommende. Jeg signalerede til den gamle dame, at hun skulle være rede; den unge pige gled ud i vandet, og jeg sprang i på samme tid og svømmede ved siden af hende. Den

gamle dame trak ivrigt i rebet. Hun var så optaget af sit arbejde, at hun ikke ænsede mit råb om ikke at trække for hårdt. Hun halede, som om liv og død afhang at hendes kræfter, og resultatet var, at, da vi var kommet tredjedelen af vejen, knækkede tovet, og hun faldt bagover. Et øjeblik var den unge pige under vandet og kom gispende op. Med den krampagtige impuls, der er fælles for alle i et sådant øjeblik, greb hun mig så fast om halsen, at vi begge var i fare. Inden vi sank, fik jeg dog med besvær hendes hænder vredet fra mig, så at jeg, da vi atter kom op, holdt hende fra mig i arms længde. Et par sekunder blev jeg i den stilling, for at hun kunne få sit vejr, og imedens hørte jeg den ældre skrige fortvivlet:

"Marjory! Marjory! Marjory!"

Med vejret fik den unge pige besindelsen tilbage og overlod sig nu ganske passivt til mig. Imens jeg havde hende fat ved skulderen, tog en bølge, der kom rullende over stenene, os, og i min pludselige anstrengelse for at holde hende, rev jeg hendes kjole op ved halsen. Det var tydeligt, at hun havde tankerne med sig, for hun råbte pludselig:

"Å, min broche! min broche!"

Der var ingen tid at spilde eller til at stille spørgsmål. Når man må svømme for to i en stærk strøm, og den ene er en fuldtpåklædt kvinde, er det nødvendigt at opbyde alle sine kræfter. Jeg svømmede derfor, som jeg aldrig før havde gjort, og bragte hende hen til klippen, hvor den gamle dame tog imod hende og hjalp hende op. Da jeg havde fået vejret, spurgte jeg hende om brochen. Hun svarede:

"Jeg ville ikke have mistet den for alt i verden! Den er et arvestykke."

"Var den af guld?" spurgte jeg, for jeg ville vide, hvorledes den så ud, da jeg havde i sinde at dykke ned efter den.

"Ja," sagde hun, og uden at sige et ord mere sprang jeg atter ud i kanalen for at svømme hen til den ydre klippe, for det var tæt ved den, den måtte være tabt, og derfra kunne jeg dykke under. Kanalen imellem klipperne havde sandbund, og det ville være let at se guldet der. Idet jeg sprang ud, råbte hun til mig, at jeg skulle komme tilbage og ikke bryde mig om noget. Hun ville tusinde gange hellere miste den, end jeg skulle udsætte mig for fare og så videre – ord, der var umådelig fornøjelige at høre udtalt af sådanne læber. Hvad mig selv angik, var jeg bare jublende glad. Jeg havde fået begge damerne i sikkerhed, og som søen endnu var, voldte den mig ingen bekymring, da jeg er en god svømmer. Jeg dykkede med lethed ned til bunden, dybden var kun en halv snes fod, og efter at have set mig lidt om opdagede jeg et glimt af guld. Da jeg atter var kommet op og svømmede til den indre klippe, hjalp begge damerne mig op.

Idet jeg gav den unge pige brochen, trykkede hun den til sine læber og derpå vendte hun sig om til mig med tårer i øjnene og sagde:

"Hvor er De modig! Jeg ville ikke have mistet den for noget af, hvad jeg ejer. Tak, fordi De har frelst vore liv, og at De skaffede mig denne tilbage."

Og pludselig uden at tænke over det løftede hun med en ungdommelig indskydelse sit ansigt op imod mit og kyssede mig.

Det øjeblik, da hendes våde ansigt berørte mit, var det lykkeligste i mit liv.

8. Langs stranden

Den unge piges kys var så uvilkårligt og naturligt, at det ikke kunne bibringe mig noget falsk indtryk. Det var tydeligt nok ene og alene et bevis på hendes taknemmelighed. Ikke desto mindre fik det mit hjerte til at banke og blodet til at dirre i mine årer af fryd. Fra det øjeblik af kunne jeg ikke mere betragte mig som en fremmed for hende. Noget lignende må være faldet den unge pige ind, for hun rødmede og så sig undselig om, men idet hun stolt løftede hovedet og stampede let med foden i klippen, forjog hun i det mindste for øjeblikket denne tanke. Den gamle dame kastede trods al sin bekymring for hende og sig selv et misbilligende blik på mig, som om jeg havde gjort noget urigtigt, hvoraf jeg kunne begribe, at den unge pige ikke alene var hende meget kær, men at hun tillige nærede en usædvanlig respekt for hende. Det var mærkeligt, at hun i sin daværende tilstand kunne have tanke for sådanne småting; for selv om døden ikke nu stirrede hende lige i øjnene, var hun dog både kold og våd. Klippen, hun stod på, var hård og slibrig, og bølgeskummet vædede endnu hendes fødder.

Hun så sig ængstelig om, som om hun ikke var sikker på, om vi ikke var på en anden isoleret klippe. Jeg beroligede hende med hensyn til dette, og, så hurtigt vi kunne, klatrede vi over den smalle landtange mod kysten. Den ældre dame optog den meste del af min tid. Hist og her var der et vanskeligt sted, for vinden blæste nu stærkt, og det var ofte besværligt at holde balancen; jeg tilbød derfor den unge pige min hånd. Først afslog hun den meget bestemt, men så faldt det hende vist ind,

at det var uhøfligt, og hun lod mig hjælpe sig. Det kys nagede hende åbenbart.

Begge damerne trak vejret mere frit, da vi havde nået kysten og stod i sikkerhed for havet. Det syn, der mødte os, da vi så tilbage, kunne også nok gøre enhver bange. Store hvidtoppede bølger kom rullende ind med en skæbnesvanger brusen, så langt vi kunne se, og sprøjtede op over klipperne. Ve enhver, der nu var derude, for han ville blive skyllet bort eller knust imod skærene. Den gamle dame stønnede, da hun så det, og bad højt en takkebøn, selv den unge pige blev et øjeblik ganske kridhvid og trak sig ubevidst nærmere hen til mig, hvad der hemmeligt glædede mig. Med en myndig mine sagde jeg:

"De må ikke stå her i Deres våde klæder, skynd Dem til hotellet og få tørt tøj på, så De ikke pådrager Dem en alvorlig sygdom. Vi må alle løbe, eller i alt fald gå hurtigt," tilføjede jeg, idet jeg så på den gamle dames dimensioner.

"Vi har vor vogn holdende i hotellet," sagde den yngre dame, da vi satte os i bevægelse i retning af Port Erroll.

På vejen faldt det mig pludselig ind, at Gormala måske havde set denne episode. Den blotte tanke fyldte mig med en sådan fortrydelse, at jeg sukkede dybt. Ikke for alt i verden ville jeg have, at hun skulle få en finger med i dette, det var alt for helligt – alt for skønt – alt for usædvanligt! I nogle sekunder var jeg hensunken i usigelig søde drømmerier og blev først kaldt tilbage til bevidsthed ved den unge piges stemme, der lød ganske tæt ved mig.

"Er De såret? Sig mig det endelig, hvis De er det, jeg forstår mig på førstehjælp."

"Såret?" spurgte jeg forbavset. "Aldeles ikke. Hvor falder De på det?"

"Jeg hørte Dem sukke."

"Å, ikke andet –" begyndte jeg med et smil. Så standsede jeg, for atter lagde den uhyggelige frygt for Gormalas indblanding sig over mit hjerte som en våd tåge, men i det samme tog jeg en beslutning; jeg ville ikke plages af tvivl. Jeg havde ikke set noget glimt af nogen som helst, dengang vi kom op fra klipperne til stranden. På denne del af kysten var landet fladt og uden klitter, og oppe på skrænten kunne man overskue det hele. Der var ingen steder plads til, at nogen kunne skjule sig; selv én, der lå ned i strandengens høje græs ville tydeligt kunne ses her oppe fra. Uden at sige et ord drejede jeg til venstre og løb så hurtigt jeg kunne, over stranden op ad den stejle skrænt. Med en følelse af forventning og hjertet hamrende i livet – for jeg tog mig virkelig dette her nær – så jeg mig omkring. Så trak jeg vejret frit: der var ikke spor af nogen hverken nær eller fjern. Vinden, der nu blæste med en frygtelig styrke ind fra havet, fik græsset til at lægge sig helt ned, så man så den lysere grønne underside af bladene; det blågrønne, metalliske skær, som malerne finder så svært at gengive, var ganske skjult.

Jeg løb tilbage til damerne. Den ældre var roligt vandret videre, efterladende et vådt spor på det halvtørre sand. Den yngre havde holdt sig tilbage og kom hen imod mig.

"Jeg vil da håbe, at der ikke er noget i vejen?"

"Nej," sagde jeg uden at tænke mig om; for jeg havde en følelse af, at hun og jeg var gamle venner, og uden selv at vide det, talte jeg derfor ganske ligefremt til hende. "Det er godt, hun er der ikke."

"Hvem?" spurgte hun uden mindste bagtanke og med en lignende ubevidsthed som min egen.

"Gormala," svarede jeg.

"Hvem er Gormala?"

Et par minutter gik jeg tavs uden at svare; for jeg ville først tænke mig om. Det var vanskeligt at forklare den besynderlige måde, hvorpå seersken var blevet indviklet i mit liv, og dog havde jeg lyst til at fortælle hende det. Jeg var bange for, at hun skulle finde mig latterlig eller foragte mig eller måske anse mig for vanvittig. Men på den anden side kunne måske Gormala selv komme og tale til hende, det var umuligt at beregne, hvad hun kunne falde på at sige eller gøre. Hun kunne stå foran os, hvad øjeblik det skulle være. Hendes stadige forfølgelse og overvågen var begyndt at påvirke mig. Jeg så mig ængsteligt om og trak vejret frit, da hun ikke var til at opdage. Til sidst vendte jeg blikket imod den unge pige … Hendes smukke, mørke øjne var fæstede på mig med interesse og forundring.

Efter en pause sagde hun: "Jeg antager ikke, at jeg er mere nysgerrig end andre; men jeg ville nu gerne vide, hvad der er i vejen med Dem. De så Dem om, som om De frygtede for at se spøgelser! Hvorfor løb De pludselig bort og kastede spejdende blikke til alle sider, som om nogen havde taget et øjebliksfotografi af Dem, og De ville gribe ham på fersk gerning? Hvorfor sukkede De, inden De gik, og kom nynnende tilbage? Hvem er Gormala, og hvorfor var De glad over ikke at se hende? Hvorfor svarede De ikke, da jeg spurgte Dem, hvem hun var? Hvorfor gik De med hævet hoved og stirrende øjne, som om De så syner? Og hvorfor – –"

Pludselig standsede hun og blev blussende rød.

"Oh," sagde hun med dæmpet stemme, "jeg beder Dem om forladelse! Min ustyrlige tunge løb løbsk med mig. Jeg har ingen ret til at komme med alle disse spørgsmål – tilmed til en fremmed!"

Hun tav lige så pludseligt, som hun var begyndt.

"De kunne have skånet mig," sagde jeg; "for jeg ved godt, at det var uhøfligt ikke straks at besvare Deres spørgsmål om Gormala; men sagen er, at der står så mange besynderlige ting i forbindelse med hende, at jeg ligefrem måtte overveje, om De ikke ville anse mig for en nar eller en gal mand, hvis jeg fortalte Dem det. Og gør jeg det ikke, vil De ikke kunne forstå, hvorfor jeg nødig vil se hende. – Ja, måske ikke engang, hvis jeg gør det," tilføjede jeg.

Den unge piges forlegenhed forsvandt, og rødmen gik over til et smil, da hun vendte sig om til mig og sagde:

"Dette er højst interessant! Oh! fortæl mig det – hvis De da vil."

"Hellere end gerne," svarede jeg, og det var min oprigtige mening.

"Gormala," begyndte jeg, men i det samme vendte den svære dame, der nu var kommet et godt stykke foran os, sig om og kaldte. Jeg kunne kun høre: "Miss Anita," men den unge pige forstod hende og råbte:

"Ja, ja! Vi kommer lige straks!" og dermed fremskyndede hun sin gang. Det gav et stik af fryd i mig, at hun sagde "vi" og ikke "jeg".

Idet vi gik, sagde hun:

"De må fortælle mig hele historien, hvad det så er. Det er alt for morsomt og spændende. Det faldt mig ikke ind, da vi så

søvnige tog afsted i morges, at jeg skulle opleve så meget i dag."

Jeg tog mod til mig og sagde:

"Vil De ikke nok begge gøre mig den fornøjelse at spise til middag med mig på hotellet? De har ikke fået lunch og må være sultne, så vi kan spise tidligt. Det vil være mig en sand glæde; bagefter skal jeg fortælle Dem alt, hvis vi kan få et øjeblik for os selv."

Hun betænkte sig lidt, og jeg ventede spændt på hendes svar. Til sidst sagde hun med et fornøjet smil:

"Det må komme an på mrs. Jack. Vi får at se!"

Hermed måtte jeg foreløbig lade mig nøje.

Da vi nåede mrs. Jack, sagde hun i en ynkelig tone:

"Oh, miss Anita, jeg ved ikke, hvad jeg skal gøre. Sandet er så tungt og mine klæder så gennemblødte og mine støvler så fulde af vand, at jeg er nær ved at tro, at jeg aldrig mere bliver varm eller tør, og det på trods af, at jeg er ganske hed af anstrengelse."

Imens hun talte, bevægede hun fødderne omtrent som en bjørn, der danser, for at vise os, hvorledes det svuppede i hendes støvler. Jeg var lige ved at le, selv om jeg virkelig havde medlidenhed med hende; men et blik på miss Anitas bekymrede ansigt afholdt mig fra det. Meget hurtigt begyndte hun at hjælpe og trøste den gamle dame og så bønligt på mig, for at jeg skulle give hende en håndsrækning.

"Det er intet under, at det er slemt for Dem at gå, så drivende våde, som Deres klæder er," sagde hun, imens hun knælede ned i det våde sand og begyndte at vride dem.

Jeg så mig om, hvorledes jeg bedst kunne være dem til nytte. Lige foran det sted, hvor vi sad, lå de klipper, Hawklaw ligger på, og en forreven granitknude stak ud fra de græsklædte

højdedrag. Jeg viste dem den, og vi førte den gamle derhen og fik hende til at sætte sig på en flad klippe. Så gav vi os til at vride hendes tøj, imens hun protesterede, fordi hun gjorde os så megen ulejlighed. Vi trak hendes støvler af, tømte dem ud og fik dem med stor vanskelighed på hende igen. Derpå rejste vi os begge, tog hende en under hver arm og trak hende med os så hurtigt, vi kunne; vi vidste jo godt, at der ikke var noget egentligt at gøre, før vi nåede hotellet. På vejen sagde hun med inderlig taknemmelighed og rystende stemme:

"Oh, hvor I begge to er gode imod mig."

Atter blev jeg fornøjet ved at høre brugen af pluralis; for således at blive slået sammen med miss Anita fremkaldte både forhåbning og glæde hos mig.

Da vi kom til Cruden blev der stort røre, og de gode folk i hotellet fik travlt med at skaffe tørt tøj til de fremmede damer. Ingen af os gav nogen detaljeret beskrivelse af, hvorledes vi var blevet våde; som ved en stiltiende overenskomst fortalte vi blot, at floden havde overrasket dem; jeg sørgede for ikke at forklare noget yderligere om begivenhederne. Jeg kunne tydeligt nok se, at den ældre dame havde den største lyst til at overøse mig med taknemmelighedsytringer, den yngre derimod forholdt sig ikke alene tavs, men sendte sin ledsagerinde et advarende blik, der holdt hende tilbage. Jeg behøver vel næppe at sige, at jeg selv forholdt mig passiv. Det var alt for smigrende at dele noget, der lignede en hemmelighed, med min nye veninde, til at jeg skulle gøre det mindste, som kunne forspilde en sådan lyksalighed. Damerne blev ført op i et soveværelse for at skifte klæder, og jeg forlangte en middag til tre personer, serveret i mit værelse. Da jeg havde skiftet tøj, hvilket snart var gjort, ventede jeg på mine

gæsters ankomst. Mens bordet blev dækket, fik jeg at vide, at damerne var kommet til hotellet tidligt på dagen i en dogcart, som den yngre kørte. De havde ikke givet andre ordrer, end at hesten skulle spændes fra og have et godt foder.

Det varede ikke længe, førend de viste sig. Mrs. Jack begyndte straks at takke mig; men jeg søgte at stoppe hende, for jeg havde en følelse af, at det var langt mere, end jeg fortjente. Den hjælp, jeg havde ydet dem, havde ganske vist været af største vigtighed for dem, men var faldet mig så let, at jeg ikke syntes, de behøvede at takke mig yderligere. Trods alt var jeg jo blot blevet en smule våd under mine anstrengelser for at redde to damer, der havde bragt sig i en akavet situation. Jeg var en god svømmer, og jeg havde ikke dengang været i nogen som helst fare. Var det sket noget senere, da stormen var stærkere, ville det have været en anden sag. Jeg gøs uvilkårligt ved i tanken at se de to hjælpeløse kvinder ude på det oprørte havs vold, mellem de selv samme frygtelige klipper og det samme voldsomme tidevand, der havde drevet den stakkels Lauchlane MacLeod i døden. Og som for at bekræfte min frygt, kom der i det samme et voldsomt vindstød, der syntes at ryste hele huset. Det hylede og tudede omkring os, så døre og vinduer klaprede. Over os kunne man høre den vage, vedvarende susen, der måske bedre end noget andet give indtryk af naturens kræfter, når de slippes løs. Under disse forhold forstod jeg godt den taknemmelighed, de følte og tillige hvilken frygtelig tragedie, der kunne være sket, hvis jeg eller en anden ikke var kommet ned ad stien ved Whinnyfold i det kritiske øjeblik.

Jeg blev revet ud af disse betragtninger ved, at mrs. Jack bekymret udbrød:

"Hvor De er bleg. Jeg vil da ikke håbe, De er kommet til skade?"

Mekanisk svarede jeg: "Til skade! Jeg har aldrig i mit liv befundet mig bedre." Og pludselig følte jeg, at min bleghed veg pladsen for en glædesrødme, da jeg hørte miss Anita sige:

"Ah, jeg forstår Dem. De nærede ingen frygt for Dem selv; men De begynder nu et indse, hvor skrækkeligt det kunne være blevet for os."

Den smukke, unge piges fuldstændige og sympatetiske opfattelse af mine tanker voldte mig usigelig glæde.

Da jeg sagde til mrs. Jack, at jeg havde dristet mig til at indbyde dem og håbede, at de ville gøre mig den ære at spise til middag med mig, betragtede hun den unge pige på samme spørgende måde, som jeg før havde lagt mærke til. Jeg kunne ikke se den andens ansigt i det øjeblik, da det var vendt bort fra mig; men det var tydeligt, at udtrykket i det var bifaldende, og svaret lød derfor meget fornøjet og bekræftende. Så udtalte jeg det håb, at de ville tillade mig at sørge for en lukket vogn, som de kunne køre hjem i, når de rigtig havde hvilet sig ud. Jeg tilføjede, at det måske ville være godt for miss Anita. Mrs. Jack hævede øjenbrynene let, og jeg syntes hendes stemme lød noget kold, som om hun blev krænket over, at jeg sådan havde nævnet den unge dames navn.

"Miss Anita!" gentog hun stift, idet hun ubevidst rettede ryggen på den måde, der antyder, at man er på vagt. Og jeg følte mig ganske forlegen, som om jeg havde taget mig en stor frihed. Den unge pige så det og kom mig smilende til hjælp:

"O, mrs. Jack," sagde hun, "jeg har rent glemt, at vi ikke er præsenteret for hinanden; men herren har naturligvis hørt Dem nævne mit navn. Vort møde var lidt forstyrret, ikke sandt? Nu må vi rette fejlen."

Derpå tilføjede hun i en formel tone:

"Kære mrs. Jack, vil De præsentere for miss Anita mr. –" hun så spørgende på mig.

"Archibald Hunter," sagde jeg, og dermed var formaliteterne omkring præsentationen klaret.

Derpå besvarede miss Anita mit spørgsmål angående vognen.

"Tak for Deres venlige tilbud, mr. Archibald Hunter," jeg syntes, hun dvælede ved navnet, "men vi vil køre tilbage på samme måde, som vi kom. Stormen mærkes ikke så slemt inde i landet, og da det ikke regner, er vor dogcart meget udmærket; vi har tøj nok til at pakke os ind i, lygterne er udmærkede, og jeg kender vejen; jeg lagde nøje mærke til den, da vi kørte hertil. Mener De ikke det samme?" spurgte hun og vendte sig om til mrs. Jack.

"Jo vist, min kære, gør som De vil," og dermed var den sag ordnet.

Så spiste vi til middag; et herligt, hyggeligt måltid! Ilden flammede op i kaminen, hver gang vindstødene kom, og da vejret var mørkt, gav det stuen et behageligt, hjemligt udseende. Efter middagen satte vi os om ilden, og jeg tror, at vi alle for en tid følte os vel tilpas. For mig var det som en drøm. At sidde der tæt ved den smukke fremmede og tænke på den romantiske begyndelse af vort bekendtskab, var mig en usigelig fryd. Endnu vovede jeg ikke at kaste et blik ud i fremtiden; jeg

var tilfreds, som det var. Men jeg var sikker på, at jeg vidste, hvad jeg ville.

Efter en lille stunds forløb blev vi alle tavse. Mrs. Jack begyndte at døse, og vi to unge så smilende på hinanden i ungdommelig overlegenhed over søvn og træthed. Jeg sad ganske stille og nød denne fælles tavshed, som gjorde mig ganske henrykt. Jeg behøvede ikke miss Anitas advarende blik for at forholde mig rolig, der var noget i hendes ansigt eller en eller anden evne eller egenskab, der var lige så veltalende som ord. Til sidst sagde hun hviskende:

"Jeg troede et øjeblik, at De også var ved at falde i søvn. Tys!"

Hun lagde fingeren på læben og listede sig derpå ganske sagte hen til sofaen og tog en blød pude, som hun lagde under mrs. Jacks hoved, der nu var faldet helt ned på ryggen af stolen. Så satte hun sig atter ved siden af mig, og idet hun bøjede sig hen til mig, sagde hun dæmpet:

"Har De noget imod at gå ned til stranden med mig, mens hun sover? Jeg ville gerne se havet i oprør. Bølgerne må nu være vældige, jeg kan høre deres brusen herop."

"Det vil jeg med glæde," sagde jeg; "men De må tage noget varmt tøj på, så De ikke udsætter Dem for forkølelse."

"Det er rigtigt, vise mand! Jeg adlyder, kong Salomon! Men jeg tager ikke mine egne klæder på, før jeg kommer tilbage. De kan måske låne mig en havelock, hvis De har en?"

Jeg bragte hende min nyeste, og vi gik over klitterne til stranden.

Det var en stærk storm. Der var ikke et øjebliks ophold, men af og til kom der så heftige stød, at vi havde ondt ved at beholde fodfæstet. I sådanne øjeblikke klyngede vi os til hinanden, og

følelsen af den styrke, der satte mig i stand til at beskærme hende lidt, forøgede den kærlighed, som jeg ikke længere kunne skjule for mig selv. Der måtte være en egen sympati imellem mig og hende, som viste sig på en eller anden måde, jeg ved ikke selv hvorledes; for jeg var på min post. I et eneste saligt øjeblik klyngede hun sig, muligvis af forglemmelse, til mig som den svage til den stærke, med den selvovergivelse, der er lige dyrebar for kvinden som for manden. Og så trak hun sig pludselig fra mig.

Jeg kunne ikke misforstå denne bevægelse, den var bevidst og med hensigt, og grunden til den lå i hendes kvindelighed. Jeg vidste ganske vist ikke meget om kvinder, men jeg kunne ikke tage fejl af dette. Såsom Forsynet i sin uendelige visdom har fundet det passende at skabe mænd og kvinder forskellige, er det også passende, at de to køn i kritiske øjeblikke udnytter denne forskel til sin egen beskyttelse. Dette er instinktets virkelige betydning, selv i vore tiders unaturlige, civiliserede verden. Efter at mennesket ikke mere har behov for at vide, at der er vildt eller rovdyr eller fjender, har vore instinkter tilpasset sig vore nye omgivelser. Meget af det, vi gør, og som måske kan se ud som resultatet af lange og grundige overvejelser, viser sig ved nærmere eftertanke at være en følge af en øjeblikkelig indskydelse, der i virkeligheden er blind lydighed over for en eller anden pinefuld erfaring, som nogle af vore forfædre har gjort sig. Det beskyttelsesinstinkt, der nu gør sig gældende over for det svage køn, er blot en variant. Et øjeblik stod kvinden og manden i modsætning til hinanden. Kvinden trak sig tilbage, det var derfor i mandens interesse at

avancere; og det var urtidens mand, der talte i mig, da jeg sagde:

"Hvorfor trækker De Dem fra mig? Har jeg gjort noget galt?"

"O, nej!"

"Hvorfor da?"

En dyb rødme dækkede hendes ansigt og hals. Havde hun været englænderinde, ville jeg rimeligvis ikke have fået et direkte svar, hun havde da sagtens drejet samtalen hen i et andet spor eller efter en lille skærmydsel helt forbudt mig dette emne. Men denne unge piges opdragelse havde været anderledes, hendes kammeratskab med drenge i skolen og på kollegiet havde lært hende, at det var frugtesløst at forsøge på at omgå et spørgsmål som ærligt blev stillet hende, og den naturlige kækhed og overlegenhed – hævdelsen af individualiteten, der er en del af den amerikanske kvindes fødselsret – kaldte hendes stolthed frem. Endnu rødmende, men med ægte kvindelig værdighed, svarede hun mig. Havde hun været mere selvbevidst og kunnet se sig selv i dette øjeblik, ville hun til fulde have erkendt, at hun i besiddelse af så megen stolthed og værdighed roligt kunne tale om hvilket emne, det skulle være.

"Fejlen er ikke Deres, den er, eller var, min egen."

"De mener vel det, der skete, da jeg gav Dem Deres broche tilbage?"

Hendes rødme blev endnu stærkere, næsten pinefuld. Så sagte, at det kun var en hvisken, svarede hun:

"Ja!"

Nu greb jeg lejligheden og sagde med al den alvor og inderlighed, jeg følte:

"Lad mig en gang for alle sige Dem, at jeg aldrig mere skal hentyde til dette, med mindre De selv ønsker det. Jeg modtog det kære taknemmelighedstegn ganske, som det var ment, vær overbevist om, at jeg er en gentleman. Jeg har desværre ingen søster; men, hvis jeg havde det, ville jeg ikke have noget imod, at hun gav en fremmed et kys under sådanne forhold. Det var en smuk og kvindelig handling, og jeg agter og holder mere af Dem for det. Jeg ville naturligvis ikke for alt i verden have, at De ikke skulle have gjort det, og jeg vil aldrig glemme det. Men tro mig, jeg skal aldrig forglemme mig selv af den grund. Hvis jeg gjorde det, var jeg en usling, – og – det er det hele."

Imens jeg talte, opklaredes hendes ansigt, og hun sukkede med et udtryk af lettelse. Rødmen forsvandt næsten og et lyst smil brød frem. Med et dybt alvorligt blik trods smilet rakte hun mig hånden og sagde:

"De er et godt menneske, og jeg takker Dem af hele mit hjerte."

Jeg havde en fornemmelse, som om jeg gik mellem skyerne, da vi gennem den hylende storm kæmpede os frem over klitterne ned til havet. Det var med en fryd, der fik mit hoved til at svimle, at jeg så, hun holdt skridt med mig.

9. Hemmeligheder og kodeskrift

Hele kysten var et virvar af oprørt vand og hvidt skum. Når vinden står ind i Cruden-bugten, er der ingen grænse for bølgernes vildskab, der kun synes at tage til i vildskab, når de står ind over den flade kyststrækning. Tidevandet var endnu kun halvvejs til sit højeste, og under almindelige omstændigheder ville der stadig have været en bred bræmme af sandstrand mellem klitterne og havet. I aften stemmede vinden en unaturligt voldsom flod ind over den flade kyst. Vinden brølede vildt, og som vi stod der på stranden, blev vi overdænget med store flager af flyvende skum. Stormen var så stærk, at det var aldeles umuligt at blive stående oprejst. Vi søgte læ bag et af de små badehuse, der er opstillet under klitterne; her var vi beskyttede mod stormens direkte heftighed og kunne se bølgerne på afstand. Vi følte os så hyggeligt til mode herinde, at vi uvilkårligt satte os tættere sammen. Jeg ville have følt mig fuldstændig lykkelig ved at være hende så nær for altid, men jeg frygtede hele tiden for, at det lige straks ville være forbi. Det var derfor med fryd, at jeg hørte miss Anitas stemme, noget højere end ellers på grund af vejret:

"Vil De ikke nok nu, da vi er alene, fortælle mig om Gormala og de forunderlige hændelser?"

Jeg forsøgte at tale; men stormen var for stærk til en sådan længere fortælling. Jeg foreslog derfor, at vi skulle gå ind imellem klitterne. Det gjorde vi og dannede os en lun rede i en dyb hulning bag den ydre række klitter. Her krøb vi sammen imellem det høje hvenegræs, der fløj som piskesmæld, når de

vildeste udbrud af stormen kom, og imens det fine sand fejede ned fra toppen af klitterne, fortalte jeg hende om alle mine oplevelser med Gormala og min evne som seer. Hun hørte på mig med dyb opmærksomhed. Af og til kunne jeg ikke se hendes ansigt, da de store skymasser, der stadig vældede frem fra vest, tog det sidste dagslys; men hver gang jeg fik et glimt af det, strålede det formelig af iver og interesse. Desuden krøb hun nu og da lidt nærmere hen til mig, som for eksempel, da jeg fortalte hende om Lauchlane MacLeods forfærdelige kamp for livet med bølgerne mellem The Skares.

Hendes spørgsmål gjorde mange ting tydeligere for mig, for hendes hurtige, kvindelige intuition fangede detaljer og muligheder, der havde undgået min simple logik. Frem for alt var hun optaget af spøgelsesprocessionen på Lammas-aftenen. Kun én gang afbrød hun min fortælling; det var ikke en bevidst afbrydelse, men en uvilkårlig bemærkning, hun ikke kunne holde tilbage. Det var på det sted, hvor de bevæbnede mænd kom forbi, at hun med en dyb harme i stemmen udbrød mellem tænderne:

"Spaniere! Det vidste jeg! De var fra et eller andet af skibene i den store Armada!"

Og da jeg fortalte om ham, der havde vendt sig om og set på mig, rettede hun sig, knyttede hænderne, bed læberne sammen og så sig om, som efter en skjult fjende. Hendes store, mørke øjne flammede; men hun blev straks rolig igen.

Da jeg var færdig, sad hun en stund tavs og tankefuld. Pludselig sagde hun:

"Den mand havde en eller anden hemmelighed og var bange for, at De skulle opdage den. Jeg kan forstå det hele! Han, der

kom fra sin grav, kunne med sine døde øjne se, hvad De ikke formåede med Deres levende. Nej, mere: han kunne måske ikke blot se, at De så, og hvad De så, og hvorhen Deres kundskaber ville føre Dem. Det er virkelig en stor tanke af Gormala at ville finde havets hemmelighed!"

Efter et par minutters pause rejste hun sig og gik uroligt frem og tilbage med knyttede hænder og flammende øjne:

"Og hvis der findes hemmeligheder i havet, hvorfor skulle man så ikke søge at finde dem? Hvis det angår Spanien og spanierne, er der tusinde gange mere grund til det; for hvis spanieren havde en hemmelighed, kan De være sikker på, at den ikke har båret noget godt i sig for England." Hun blev mere og mere opflammet, da hun fortsatte: "Dette bliver umådelig spændende. Hvis der kunne komme liv i hans øjne, hvorfor skulle han så ikke helt kunne leve op på ny?" Hun standsede pludselig og sagde: "Så, nu tager min fantasi igen for vild en flugt. Jeg må tænke over det i ro. Det er alt sammen alt for vidunderligt og ophidsende nu. De må tillade mig at komme med flere spørgsmål, ikke sandt, når vi ses igen?"

Når vi ses igen! Vi skulle altså mødes på ny. Hvor den tanke frydede mig! Det var først efter flere henrykte sekunder, at jeg svarede hende:

"Jeg skal fortælle Dem alt, hvad jeg ved. De kan hjælpe mig med at opdage hemmeligheden; måske det går lettere, når vi arbejder sammen."

"Det ville være vidunderligt," udbrød hun uvilkårligt, men tav pludselig, som om hun kom til besindelse. Og efter en pause sagde hun mere stift:

"Vi må vist gå tilbage nu. Det er en lang vej, vi har at køre, og det er allerede temmelig sent."

På vejen spurgte jeg, om jeg i ikke måtte følge hende og mrs. Jack hjem. Jeg kunne få en hest på hotellet. Hun svarede smilende:

"Det et meget venligt af Dem, men det behøves ikke. Jeg er en god kusk, hesten er sikker, og lygterne lyser udmærket. De har jo ikke landevejsrøvere her, som vi har ude i Vesten, og da jeg ikke står under Gormalas indflydelse, antager jeg ikke, der er noget at være bange for."

Så tilføjede hun efter en pause:

"Apropos, har De set Gormala siden?"

Det var med en egen følelse, som jeg ikke dengang kunne forklare mig, men som jeg fandt var blandet med glæde, at jeg svarede:

"Oh, ja! Det er ikke mere end et par dage siden –"

Her standsede jeg, for det slog mig, at der var en ny forbindelse mellem begivenhederne. Miss Anita, der så udtrykket i mit ansigt, kom nærmere hen til mig og sagde:

"Fortæl mig det alt sammen."

Så fik hun hele historien om auktionen i Peterhead, om kisten og papirerne med de hemmelighedsfulde mærker og om, hvorledes jeg anså dem for at være en slags beregning – "eller," tilføjede jeg, idet et nyt lys gik op for mig – "hemmelig skrift."

Da jeg var kommet så vidt, sagde hun med bestemthed:

"Det er jeg temmelig sikker på, det er. De må endelig se at finde ud af det."

"Det skal jeg," svarede jeg, "hvis De ønsker det."

Hun sagde intet, men en rødmen bredte sig over hendes ansigt. Så begyndte hun atter at gå i retning af hotellet. Vi gik i tavshed, eller snarere: vi løb og snublede hvert øjeblik, for den stærke blæst, vi havde i ryggen, drev os afsted. Hullerne og tuerne i jorden var skjult for os af alt det fine sand, der som en tåge fløj omkring os. Jeg ville gerne have støttet hende, men frygten for at synes alt for tjenstvillig og derved måske miste noget af hendes yndest holdt mig tilbage. Jeg følte, at jeg ved min tilbageholdenhed afbetalte noget på kysset.

Imidlertid syntes jeg, at tavsheden imellem os næsten blev latterlig, og jeg pinte min hjerne for at finde et passende emne, der kunne befæste sympatien imellem os. Til sidst sagde jeg:

"De lader ikke til at holde af spaniere?"

"Nej," svarede hun hurtigt, "jeg hader dem! De afskyelige, grusomme, forræderiske uslinger! Se blot, hvordan de behandler Cuba! Tænk på *Maine*!"

Så tilføjede hun pludselig:

"Men hvor i alverden ved De fra, at jeg ikke kan lide dem?"

Jeg svarede:

"Deres stemme sagde mig det, da De talte med Dem selv, imens jeg fortalte Dem om genfærdet, der så på mig."

"Det er sandt," sagde hun eftertænksomt, "det gjorde jeg. Jeg må passe bedre på mig selv og ikke lade følelserne løbe af med mig. Jeg er alt for åbenhjertig."

Jeg vidste, hvad jeg gerne ville have svaret til det, men jeg turde ikke. Det kys var som en advarende ånd, der holdt et sværd over mit hoved.

Det varede ikke længe, førend jeg blev belønnet for min tavshed. Hendes tillid til min diskretion var genoprettet, og

hun begyndte af sig selv at tale. Hun talte om spøgelsesoptoget, men pludselig holdt hun inde, som om hun kom i tanker om noget:

"Hvorfor var De så bange for, at Gormala skulle have set, at De frelste os?"

"Fordi," svarede jeg, "at jeg ikke ønskede, hun skulle have noget med dette her at gøre."

"Hvad mener De med "dette her"?"

Der var noget i hendes tone, som bød mig være på min post. Den var ikke oprigtig og naturlig; men lød snarere, som om hun godt vidste, hvordan svaret ville lyde. Som før bemærket kendte jeg ikke meget til kvinder, men det lette anstrøg af koketteri kunne ingen mand tage fejl af, hvor sødt og anstændigt det end var. Jeg glædede mig hemmeligt; for jeg følte, at her havde jeg overhånd, og det gav mig en vis koldblodighed. Jeg ville hellere end gerne i det øjeblik, både virkeligt og symbolsk, have kastet mig for hendes fødder. Det var min faste beslutning at vinde hende, og jeg tænkte nu kun på de bedste midler til dette. Derfor svarede jeg blot:

"Med "dette her" mener jeg hele episoden omkring mit møde med Dem."

"Og mrs. Jack," afbrød hun mig.

"Ja, naturligvis også mrs. Jack," vedblev jeg, glad over, at hun derved gav mig lejlighed til at sige noget, som jeg ellers ikke havde haft mod til. "Eller rettere sagt mit møde med mrs. Jack og hendes veninde. Det var mig en stor glæde at gøre mrs. Jacks bekendtskab, og jeg kan med sandhed sige, at denne dag har været den lykkeligste i mit liv."

"Tror De ikke, at vi må skynde os lidt? Mrs. Jack kan vist ikke begribe, hvor vi bliver af," sagde hun, men uden bebrejdelse i stemmen.

"Som De vil," svarede jeg, idet jeg løb op ad en stejl klit og rakte hånden ud for at hjælpe hende. Jeg slap hende ikke, førend vi var nede på den anden side, og op og ned ad en endnu, indtil vi kom ud på den flade sandstrækning, der lå mellem os og vejen.

Inden vi nåede den, sagde jeg alvorligt:

"Gormalas nærværelse synes altid at betyde sorg og tårer, frygt og død. Jeg ønsker ikke, at nogle af disse kommer i nærheden af Dem eller Deres. Derfor takkede jeg Gud dengang og takker ham også nu, fordi Gormala ingen del havde i vort møde."

Hun rakte mig uvilkårligt hånden; da hendes bløde, stærke fingre sluttede sig om mine, følte jeg, at der var et bånd imellem os, som måske engang i fremtiden ville gøre det muligt for mig at beskytte hende.

Da mrs. Jack og "hendes veninde" forlod hotellet, sagde den sidste dæmpet til mig, idet jeg bød dem farvel:

"Vi ses nok snart, håber jeg. Jeg ved, at mrs. Jack har i sinde at køre herover igen. Tak for al Deres venlighed. Godnat!"

Derpå greb hun tømmerne, hestens hove klaprede på den hårde vej, og lysstrålerne fra lygterne faldt hen over den, idet den raske hest travede op ad den stejle bakke, der førte ind i landet. Det sidste, jeg så, var en mørk, indhyllet skikkelse med en lådden hue på hovedet, oplyst af lygteskæret.

Den næste morgen var jeg noget distræt. Den halve nat havde jeg ligget vågen og tænkt, og den anden halve havde jeg drømt.

De vågne og de sovende drømme var blandet sammen, idet de bevægede sig imellem det mest strålende håb og en bestemt, uforklarlig frygt.

Sovende drømme er forskellige fra dagdrømme på det punkt, at i søvne bliver mulighederne for en tid virkelighed, og enten det så er lykke eller ulykke, mangedobles de. Men i det alt sammen var der det lyspunkt, at jeg skulle se miss Anita – Marjory – igen.

Sent på eftermiddagen fik jeg et brev med en fremmed, smuk og karakteristisk håndskrift, og netop så varieret, at jeg blev beroliget. Jeg er aldrig helt tryg ved en skrift, der er alt for ensartet, bogstav for bogstav, ord for ord og linje for linje. Man kan lære meget ved at se på en håndskrift, tænkte jeg, idet jeg studerede brevet, der lå ved siden af min tallerken. En håndskrift, der ikke har nogle særlige kendetegn, stammer fra en kedelig person uden nogen personlighed, medens en håndskrift, der er for urolig og markeret er foruroligende og upålidelig. Så holdt jeg op med at filosofere, for nu havde jeg åbnet konvolutten, og da jeg ikke kendte skriften, gled mit blik straks ned til underskriften. Der stod *Marjory Anita*.

Jeg håbede, at ingen ved bordet havde lagt mærke til mig; for jeg fik det, imens vi spiste, og jeg følte, at jeg skiftevis blev rød og bleg. Jeg lagde brevet ned og sørgede for, at den ubeskrevne side kom til at ligge øverst, og tog med en så ligegyldig mine, som jeg formåede at sætte op, fat på min mad igen. Derpå stak jeg brevet i lommen og læste det ikke, før jeg var alene i mit værelse og sikker på ikke at blive afbrudt.

At man kan kysse et brev, inden man læser det, er sikkert forståeligt, især når det er det første, man får fra den veninde,

man elsker.

Der var hverken hendes adresse eller nogen datering på det. Jeg forstod godt, at hun ikke havde sat den sidste, nemlig fordi hun ikke ønskede at give mig adressen, og det var mindre iøjnefaldende, når begge dele manglede. Hun tiltalte mig deri som "Kære mr. Hunter". Hun kendte naturligvis mit navn, for det havde jeg jo selv fortalt hende, og det stod jo også uden på konvolutten. Indholdet af brevet var, at mrs. Jack havde bedt hende om at bringe mig hendes varmeste tak for den store tjeneste, jeg havde ydet dem, og at hun vovede at føje sin egen dertil. Så havde hun desuden en anmodning til mig. I hastværket og forvirringen havde de begge ganske glemt at tale om båden, som de havde lejet, og som var gået tabt. Ejeren af den var uden tvivl urolig for den, og de ville begge være mig meget taknemmelige, hvis jeg ville tale med ham – han boede i et af småhusene tæt ved havnen i Port Erroll – og få at vide, hvad båden var værd, så at mrs. Jack kunne betale ham, samt en rimelig erstatning for det tab, han måtte lide ved at undvære den, indtil han fik sig en ny. At mrs. Jack vovede at gøre mr. Hunter så megen ulejlighed var, fordi han allerede havde været så venlig imod dem, så hun stolede på, at han også ville gøre dem denne tjeneste. Det var underskrevet "Deres hengivne, Marjory Anita". Og der fandtes naturligvis en efterskrift, det var jo et damebrev!

Den lød som følger:

> "Har De dechifreret papirerne? Jeg har tænkt på
> dem såvel som på andre ting, og jeg er vis på, at de

indeholder en eller anden hemmelighed. De må fortælle mig alt om det, når vi ses på tirsdag.

M."

Jeg er bange for, at den logik, man kan læse sig til i bøger, kun havde meget lidt at gøre med, at jeg på ny kyssede brevet. Baggrunden for dette kys lå nok mere på det tankeplan, som mænd og kvinders lykke hviler på, såvel i denne som den næsten verden. Der var ikke et ord i den efterskrift, som ikke voldte mig usigelig glæde, og jo mere jeg tænkte over den, jo oftere jeg læste den, forekom det mig at udfylde en smertelig tomhed i mit hjerte. "Har De dechifreret papirerne" – de papirer, hvis tilværelse kun hun og jeg kendte! Det var herligt, at vi to havde så meget af en hemmelighed sammen! Hun havde tænkt på dem og andre ting! *Andre ting!* Jeg havde også tænkt på dem så ofte, at hver lille omstændighed ikke alene var indpræget i min hukommelse, men også i mit hjerte. Og af alle disse "andre ting" var der én ...!!

At se hende igen – at høre hendes stemme, at se hende ind i øjnene, at betragte de forskellige udtryk i hendes yndige ansigt, fremkaldte ved tanker, som vi var fælles om, at berøre hendes hånd ...

En stund sad jeg hensunken i dejlige drømme, hvori jeg så alle mit hjertes håb opfyldte. Og alt dette skulle ske den følgende tirsdag – der var kun seks dage til! ...

Jeg fo'r pludselig op, gik hen til egekisten, der stod i en krog af stuen, og tog papirerne frem.

Jeg betragtede dem nøje og satte mig ned for omhyggeligt at undersøge dem. Mit instinkt fortalte mig, at hun forventede, at jeg fandt ud af, om de indeholdt en eller anden form for

hemmelig skrift. Jeg lagde brevene ved siden af hinanden – foreløbig, i hvert fald. De var ganske almindelige af indhold og skrevet med en flydende hånd, der fik det til at forekomme usandsynligt, at skriveren havde gjort sig nogen umage med at indlægge et skjult budskab. Fra min drengetid kendte jeg noget til hemmelig skrift; under en sygdom havde jeg studeret en bog om det, som jeg havde lånt fra min faders bibliotek; den var af Oliver Cromwells svoger, biskop Wilkins, og hed "*Merkur, eller den Hemmelige og Hurtige Budbringer*".

Deri gav biskoppen anvisninger på en mængde gamle metoder til at skjule hemmelige budskaber: chifferskrift, skjulte hentydninger, og forskellige mekaniske anordninger, der blev anvendt på en tid, hvor ambassadørers, spioners og hemmelige agenters korrespondance foregik på denne måde. Min læsning havde givet mig appetit på emnet, og når som helst jeg senere hen stødte ind i noget, der havde forbindelse med skjult skrift og den slags, noterede jeg mig det. Og nu gennemså jeg papirerne for at se, om jeg ikke kunne finde spor af en af de metoder, jeg kendte; inden lang tid havde jeg en idé.

Det var kun en formodning, en anelse, en mulighed, men den var værd at forfølge. Det gav mig ikke anledning til nogen upassende stolthed, for det var blot en simpel følgeslutning, snarere end en smuk tankerække båret af et skarpt blik. Datoen på brevene viste hen til slutningen af det sekstende århundrede, da Francis Bacon havde fået ideen til en af de bedste kodeskrifter: Det biliterale system eller "to-bogstavs-koden". Det var biskop Wilkins' gamle bog, der havde gjort mig bekendt med denne metode. Jeg kendte princippet i den, jeg var i stand til at se, at der var tegn på, at den var blevet anvendt, og

dette gav mig stærkt håb om at finde nøglen. Denne kode har den fordel, at den kan bruges i enhver almindelig skrivelse, og at dens former og metoder er nærmest uendelige: der må blot være en eller anden fælles metode, aftalt imellem den skrivende og læseren. I min pult havde jeg et manuskript til en afhandling om to-bogstavs-systemet, hvori jeg argumenterede for, at Bacons system rimeligvis kunne reduceres, så at der kunne benyttes et færre antal symboler end hans fem. Jeg opgav mit øjeblikkelige forehavende for at hente bogen og se, om den kunne sætte mig på sporet.

Da jeg omhyggeligt havde gennemlæst afhandlingen, satte jeg mig ned og skrev et brev til miss Anita, hvori jeg fortalte hende, at jeg straks havde taget fat på det hverv, hun havde givet mig, og at den hemmelige skrift muligvis var en variation af to-bogstavs-koden. Jeg sendte hende derfor min afhandling om dette emne, så at hun kunne studere den, hvis hun havde lyst til det, og tale med mig om den, når vi mødtes. Jeg undgik omhyggeligt alt, hvad der kunne skræmme hende, for jeg mente at gøre bedst i ikke at gå for hastigt til værks. Det var først, da jeg havde lagt brevet og afhandlingen i konvolutten og skrevet Marjorys – miss Anitas – navn, at jeg huskede på, at jeg ikke havde hendes adresse. Jeg stak det i lommen for at give hende det, når vi mødtes om tirsdagen.

Så genoptog jeg mit arbejde med papirerne. Det første var nogle og tredive sider, revet ud af en eller anden bog med gotisk skrift. Det eneste mærkelige ved dem var, at hver side var dækket med prikker i hundrede – ja, måske tusindvis. Det andet var ganske anderledes: en smal strimmel brevpapir med

en mængde ganske små tal, der var meget omhyggeligt skrevet i lige linjer. Papiret havde akkurat en størrelse, man kunne forestille sig anvendt som bogmærke i en bog af gennemsnitsstørrelse; at den også havde været anvendt som sådan fremgik af, at den var falmet på den øverste del, som åbenbart havde stukket ovenud af bogen. Heldigvis havde den side, der var beskrevet, ligget nedad i de mange år, den havde tilbragt på en støvet hylde, så at tallene, skønt udviskede og falmede, stadig var til at tyde. Jeg undersøgte dette stykke papir meget omhyggeligt under et mikroskop, men kunne ikke afsløre noget tegn på hemmelig skrift, ud over det, der kunne være indeholdt i talrækkerne selv. Jeg fandt et større ark papir og fremstillede en forstørret kopi, idet jeg sørgede for at lade der være rigeligt mellemrum både mellem linjerne og mellem tallene indbyrdes.

Derpå anbragte jeg min kopi og den første af siderne med prikkerne ved siden af hinanden og gav mig til at studere dem.

I første omgang holdt jeg mig mest til kopien med tallene, idet jeg tænkte, at det sikkert ville være det nemmeste af de to at tyde. Jeg nærede dog ikke tvivl om, at i sidste ende ville den prikkede side vise sig at være den simpleste kode, når jeg havde fundet dens hemmelighed og havde vænnet mig til dens form. Alene dens størrelse antydede dette: Det ville have været en endeløs og næsten umulig opgave at skrive så lang en tekst i en alt for kompliceret kode.

Jeg læste rækken af tal forfra og om igen flere gange. Forlæns og baglæns; lodret op og ned – for linjerne var nøjagtigt afsat i begge retninger. Men intet slog mig at være så betydningsfuldt, at det kunne bruges som en begyndelse.

Naturligvis var der hist og her gentagelser af den samme sekvens af tal, to, tre, sommetider fire ad gangen, men større mønstre var sjældne og gav mig ikke antydningen af et spor.

Så tog jeg mere praktisk fat og anvendte resten af min arbejdstid den dag til ved hjælp af mikroskopet at tage en forstørret kopi – med moderne typer – af den første trykte side.

Derpå reproducerede jeg prikkerne så nøjagtigt, som jeg kunne. Det var et besværligt arbejde. Da jeg var færdig med den første side, havde jeg ondt i øjnene og tog derfor min hat for at spadsere ud i retning af Whinnyfold. Egentlig ville jeg gå til Sand Craigs, men inderst inde mente jeg Whinnyfold, selv om det var længere væk.

Mænd er bedragere, som Balthazar synger i "*Stor Ståhej for Ingenting*" – og sommetider bedrager de også sig selv. Eller lader som om de gør det – hvilket blot er en nyere og mere avanceret form for det samme.

10. Skyfri himmel

Hvis nogen skulle blive angrebet af kedsomhed og gerne vil have noget til at aflede tankerne fra sine evige overvejelser over sin livslede, kan jeg kun anbefale vedkommende at begynde at beskæftige sig med tydning af hemmelige skrifter. I begyndelsen vil han sikkert tage let på sagen og være tilbøjelig til at smile over sit forehavende. Men lidt efter lidt, hvis han da har den mindste smule af den vedholdenhed eller stædighed, der er – eller bør være – en del af et menneskets natur, vil han opdage, at hans nye hobby tager herredømme over ham i en grad, der grænser til en fuldstændig udelukkelse af alt andet. Han kan vende sig fra det igen og igen; tage den ene mere faste beslutning om at lade ligge efter den anden; prøve at finde et mere interessant emne: den altgennemtrængende gåde vil dog stadig vende tilbage til hans tanker. Hvad mig selv angår, så kan jeg kun sige, at at jeg spiste, drak, sov og drømte i kodeskrift i samtlige de dage og nætter, der lå mellem den tid, da jeg begyndte på at tyde dokumenterne, og det tidspunkt, hvor miss Anita atter kom til Cruden Bay. Uafladeligt tænkte jeg over dette mysterium; om jeg var i min stue eller tog spadsereture på stranden eller inde i landet, når blæsten sang mig om ørene, eller bølgerne kyssede min fod. Den eneste hjemsøgelse, jeg hidtil havde kendt, var Gormala, men selv hun måtte finde sig i at blive stillet i skyggen af dette uforståelige og uopløselige kryptogram. Det værste var, at jeg nærede en fast overbevisning om, at der ikke alene fandtes et kryptogram, men at jeg i virkeligheden allerede var på sporet af dets løsning. Når jeg sad

med papirerne foran mig, ja selv når jeg var ude i den fri luft, blev jeg af og til grebet af en inspiration, en eller anden idé, hvis fulde betydning jeg ikke straks formåede at gribe.

Det var mig derfor en hel lettelse, da jeg om tirsdagen ved tolvtiden så den høje dogcart rulle forbi porten og holde ved posthuset lige over for.

Jeg skyndte mig derover for at hjælpe damerne ud. Marjory gav mig begge hænder og sprang let af vognen, men den ældre dame trængte til mere hjælp. Således går det altid, den kvinde, man helst kærligt vil løfte eller bære, trænger aldrig til det, om så også alle andre gør det.

Da mrs. Jack og "hendes veninde" var kommet ind i hotellets dagligstue, sagde den sidstnævnte til mig:

"Jeg håber, De tilgiver os al den ulejlighed, vi har forvoldt Dem."

"Det er ingen ulejlighed," svarede jeg – o, hvor det lød tamt – "kun en fornøjelse."

"Tak," vedblev hun alvorligt. "Det er meget venligt af Dem. Nu vil vi gerne på ny lægge beslag på Dem og bede Dem om at bringe os ud til klippen igen. Jeg fik ikke min skitse færdig og ville gerne fuldende den."

"Fuldende skitsen, min kære!" sagde mrs. Jack i en tone, der tydeligt viste, at dét var nyt for hende. "Men Marjory, den blev jo skyllet i vandet, inden mr. Hunter kom os til hjælp!"

Den lette, hurtige rødme i den unge piges ansigt viste, at hun forstod den falske stilling, denne ubehændige bemærkning havde bragt hende i, men hun fortsatte kækt:

"Ja, det ved jeg nok, men jeg har nu en gang lyst til at tage den skitse, og derfor vil jeg prøve igen. Det vil da sige, hvis De

ikke har noget imod at tage derud, kære mrs. Jack!"

"Naturligvis gør jeg det, hvis De ønsker det," sagde den ældre dame, "men jeg kan vel nok blive på en af de nærmeste klipper inde på land? Siden den oplevelse vi havde, holder jeg mest af at være et sted, hvor man ikke behøver at svømme for at komme væk."

Marjory så smilende på mig, idet hun svarede hende:

"Det er udmærket, så kan De passe frokostkurven og holde øje med mig og den stigende flod."

Jeg sendte følgelig bud til Whinnyfold om at have en båd parat, når vi kom kørende dertil. Imens damerne gjorde sig færdige, gik jeg ind i mit værelse og stak papirerne med kodeskriften i lommen sammen med det brev, jeg ikke havde fået afleveret.

I Whinnyfold gik miss Anita og jeg ned ad den stejle zigzagsti til stranden, ledet af en af John Hays sønner, mens den anden gik med mrs. Jack op efter til Sand Craigs.

Da vi steg ned ad den stejle sti, mindedes jeg atter spøgelsestoget på Lammas-aftenen, og uvilkårligt så jeg mig om efter Gormala. Jeg åndede friere, da hun ikke var at se nogen steder.

Hvor ville jeg ikke gerne have været alene med miss Anita i båden, men jeg var bange for, at det ikke skulle være sikkert. At ro mellem Skares' klipper er ingen børneleg, og jeg havde en alt for stor skat at tage vare på til at løbe nogen risiko. Den unge Hay og jeg roede, mens drengen styrede. Dette passede udmærket godt for mig, for jeg kom derved til at sidde lige over for miss Anita. Det var altid en glæde for mig at iagttage hendes ansigt, men på denne dag fik hendes henrykkelse over alt, hvad

der omgav os, mig til at bæve af fryd. Det var en sjældent smuk og klar julidag med akkurat så megen vind, som var behagelig, for at heden ikke skulle være trykkende. Solblink sitrede i havet, det så ud, som om det var bestrøet med diamanter, og den rivende strøm imellem skærene var en uendelig kilde til interesse. Vi roede langsomt, hvad der var sikrest i dette farvand, især nu, og drengen styrede godt, han lod til at kende alle skærene, både de, der stak op over vandet, og, næsten som ved et instinkt, de, som var skjult af det. Jeg bad ham om at føre os uden om de ydre klipper, hvorfra tusinder af søfugle skrigende fløj op, da vi nærmede os, og idet vi roede ind under den største af dem, påkom der os denne mysteriøse følelse af ringhed og ubetydelighed, som man får, når man er ude i dybt vand under skyggen af klipper. Jeg kunne se, at Marjory blev ængstelig, for hun holdt sig så fast til rælingen, at hendes knoer blev ganske hvide. Da vi drejede om Reivie o' Pircappies-pynten og så, hvorledes strømmen hvirvlede mellem de spidse skær, blev hun så dødbleg, at jeg følte mig helt bekymret for hende. Men jeg turde ikke stille hende nogen spørgsmål, for jeg kendte af erfaring hendes mod og tænkte mig, at hun helst ville have, at jeg skulle tie. Hun læste imidlertid min tanke, og med et svagt smil sagde hun så dæmpet, at fiskerdrengen ikke kunne høre det:

"Jeg tænkte på, hvad der var blevet af os den dag, hvis De ikke var kommet."

"Jeg var glad ved at kunne yde – mrs. Jack og hendes veninde hjælp," svarede jeg lige så sagte.

"Mrs. Jack – og hendes veninde – er Dem meget taknemmelige," sagde hun muntert med sin naturlige stemme.

Jeg kunne mærke, at hun fuldstændig havde genvundet sit mod, for hun slap ubevidst bådens kant. Vi holdt godt ud fra kysten og blev på det dybe vand. Kort efter fik vi øje på Sand Craigs og kunne se mrs. Jack og hendes ledsager ganske mageligt vandre langs ad sandet, og da vi ikke ville skynde på dem, bad jeg, med min ledsagers tilladelse, den unge Hay om at holde båden uden for Sand Craigs, der nu var grå-hvid af en mængde havmåger. Da vi nærmede os, lettede alle fuglene og kastede sig rundt i luften med høje skrig; det var godt at se glimtet af beundring og forundring i den unge piges øjne ved dette syn.

Vi blev liggende lidt ved den store, spidse klippe, indtil vi så mrs. Jack forsigtigt bane sig vej imellem klipperne. Så roede vi straks ind og satte frokostkurven på et sikkert sted. Derpå ordnede vi en lille hyggelig krog til mrs. Jack med tæpper og puder, hvor hun var i læ og kunne sidde mageligt. Miss Anita havde valgt pladsen så betænksomt, at hun vendte ryggen til den klippe, hun var blevet reddet fra, for at hun ikke skulle opfriske den pinefulde erindring.

Da hun var vel installeret, sendte vi foreløbig de unge fyre bort. Den gamle dame var noget træt af at gå i det tunge sand, og da vi forlod hende, sad hun allerede og nikkede, som om hun snart kunne falde i søvn. Nu fik Anita sit lille staffeli frem, som jeg stillede op for hende, og da hendes feltstol var rigtigt placeret og paletten i orden, satte jeg mig ved hendes fødder og så på hende, mens hun arbejdede. En stund malede hun i tavshed, så vendte hun sig pludselig om til mig og sagde:

"Hvordan går det med papirerne? Har De fundet ud af noget?"

Derved kom jeg i tanker om brevet, jeg havde i lommen. Uden at sige et ord tog jeg det frem og rakte hende det. Der kom en svag rødme så vel som et smil på hendes ansigt, da hun tog det. Ved at se datoen udbrød hun:

"Hvorfor har jeg ikke fået det før?"

"Fordi jeg ikke havde Deres adresse."

"Det er sandt," svarede hun åndsfraværende, idet hun begyndte at læse. Da hun var kommet igennem det, rakte hun mig det og sagde:

"Læs det nu højt for mig, imens jeg maler, så kan jeg spørge Dem om det, jeg ikke forstår."

Jeg gjorde, som hun ønskede; hun kom med flere spørgsmål, og optegnelsen måtte jeg endog læse tre gange igennem, men for hver gang lod hun til at forstå det bedre og bedre. Til sidst sagde hun ivrigt:

"Har De før udarbejdet sådanne oversættelser?"

"Nej, men jeg kan godt gøre det. Jeg har haft så travlt med at dechifrere den hemmelige skrift, at jeg ikke har haft tid til at prøve på det."

"Har De haft held med Dem?"

"Endnu ikke," svarede jeg, "men jeg er vis på, der er en kodeskrift."

"Har De prøvet både tallene og prikkerne?"

"Ja, begge dele, men jeg må have et udgangspunkt."

"Og De tror, det er systemet med to bogstaver, eller en afart af det, som er brugt?"

"Det gør jeg; jeg kan ikke bestemt sige hvordan, men jeg tror det."

"Er der kombinationer på fem?"

"Ikke så vidt jeg kan se."

"Er der kombinationer på mindre end fem?"

"Det kan være. Det er der ganske sikkert."

"Hvorfor begynder De så ikke med at reducere systemet til dets laveste dimensioner, på den måde kan De måske finde ud af noget."

Der begyndte at gå et lys op for mig, og jeg besluttede at prøve, så snart mine venner havde forladt Cruden. Det var med oprigtig beundring for miss Anitas forslag, at jeg svarede:

"Deres kvindelige instinkt er bedre end mine fornuftslutninger. Jeg skal gøre mit bedste for at adlyde Dem, frøken!"

Hun malede i nogen tid uden at sige et ord. Jeg betragtede hende hemmeligt og sagde pludselig uden at tænke over det, grebet af en erindring:

"Da jeg første gang så Dem og mrs. Jack stå på klippen, og skummet sprøjtede op om de andre klipper bag Dem, så det ud, som om Deres hoved var kranset med blomster."

Efter et øjebliks forløb spurgte hun:

"Hvad slags blomster?"

Atter var jeg på vagt, der var noget i hendes stemme, som gjorde mig forsigtig. Gud ved, jeg trængte ikke til at anspores, for jeg var forelsket op over begge ørene i hende, og min eneste frygt var, at jeg ved at gå for hurtigt frem skulle ødelægge det hele. Ikke for alt i verden ville jeg have tilintetgjort de forhåbninger, som gryede for mig og fyldte mig med feberagtig ængstelse, dog kunne jeg ikke undertrykke en følelse af tilfredshed, da jeg svarede:

"Hvide blomster!"

"Åh!" udbrød hun og fortsatte rødmende, mens hun vedblev at male:

"Det er sådan nogen, man plejer at smykke de døde med."

Dette kunne jeg ikke lade passere, men tilføjede:

"Der er en anden kirkelig handling, som kommer først, hvor man også bruger hvide blomster. Desuden får et lig dem ikke om hovedet."

"Hvem da?"

Denne gang lod jeg mig ikke advare af den tilsyneladende spagfærdighed i hendes stemme, men sagde rask:

"Brude!"

Nu svarede hun ikke – med ord. Hun så kun op og sendte mig et eneste, flammende blik, derpå fortsatte hun sit arbejde. Dette blik var til en vis grad opmuntrende, men endnu mere farligt, for det holdt mig i tømme. Skønt det summede i min hjerne, bevarede jeg dog min besindelse og lod hende ganske roligt skifte emne. Vi talte atter om koderne, og jeg lovede at vise hende den hemmelige skrift, når vi kom tilbage til hotellet. Her afbrød hun sig og sagde:

"Vi har bestilt middag i hotellet og håber, at De vil spise med."

Jeg gjorde mig umage for at være rolig, da jeg svarede:

"Det skal være mig en stor glæde."

"Men nu er det nok bedst, vi går hen og vækker mrs. Jack," sagde hun, "hvis vi skal have frokost her i dag. Se, floden er steget, imens vi har siddet her. Det er på tide at fodre dyrene."

Mrs. Jack blev meget forbavset, da vi vækkede hende; men hun havde heller ikke noget imod at få noget at spise, og vi havde et meget fornøjeligt måltid.

Lidt efter kom Hays drenge igen. Miss Anita mente, at der var arbejde nok for dem begge i at bære kurven og bringe mrs. Jack tilbage til vognen.

"De kan vist godt ro båden alene, nu da De kender vejen," sagde hun, idet hun vendte sig mod mig. "Jeg er ikke bange!"

Da vi var vel uden for klippen og kunne se mrs. Jack og drengene fjerne sig mere og mere for hvert skridt, tog jeg mod til mig og sagde:

"Når en mand er meget ivrig efter noget og er bange for, at han ved at undlade at sige, hvad han gerne ville, kunne miste det, som han ville give alt, hvad han ejer for at få en chance til at opnå – synes De – synes De så, at han skulle forblive tavs?"

Jeg kunne se, at hun mærkede, hvor jeg ville hen, for hendes stemme lød ikke så naturlig som ellers, da hun svarede:

"Man siger, at tavshed er guld!"

Jeg lo og svarede med et anstrøg af bitterhed:

"Så er den sande lykkes guld i denne verden kun for de døvstumme!"

Hun svarede intet, men stirrede ufravendt på de skinnende solblink i havet, og jeg trak på årerne af alle kræfter. Kort efter vendte hun sig om til mig og sagde i en mild tone, der fik mit hjerte til at banke:

"Ror De ikke for stærkt? De lader til at længes efter at nå Whinnyfold. Jeg er bange for, vi kommer derhen for hurtigt. Det har ingen hast; der er god tid, til vi skal møde de andre. Er det ikke bedre, De ror uden om de farlige klipper? Der er ingen sejler i sigte, så vidt jeg kan se, så De behøver ikke at være bange for en kollision. Husk vel, jeg råder Dem ikke til at standse med roningen, for strømmen kan let føre os ud af kurs, hvis vi ligger

stille. Men ro forsigtigt, så kan vi måske nå vor havn, og det i god tid!"

Hendes ord fyldte mig med en strøm af følelser, som jeg ikke har navn for. Det var ikke kærlighed, ikke ærbødighed, ikke tilbedelse, ikke taknemmelighed, men det var en blanding af dem alle.

Jeg havde i den senere tid så alvorligt studeret hemmelig skrift, at jeg syntes, der var en skjult mening i alt, hvad jeg læste. Men o! hvor fattige er ikke skrevne ord ved siden af talens rigdom! Ingen, der havde forståelse og følelse, kunne tage fejl af hendes mening. Hun gav mig advarsel, håb, mod og råd – alt, hvad den ene ven kan give den anden. Jeg så kun på hende og rakte hende min hånd uden at sige et ord. Hun lagde frejdigt sin i den, og i et kort, saligt øjeblik var min sjæl lige så sollys som havet og himlen.

På selve det sted, hvor jeg havde set Lauchlane MacLeod gå under, begyndte en ny tilværelse for mig.

11. I tusmørket

Det var ikke uden ængstelse, at jeg steg op ad den stejle zigzagsti i Whinnyfold; for ved hver omdrejning ventede jeg halvvejs at se Gormalas uvelkomne ansigt. Det forekom mig næsten ikke muligt, at alt skulle gå så godt for mig, og ikke engang hendes nærværelse forstyrre mig. Jeg tror, miss Anita forstod min uro, for hun fulgte mine blikke og holdt også udkig. Vi nåede imidlertid toppen og kom ind i den ventende vogn uden uheld. I hotellet bad hun mig om at bringe papirerne med den hemmelige skrift ind i deres værelse. Hun hviskede til mig, at vi ville være ene, da mrs. Jack plejede at sove lidt før middag.

Hun undersøgte papirerne længe og ivrigt; men til sidst rystede hun på hovedet og opgav det foreløbig. Så fortalte jeg hende i hovedtræk, hvad jeg tænkt på i forbindelse med den mulige løsning af chifferskriften, hvis en sådan da fandtes. At der måtte findes en eller anden markering var tydeligt, men hvilken der her var anvendt, kunne jeg endnu ikke regne ud. Da jeg havde udtømt mit lager af formodninger, sagde hun:

"Jeg er mere end nogen sinde overbevist om, at De må reducere chifrene. Men lad os nu glemme dette for øjeblikket. Jeg er vis på, at De er lige så træt af at tænke på det som jeg. Det er tid at spise til middag, og bag efter ville jeg gerne igen gøre et lille løb ned til stranden, hvis De ikke har noget imod det?"

"*Igen* et løb ned til stranden!" – så hun huskede det tidligere, vi havde gjort sammen! Mit hjerte svulmede, og min beslutning om at gå min egen gang, selv om den var klog, blev stærkere.

Efter middagen gik vi over klitterne i retning af Hawklaw på det hårde sand lige under højvandemærket.

Solen var gået ned, og tusmørket begyndte at falde på. På vore nordlige breddegrader varer det længe og er i begyndelsen ikke meget forskelligt fra dagens fulde lys; men der er et blødt, gråligt skær over alt på jorden og havet. Til at begynde med er der masser af lys. Tusmørkets fortryllelse, sådan som man kender det længere sydpå, kommer først lidt efter lidt, når natten kryber frem over havet, og skyggerne breder sig. Men dog er tusmørke jo tusmørke på et hvilket som helst stadium af sin stadigt skiftende eksistrens, og dets særlige stemning er ens verden rundt. Det er sådan en underlig tid, midt imellem dagens iver og arbejde og nattens stille forglemmelse. Det er en time af dagen, hvor alt levende, mennesker og dyr, passer deres egne sager. Med denne ro kommer også en følelse af opgivelse af ens selv; sjæl drages mod sjæl, som legemer mod hinanden til andre tider. Netop i dette øjeblik efter solnedgang, hvor jorden ikke oplyses af solskiven, men kun af genskæret på himlen, er det, at to skygger smelter sammen, beslægtede naturer kommer hinanden nærmere og bliver næsten til ét. Mellem dagslys og mørke, mens livets myriader af lyde dør hen en efter en: fuglenes kvidren, kvægets brølen, fårenes brægen, hundenes gøen, således gør også naturens egne lyde som f.eks. træernes raslen med bladene, plasken af faldende vand eller bølgernes brøl, når de slår mod kysten; og det hele antager en ny kraft, der slår én med en følelse af vilje og bevidst kraft. Det er, som om der i hele naturens store kreds ikke findes en ting som stilstand, ikke et øjebliks ligevægt, undtagen når naturmagterne bestemmer sig for en usædvanlig stilhed, som

dengang Josva bød sol og måne at stå stille ved slaget ved Ajalon.

Min ledsagerinde og jeg gav efter for denne indflydelse. Ubevidst gik vi i takt og tættere sammen; vi talte ikke, men var optaget af den skønhed, som omgav os. Hvad mig angår, var jeg i en ekstase af henrykkelse. At være ene med hende under sådanne forhold var alt, hvad himmel og jord kunne give mig. Således gik vi i flere minutter langsomt hen ad den øde strand og lyttede til bølgernes musik.

Men mennesket er aldrig tilfreds. Der er altid nye punkter at vinde. Ud af selve denne lykke og fred fremkom det vilde ønske om at nye, større højder. Alt forekom mig at tale for, at jeg var berettiget til at spørge Marjory, om hun ville være min hustru. Andre havde friet til unge piger, som de kun havde kendt i kort tid, og med heldigt resultat. Det var i alt fald tydeligt, at jeg ikke var hende imod. Jeg havde en vis formue, var af god familie og kunne tilbyde hende et ærligt, udelt hjerte. Hun, der lod til blot at være selskabsdame hos den rige mrs. Jack, kunne ikke blive fornærmet over, at en mand tilbød hende alt, hvad han havde at give. Jeg havde jo allerede berørt dette emne, og hun havde ikke afvist mig, men ladet mig ane håbet i det fjerne. Imidlertid gik tiden; jeg kendte ikke hendes adresse og vidste ikke, om jeg fik hende at se igen. Denne sidste tanke bestemte mig; jeg ville tale rent ud endnu samme aften.

Ak, hvor mænd dog er uvidende tåber i forhold til kvindens intuition! Pigen lod til blot at gå og se ud over ud over havet, og alligevel havde hun åbenbart med en eller anden slags dobbeltsyn hele tiden iagttaget mig og gennemskuet mig. Jeg vil tro, der var et udtryk af beslutsomhed på mit ansigt, som

skræmte hende eller gjorde hende vagtsom, for hun sagde pludselig:

"Er det ikke på tide at gå hjem?"

"Endnu ikke!" bad jeg, idet jeg vågnede op af mine drømmerier. "Et par minutter endnu, så kan vi vende om."

"Godt," sagde hun med et smil, men tilføjede: "Det må heller ikke være mere."

Jeg følte, at min time var kommet, og sagde uden al indledning:

"Marjory, vil De være min hustru?"

Da jeg havde sagt det, tav jeg; for mit hjerte bankede så stærkt, at jeg ikke kunne få et ord mere frem. I et par sekunder, der forekom mig en uendelighed, var vi begge tavse. Jeg tror, hun havde været forberedt på noget lignende; men den dristighed, jeg fremsatte dette spørgsmål med, overraskede hende. Hun standsede sin gang, og jeg kunne se hendes bryst hæve sig ligesom mit eget. Derpå trak hun vejret dybt, rettede sig og sagde ligesom med anstrengelse:

"Men De kender mig jo ikke!"

"Jeg ved alt om Dem, hvad jeg bryder mig om at vide."

Denne mærkelige tale morede hende, trods hendes bevægelse og forlegenhed. Jeg så hende smile, og det bragte os begge mere i ligevægt.

"Det lyder næsten uhøfligt," sagde hun; "men jeg forstår nok, hvad De mener."

Dette gav mig anledning til en forklaring, som hun tilsyneladende uden misfornøjelse hørte på, måske i det hele taget glad ved et øjebliks pause, hvor hun kunne samle sine tanker, inden hun atter talte.

"Jeg ved, at De er smuk, den skønneste, yndigste unge pige, jeg nogen sinde har set. Jeg ved, at De er modig, mild, kærlig og betænksom. Jeg ved, at De er klog, hjælpsom og taktfuld. Jeg ved, at De er en god kammerat, at De er en kunstnerinde med en digtersjæl. Jeg ved, at De er den eneste kvinde i hele den vide verden for mig, at efter at jeg har set Dem, kan aldrig nogen anden indtage Deres plads i mit hjerte. Jeg ved, at jeg hellere ville dø med Dem i mine arme end leve som en konge med enhver anden dronning."

"De har jo kun set mig to gange, hvor kan De vide så mange smukke ting om mig? Jeg ville ønske, de alle var sande! Jeg er kun en kvinde, og jeg må tilstå, det er sødt at høre dem, enten de er sande eller ej. Men selv om de så også var sande, hvordan kan De så vide det?"

Mit håb steg, og jeg fortsatte:

"Jeg behøvede ikke dette andet møde for at vide det. Denne dag var kun en gentagelse af min glæde, en bekræftelse på min dom, et nyt led i mine lænker!"

Hun smilede imod sin vilje, da hun svarede:

"De gør mig ganske stum, hvad skal jeg sige til en sådan overbevisning!"

Derpå lagde hun hånden kærligt på min arm, idet hun vedblev:

"O, jeg ved, hvad De mener, min ven! Jeg tager det hele for simpel sandhed og tro mig, jeg er stolt ved at høre det, selv om jeg samtidig føler mig uværdig til så megen tillid. Men der er noget andet, som De må tage i betragtning, af retfærdighed imod mig."

Hun standsede og jeg følte, hvorledes mit hjerte trak sig sammen.

"Hvad er det?" spurgte jeg og søgte at tale naturligt; men min stemme var hæs.

Hendes svar kom langsomt og gennemisnede mig.

"Men *jeg* kender ikke *Dem*!"

Der var en medlidenhed i hendes blik, som gav mig lidt trøst, skønt ikke meget. Når en mand af hele sin sjæl higer efter kærlighed, bryder han sig ikke om medlidenhed. Kærligheden er en herlig selvovergivelse, fuldstændig frivillighed og glæde, som hverken tvivl eller eftertanke har del i. Medlidenhed er en bevidst handling, hvori der er kundskab om éns eget sikre fodfæste. De to kan lige så lidt blandes, som vand og olie.

Min dom var fældet, og jeg måtte bære den. Nu som altid ville jeg gøre min skyldighed som gentleman. Det var min pligt så vel som mit privilegium, at beskytte hende mod unødvendig smerte og ydmygelse. Jeg vidste, at det havde været pinligt for hende at tale således til mig, og skylden var min. Hun havde tidligere på dagen advaret mig, og jeg havde ikke ænset det. Nu havde min handling bragt hende i en falsk stilling, og jeg måtte se at gøre det så lidt pinligt for hende som muligt. Jeg havde en tåget idé om, at det bedste, jeg kunne gøre dengang, ville være at tage hende i min favn og kysse hende. Hvis vi begge havde været ældre, havde jeg måske også gjort det, men min kærlighed var endnu ikke nået så vidt. Min passion var iblandet så megen respekt, at kun én anden vej, nemlig anerkendelse af og lydighed mod hendes ønsker, lå åben for mig. Jeg sagde derfor så roligt, som jeg formåede:

"Det et et ubestrideligt argument for øjeblikket, jeg vil blot håbe, at tiden vil vise sig som min ven. Men," tilføjede jeg med bevæget stemme, "tro endelig, at det er mit dybeste alvor, at hele min livslykke står på spil, og at jeg kun venter og loyalt vil vente med al den tålmodighed, jeg kan opbyde af lydighed imod Deres vilje. Mine følelser, ønsker og min anmodning er uforandrede, så længe jeg lever."

Hun sagde ikke et ord, men tårerne stod i hendes smukke øjne og løb ned ad hendes blussende kinder, idet hun rakte mig hånden. Hun gjorde ingen indvendinger, da jeg løftede den til mine læber og kyssede den med hele min sjæl i dette kys.

Vi vendte uvilkårligt om og gik hjemad. Jeg følte mig nedslået, men ikke modløs. I begyndelsen forekom sandet mig tungt at gå i, men da jeg lagde mærke til, at hun bevægede sig lettere og livligere end ellers, kom jeg atter i godt humør.

Vi traf mrs. Jack parat til at tage hjem. Hun gik ind med Marjory for at få overtøjet på, men kom tilbage før sin yngre veninde. Da vi var alene, sagde hun noget forlegent efter at have rømmet sig et par gange:

"Åh, mr. Hunter, Marjory fortæller mig, at hun har i sinde at køre på cykel til Aberdeen fra Braemar, hvor vi tager hen på fredag. Jeg kører fra Braemar til Ballater og derfra videre med toget, så at jeg er der før hende. Men jeg er bange for at lade den unge pige køre så lang en tur alene, og vi kender ingen herrer her, det ville derfor være meget venligt af Dem, om De ville tage Dem af hende, hvis De tilfældigvis skulle have noget at besørge der. Jeg ved, at jeg kan stole på Dem, De har allerede været så god imod hende og mig."

Mit hjerte hoppede i livet på mig. Det var en uventet chance. Tiden viste sig allerede som min ven.

"De kan være forvisset om," sagde jeg så roligt som muligt, "at jeg altid er glad ved at være Dem til nytte. Og det passer godt med mine planer, da jeg dog havde i sinde en af dagene at cykle til Braemar. Men jeg gør det naturligvis kun, hvis miss Anita ønsker det; jeg vil ikke pånøde hende mit selskab."

"Nej, naturligvis ikke," svarede hun hurtigt; "men jeg tror ikke, Marjory har noget imod det."

I det samme kom den unge dame ind, og henvendt til hende, sagde hun:

"Jeg har anmodet mr. Hunter om at køre med Dem fra Braemar, og han siger, det passer godt med hans egen plan, og det skal være ham en glæde, hvis De vil bede ham om det."

Miss Anita sagde smilende:

"Siden De allerede har bedt mr. Hunter om det, behøver jeg jo ikke at gøre det; men det vil være mig en fornøjelse."

Jeg takkede.

Da mrs. Jack gik ud, sagde Marjory til mig:

"Hvornår tænkte De at tage til Braemar?"

"Da mrs. Jack fortalte mig, at De skulle derhen," svarede jeg dristigt.

"Å, det var ikke det, jeg mente," sagde hun med en let rødme; "men hvad tid, De tænkte at være der."

Hvortil jeg svarede: "Ganske som det passer Dem. Vil De skrive og lade mig det vide?"

Hun gennemskuede, at det var en list for at få et brev, og løftede advarende fingeren.

Imens vi gik op ad vejen og ventede på dogcarten, sagde hun:

"Jeg ved, at De kan være en god kammerat, og blandt andre ting sagde De det samme om mig. Det er jeg også, og imellem Braemar og Aberdeen må vi to være gode venner. Det og intet mere! Hvad der senere kan følge efter, vil tiden vise."

"Det går jeg ind på!" sagde jeg og følte en hemmelig fryd, da vi atter sluttede os til mrs. Jack.

Inden de tog afsted, bemærkede Marjory:

"Mrs. Jack, nu har jeg også anmodet mr. Hunter om at ledsage mig fra Braemar. Jeg antog, han helst ville have det, for han er så frygtsom og tilbageholden!"

Med et smil sagde hun farvel og hilste med pisken, idet de kørte.

12. Koden

Jeg gik lige ind i mit værelse og begyndte på ny at arbejde på kodeskriften. Mere end nogen sinde var jeg overbevist om, at udtydningen af den ville være det første skridt til at nå mine ønskers mål med hensyn til Marjory. Det ville derfor have været underligt, om jeg ikke først havde forsøgt den metode, hun selv havde foreslået: at reducere Francis Bacons kode til det laveste tal.

I flere timer arbejdede jeg på dette og da jeg endelig fik Bacons fem symboler sat ned til tre, tænkte jeg, at jeg havde nået så langt, det var muligt, i denne retning.

Derpå begyndte jeg at eksperimentere med min nye viden på den gamle talkode. Først skrev jeg min metode ned i form af en slags tillæg til det brev, jeg havde skrevet til Marjory. Derpå lavede jeg mig en nøgle og begyndte at skrive bogstaver ud. Mens dette stod på, var natten næsten gået, og det grå dagslys begyndte at liste sig ind under rullegardinerne; jeg var imidlertid i alt for stærk spænding til at føle mig søvnig eller træt, for jeg mærkede, at jeg nærmede mig løsningen af problemet. Med en kraftanstrengelse begyndte jeg at skrive bogstaver ud efter nøglen uden at se efter, om det gav noget fornuftigt resultat, for jeg vidste, at selv om nogle af bogstaverne måske kom til at stå forkert, ville chancen for at finde ud af dem, der var rigtige, være betydeligt større, jo flere der var. Da jeg til sidst gennemså de bogstaver, jeg havde skrevet ud, fandt jeg til min usigelige glæde, at der var mening i dem. Resten var kun hårdt arbejde. Nogle få forsøg, og jeg

havde fået tilrettet nøglen, så den passede til nogle bestemte passus i koden.

Imidlertid viste det sig, at der kun hist og her fremkom ord og bogstaver; lige meget hvordan jeg forsøgte mig, kunne jeg ikke få noget fornuftigt ud af de chifre, der lå imellem. Til sidst faldt det mig ind, at der jo meget vel kunne være to eller koder i det samme ark. Jeg prøvede denne idé, men det viste sig, at der var en del ubrugelige tal strøet omkring mellem de brugbare. Det var meget muligt, at de kun var der for at forvirre den, der prøvede at tyde koden, men de kunne også have et andet formål. Under alle omstændigheder generede de mig, så jeg stregede dem ud efterhånden. Og sådan fortsatte jeg, indtil jeg havde brugt alle tallene i dokumentet.

Da jeg så hen over de bogstaver, der var fremkommet, fandt jeg til min store glæde, at det hele stort set gav mening. Oversættelsen lød således:

> "Brug for at læse beretningen om den betroede skat Fr. Bacons chiffer. Tallene har mindre betydning end kombinationen B. de E."

Et skridt til, og mit arbejde var gjort; jeg satte de udskudte bogstaver på et andet stykke papir og fandt til min store forbavselse, at de dannede endnu en beretning, som kunne læses ved hjælp af samme nøgle. De "indesluttede" ord, for at bruge Bacons betegnelse, var:

> "Hulen med skatten første klippe halvanden grad nordøst fra den ydre klippe."

Nu først følte jeg mig træt; solen var stået op, inden jeg tumlede i seng og faldt i søvn i samme minut.

Gongongen kaldte til frokost, inden jeg vågnede. Efter at have spist, satte jeg mig atter til arbejdet for at konstruere en variation af min nøgle, som kunne passe til prikkerne i brevene.

Derpå begyndte jeg at anvende min nye nøgle på kopien af chifrene i de trykte sider.

Jeg arbejdede uafbrudt og fandt derved ud af svarene til de kombinationer, jeg havde brug for. Så lagde jeg min nøgle til side og gav mig med bankende hjerte til at undersøge resultatet.

Det mere end tilfredsstillede mig, for det var tydeligt, at der var en sammenhængende fortælling i brevene. Fra den time af kendte jeg næsten ikke til hvile. Jeg spiste mine måltider i en fart og sov kun et par timer nu og da. For arbejdet med oversættelsen var anstrengende og tog stærkt på mine øjne, så det gik meget langsomt; dog blev det efterhånden lettere og lettere. Den fjerde dags aften havde jeg endt det og kendte nu hele indholdet.

I al denne tid havde jeg ikke hørt fra Marjory, og alene dette gjorde det nødvendigt at arbejde udholdende, som det bedste middel til at afholde mine tanker fra at dvæle ved den uafladelige skuffelse. Nu ventede jeg bestemt et brev med sidste post den aften. Jeg vidste, at Marjory opholdt sig et eller andet sted i grevskabet, og det var med denne post, vi fik de lokale breve. Der kom imidlertid intet, og jeg tilbragte aftenen med at renskrive hele oversættelsen.

Den første del af den var i form af et brev, og lød som følger:

"Min kære søn! Dette sender jeg fra byen
Aberdeyne i Skotland, hvor jeg ligger syg, og inden
jeg begynder min søgen for at udføre det betroede

tillidshverv. Jeg har fra tid til anden under min lange sygdom skrevet en fuldstændig beretning om, hvad der er foregået, for at du kan vide lige så god besked med det, som om du havde hørt det med dine egne øren og set det med dine egne øjne. Alt, hvad jeg har skrevet, er med det formål for øje, at du, min ældste søn, og mine øvrige børn – skal, hvis det mislykkes for mig – og mit legeme er meget svagt – udføre det hverv, som jeg har forpligtet Eder så vel som mig selv til, så at hverken jeg, du eller de har lov til at indlade os på noget, der kan hindre det, før den anbetroede skat er afleveret, hvortil vor slægt fra nu af er forpligtet. Men for at min ed ikke skal hvile for tungt på mine børn og deres børnebørn og så fremdeles, indtil hvervet er fuldbragt, er det tilstrækkeligt, at én alene i hvert slægtled anser sig forpligtet dertil. Jeg pålægger derfor fra nu af alle af mit blod og min familie, at den ældste søn i hver generation skal anse sig forpligtet til at udføre tillidshvervet, med mindre en anden i lige afstamning påtager sig det i hans sted. Skulle der ikke findes nogen descendent i lige linje, må hvervet gå over på den nærmeste sidelinje. Og enhver, som denne hellige pligt påhviler, må huske, at det vigtigste af alt er tavshed. Det store tillidshverv blev mig betroet først, fordi Hs. Hellighed pave Sixtus den Femte og min gode slægtning, bekendt som "den spanske kardinal", var så nådige at mene, at jeg var en

mand, i hvis hjerte vort kære Spaniens ære havde så høj en plads, at den selv i tidernes løb må stå uforandret i mine børns hjerter. På grund af dette store tillidshverv har Hs. Hellighed selv givet mig og mine aflad for enhver overtrædelse, forholdene kunne gøre nødvendige under udførelsen af den betroede pligt. Men da pligten er en hemmelighed og offentliggørelsen af et sådant afladsbrev kunne være nysgerrighed med hensyn til anledningen dertil, skal det opbevares i Vatikanets hemmelige arkiv, hvor det, om nødvendigt gøres, kan findes af den hellige fader, som beklæder St. Peters Stol, når der sker henvendelse til ham for én, som måske har overtrådt de love og regler, der gælder for Guds børn. Og jeg pålægger dig, min søn, altid at huske, at selv om der kan være nogle forunderlig ting i beretningen, er de i mine øjne sande i alle henseende, om det end kan forekomme dig, at de ikke stemmer overens med, hvad der senere af andre fortælles om disse tider.

Og min søn og alle mine andre børn, modtag min sidste velsignelse og med den min formaning om altid at vandre på troens, retfærdighedens og ærens vej, altid loyale i den hellige kirkes og kongens tjeneste. Farvel! Gud, den hellige jomfru, helgenerne og englene våge over Eder og hjælpe Eder til at gøre Eders pligt.

Din kærlige fader

Bernardino de Escoban.

> Dette brev vil blive bragt dig af et betroet bud; thi jeg er bange for, at det ellers kunne falde i den engelske dronnings eller hendes kætterske omgivelsers hænder. Hvis opfyldelsen af hvervet mislykkes for dig – og det kan godt tænkes, nu da vor store armada havde uheld med sig – er det bedst, at den, hvem hvervet er overdraget, tager bolig på disse kyster for at våge over den betroede skat og være ved hånden, når en gunstig lejlighed tilbyder sig. Men husk endelig på, oh, min søn, at den, som bevogter skatten, altid vil være omgivet af kætterske, hensynsløse fjender, hvis begærlighed kan blive skæbnesvanger for os og vort store mål."

Derpå fulgte:

> "Beretning af Bernardino de Escoban, Ridder af den Apostoliske Orden og Grande af Spanien."

I denne var der udførligt fortalt om historien om den store skat, som pave Sixtus den Femte havde samlet for at underkue England, og som han havde betroet til nedskriveren, der på sin egen bekostning havde bygget og bemandet et af armadaens skibe *San Christobal*, den kastilianske afdelings flagskib.

Paven, træt af Philip af Spaniens fordringer og fornærmet over hans krav på selv at ansætte biskopper, og yderligere opirret ved den uforskammede opførsel, den spanske ambassadør i Bern, grev Olivares, havde udvist, foretrak hemmeligt at betro denne skat til en mand, han kunne stole på, og havde valgt Don Bernardino de Escoban til dette hverv. Som en besegling af denne pagt havde paven sendt en galionsfigur til

hans nye skib, forarbejdet i sølv og guld af Benvenuto Cellini. Han havde også som erindring givet ham en broche fra samme mesterhånd med galionsfiguren i miniature. Don Bernardino gav derpå en beretning om armadaens nederlag og fortalte, hvordan hans galeot havde lidt havari, og da han var bange for, at den betroede skat skulle falde i andres hænder, havde han skjult den tilligemed den kostbare galionsfigur i en hule ved pynten af en bugt på Aberdeens kyst. For en sikkerheds skyld havde han sprængt hulens indgang i luften.

I fortællingen var der visse oplysende sætninger, som da paven sagde:

> "I denne hensigt overgiver jeg Dem en så umådelig skat, at ingen nation nogen sinde har set mage dertil."

Hvilken skat ene og alene skulle anvendes til at fremme den sande tro, og hvis armadaens foretagende mislykkedes, overgives til den konge, der efter Sixtus den Femtes død måtte sidde på tronen.

Og atter:

> "Hulen var meget stor, på siden af bugten med mange drejninger og skjulte afsatser … Den sorte sten på den ene side og den røde på den anden tilbagekastede skæret fra lygten."

Den påfølgende optegnelse fortalte hvervets senere historie:

> "Min faders, den kære og gode Don Bernardino de Escoban beretning har jeg fremsat i den nuværende form for at bevare hemmeligheden; for

da det kort, hvortil han har hentydet, ikke kan findes, er det nødvendigt, at en descendent af vort hus må leve i dette land og lære at tale engelsk som sit modersmål. Da jeg var ganske ung, dengang min fader skrev dette, er der gået mange år hen siden, og døden har fremkaldt flere forandringer. Den mand, der skulle have bragt mig brevet, papirerne og kortet, er ikke mere til og ligger rimeligvis ved siden af min fader på havets bund. – Så at alt, hvad jeg havde til at vejlede mig, var en kort note, der hentydede til en egetræskiste, som jeg også fandt, skønt i ukomplet tilstand. Den tunge, der kunne have tilføjet nogle vigtige forklaringer, var for bestandig tavs.

Den 23. oktober 1599.

Francisco de Escoban.

Min bedstefaders beretning tilligemed min faders note har jeg oversat på engelsk i denne hemmelige form til vejledning for dem, der følger efter mig, og hvis liv må tilbringes i dette strenge klima, indtil det hellige hverv, pave Sixtus den Femte har pålagt os, er fuldført. Da jeg ved min ældre broders død var den næstældste søn, blev jeg sendt op til min fader i Aberdeyne, hvor jeg traf alvorlige forberedelser til værdigt at bære den byrde, det store tillidshverv pålagde os, og satte mig så godt ind i engelsk, at jeg kunne det som mit

modersmål. Efter at min fader havde fuldendt bygningen af sit slot, gav han sig til at søge efter den hule, hvorom optegnelserne var gået tabt, og ved dette foretagende satte han ligesom min bedstefader sit liv til i bølgerne mellem Crudens skær. I, som efter mig påtager Eder hvervet, betragter vel denne hemmelige skrift, der skal blænde de nysgerrige, men bevare vor hemmelighed. Husk på, at ikke alt, hvad der er deri, viser sig på overfladen. Min bedstefaders chifferskrift, opfundet af Fr. Bacon, nu storkansler i England, har mange munde, som alle kunne tale, hvis der er noget at sige.

Den 4. juli 1620.

Bernardino de Escoban."

Som tilføjelse til chifferberetningen fandt jeg ved nøjere undersøgelse et andet chiffer, der løb igennem noterne i marginen på de første trykte sider. Da jeg oversatte det, fik jeg følgende ud af det:

"Hulens munding nord for den ydre klippe halvanden grad til nordvest. Revet ligger fra pynten af kysten halvfjerde grad syd sydøst."

13. På cykel gennem bjergene

Jeg læste atter og atter Don Escobans beretning, til jeg fuldstændig kendte hver detalje i den, derpå studerede jeg nøglen til talchifferet, indtil jeg kunne den udenad, for jeg havde en instinktmæssig følelse af, at det senere ville komme mig til nytte.

Nu begyndte der imidlertid at opstå ny tvivl hos mig. Hvad jeg havde erfaret var i virkeligheden en statshemmelighed, der kunne have følger, som selv efter tre århundreders forløb kunne være vidtrækkende og farlige. Den omtalte skat var så umådelig stor og blev så skinsygt beskyttet, at der var ringe udsigt til, at den i tidernes løb var gået i glemme. Jeg havde ingen moralske skrupler med hensyn til den. Skatten var blevet samlet i den hensigt at skade England, og jeg brød mig ikke noget om dem, der havde samlet den og sendt den afsted. At den var blevet skjult i Britannien af briternes fjender under en krig, berøvede dem al ret til at gøre lovlig fordring på den. Hvilke love, der ellers kunne gælde for dens slags, vidste jeg ikke, og indtil videre interesserede det mig heller ikke. Princippet om, at fundet gods tilhører finderen måtte vel være gældende, og hvis jeg fandt skatten først, mente jeg, at jeg var berettiget til at bruge den efter mit eget forgodtbefindende. Ikke desto mindre besluttede jeg slå loven om fundne skatte op, som jeg havde en tåget idé om vist var meget uklar.

Intet af dette bekymrede mig synderligt i øjeblikket. Det var kun biomstændigheder, som først ville blive af vigtighed, når skatten var fundet.

Jeg tænkte, at jeg havde taget det første skridt på vejen til at vinde Marjory Anitas hånd ved at tyde kodeskriften. Og ved at gøre dette havde jeg opdaget en hemmelighed, hvis natur gav mig mulighed for at blive rigere end selv den mest grådige kunne ønske sig, og dermed komme i en stilling, hvor jeg kunne tillade mig at bede en hvilken som helst pige i hele verden om at gifte sig med mig. Jeg tror, jeg allerede mente at have skatten så sikkert i hånden, som om jeg allerede havde hentet den ud fra jordens indre.

Tidligt om morgenen tog jeg til Whinnyfold og havde et lommekompas med for at bestemme stedet, hvor indgangen til hulen havde været. Jeg vidste naturligvis, at selv granitklipper ikke kunne modstå tre århundreders stormfulde bølger, tre hundrede somre og vintre, og de tusinder af nætter med hård frost og dage med brændende sol, der var passeret, siden indgangen til hulen var blevet ødelagt. Men jeg må tilstå, at jeg ikke var forberedt på, at ethvert spor kunne være så fuldstændigt udslettet, som det viste sig at være tilfældet. Lidt efter lidt havde havet ædt sig ind i landet; og nedfaldne klipper, træer, buske og flyvesand havde forandret kystlinjen til ukendelighed.

Jeg gjorde imidlertid, hvad jeg formåede for at bestemme stedets beliggenhed efter Don Escobans anvisninger, og gik langs klipperne fra Witsennan Point, indtil jeg nåede et sted, hvorfra den sydlige del af The Skares kunne ses.

Jeg fandt til min overraskelse, at det måtte være i retning af mit eget hus. Efter tegningen til mit hus, som den lokale landmåler havde lavet, dannede nordvæggen en lige linje med den største af The Skares' klipper. Da jeg vidste, at det, der

engang havde været den forreste del af hulen, var faldet sammen og delvis var slidt bort, håbede jeg, at selve hulen måske kunne ligge under min grund eller måske endda under selve huset. Hvis denne formodning viste sig at være rigtig, behøvede jeg ikke at forhaste mig, men kunne ganske roligt lave en åbning fra min kælder ned i hulen og undersøge den i al mag.

Alt føjede sig så heldigt som muligt. De folk, der havde bygget huset, var færdige, og tiden, da dekoratørerne skulle komme, var endnu ikke fastsat. Jeg havde derfor huset for mig selv. De nødvendige redskaber ville jeg skaffe mig fra Glasgow eller Aberdeen, og de skulle sendes i lukkede kasser, så at ingen anede, hvad jeg havde for. Jeg måtte selv udføre arbejdet, hvis jeg ville bevare hemmeligheden. Der var nu så meget at fortælle Marjory, når vi mødtes, at jeg næppe vidste, hvor jeg skulle begynde eller ende.

Da jeg kom tilbage til hotellet lå der et brev til mig fra hende; det var kommet med sidste post. Jeg tog det med mig op på mit værelse og låste døren, før jeg åbnede det. Der var hverken dato eller adresse på det. Indholdet var som følger:

> "Min kære herre! Mrs. Jack beder mig om at skrive for at sige, at vi tager fra Braemar på tirsdag. Vi opholder os i hotellet *Fife's Arms*, og det vil glæde hende, om De vil spise sammen med os klokken ni om morgenen i værelse nummer 16. Alt naturligvis i tilfælde af, at De har lyst til at cykle med til Aberdeen. Vi spiser så tidligt, da turen er lang, femten mil, og mrs. Jack mener, at det er bedst, at jeg i det mindste to gange får et hvil undervejs. De

er nok så venlig at ordne, hvor vi skal standse, eftersom De jo nok kender vejen. Mrs. Jack vil tage fra Braemar omtrent klokken tre og køre ned til Ballater for at nå halvseks-toget. Hun beder mig om at sige Dem, at hun håber, De vil tilgive hende den ulejlighed, hun forvolder Dem, og tillige, at hvis De skulle være forhindret eller helst ville være fri, er det nok, når De telegraferer det ene ord: "Beklager". Det er sandt – hun vil være Dem meget forbunden, hvis De vil være så venlig ikke at nævne hendes navn – hverken fornavn eller efternavn – til nogen som helst i Braemar eller på hele turen.

Deres hengivne

Marjory Anita.

P.S. – Har De fundet en nøgle til chifferskriften?

P.P.S. Jeg antager ikke, at noget, medmindre at det skulle være meget alvorligt, vil forhindre Deres komme. Mrs. Jack glæder sig så meget til, at jeg skal have den cykeltur.

P.P.P.S. – Har De set skibe i syner? Eller flere hvide blomster – til de døde?"

Jeg sad længe med brevet i hånden efter at jeg atter og atter havde gennemlæst det.

Tirsdag morgen, præcis klokken ni, gik jeg til *Fife's Arms* i Braemar og traf Marjory alene.

Hun kom mig glad i møde og gav mig hånden.

"Det er rart at se Dem," lød hendes hilsen. Lidt efter sagde hun:

"Mrs. Jack er her om et par minutter. Inden hun kommer, må vi være enige om, at på turen til Aberdeen er De og jeg kun kammerater."

"Ja!" sagde jeg og tilføjede derpå: "Uden bagtanker!"

Hun smilede, da hun svarede.

"Godt. Uden bagtanker! Lad det være så!"

Derpå kom mrs. Jack ind, og efter at hun venligt havde hilst på mig, satte vi os til frokosten. Da den var forbi, skar Marjory en god portion smørrebrød og pakkede den selv ind. Hun gav mig pakken og sagde:

"De har vel ikke noget imod at bære den. Det er morsommere at spise lunch ude end at tage ind på et hotel; synes De ikke også?"

Det er vel unødvendigt at sige, at jeg fuldstændig var enig med hende.

Begge vore cykler var parate, og vi spildte ikke tiden, men tog straks afsted. Min ledsagerinde udviste ligefrem en vis iver for at komme hurtigt afsted, som om hun ikke ville opdages. Det var en prægtig dag med klart solskin og blå himmel, som der gled enkelte lette, hvide skyer hen over. Den sagte vestenvind førte os afsted, som om vi havde sejl. Luften var kølig og vejen glat og jævn. Det var, som om vi fløj. Jeg kunne se, at min ledsagerinde følte sig lige så oplivet som jeg selv. Alt omkring os så strålende ud, og jeg tvivler om, at der fandtes to gladere hjerter i den hele verden end Marjorys og mit.

Idet vi fløj af sted, viste det skønne landskab sig på begge sider som et uendeligt panorama. Høje bjerge med lyngpletter,

som på denne tid af året havde en fin, blegrød farve; skyggefulde skove, hvis grene, der svajede i vinden, kastede kalejdoskopagtige lysmønstre på vor vej; en hurtigrindende flod, som mange bække strømmede ud i, løb over et leje af sten, som hist og her løftede deres mørke hoveder over det skummende vand; grønne marker, der strakte sig på begge sider af floden eller brat hævede sig op imod granskovene, der kransede de sorte bjerge; endeløse skovstrækninger mellem de brune stammers mørke skygger, hvorigennem solstriber fra tid til anden sendte blændende glimt; så igen ud i det åbne land, hvor selve tanken om skygge forekom uvirkelig, ned ad stejle skrænter, hvor hjulene syntes at glide bort under vore flyvende cykler, og op ad mindre bakker, ført uden anstrengelse af vinden, vi havde i ryggen.

Efter en stunds forløb åbnede bjergene, der havde ligget som en spærrende række af truende kæmper foran os, en vej. Atter og atter fo'r vi ad den ene omdrejning efter den anden, som åbnede os nye udsigter, indtil vi til sidst passerede gennem det åbne gab imellem bjergene omkring Ballater. Der måtte vi køre forsigtigt ned ad den stejle bakke til byen. Mrs. Jack havde foreslået, at vi skulle gøre vort første holdt i Ballater. Men da vi havde nået foden af bakken sagde Marjory:

"Lad os ikke standse i byen. Det er ikke til at holde ud efter sådan en dejlig tur imellem bjergene!"

"Det er jeg enig med Dem i!" sagde jeg, "lad os køre videre! De tyve miles er ingenting. På den anden side af Cambus-o-May er der en sø, den kan vi køre rundt om og komme tilbage til vejen igen ved Dinnet. Hvis De synes, kan vi nyde vor lunch i en yndig skov lige tæt ved den."

"Det lyder fortryllende!" udbrød hun, og den glade ungdommelige friskhed i hendes stemme passede godt til alle omgivelserne. Da vi havde passeret Ballater og var kommet op ad bakken til jernbanebroen, standsede vi og så os tilbage, og af ren henrykkelse greb hun fat i min arm og stod tæt ved mig. Det var intet under, at hun var bevæget, for der er vist kun få steder, som kan måle sig med dette i skønhed. Lige foran os til højre hævede høje bjerge sig med brune, purpurfarvede og grønne striber, og i midten af dette amfiteater var der to store, runde høje, som dannede ligesom porten til dalen, der løb indad imellem bjergene på den anden side. Der lå en let tåge over landskabet, som gav vejen et præg af mystik. Med et suk vendte vi os bort fra at denne skønhed og kørte langs floden imellem granskove til nye, smukke udsigter. Imod øst lå foran os en mægtig række høje med heder og moser imellem, og i baggrunden viste store bjerge sig i en blålig tåge. Dybt nede for vore fødder lå to safirblå søer, hist og her kransede med skove og besåede med små øer, hvis træer bøjede sig ned til vandspejlet. Marjory standsede en stund henrykt med glødende ansigt og dybt åndende bryst. Til sidst vendte hun sig om til mig med et suk, og hendes smukke øjne var fugtige, da hun sagde:

"O, kan der tænkes noget dejligere i verden end dette land! Og kunne man vel have en prægtigere tur end vor i dag!"

Kan en mand vel elske en kvinde højere, end når hun viser sig modtagelig for skønhed og er dybt grebet af den? Jeg syntes det ikke, da Marjory og jeg kørte ned ad den stejle vej langs Ceanders og Davans krystalklare søer til skoven, hvor vi skulle indtage vor lunch. Her satte vi os, beskyttet af træerne mod

blæsten og det stærke solskin, og da vi begyndte at pakke maden ud, sagde Marjory:

"Fortæl mig nu, hvorledes det går Dem med chifferskriften?"

Jeg stod så længe tavs, at hun forbavset så op på mig.

I hendes fortryllende nærværelse havde jeg aldeles glemt chifrene, og hvad følger de kunne have.

14. En delt hemmelighed

"Der er så meget at fortælle," sagde jeg, "at jeg næppe ved, hvor jeg skal begynde. Måske det var bedst at fortælle Dem det hele her, hvor vi er alene og uforstyrrede. Da vi har kørt så hurtigt, er der god tid, så vi ikke behøver at skynde os. Når vi har spist, skal jeg fortælle Dem det alt sammen."

"Nej, nej, så længe må De ikke vente, jeg er alt for nysgerrig. Lad mig straks få noget at vide."

"Unge dame," sagde jeg strengt, "nu er De ikke oprigtig. De ved, at De er skrupsulten, som De også bør være efter at have kørt tyve miles, og De mener derfor ikke rigtigt, hvad De siger. Her er ingen formaliteter, lad os spise dette smørrebrød, som er skåret af en smuk, betænksom, ung dame."

Hun løftede advarende fingeren og sagde:

"Husk på: Gode kammerater – uden bagtanker."

"Godt," svarede jeg, "således skal det være. Men hvis frøkenen ønsker at anklage mig for ulovlig frihed, er jeg villig til at gentage udtrykket, når og hvor hun vil, og roligt afvente følgerne."

Hun spiste tavs sit smørrebrød; men jeg syntes ikke, hun så misfornøjet ud. Da vi begge var færdige, vendte hun sig om til mig og sagde:

"Nå?"

Jeg tog afskriften af Don Bernardino de Escobans fortælling op af lommen og rakte hende den. Hun så på den, vendte bladene og kiggede i den. Så tog hun atter fat på begyndelsen,

og efter at have læst de første par linjer, sagde hun til mig med et ivrigt udtryk i øjnene:

"Er det virkelig oversættelsen af den hemmelige skrift? Å, jeg er så glad over, at det er lykkedes Dem. Hvor er De dygtig!"

Hun tog sit ur frem, og da hun havde set på det, fortsatte hun:

"Vi har rigelig tid, vil De ikke læse den for mig – det er meget bedre; så kan jeg stille Dem spørgsmål undervejs."

"Gerne," svarede jeg; "men var det ikke bedre, om jeg først læste den igennem og så lod Dem spørge, eller hvad der var allerbedst, om De selv først læste den?"

Jeg sagde dette med vilje, for hvis hun gjorde det, havde jeg lov til hele tiden at betragte hendes ansigt, imens jeg ellers måtte have mine øjne fæstet på papiret. Jeg længtes efter at se de vekslende udtryk, hvormed hun ville følge hver fase i den mærkelige fortælling. Hun tænkte sig om et par sekunder, inden hun svarede, og så mig lige ind i øjnene. Jeg tror, hun gættede min hemmelighed, ellers ved jeg ikke, hvorfor der bredte sig en let rødme over hendes ansigt. Så sagde hun ganske spagfærdigt:

"Hvis De mener, det er bedst, så skal jeg læse det selv."

Jeg vil aldrig glemme det syn. Hendes ansigt, som altid udtryksfuldt, var mig som en åben bog. Don Escobans fortælling var jo så velkendt for mig, eftersom jeg havde gravet den frem bogstav for bogstav fra det kodede dokument, der havde været skjult så længe. Da jeg desuden havde renskrevet den i flere eksemplarer, kan man vel ikke undre sig over, at jeg kunne den næsten udenad. Jeg kunne derfor ligefrem følge hende, mens hun læste, linje for linje gennem historien. En

gang greb hun sig uvilkårligt til halsen efter brochen, men fjernede straks hånden igen, idet hun kastede et sideblik hen til mig for at se, om jeg havde bemærket det. Hun så, at jeg havde set det, rystede smilende på hovedet og læste videre.

Da hun var færdig, trak hun vejret dybt og rakte mig derpå hånden, idet hun sagde:

"Bravo! Jeg lykønsker Dem af ganske hjerte!"

Hendes håndtryk fik mig til at bæve af fryd; hun var lutter fyr og flamme, og der var et udtryk i hendes ansigt, der ikke alene skyldtes glæde over mit held, men måtte have en anden grund. Dette slog mig, og jeg spurgte uvilkårligt:

"Hvorfor er De så glad?"

Hun svarede hurtigt og uden at tænke over det:

"Fordi De vil tage skatten fra spanierne!"

Derpå standsede hun pludselig, som om hun fortrød, hvad hun havde sagt.

Jeg følte mig lidt ærgerlig. Jeg havde troet, at hendes glæde var mere personlig end politisk, og at hendes tilfredshed med den måde, jeg – hendes ven – havde udført mit hverv på, måtte være større end hendes had til sit lands fjender. Idet hun så på mig, forstod hun mine tanker og udbrød:

"Åh, hvor det gør mig ondt. Jeg ville ikke såre Dem, men jeg kan ikke forklare Dem det på denne dag, som er forbeholdt kammeratskabet. Ja, uden bagtanker" – for hun så mit blik og besvarede det – "men engang vil De nok forstå mig."

Det var tydeligt, at hun var forlegen og pinligt berørt over af en eller anden grund, som jeg ikke kendte, at måtte vise sig tilbageholden over for mig, der havde været så åbenhjertig imod hende, at jeg følte, det var min pligt at berolige hende.

Dette søgte jeg at gøre ved at forsikre hende om, at jeg var vis på, hun havde sine gode grunde, og at jeg godt kunne vente. Jeg kunne ikke lade være at tilføje:

"Dette er kun en bagatel at vente på, når der er noget så langt vigtigere, jeg må have tålmodighed med."

Atter blev den advarende finger stukket i vejret med et smil.

Nu gennemgik vi hele fortællingen; det tog ikke megen tid, da den var så ligefrem, at der ikke var meget at spørge om. Derpå ville hun vide, hvorledes jeg havde båret mig ad med at dechifrere den. Jeg tog min lommebog, skrev nøglen op og forklarede hende samtidig princippet.

"Jeg forstår det nu fuldstændigt," sagde jeg, "og det kan benyttes i det uendelige. Enhver udtryksmåde, der har to genstande med fem variationer, kan benyttes."

Her afbrød hun mig. Imens jeg forklarede hende det, havde jeg uvilkårligt strakt hænderne ud med udspredte fingre. Hun så straks, hvad der var undgået mig, og udbrød:

"Som Deres to hænder! Det er herligt! To hænder og fem fingre på hver. Vi kunne lave et nyt døvstummealfabet, som ingen uden vi selv forstår."

Hendes ord fik mig til at skælve. Atter var der en hemmelighed at dele med hende, og det en hemmelighed, som stadig kunne benyttes til at udveksle tanker. Jeg skulle til at sige noget, men hun standsede mig med en håndbevægelse.

"Undskyld," sagde hun. "Fortsæt bare, forklar mig det hele! Så kan vi altid tænke på det andet senere."

Jeg fortsatte min forklaring og sluttede med:

"Deres idé med et døvstummealfabet er udmærket. Man behøver kun at bestemme, om tommelfingeren eller den lille

finger skal betyde 1 eller 2 for at kunne tale lige så let som de døvstumme."

Atter sagde hun uden at tænke over det:

"Lad os begge lære vor chifferskrift uden ad, så behøver vi ikke engang en nøgle. Vi kan da tale sammen midt i en hel skare folk, uden at nogen aner, hvad vi siger."

Intet kunne være mig kærere. Når en mand er forelsket, er alt, hvad der knytter ham nærmere til hans udvalgte, en usigelig glæde. Her var et stadigt led imellem hende og mig, hvis skæbnen var os god.

Skæbnen!

Herved kom jeg til at tænke på Gormala og hendes ord til mig i begyndelsen. Hun havde sagt mig, at Skæbnen gik sine egne veje og forfulgte sine egne formål, og på en eller anden måde forekom det mig, at jeg selv altid havde troet det samme. Venlighed eller det modsatte havde ingen del i dens bestemmelser, medlidenhed eller anger lige så lidt. Var det muligt, at i det væv, den havde vævet, hvori Gormala, Lauchlane MacLeod og jeg havde vore pladser, var der også en plads for Marjory? Seersken havde sagt, at alt må gå sin bestemte gang, selv om den hentede sine elementer fra forbigangne århundreder og fra Jordens fjerneste hjørner. Don Escobans chifferskrift havde ligget skjult i tre århundreder for at lade sig fremdrage netop nu. Marjory var kommet fra en nation, der ikke eksisterede, da han levede, og et land, der i hans tid husede den røde indianer, ulven, bisonoksen og bjørnen.

Men hvad forbindelse var der foreløbig imellem Marjory, Don Escoban og hans hemmelighed? Imens jeg tænkte på dette, så

jeg hende vende sig om, tage brochen af og putte den i lommen. Her var nøglen til gåden.

Brochen! Da jeg tog den op fra havet ved Sand Craigs, havde jeg givet hende den igen uden at kaste et blik på den; og skønt jeg senere ofte havde set den, havde jeg ikke lagt synderlig mærke til den. Nu faldt det mig pludselig ind, at den var af samme form som den, Don Escoban beskrev. Jeg havde kun set en stor og en lille skikkelse; men det kunne sikkert ikke være nogen anden end St. Christopher. Jeg ville gerne straks have spurgt Marjory om det, men hun havde jo opsat al forklaring, og den lille bevægelse, som jeg formodedes ikke at vide noget om, da hun gemte den lidt af vejen, forbød mig at spørge.

Men kæden var nu komplet, det eneste svage led var forbindelsen imellem Marjory og St. Christopher-brochen, og selv det var vel et mysterium, som tiden ville bringe forklaring på. Men i øjeblikket var jeg afskåret fra at stille spørgsmål, efter hendes ønske, men jeg ville ikke helt opgive det uden kamp, så jeg prøvede mig frem:

"Vi har lært meget i dag, ikke sandt?"

"Det har vi. Tænk, at det kan være muligt, at en enkelt dag kan gøre så stor forskel!"

"Og al denne nye viden kunne måske gøre det muligt at ændre betingelserne?"

Jeg udtalte dette med en vis frygtsomhed i stemmen, og jeg kunne se, at ændringen i mit tonefald – meget mod min vilje – fik hende til at blive opmærksom. Hun forstod øjensynlig mit ønske, for hun svarede bestemt:

"Hvis De med "ændrede betingelser" mener nogen som helst ændring af den pagt, vi har indgået for i dag – så er der intet

som helst i vor nye viden, der ændrer på noget af dét. Jeg beder Dem erindre, min herre, at denne dag er ganske særlig, og at intet, som ikke har en endog meget alvorlig karakter, vil kunne ændre i de betingelser, der engang er fastlagt."

"I så fald," sagde jeg, "så lad os i stedet gå over til at lære vores tegnsprog – De kaldte det jo selv *vores*."

"Åh! gjorde jeg virkelig?" sagde hun, idet blodet steg hende i kinderne.

"Det gjorde De – og det er jeg rigtig glad for!"

"Pas på!" svarede hun i en betydningsfuld tone. Men så tilføjede hun: "Nå, udmærket! Så lad det være *vores*. Men jeg har jo egentlig slet ingen ret til at kalde opdagelsen min; jeg føler mig næsten som en bedrager, når De siger sådan."

"Det behøver De ikke," svarede jeg. "De hjalp mig mere, end jeg kan sige. Det var Deres forslag at reducere nøglen, og det var på den måde, jeg fandt koden. Men under alle omstændigheder kan vi udmærket kalde opdagelsen 'vores', for når vi kalder den 'vores'" – jeg kunne ikke lade være at gentage ordet, for det var mig en sand fryd; og det lod heller ikke til at genere hende alt for meget, skønt hun rødmede – "så henviser det jo til ejerskab og ikke til opdagelsen."

"Godt," sagde hun. "Det er meget venligt af Dem. Jeg skal ikke modsige Dem. Dén forandring kan jeg godt acceptere! Kom, lad os komme op på vore cykler igen. De har nøglen til koden med Dem; De kan sige mig dens symboler en ad gangen, så kan vi lære dem, mens vi kører videre."

Imens vi fløj rundt om Davan-søen med vinden i ryggen ligesom tidligere med undtagelse af et kort stykke, inden vi nåede hovedlandevejen ved Dinnet, gentog jeg symbolerne i

systemet for hende. Vi gennemgik dem atter og atter, indtil vi kunne overhøre hinanden frem og tilbage ligesom skolebørn, når de øver sig i tabellen.

Hvor var det ikke en herlig tur! Der var en slags bevidst lighed imellem os, som jeg kunne se, min kammerat følte lige så vel som jeg. Vi fo'r ned ad den skrånende vej uden anstrengelse, det var som om hjulene gled på luft. Da vi kom til jernbanebroen ved Aboyne, hvor floden krummer nordfra og løber ind under klippeskrænten, steg vi af og så os tilbage. Endnu kunne vi øjne de to store høje ved Ballater bag os, der dannede ligesom en indgangsport til den skønne dal med sine rige minder. Så vendte vi os om med et suk.

Foran os lå en mørk vej imellem tætte graner. Ikke mindre mystisk, men mere trist og mørk.

15. Et mærkeligt middagsselskab

Vi gjorde ikke holdt i Aboyne, men kørte videre og standsede først ved broen over Potarch, hvor vi drak te i et lille hotel ved flodbredden. Bagefter stod vi en stund og lænede os over rækværket og så ned i bølgerne, der løb hurtigt over deres stenede leje hen imod den klippe, broen hviler på. Der er noget beroligende, næsten hypnotiserende ved at stirre ned i rindende vand. Uden at man mærker det, overtager det alle ens tanker, indtil virkeligheden i nuet fortaber sig, og sindet vandrer ud i drømmerier og forestillinger gennem ukendte regioner. Da jeg så op på Marjory, hvis slanke, fuldendte figur og fine profil var belyst af eftermiddagssolen, blev jeg slået af den forening af blidhed og uafhængighed, som så tydeligt havde sat sit præg på hende. Uden at vide af det, udtalte jeg højt mine tanker. Det er et privilegium for de unge og dem, der forstår hinanden, at udtale en tanke uden først at oplyse om, hvad der er gået forud for den i den talendes sind. Og for hver time, der gik, blev jeg mere og mere forvisset om, at selv om jeg ikke ganske kunne forstå Marjory, forstod hun i det mindste mig.

"Alle I amerikanerinder er så uafhængige."

Hun lod slet ikke til at blive forbavset over denne bemærkning, og det viste sig, at ved et heldigt tilfælde passede den til hendes egen tankerække. Uden at vende sig om til mig, men stadig med øjnene fæstede på vandet, svarede hun:

"Ja! Vi bliver i reglen opdraget til at være uafhængige. Det er en del af, hvad vort folk kalder 'landets ånd'. Og for mange

kvinder så vel som for mænd er det en nødvendighed. Vor nation er så stor og breder sig så hurtigt, at der næsten i alle familier er adskillelser. De unge følger endnu solens gang og drager imod vest, enten til byerne eller til uopdyrkede egne, og det eneste, som gør det nye liv tåleligt, er denne uafhængighed eller evne til at stole på sine egne kræfter. Det er den, som sætter dem i stand til at tåle sult og tørst og alle de farer, pioneren er udsat for, gør et ensomt liv i byerne til at bære for både gamle og unge, som får dem til at arbejde og studere med tålmodighed og gør dem selvopofrende, dristige og udholdende. Det er det, siger jeg Dem, som skaber en slægt af patrioter, der, når de enstemmigt opløfter deres røst for en god sag, får den til at give genklang hele verden over!"

Imens hun talte, blev hun mere og mere begejstret og alvorlig, indil hendes stemme begyndte at skælve og hendes kinder at brænde. Da hun vendte sig om imod mig, flammede hendes øjne. Jeg så på hende, og min kærlighed og beundring må have været iøjnefaldende, for hun slog blikket ned, og den stærke glød i hendes ansigt gik over til en fin rødme. Hun så atter ned i vandet og fortsatte:

"Det er den gode side af vor uafhængighed, og i alle tilfælde gør den sin nytte; de, som ikke kan noget bedre, savner det ikke. Men det må dyrt betales. Ingen ved, hvor smerteligt det falder en kvinde at vænne sig til det ensomme liv. Jeg har ikke kendt så meget til det som andre, for mit liv er faldet på de gode steder, og kun ved små tilfældige hændelser har jeg lært den smerte at kende, som andre unge piger må lide. Det er så godt i ungdommen at have kendte ansigter om sig, at møde sympati og forståelse ved enhver forandring i livet, og at vide, at der

altid er forståelse at finde et eller andet sted. Vi kvinder må nødvendigvis give af os selv for at være lykkelige. De stærkeste – som vi kan kalde dem – giver Skaberen skylden for denne tingenes orden – eller hvem de nu ellers kan finde på at give skylden; men vi andre, som er kloge nok til at acceptere det, der ikke kan ændres, forsøger at indrette os, som vi kan bedst. Vi trænger alle til at have noget at holde af, om det så kun er en kat eller en hund. For mit eget vedkommende kan jeg huske, at jeg altid har længtes efter at have en broder eller en søster – jeg tror nok, at jeg inderst ind helst ville have en broder. Det fortog sig naturligvis senere, da jeg voksede op i gode omgivelser; men engang blev jeg stærkt mindet om det. Vi opholdt os et par dage i et af disse store adelige, engelske hjem, hvor en stadig større sværm af søskende vokser op sammen. Der var en yndig ung pige, omtrent på min egen alder, der blev forgudet af sine brødre. Da vi kom, var de alle på vej ind til aftenbønnen. Det sidste sollys faldt igennem de gamle, malede glasruder i den store, prægtige sal og kastede sit skær på den lille familiegruppe. Den unge pige sad imellem to af sine brødre, høje, kraftige, unge mennesker, der alle bar præg af at stamme fra en familie af soldater. Under bønnen havde hver af dem en af hendes hænder i sine, og da de knælede, lå hendes arme om halsen på dem. Jeg kunne ikke andet end dybt føle, hvor godt det var for dem alle. Jeg ville have givet alt, hvad jeg ejede, for at have være blevet opdraget på den måde. Tænk, hvilken støtte mindet om dette må være for disse drenge, når prøvelsernes, smertens, lykkens eller lidenskabens timer kommer, når som helst det gælder deres manddom eller ære, hvorledes de så vil erindre de ord, der da blev talt til dem, og som de lyttede til i

sympati og kærlighed. Mangen en gang i de kommende år vil disse drenge velsigne sådanne timer, og Gud selv vil glæde sig over, at hans vilje så smukt blev udført. Og det samme, som jeg dengang var vidne til, foregår i tusinde engelske hjem."

Hun tav og vendte sig om imod mig. Hendes følelser gav sig udtryk i nogle tavse tårer, der løb ned over hendes kinder. Atter vendte hun blikket ned i det rindende vand, og stirrede en tid derned uden at sige mere. Derpå så hun op på mig, og fortsatte:

"Og hvor godt var det ikke også for den unge pige! Hvilken modgift imod egenkærlighed! Hvor megen selvbeherskelse, sympati, kærlighed og overbærelse spirede ikke frem i hendes hjerte i sådanne øjeblikke! Hvilke egenkærlige ønsker og sorger kan der være plads til i hjertet hos en kvinde, der således er opdraget til at føle med og hjælpe andre? Det er godt! godt! godt! og jeg beder til, at sådanne ting må få en plads i mit eget kære lands fremtidige udvikling. Den stærke udvidelse, der foregår, må snart ophøre, og så må en anden fremherskende idé afløse den evindelige uafhængighedsfølelse. Jeg tror ikke, at vi derved mister noget af vor nationale følelse af personlig pligt; men jeg er vis på, at vort folk og særlig vore kvinder vil komme til at føre et lykkeligere og sundere liv."

Denne side af Marjorys karakter var ny og fortryllende for mig. Hver time syntes at vise mig ukendte skønheder i den og hendes hjertes uendelige rigdom. Da hun holdt op at tale, tog jeg hendes hånd i min, inden hun forhindrede det, og kyssede den. Jeg sagde kun det ene ord: "Marjory!" men det var nok. Jeg læste noget i hendes øjne, som fik mit hjerte til at banke af glæde.

Der var ligesom kommet nyt liv over os begge. Som ved en fælles indskydelse gik vi hen til vore cykler og satte os tavse på dem. Efter et par minutters hurtig kørsel ned ad den skrånende vej fra broen begyndte vi atter at sludre muntert sammen. Hvad mig angik, da var jeg i et strålende humør. Selv den mest forsagte elsker kunne ikke misforstå et sådant udtryk som det, jeg havde set i hendes øjne. Hvis nogensinde kærligheden havde talt i veltalende tavshed, var det i det øjeblik, og al tvivl forsvandt for mit hjerte, som nattens skygger må vige for dagslyset. Nu kunne jeg udholde at vente, uden grænser og i stilhed. Hun lod også til at være lykkelig, og vi nød rigtigt alle de små glæder på vor vej. Og af dem var der mange. Da vi kørte ned i den dal, hvor Dee havde sit løb, mellem bjergskråninger fyldte med mørke fyrreskove, hvis dunkle skygger understregede græssets og lyngens lyse farver højere oppe, bragte hver omdrejning af vejen os nye, henrivende udsigter. Under de prægtige skove ved Crathes Castle så vi floden løbe som et blåt bånd langt ud imod øst, og på hver side af den lå marker, haver og skove. Videre fløj vi, indtil vi til sidst igennem en lang strækning med skyggefulde skove nåede den store bro og endte vor tur på Aberdeens ujævne brosten.

Vi kom lidt før toget kom ind; derfor satte vi vore cykler af i hotellet og gik hen til stationen for at tage imod mrs. Jack.

Da hun var kommet, gik vi sammen til hotellet. På trappen blev Marjory lidt tilbage og hviskede til mig:

"De har været en god kammerat hele dagen, en rigtig god kammerat, og det skal ikke vare længe, inden De får Deres belønning."

Idet hun rakte mig hånden, hviskede jeg:

"Nu vil jeg gerne vente, Marjory; kære Marjory!"

Hun rødmede og smilede, idet hun fløj op ad trappen med fingeren advarende på læberne.

Inden jeg skulle spise til middag med mrs. Jack og hendes veninde, gik jeg op i mit værelse for at klæde mig om. Da jeg kom ned i, hvad jeg anså for god tid, bankede jeg på døren til den private spisestue; jeg fik intet svar og bankede på ny, og da jeg heller ikke nu hørte noget, antog jeg, at damerne ikke var kommet ned, og lukkede op.

Stuen var tom; men på bordet, som var dækket til tre, lå der et brev til mig med Marjorys håndskrift. Forbavset åbnede jeg det og stod et par minutter aldeles målløs. Der var ingen overskrift, og indholdet var følgende:

> "Vi er nødt til pludselig at tage bort; men mrs. Jack vil bede Dem, om De vil gøre hende en tjeneste. Bliv i stuen, og, når middagen bliver serveret, sæt Dem så ned og spis. Vær endelig ikke vred over mrs. Jacks anmodning og undlad ikke at gøre, hvad hun beder Dem om; der er god grund til det, som De snart vil få at vide. Mere end De kan forestille Dem afhænger af, at De gør som mrs. Jack" – "mrs. Jack" var skrevet over et udstreget "jeg" – "anmoder Dem om. Jeg er sikker på, at De nu ved, at De kan stole på mig.
>
> *Marjory."*

Det var en skuffelse, og en både pinlig og ydmygende situation for mig. At være gæst under sådanne forhold var næsten latterligt, og under almindelige omstændigheder var jeg

ikke gået ind på det; men nu huskede jeg Marjorys blik på broen, og uden nogen oprørsk tanke satte jeg mig til bords, da opvarteren bragte maden ind.

Det var mig indlysende, at jeg helst skulle opholde mig noget i værelset, vel sagtens for at forsinke et eller andet, og derfor blev jeg siddende ved vinen og røg to cigarer, inden jeg forlod det.

16. Afsløringer

I forhallen mødte jeg to gode bekendte. Den første var Adams, der var ansat ved det amerikanske gesandtskab i London, og den anden Cathcart fra det britiske gesandtskab i Washington. Han havde for tiden orlov, det vidste jeg godt. Jeg havde ikke set nogen af dem i to år, og det var derfor med gensidig fornøjelse, vi mødtes. Efter at have trykket hinanden i hånden og på amerikanerens opfordring nydt den uundgåelige drink, slog Adams mig på skulderen og sagde hjerteligt:

"Jeg ønsker dig til lykke, gamle dreng, eller rettere sagt – *må* jeg ønske dig til lykke?"

"Hvad mener du?" spurgte jeg noget forlegen.

"Nå, ja, ja!" sagde han hjerteligt. "Din rødme er mig nok. Jeg kan se, at det vist var lidt for tidligt."

Man bærer sig altid galt ad, når man kommer i en kejtet situation. Hvis jeg blot havde tiet, var jeg ikke blevet til nar; men da jeg var i tvivl om udfaldet af mit frieri til Marjory, syntes jeg, at jeg måtte lade, som om jeg ikke forstod ham. Derfor stammede jeg:

"For tidligt? Hvad i alverden mener du?"

Atter slog han mig på skulderen og sagde på sin drillende måde:

"Min kære ven, jeg så jer komme ind over broen, på cyklerne kunne jeg se, at det måtte have været en lang tur; og det var tydeligt, at I befandt jer godt i hinandens selskab!"

Dette var farlig grund, og jeg søgte derfor at afbryde ham, idet jeg sagde:

"Ah, Du mener min cykeltur med miss Anita" – men videre kom jeg ikke, for han gav sig til at fløjte og sagde, idet han efterabede min stemme:

"'Ah, du mener miss Anita!' Er det allerede så vidt! I alt fald ønsker jeg dig til lykke, enten det *er* sket eller *vil* ske."

"Jeg indser ikke," sagde jeg med en hjælpeløs følelse af at være besejret, "at der er noget mærkeligt i, at en herre kører en tur på cykel med en ung dame, han kender."

"Stop nu lidt, min ven," udbrød han smilende. "Der er ikke noget mærkeligt i, at en herre cykler med en ung dame, men det er meget mærkeligt for en hvilken som helst herre at køre med netop *denne* unge dame. Ved du ikke, menneske, at der ikke findes en eneste mand i Amerika eller uden for det, som ikke ville ønske sig i dit sted? At cykle alene med Marjory Drake –"

"Med hvem?" spurgte jeg uvilkårligt og kunne gerne have bidt min tunge af, da jeg havde gjort det. Adams blev pludselig så tavs, at jeg begyndte at blive urolig. Hans ansigt blev meget alvorligt, og da han endelig talte, var det ikke på den samme lette måde, men med en vis tvang og forsigtighed.

"Hør nu, Archie Hunter! Er det muligt, at du ikke ved, hvem du var sammen med? Ja, naturligvis kan jeg begribe, at du kender hende personligt," – han så, at jeg ville protestere – "det viser den simple kendsgerning, at du var sammen med hende og kendte det navn, hun sjældent benytter. Men hvor kan det være, at du står på en så god fod med hende og dog ikke lader til at kende hendes navn?"

Et helt minut stod vi alle tre tavse. Cathcart havde endnu ikke sagt et ord, og Adams tænkte sig om. Hvad mig angår, så jeg

nye vanskeligheder, hvorhen jeg vendte mig. Det kunne ikke gå an at lade disse mænd tro, at der var noget urigtigt i mit venskab med Marjory; jeg var alt for bange for hendes gode navn og rygte, til at det måtte tænkes muligt. Og dog kunne jeg ikke give forklaring på, hvorledes det var gået til, at vi var blevet så gode venner; der var allerede så mange små mysterier med hensyn til hende lige indtil selve denne aften, da hun og mrs. Jack var taget så pludseligt bort og havde efterladt mig i den latterlige situation at være gæst uden vært. Det var ikke let at forklare alt dette, og det var umuligt at undgå det. Midt under dette kaotiske virvar af tanker hørte jeg Adams' stemme:

"Det et vist bedst, jeg ikke siger mere. Hvis miss Drake vil holde noget hemmeligt, tør jeg ikke røbe det. Hun ved nok, hvad hun gør. Du undskylder mig nok, min ven; da det tydeligvis er en dames ønske, gør jeg bedst i at tie."

"Ethvert ønske af denne dame," sagde jeg med en fornemmelse af, at det måtte lyde meget pompøst, "kan jeg kun støtte på den mest loyale måde."

Der blev en forlegen pause, som Cathcart afbrød, idet han sagde:

"Kom op med mig, Archie, jeg har noget at fortælle dig. Du kommer vel senere ind til os, Sam?"

"Javel, Billy," sagde Adams, "jeg skal komme om et par minutter, når jeg har givet besked angående en hest til i morgen."

Da vi var inde i Cathcarts værelse, lukkede han døren og sagde med oprigtig venlighed:

"Jeg ville ikke tale om det dernede, kære Archie, men jeg kunne se, at du var i forlegenhed. Jeg ved naturligvis, at alt er,

som det skal være, men burde du dog ikke vide lidt besked om denne dame? Over for enhver anden end Sam og mig kunne en sådan hændelse let have bibragt folk et falsk indtryk. Du kan dog bedst beskytte en dame, når du ved, hvordan du kan undgå noget, der kunne bringe hende i forlegenhed."

Det var der nogen fornuft i. Et øjeblik vaklede jeg imellem hans argumenter og den mulighed, at Marjory ønskede at holde sit navn hemmeligt. Men ved at se tilbage på, hvad der var sket, kom jeg i tanker om, at det var mig, der fra først af havde begået fejltagelsen, og hun havde simpelthen ladet den passere. Det hele havde muligvis været et flygtigt indfald af en livlig, ung pige; at tage det alvorligt eller gøre for meget ud af det, ville rimeligvis kun gøre skade. Ja, selv over for disse mænd kunne hun let komme til at stå i et falsk lys, hvis jeg tillagde det for megen vigtighed. Derfor sagde jeg, overbevist om det kloge i Cathcarts forslag:

"Du har ret, og jeg vil være dig meget taknemmelig, hvis du vil – vil give mig nogle oplysninger."

Han bukkede smilende og sagde venskabeligt:

"Den dame, som du kalder miss Anita, har du forsåvidt benævnt aldeles korrekt; hendes navn er Anita; men det er kun hendes andet fornavn. Hun er kendt i verden som miss Marjory Drake fra Chicago."

"Kendt i verden."

Var dette kun en frase eller en simpel kendsgerning? Jeg spurgte straks:

"Hvorledes, kendt i verden? Mener du dermed blandt hendes bekendte? Er – er der nogen anledning til, at den store verden skulle kende hende?"

Han smilede og lagde broderligt hånden på min skulder, idet han svarede:

"Ja, min ven, der er god grund til, at den store verden må kende hende. Jeg ser, at du er aldeles uvidende, og det er bedst, jeg fortæller dig, hvad jeg ved. Marjory Anita Drake er en meget rig arving, måske den rigeste i Amerika. Hendes fader døde, da hun var lille, og efterlod hende en gigantisk formue, og hendes formyndere har fordoblet den flere gange."

Han gjorde en pause, og da jeg syntes, det var nødvendigt at sige noget, bemærkede jeg:

"Men selv om hun er en rig arving, behøver hun da ikke at være kendt over den hele verden?"

"Jo, det er grund nok, de fleste ville ikke ønske sig nogen bedre; men for hendes vedkommende er der en anden. Hun er den unge pige, der skænkede den amerikanske regering et krigsskib."

"Et krigsskib! Det forstår jeg ikke."

"Jo, det gik således til. På den tid berettede bladene stadig om spaniernes grusomheder, og den unge pige blev fyr og flamme for at befri Cuba. I den anledning købte hun et krigsskib, der var bygget til Japan. Hun fik det armeret med Krupp'ske kanoner, som hun købte ved hjælp af venner i Italien, og tog ned langs østkysten for at skaffe mandskab til det iblandt sømændene og fiskerne dér. Så skænkede hun det hele til regeringen som en spore til handling. Officererne er fra Akademiet i Annapolis, og jeg har ladet mig fortælle, at der er ikke en af besætningen – lige fra kahytsdrengen til kaptajnen – som ikke er villig til at gå i døden for hende, hvad dag det skal være."

"Bravo!" udbrød jeg uvilkårligt. "Det er en kvinde, som en nation kan være stolt af!"

"Det kan den!" sagde Cathcart begejstret. "Nu forstår du, hvorfor Adams lykønskede dig, og hvorfor han blev så forbavset, da du lod til ikke at vide, hvem hun var."

Jeg stod et øjeblik og tænkte mig om, og alle de skyer, der havde skjult Marjorys hensigt for mig, syntes at spredes. Det var altså derfor, hun ikke havde berigtiget fejltagelsen med navnet. Hun havde ikke selv skabt sit inkognito, det havde tilfældet gjort for hende, og hun havde ganske enkelt accepteret det. Hun havde uden tvivl været led og ked af lovprisninger og berømmelse i alle de populære former, og havde været glad ved en tid at leve skjult i fred. Tilfældet havde ført hende på en mands vej, der åbenbart ikke havde den mindste idé om hendes eksistens, og det morede hende at lege skjul med ham.

Det var den gamle historie om den forklædte prinsesse, og jeg var den unge, ukendte mand, som hun havde leget med.

En skrækkelig tvivl greb mig. Andre prinsesser havde leget skjul, moret sig og var forsvundet, når de var trætte af legen, og havde efterladt et øde og tomt hjerte bag sig. Skulle hun ligne dem, havde hun hele tiden kun moret sig med mig; havde hun ikke selv, når hun var venligst, søgt at dølge sit opholdssted for mig? Jeg, der endog havde bejlet til hende, vidste ikke engang, når eller hvor jeg fik hende at se igen. Men jeg kunne ikke mistro hende. Det udtryk, jeg havde set i hendes øjne, sagde mig, at her ikke var en letsindig leg med et menneskehjerte. Jeg ville sætte mit liv ind på hendes trofasthed.

Jeg må have været hensunket i drømmerier og blev vækket af Cathcart, der var gået hen til kaminen og havde stoppet sig en

pibe.

"Jeg synes, jeg hører Adams," sagde han. "Husk på, Archie, at selv om jeg et vis på, han ved, jeg har fortalt dig om miss Drake, og selv om han rimeligvis er blevet borte for at give mig lejlighed til det, lader det dog til, at han nødig vil ind på dette emne. Han er diplomat lige ud til fingerspidserne. Du må jo erindre, at han hører til de Forenede Staters gesandtskab, og at miss Drake som amerikanerinde teoretisk står under hans beskyttelse i et fremmed land. Lad os tale om noget andet, når han kommer ind!"

Nu hørtes Sam ude i korridoren, fløjtende et par takter af "*Yankee Doodle*".

Cathcart nikkede til mig og hviskede: "Sagde jeg det ikke nok, han sørger for ikke at overraske os." Da han kom ind, talte vi om udsigterne for efterårsfiskeriet i Dee.

Efter at have røget en cigar hos Cathcart gik jeg ind til mig selv, for jeg var træt efter den lange cykeltur. Adams fulgte mig til døren.

Jeg var lige ved at gå i seng, da jeg hørte en sagte banken. Jeg åbnede døren og fandt Adams udenfor. Han løftede advarende hånden og sagde hviskende:

"Må jeg komme ind? Der er noget, jeg gerne ville sige dig ganske privat."

Mere mystificeret end nogensinde – alt forekom mig nu et mysterium – åbnede jeg døren. Han kom ind, lukkede den ganske sagte og låsede af.

17. Sam Adams' ærinde

Adams begyndte straks: "Archie, der er noget, jeg gerne ville fortælle dig, men det er i den dybeste fortrolighed. Du må love mig ikke at omtale det til nogen, husk det: ikke til *nogen*, ja, ikke engang, at jeg har *talt* til dig om denne sag."

Jeg tænkte mig et øjeblik om, inden jeg svarede. Det faldt mig straks ind, at det måtte gælde Marjory, derfor sagde jeg:

"Jeg er bange for, at jeg ikke kan give dig et sådant løfte, hvis det angår en anden end mig selv."

Der gled et anstrøg af ærgrelse over hans ansigt, da han svarede:

"Nuvel, det gør det, men du må stole på mig. Jeg ville da ikke for alt i verden bede dig om at gøre noget, der ikke var korrekt."

"Det ved jeg," sagde jeg, "men det kunne angå en anden, som jeg står i et ganske særegent, endnu ubestemt forhold til. Det kunne måske blive nødvendigt for mig at tale, om ikke nu, så måske senere." Jeg famlede rundt i blinde og søgte derfor tilflugt i det ligefremme spørgsmål: "Sig mig, er det miss Drake?"

"Ja, og jeg antog, at da du er en ven af hende, ville du gerne gøre hende en tjeneste."

"Det vil jeg naturligvis også," svarede jeg. "Der er intet, jeg ikke ville gøre for hende, hvis det stod i min magt."

"Undtagen at holde din mund!" sagde han med et anstrøg af bitterhed, som var usædvanligt for ham.

Jeg kunne se, at hvor ivrig jeg end var for at høre, var han endnu mere ivrig for at fortælle. Jeg bevarede derfor min

koldblodighed og svarede uden ironi:

"Jo, min ven, også ved at holde mund. Hvis jeg kunne indse, det var hende til nytte, ville jeg hellere skære min tunge af end tale. Men jeg kan ikke give dig løfte om at tie. Hør nu, bring mig ikke i en falsk stilling. Du ved jo ikke alt, hvad jeg ved, eller nøjagtig hvilket forhold jeg er i. Hvorfor kan du ikke have tillid til til mig? Jeg vil love, at jeg ikke skal tale om sagen, med mindre det er nødvendigt, og at jeg i alt fald ikke skal sige, at du har fortalt mig noget."

Hans ansigt opklaredes, og han sagde: "Godt, så kan vi køre videre. Jeg antager, at efter vort sidste møde" – det var kun et par minutter siden, men han var jo diplomat – "har du erfaret mere om miss Drake, end du dengang vidste?"

"Ja," svarede jeg og kunne ikke lade være at smile.

"Så behøver vi ikke at gå ind på det. Nuvel, hendes smukke handling – du ved jo, hvad jeg mener – har allerede, eller kan komme til at volde hende en del besværligheder. Der er eller var et vist sæt spaniere derhjemme, der betragtede hende som en slags personifikation af den amerikanske antagonisme imod deres nation. Det er en flok uslinger, for selv om vi er i krig med Spanien, siger jeg, at den ægte spanier er et ædelt menneske. Det er kommet autoriteterne i Washington for øre, at der er et komplot imod hende. Det hemmelige politi kunne ikke skaffe nøjagtig eller tilstrækkelig oplysning om det, for spanierne har naturligvis ikke betroet sig til andre uden for deres egen kreds i sagen. Vi ved imidlertid nok til at være bekymrede for hende, og det er blevet bestemt, at der skal holdes hemmelig vagt over hende, for at der ikke skal tilstøde hende noget. Nogle passende folk blev udvalgt til dette arbejde, men til vor bestyrtelse viste

det sig så, at den unge dame var forsvundet. Vi vidste naturligvis, at det var frivilligt, det havde hun selv efterladt underretning om, for at hendes forsvinden ikke skulle vække uro. Men ulykken var, at hun ikke kendte den fare, som truede hende, og da vi ikke ved, hvor hun er, kan der ikke gøres noget for at beskytte eller advare hende. Det forekommer klart nok, at hun er blevet træt af al virakken og snakken om Jeanne d'Arc, og er flygtet. Man anså det imidlertid for nødvendigt i hovedkvarteret, at vi holdt sagen hemmelig. Ved gesandtskabet i London blev vi imidlertid underrettede om, at komplottet var i fuld gang, og at vi skulle holde skarpt udkig, hvis hun var i England. Dette hverv blev overdraget mig, og siden den tid har jeg stadig været i bevægelse, men det har ikke været mig muligt at få det mindste at vide om hende. For to dage siden fik vi et kodetelegram fra Amerika, der underrettede os om, at man antog, hun var i England eller muligvis i Skotland, og man havde fået beviser for, at sammensværgelsen imod hende stadig var i virksomhed. Uheldigvis kender vi endnu ikke det mindste til detaljerne ved det. Derfor er jeg her. Jeg er kommet hertil med Cathcart, der netop skulle herop, hvorved jeg fik lejlighed til at gøre ham følgeskab og således skjule den egentlige hensigt med min rejse. Jeg har været meget bekymret i den sidste tid, for Marjory Drake er for god til at lide noget ondt, hvis en amerikaner kan hjælpe hende. Du kan derfor tænke dig min glæde, da jeg så hende i aften, for nu, da jeg *ved*, hvor hun er, kan jeg tage forholdsregler til at sikre hende imod fare. I to kørte så hurtigt, at jeg tabte jer af syne på broen, men jeg antog nok, at I tog herind. Jeg kom derfor så hurtigt, jeg kunne, og så jer gå med den gamle dame fra jernbanestationen. Jeg kunne

ikke få miss Drake i tale i aften, men i morgen tidlig håber jeg at se hende."

Her var et nyt dilemma. Det lod til, at Marjory havde genkendt Adams og var taget bort, for at han ikke skulle gøre skår i hendes frihed. Det var altså grunden til, at hun havde bedt mig om at blive og spise alene til middag; jeg skulle dække hendes flugt og sikre hende et forspring. Derfor måtte jeg tie over for Adams, og da jeg ikke ville narre ham, søgte jeg at skifte emne og spurgte:

"Men sig mig, min ven, hvad har jeg med den historie at gøre? Hvorfor fortæller du mig det her?"

Han svarede meget alvorligt:

"Fordi jeg behøver din hjælp. Dette er eller kan blive en meget alvorlig sag for miss Drake. Den hele forretning er af vor regering overdraget til min chef, og han har valgt mig til denne tjeneste. Den er af en så delikat og hemmelighedsfuld natur, at jeg kun kan betro mig til få og nødig vil stole på andre end en gentleman. Dertil kommer, at miss Drake er en meget aparte ung pige. Hun er fuldstændig uafhængig, har en bestemt karakter og er mere end almindeligt modig. Hvis hun vidste, at der er en sammensværgelse imod hende, kunne det godt tænkes, at hun ville finde det interessant og prøve på egen hånd at imødegå den. Det ved hendes fjender og vil benytte sig af enhver chance og ethvert uforsigtigt skridt fra hendes side, så at hun måske selv vil give dem midler i hænde imod sig. Dette kan vi ikke tillade, og jeg er overbevist om, at den, som er ven af hende, er enig med mig. Hvis du nu vil vide, hvad du kan hjælpe mig med, skal jeg sige dig det, og du vil nok tilgive mig, hvis jeg siger enten for meget – eller for lidt. Hvis hun anede, at det var

regeringen magtpåliggende at beskytte hende, ville intet på jorden få hende til at gå ind på vore anskuelser. Men hvis én – en ven, som hun – hun satte pris på, ville forestille hende det, føjede hun sig rimeligvis efter det. Hun er en fyrig, ung pige med hjertet på det rette sted. Når hun bliver taget rigtigt, kan man lede hende i en silketråd, men hun kan også være stædig som en karriolhest. Efter hvad jeg så i går, er jeg tilbøjelig til at tro, at du måske har større indflydelse over hende end nogen anden, jeg ellers kunne få fat på."

Dét kunne jeg hverken svare bekræftende eller benægtende på, derfor tav jeg, og han fortsatte:

"Der er én anden grund til, at jeg beder dig om at hjælpe mig, men den er underordnet. Det et for mit eget vedkommende, som din gamle ven, jeg anmoder om din hjælp i en sag, der kan være af yderste vigtighed for min diplomatiske karriere. Dette hverv er lagt i min hånd, og det ville være slemt for mig, om det mislykkedes. Hvis miss Drake, der så at sige havde tændt krigsfaklen i Amerika, skulle komme til at lide under denne spanske sammensværgelse, ville det være officiel ruin for mig. Jeg er vis på, at der ville ikke være et eneste menneske lige fra Maine til Californien, der ikke ville anse mig for en idiot eller det der var værre!"

Imens han talte, grundede jeg på, hvorledes jeg skulle bære mig ad. Jeg kunne ikke sige ham noget om det gryende forhold imellem Marjory og mig, og turde heller ikke endnu tale om pavens skat. Min ære forbød mig også at svigte Marjorys tillid til, at jeg skulle dække hendes flugt. Og alligevel krævede Adams fortrolighed en vis åbenhjertighed fra min side. Hans

sidste appel til mig om at hjælpe ham som en gammel ven gjorde det endnu mere nødvendigt. Derfor sagde jeg:

"Sam, jeg vil ærligt gøre alt, hvad der står i min magt. Men jeg må bede dig om at have tålmodighed en lille tid og stole på mig. Sagen er, at jeg for øjeblikket ikke kan handle frit. Jeg er bundet af løfter, jeg har givet, inden jeg traf dig og anede noget om det, du fortæller mig. Desuden er jeg på en vis måde mere uvidende, end du antager. Men jeg skal gøre mig umage for senere at kunne tale mere frit med dig. Du kan nok begribe, min ven, at det, du har fortalt mig, har gjort et stærkt indtryk på mig. Og jeg er både dig og din regering inderligt taknemmelig for den omhu, der bliver vist miss Anita – miss Drake. Men før i morgen kan jeg i alt fald slet ikke hjælpe dig. Hvis jeg prøvede på at gøre noget, inden en bestemt ting sker, ville det snarere hindre end fremme dit formål. Vent derfor tålmodigt og søg at forstå mig."

Han svarede med uventet spydighed.

"Søge at forstå dig, menneske, det har jeg prøvet på hele tiden, imens du har talt, indtil det løb aldeles rundt for mig. Men du må sige, hvad du vil, om jeg kan få hoved eller hale på det. Du lader til at være bundet med flere knuder end en taskenspiller. Hvad pokker betyder det? Du synes ikke at kunne foretage dig det ringeste, selv når det gælder en dames sikkerhed som Marjory Drakes. På min ære, mr. Hunter, jeg vil håbe, at jeg ikke har taget fejl af dig!"

"Nej, det har du ikke, Sam!" sagde jeg roligt, for jeg indså, at han havde god grund til at føle sig skuffet, ja endog vred. "Så snart jeg har lov til det, skal jeg fortælle dig så meget, jeg kan,

og du vil da selv indrømme, at du havde handlet ganske som jeg under lignende forhold. Vil du ikke stole på mig, gamle ven?"

Han stirrede et par sekunder stift på mig, og derpå kom der et mildere udtryk i hans ansigt.

"Ved Gud, det vil jeg!" sagde han og rakte mig hånden.

"Sig mig nu," vedblev jeg, "hvordan jeg skal holde mig i forbindelse med dig? Jeg må tilbage til Cruden i morgen tidlig. Det er aldeles nødvendigt." Det sidste blev sagt som svar på hans spørgende blik. Jeg vidste, at hvis Marjory skrev til mig, ville brevet komme til Cruden. "Men sig mig, hvor jeg kan telegrafere til dig, hvis du ikke er i nærheden."

Som svar trak han en del tjenestetelegramblanketter op af lommen, adresseret til de Forenede Staters gesandtskab i London.

"Tag dem og brug dem, hvis det behøves. Jeg står altid i forbindelse med gesandtskabet, og de vil vide, hvor de kan få fat i mig. Men hvor kan jeg finde dig?"

"Skriv til mig poste restante Crudens postkontor," sagde jeg, "jeg skal så holde dig à jour med, hvor jeg er."

Dernæst sagde vi hinanden godnat.

"I morgen tidlig tales vi atter ved," sagde han, idet han gik.

18. Fyrværkeri og Jeanne d'Arc

Det varede længe, inden jeg faldt i søvn. Der var sket så meget den dag, at tankerne summede rundt i hovedet på mig. Naturligvis indtog alt, hvad der angik Marjory og hendes sikkerhed, første plads. Hvad kunne hensigten være med denne spanske sammensværgelse? Straks, da Adams fortalte mig om den, tog jeg mig ikke videre af det, den forekom mig så urimelig og fjern, at jeg vist næppe tog den med tilbørlig alvor. Dengang tænkte jeg ikke på, at de to nationer virkelig var i krig, og at der både før og under den var begået afskyelige grusomheder, som ikke engang den ridderlighed og tapperhed, som de ædlere af Amerikas fjender udviste, kunne bringe i glemme. "Husk *Maine*" var stadig et krigsråb. Der var mange skurke af den slags, som særligt kommer frem i krigstider, og som var villige til at påtage sig et hvilket som helst hverv, lige meget hvor brutalt eller farligt det var. Sådanne slyngler kunne allerede nu være i arbejde.

Med et spring var jeg ude på gulvet. I det øjeblik, da jeg tænkte på Marjorys fare, indså jeg til fulde, hvor uheldigt det var, at jeg ikke kendte hendes opholdssted. Min fuldstændige mangel på muligheder for at gøre noget for hende var næsten til at blive vanvittig over, og jeg forstod nu Adams ærgrelse ved at føle samme afmagt og det tilmed på grund af den tilsyneladende egensindighed fra min side. Men hvor meget jeg end grundede og tænkte, kunne jeg ikke gøre det mindste, før jeg hørte fra Marjory. Pint af denne tanke gik jeg atter i seng.

Jeg blev vækket ved Adams banken, der på mit "Kom ind!" smuttede ind og lukkede døren efter sig.

"De er borte."

"Hvem?" spurgte jeg mekanisk, selv om jeg godt vidste det.

"Miss Drake og hendes veninde. De tog bort i aftes, lige som de var kommet fra stationen. Jeg troede egentlig, at du havde spist til middag med dem?" spurgte han med et anstrøg af mistænksomhed i stemmen.

"Det skulle jeg have gjort," svarede jeg; "men de var der ikke."

Efter en lang pause sagde han: "Jeg forstår det ikke."

Jeg følte, at nu var tiden kommet, da jeg turde tale; både for min egen og de andres skyld ville jeg nødig blive uvenner med Adams, derfor sagde jeg:

"Jeg kan nu tale rent ud, Sam: Jeg var indbudt til at spise sammen med mrs. Jack og miss Anita – miss Drake. Da jeg kom ned i stuen, fandt jeg et brev, hvori der stod, at de var taget bort, og hvori jeg blev anmodet om at spise alene, ganske som om de var der. Jeg måtte ikke sige til nogen, at de var rejst. Du må, kære Sam, forstå, at der er grund til, at jeg blindt adlyder enhver af miss Drakes anmodninger. Jeg sagde dig i aftes, at mine hænder er bundet, dette er en af knuderne. Dengang turde jeg ikke tale, men i dag anser jeg mig for løst fra min forpligtelse. Jeg kan endog sige dig lidt mere. Foreløbig kan jeg intet gøre af den simple grund, at jeg ikke ved, hvor miss Drake opholder sig, undtagen, at det indtil for nylig har været et eller andet sted i den østlige del af grevskabet Aberdeen; men hvor har jeg ikke mindste idé om. Jeg venter snart at få det at vide, og når det sker, skal jeg underrette dig om det, med mindre det bliver mig forbudt. Du vil med tiden erfare, at jeg har sagt dig

den rene, skære sandhed, selv om det har været svært for dig at forstå mig. Jeg er vist endnu ivrigere end du efter at advare Marjory. Da du havde forladt mig i aftes, gik det først rigtig op for mig, hvor forfærdelig alvorlig den hele sag er, og jeg var så elendig, som et menneske kan være."

Imens jeg talte, opklaredes hans ansigt, og han sagde:

"Nuvel, så er vi da i det mindste enige, det et altid noget. Jeg var bange for, at du ville arbejde imod mig. Ser du, jeg har tænkt nøje over det alt sammen, og jeg tror, at jeg forstår din stilling bedre, end du selv mener. Jeg vil ikke hindre dig i at arbejde til bedste for miss Drake; men det vil jeg sige dig, at jeg har i sinde at finde hende på min egen måde, hvis jeg kan. Jeg er ikke bundet af noget, undtagen af den nødvendige hemmelighedsfuldhed. Ellers kan jeg handle frit. Du skal høre fra mig i Cruden."

Inden jeg var påklædt, fik jeg et besøg til. Denne gang var det Cathcart, som med al en englænders forlegenhed og skamfuldhed, når han står i begreb med at gøre en god gerning, tilbød mig sin tjeneste. Jeg søgte straks at betage ham denne fornemmelse ved hjerteligt at takke ham. Hvorpå han i en mere naturlig tone sagde:

"Efter et vink, Adams i al fortrolighed lod falde, antager jeg, at du er i bekymring for én, der står dig nær. Hvis der skulle ske noget, hvad jeg af ganske hjerte ønsker ikke må være tilfældet, håber jeg, du vil huske på, at jeg er din ven og ikke har noget at tage mig til for øjeblikket. Jeg står så temmelig ene i verden og kan handle, som jeg vil. Der er endog dem, som af testamentariske hensyn ville glæde sig ved at overvære min

begravelse. Det må du love mig ikke at glemme, hvis der skulle komme til gå nogle løjer for sig."

Derpå forlod han mig med sin sædvanlige lette, skødesløse holdning. På denne måde tilbød min ridderlige ven at ofre livet for mig. Det rørte mig mere, end jeg kan sige.

Jeg tog til Cruden med det næste tog og aftalte med postmesteren, at han straks skulle sende mig ethvert brev eller telegram, der måtte komme, ifølge min aftale med Adams.

Henimod mørkningen blev der bragt mig et brev. Det var med Marjorys håndskrift, og da jeg spurgte, hvorledes det var kommet, fik jeg den besked, at et ridende bud havde bragt det og straks var galoperet bort igen, idet han sagde: "Intet svar!"

Med blandede følelser af både håb og glæde og bange anelser åbnede jeg det. Der stod ikke andet end:

"Mød mig i morgen klokken elleve ved Pircappies."

Jeg holdt natten ud så tålmodigt, som jeg kunne, og stod tidligt op. Klokken ti lejede jeg en let båd og roede selv over bugten. Jeg blev liggende udenfor Skares, tilsyneladende beskæftiget med at fiske, men i virkeligheden holdt jeg udkig efter Marjory; for fra dette punkt kunne jeg se vejen til Whinnyfold og stien ved stranden. Lidt før elleve så jeg en dame komme cyklende. Jeg trak ganske langsomt snøren ind og roede langsomt imod land; jeg kunne jo aldrig vide, om ikke nogen kunne se os. Marjory kom akkurat på samme tid som jeg, og til min glæde var der ikke spor af bekymring i hendes ansigt. Endnu vidste hun intet. Vi gav kun hinanden et let håndtryk; men der var et udtryk i hendes øjne, som fik mit hjerte til at banke. I de sidste seks og tredive timer havde min ængstelse for hende forjaget alle andre følelser. Jeg havde ikke tænkt på mig

selv og derfor heller ikke på min kærlighed til hende, men nu vågnede denne følelse igen i sin fulde kraft. I henrykkelsen over at være sammen med hende, glemte jeg al frygt. Hun pegede tavs på en klippe, som strakte sig ud i havet, og hvis top var dækket med marehalm. Sammen klatrede vi op på den og over på den anden side af toppen. Der fandt vi en hyggelig lille krog, ganske isoleret, ude af syns- og hørevidde for alt og alle. Hun så min tilfredshed og sagde:

"Er det ikke et prægtigt sted? Jeg valgte det i går, da jeg var her."

Det gav et sæt i mig. At tænke sig, at hun havde været der den foregående dag, mens jeg med brændende længsel havde ventet på hende på den anden side af bugten. Men det nyttede jo ikke at se tilbage. Nu var jeg sammen med hende, og vi var alene. Denne frydefulde tanke forjog alle andre. Med en nydelig bevægelse satte hun sig hyggeligt tilrette og begyndte:

"Nu ved De vist en hel del om mig?"

"Hvad mener De?"

"Kom nu ikke med omsvøb. Jeg så Sam Adams i Aberdeen, og han har naturligvis fortalt Dem alt, hvad han ved om mig."

Jeg afbrød hende: "Nej, han har ikke." Men selve tonefaldet i min stemme var hende nok, og hun sagde smilende:

"Så har en anden gjort det. Vil De besvare mig nogle spørgsmål? Hvad hedder jeg?"

"Marjory Anita Drake."

"Er jeg fattig?"

"Nej, ikke med hensyn til penge."

"Rigtigt. Hvorfor er jeg rejst fra Amerika?"

"For at undgå al virak og undgå at være tvunget til at spille Jeanne d'Arc."

"Atter rigtigt; men hvor det udtryk dog ligner Sam Adams. Nå, alt dette passer; nu vil jeg fortælle Dem noget, som De ikke ved."

Hun holdt inde. Halvt forventningsfuld og halvt frygtsom, for hendes beslutsomme udtryk gjorde mig ængstelig, satte jeg mit til rette og lyttede.

19. Om at skifte navn

Med et smil begyndte Marjory:

"Er De vis på, at det var på grund af al den virak, jeg rejste?"

"Ja, aldeles vis!"

"Og at dette var den afgørende, endelige årsag?"

"Naturligvis!"

"Så tager De fejl."

Jeg så med forundring og hemmelig bekymring på hende. Hvis jeg tog fejl på ét punkt, hvorfor så ikke på andre? Hvis Adams overbevisning og min egen tro på ham var fejlagtig, hvilke nye mysterier var der da nu på vej til at blive åbenbaret? Netop for øjeblikket havde alt set så lovende ud for mig, at enhver forstyrrelse var uvelkommen. Marjory, der havde iagttaget mig og forstået mine tanker. Hendes alvorlige udtryk, som hun altid fik, når hun tankefuld rynkede panden, smeltede i et halvt lykkeligt, halvt drillende og meget piget, ungdommeligt smil:

"Vær ikke urolig, Archie!", sagde hun, og o, hvor mit hjerte hoppede, da hun første gang tiltalte mig ved mit fornavn. "Der er ikke noget at være bange for. Jeg skal fortælle Dem grunden, hvis De ønsker det?"

"Ja, naturligvis, hvis De ikke har noget imod det!"

Så fortsatte hun:

"Jeg havde ikke noget imod hyldesten, jeg syntes tværtimod godt om den. Imellem os sagt, der skal meget til af den slags, for at man skal blive træt af det. Folk må sige, hvad de vil; men det er kun dem, der ikke har prøvet folkegunst, der påstår, at de

ikke holder af den. Jeg ved ikke, hvorledes Jeanne d'Arc følte sig til mode; men jeg har den idé, at hun lignede andre unge piger. Hvis hun var lige så glad ved at blive hyldet som jeg, undrer det mig ikke, at hun holdt ud så længe som muligt. Nej, hvad det gjorde mig træt af det, var frierne. Det er godt nok, når folk, man kender og ikke har noget imod, frier til én. Men når man hver morgen får hele klædekurve fulde af frierbreve, når luvslidte, unge fyre beglor én, når smægtende, unge mænd med bløde hatte venter uden for éns dør for at overrække én deres digte, og når fedtede dumrianer standser éns vogn for at tilbyde én deres hjerter i kusk og tjeners nærværelse, så bliver det for meget. Man kan naturligvis brænde brevene, selv om nogle af dem er for ærlige til, at man ikke skulle behandle deres forfattere med respekt. Men dumrianerne, egoisterne, lapsene, tolderne og synderne er for talrige til at give sig i lag med. Jeg lærte snart, at min egen personlighed gjaldt så lidt imod pengene og berømmelsen, at jeg til sidst slet ikke kunne holde ud at være sammen med fremmede. Indbrudstyve, genfærd, tigre, slanger og alt, hvad der sådan farer løs på én, kan være slemt nok, men jeg siger dig, at det er ikke noget imod friere på krigstien. Til sidst begyndte jeg at mistro alle. Der var ikke én ugift mand i mit bekendtskab, som jeg ikke mistænkte for at have en eller anden plan, og det sære var, at når det ikke var tilfældet, følte jeg mig såret. Det var højst urimeligt, ikke sandt? Men jeg kunne ikke gøre for det. Jeg gad vide, om der er en slags moralsk gulsot, som får en til at se alle farver galt. Hvis det kan tænkes, havde jeg den, og jeg rejste bort for om muligt at blive helbredet for den.

De kan ikke tænke Dem, hvilken frihed det var, ikke ustandselig at blive gjort stads af og efterstræbt, skønt det naturligvis havde sine skuffelser, for jeg er bange for, at man hurtigt kan få hovedet fordrejet. Men alt i alt, så var det herligt. Mrs. Jack var fulgt med mig, og jeg havde sørget for, at ingen kunne blive urolig over min afrejse. Vi tog først til Canada, og fra Montreal sejlede vi til Liverpool, men gik i land ved Moville. Vi havde opgivet falske navne, for at man ikke skulle efterspore os."

Her standsede hun, og der kom et undseligt udtryk i hendes ansigt. Jeg sagde intet, for jeg antog, at det ville gøre hende mindre forlegen selv at tale end at besvare spørgsmål. Hun rødmede stærkt og sagde i en helt anden tone end den, hun før havde talt i, og med mild, indtrængende alvor.

"Det var derfor, jeg lod Dem beholde den forkerte idé om mit navn; jeg kunne ikke udholde den tanke, at De, der havde været så god imod mig, straks ved begyndelsen af vort – vort venskab, skulle gribe mig i en usandhed; og senere, da vi kendte hinanden bedre, og De var så fortrolig imod mig og fortalte mig om seergaven, Gormala og skatten, følte jeg mig så brødefuld, hver gang jeg tænkte på det, at jeg skammede mig for at tale."

Hun standsede, og jeg vovede at gribe hendes hånd, idet jeg så trøstende, som jeg kunne, sagde:

"Det var jo slet ikke noget bedrageri, i alt fald ikke imod mig. De havde jo taget et andet navn, førend jeg lærte Dem at kende. Desuden," tilføjede jeg, dristigere ved at hun ikke trak hånden til sig, "skulle jeg nok være det sidste menneske i verden, der havde noget imod, at De skiftede navn."

"Hvorfor?" spurgte hun og så op på mig med et blik, der gennembævede mig. Det var det rene koketteri; hun vidste lige så godt som jeg, hvad jeg mente. Alligevel sagde jeg:

"Fordi jeg også gerne vil have, at De skal forandre det."

Hun sagde ikke et ord, men så ned. Nu følte jeg mig sikker, og idet jeg bøjede mig, kyssede jeg hende. Hun trak sig ikke tilbage, men slyngede armene om mig, og i det øjeblik fornemmede jeg et glimt af Himlens salighed. Lidt efter skød hun mig blidt fra sig og sagde:

"Der var en anden grund til, at jeg ikke dengang talte. Nu kan jeg tilstå den."

"Tilgiv," afbrød jeg hende, "men forinden, så sig mig, om ikke det, der nu foregik, var et bekræftende svar på mit spørgsmål?"

Hendes øjne flammede, idet hun sagde:

"Kan der være tvivl om det? Var der måske noget forkert ved svaret? For så er det måske bedst, at vi betragter det som: *Nej*!"

Jeg udtrykte ikke min glæde med ord, men hun forstod mig fuldkomment. Så fortsatte hun:

"Nu kan jeg i alt fald fortælle dig det. Nærer du endnu tvivl?"

"Ja," sagde jeg, "mange hundrede tusind millioner, der alle straks vil besvares."

Hun sagde roligt og ærbødigt, idet hun samtidig advarende hævede hånden, som jeg allerede kendte så godt, og som jeg følte, ville få indflydelse på mit liv, omend altid for det gode:

"Når der er så mange, er der ikke den mindste grund for os til nu at give os af med dem."

"Godt," sagde jeg, "så gemmer vi dem til passende lejlighed og tager dem frem ét for ét."

Hun sagde intet, men så lykkelig ud. Jeg var selv så sjæleglad, at selv luften omkring os, solskinnet og havet forekom mig fyldt med glade sange. Der var musik i selv havmågernes skrig og de stigende og faldende bølger. Jeg holdt øjnene fæstede på Marjory, da hun igen begyndte at tale:

"Oh, det er herligt nu at kunne fortælle dig, hvilken fryd det var for mig at vide, at du, der ikke anede noget om mine penge, mit skib, hyldesten og hele denne Jeanne d'Arc-affære – jeg skal aldrig glemme det udtryk – holdt af mig for min egen skyld. Det var en glæde, som jeg ikke kunne modstå at forlænge. Selv om jeg ikke havde følt mig generet, ville jeg om muligt have skjult det, indtil vi havde tilstået vore følelser for hinanden for ret at nyde denne forvisning om personlig tiltrækning."

Jeg var så lykkelig, at jeg ikke kunne lade være at afbryde: "Det var da en vældig opstyltet måde at udtrykke det på, synes du ikke?" sagde jeg. "Mener du virkelig, at selv om du holdt en lille smule af mig – i hvert fald efter at jeg havde vist dig, at jeg elskede dig ret meget – ville du stadig holde mig hen, så at min uvidenhed om dine øvrige kvaliteter gav din nydelse af min personlige beundring et ekstra krydderi?"

"Du taler," sagde hun med et glad smil, "som en af disse her små bøger med forgyldt snit! Og nu er det nok bedst, du får lidt mere at vide om mine omgivelser, hvor vi bor og hvad for planer, vi har."

Hendes ord fik mig til at gyse. I min store lykke havde jeg glemt al min ængstelse for hende. Pludselig kom jeg i tanker om alle de sorger, der havde pint mig i de sidste to dage. Hun så forandringen i mit udtryk og udbrød:

"Hvad er der i vejen, Archie? Der gled ligesom en sky over dit ansigt."

"Jeg er ængstelig for dig," sagde jeg. "I den fuldkomne lykke, du har skænket mig, glemte jeg for et øjeblik mine bekymringer."

Med inderlig blidhed lagde hun sin hånd på min og sagde:

"Sig mig, hvad der trykker dit sind. Nu har jeg ret til at vide det, ikke sandt?"

Til svar løftede jeg hendes hånd op og kyssede den, og idet jeg beholdt den i min, sagde jeg:

"Samtidig med, at jeg fik at vide, hvem du er, hørte jeg andre ting, der voldte mig stor ængstelse. Du vil jo nok hjælpe til at berolige mig, ikke sandt?"

"Jeg skal gøre alt, hvad du forlanger. Nu er jeg jo ganske din."

"Tak, min elskede, tak," var alt, hvad jeg kunne sige. Hendes søde selvovergivelse rørte mig dybt. "Senere skal jeg fortælle dig det; men lad mig nu høre noget mere om dig selv."

Så fortalte hun:

"Vi, det vil sige mrs. Jack og jeg, bor i en gammel herregård et stykke inde i landet. Først må jeg fortælle dig, at mrs. Jack er min gamle amme, hendes mand havde været arbejder hos min fader i hans pionertid. Da fader havde tjent sig en formue, tog han sig af Jack – Jack Dempsey hed han; men vi kaldte ham aldrig andet end Jack. Hans hustru var dengang mrs. Jack, og det har hun altid senere været for mig. Da moder døde, kom hun, der kort forinden havde mistet sin mand, i huset hos os for at passe mig. Og da fader også døde, tog hun sig af alting og har været som et moder for mig. Men du har jo nok mærket, at hun har bevaret sit ærbødige væsen fra sine fattige dage. Nu er

hun en velhavende kone, og hvis somme af mine bejlere havde anet, hvor mange penge hun har, havde de ganske sikkert heller ikke ladet hende være i fred. Jeg tror, hun blev lidt bange for den måde, jeg blev behandlet på, og havde en vis skræk for, at turen skulle komme til hende, ellers tror jeg ikke, at hun var gået ind på min vilde plan om at løbe bort under falske navne. Da vi kom til London, var vi hos Morgans og talte med den herre, som tager sig af vore affærer, og han lovede at bevare tavshed angående os. Det var en elskværdig, gammel mand, og jeg fortalte ham så meget, at han godt kunne forstå mine grunde til at holde mig skjult for en tid. Jeg antog, at Skotland var det sted, som egnede sig bedst for mine planer, derfor bad jeg udlejningsagenterne om at skaffe mig et hus der, som lå lidt afsides. Der blev gjort os mange tilbud, men til sidst hørte vi om et gammelt slot, midt i en skov, imellem Ellon og Peterhead, langt borte fra alfarvej. Det ligger i en dal mellem en masse højder, hvor ingen ville mistænke, at der overhovedet findes et hus, og er omgivet af tæt skov. Det er bygget for to eller tre hundrede år siden. Ejeren af det – han hedder Barnard – er bortrejst, og agenten sagde os, at det hvert år blev udbudt til leje; men at der ingen liebhavere havde været. Han lod ikke til at kende meget til ejeren, da han kun havde talt med dennes sagfører; men han sagde, at han undertiden kom på besøg på slottet. Det er et interessant, gammelt sted, men forfærdelig trist. Der er gitterporte, store, jernbeslåede egetræsdøre, der lyder som torden, når man lukker dem, og hvælvede lofter. Murene er så dybe, at der er brede siddepladser i vinduesfordybningerne, selv om de på ydersiden kun er at se som ganske smalle åbninger … Det er en ren perle af et gammelt

hus. Du *må* komme og se det! Jeg skal vise dig omkring over alt, det vil sige, hvor jeg kan; for der er nogle værelser, som er aflåsede."

"Hvornår må jeg komme?" spurgte jeg.

"Jeg havde egentlig tænkt," svarede hun, "at det kunne være rart, om du tog din cykel og kørte med mig derover i dag."

"Hellere end gerne! Men sig mig, hvad hedder det?"

"Crom Castle. Crom er navnet på den lille landsby; men den ligger en halv mils vej derfra."

Jeg betænkte mig lidt, inden jeg talte; men så sagde jeg:

"Før vi går herfra, er der noget, jeg må sige dig, som du måske ikke finder så vigtigt, men som gør mig ængstelig. Først må jeg dog bede dig ikke at spørge mig om, hvorfra jeg har min underretning, eller forlange, at jeg skal fortælle dig andet, end hvad jeg anser for rådeligt."

Hendes ansigt blev alvorligt, da hun sagde:

"Du gør mig ganske bange; men jeg stoler på dig, kære Archie! Jeg stoler på dig, og du kan tale lige ud. Jeg vil forstå."

20. Gode kammerater

"Du må love mig ikke at skjule dig for mig, så jeg ikke kan finde dig. Jeg har alvorlige grunde til denne anmodning. Jeg ville også gerne have, at nogle andre måtte få at vide, hvor du opholder dig." Først viste der sig en uvilkårlig trods i hendes ansigt. Derpå rynkedes panden i tænksomme folder; denne reaktionsfølge var kendetegnende for hendes karakter, og jeg kunne ikke lade være at lægge mærke til den. Den indre kamp varede dog ikke længe; fornuften sejrede snart over, hvad der så end ville have været hendes umiddelbare reaktion. Jeg tror nok, jeg forstod den logiske proces, der førte til spørgsmålet:

"Du vil nok gerne rapportere mig til 'Onkel Sam'?"

"Så omtrent," svarede jeg og fortsatte hurtigt for ikke at give hende nogen mulighed for en forhastet beslutning: "Husk, min elskede, at din nation er i krig, og selv om du for øjeblikket er i et land, der står på en venlig fod med begge de krigsførende magter, er der ildesindede mennesker over alt, som vil udnytte enhver lejlighed til at fremme deres egne formål. Din prægtige gave til din nation har samtidig med, at den vandt dig millioner af venner, skaffet dig en hær af fjender. Det er ikke det samme, som om du havde skænket et hospitalsskib eller en ambulance. Din gave er krigerisk og vækker herfor had, og der gives uden tvivl folk, som vil hævne sig på dig. Dette må ikke ske. Dine venner, ja hele din nation, vil gøre alt for at forhindre det; men de er magtesløse, når du skjuler dig for dem."

Mens jeg talte, så Marjory skarpt på mig, ganske vist ikke fjendtligt, men med alvorlig interesse. Da jeg var færdig, sagde

hun stilfærdigt:

"Det er godt nok; men sig mig nu, kære ven" – hvor denne vending dog fik det til at gyse sødt i mig; det var første gang, hun havde brugt den direkte over for mig – "er det Sam Adams' argument eller dit eget? Du må ikke tro, jeg er ondskabsfuld; jeg er blot nødt til at vide noget om, hvad der egentlig foregår. Tro mig, jeg er villig til at gøre alt, hvad *du* ønsker, når det er din egen vilje, og jeg er dig taknemmelig for din omhu for mig. Men jeg vil ikke have, at du skal være redskab for politikerne hjemme, der benytter alt til deres egen fordel."

"Hvordan mener du?"

"Kære ven, jeg kan ikke forestille mig, at du kender nok til amerikansk politik til at vide, hvordan visse grupper kan udnytte næsten hvad som helst til deres egen fordel. Hvem eller hvad som helst, offentligheden i øjeblikket måtte interessere sig for, kan og vil uden skrupler blive brugt af dem."

"Men," protesterede jeg, "du tror da ikke, at din regering kunne finde på noget i den retning?"

Hun svarede med et lille smil:

"Det ved jeg faktisk ikke. Men politikere er og bliver politikere, ligegyldigt hvor i verden. Men selvfølgelig ville folkene i Washington ikke nedlade sig til at benytte metoder, som visse lokale politikere ikke ville vige tilbage for. Og så en anden ting: Tro ikke et øjeblik, at jeg tvivler på Sam Adams; men han er i nationens tjeneste og lyder ordrer fra sin chef. Hvordan kan han, eller i det hele taget nogen i hans stilling, vide sagernes rette stilling? Han ved kun, hvad han hører hjemmefra, og ser kun, hvad der er lige for næsen af ham."

Det forekom mig, at hun lod til nødig at ville have noget med det amerikanske gesandtskab at gøre, og jeg afbrød hende derfor, inden hun blev færdig med sine argumenter. Da jeg jo imidlertid ikke var fri til at meddele Marjory mine kilder, var jeg nødt til at prøve at få hende overbevist om det rigtige i min vurdering af, hvad der skulle gøres, med andre begrundelser:

"Kan du ikke, kære, glemme politikken – i Amerika og andre steder? Hvad i alverden kommer den os ved?"

Hun så forbavset på mig og sagde med dyb overbevisning:

"Den kommer os netop ved; hvis der er nogen, der vil mig til livs, må det være af politiske grunde; private fjender tror jeg ikke, jeg har. Kære Archie, jeg vil nødig tale om det, ikke engang til dig; men hele mit liv har jeg søgt at hjælpe andre på en stilfærdig måde. Mine formyndere kan fortælle dig, at jeg ofte har forlangt alt for store summer af dem til at give bort i godgørende øjemed, og at jeg personlig har søgt at gøre, hvad jeg kunne, for at hjælpe andre. Jeg har været i hospitaler og alle slags hjem, jeg har unge piger i mit eget hus, som jeg søger at gøre lykkeligere og bedre mennesker af. Du må ikke tænke ringe om mig, Archie, fordi jeg taler om dette; men jeg kunne ikke lide, at du skulle tro, at jeg ingen følelse havde af ansvaret ved at eje en stor formue. Jeg har altid betragtet den som betroet gods, og jeg håber, min ven, at du med tiden vil hjælpe mig med at bære byrden og dele ansvaret!"

Jeg havde ikke troet, at jeg kunne elske hende højere, end jeg allerede gjorde. Men da jeg hørte disse ord og opfattede, hvad der lå til grund for dem, og så hendes fortryllende undseelse, idet hun udtalte dem, følte jeg, at jeg havde taget fejl. Hun så

kærligt på mig, og idet hun tog min hånd i begge sine, vedblev hun:

"Hvorledes kan så nogen hade mig, med mindre det er af politiske grunde? Jeg kunne forstå det, hvis det var spaniere, for jeg har gjort, hvad jeg kunne, for at hindre dem i at pine og myrde deres ofre. Og jeg kunne også nok forstå, hvis nogle af vore egne mere gemene politikere ville benytte mig som afsæt for deres egne kæpheste, omend de næppe ligefrem ville forsøge at skade mig. Jeg vil foretrække at holde mig fri af politik; og jeg siger dig, at dét vil jeg forsøge at gøre med ethvert muligt middel."

"Men, kære Marjory, det er jo netop – jeg er sikker på, der er – spaniere, der her er på spil. Hvis du var i Amerika, kunne du være sikker for dem, for dér lægger man mærke til enhver fremmed, så længe krigen varer. Her på neutral grund kan udlændinge bevæge sig mere frit, de bliver ikke fulgt og iagttaget på samme måde. Hvis der findes sådanne djævle, og det har jeg hørt, der gør, kunne de få dig i deres magt, før det er muligt for andre at forhindre det."

Hele Marjorys medfødte uafhængighed trådte frem, da hun svarede:

"Kære Archie, jeg stammer fra en race af mænd, der fra vuggen til graven har været i livsfare. Min fader, bedstefader og oldefader var pionerer i Illinois, Kentucky, Rocky Mountains og Californien. De vidste, at der lurede forræderiske fjender på dem hver time på dagen, og dog var de ikke bange. Det er jeg heller ikke. Deres blod er i mine årer, og deres stemmer bruser i mit indre, når frygten søger at gribe mig. Deres hjerner, lige så vel som deres hænder, beskyttede deres liv, og jeg tænker som

dem. Jeg frygter ingen fjende, åbenlys eller hemmelig. Når jeg tænker på en mulig hemmelig fjende, så vågner min slægts arv i mig, og jeg vil kæmpe imod. I vor tid kan en kvinde ikke kæmpe direkte, men lægger mine fjender planer, kan jeg lægge modplaner, og holder de øje med mig for at finde et svagt øjeblik, så vil jeg være stærk og blive ved at være det. En kvinde kan kun i sjældne tilfælde i vore dage gå i kamp som en Jeanne d'Arc eller Pigen fra Saragossa; men hun kan kæmpe på sin egen facon. Jeg ser intet, der kan forhindre mig i at gøre som mine forfædre, hvis jeg ser farer omkring mig: at kæmpe imod, lige så voldsomt og voldsommere end deres fjender. Det er nok bedst, jeg med det samme fortæller dig noget, som jeg havde haft i sinde, og som du først senere skulle have at vide. Ved du ikke, hvilken slægt jeg kommer af? Siger mit navn dig intet? Så vil i alt fald denne gøre det."

Hun tog den broche, som jeg havde hentet op fra søen, fra sin kjole, hvor den havde siddet skjult under en kniplingskrave. Da jeg holdt den i hånden og betragtede den, vedblev hun:

"Jeg har fået den af min fader, og den er nedarvet i vor slægt så langt tilbage i tiden, at dens historie grænser til det sagnagtige; men der fortælles, at den er en relikvie fra den store armada og blev bragt til Amerika af en fætter og kusine, der havde giftet sig med hinanden og hørte til den berømte sir Francis Drakes familie. Jeg har aldrig vidst – ingen af min slægt har vidst – hvorfra dette kostbare smykke stammede, eller hvordan de kom ind i vor familie; men nu har jeg fået det at vide af Don de Escobans beretning: Det var den, Benvenuto Cellini fremstillede, da han fremstillede galionsfiguren til pavens skib. Paven gav den til Bernardino, og han skænkede den

senere til admiral Pedro de Valdes. Jeg har slået op i historien, siden vi sidst sås, og fundet, at da admiral de Valdes blev taget til fange af sir Francis Drake i kampen mod den store armada, var han i huset hos Richard Drake, en slægtning af admiralen, indtil hans løsesum var betalt. Hvorledes familien Drake er kommet i besiddelse af brochen, ved jeg ikke; men jeg antager ikke, de har stjålet den. Familien Drake var i privatlivet gode og venlige mennesker, om de end, når de var i kamp, sloges som djævle. De gamle spanske adelsmænd var ædelmodige og gavmilde folk, og jeg tænker mig, at da Pedro Valdes betalte sin løsesum, føjede han den smukke gave til som tak for den venlighed, der var vist ham. Det er i hvert fald således, jeg har tænkt mig, det er gået til."

Imens hun talte, stormede tankerne ind på mig. Her var det savnede led i den kæde, der satte Marjory i forbindelse med den skjulte skat. Og her var begyndelsen til enden af Gormalas profeti; for som en sådan var jeg kommet til at betragte hendes ord. Skæbnegudinden var begyndt at spinde på den tråd, der skulle hilde mig og Marjory i sit væv tillige med alle de andre, der var indbefattet i den gamle spådom om *havets hemmelighed*.

Atter fik jeg den uhyggelige følelse af afmagt; det forekom mig, at vi var skæbnens kastebolde, som ikke selv mægtede at forandre vor kurs. Og med denne tanke kom også den resignation og hengiven sig i skæbnen, som følger med fortvivlelsen. I en slags bedøvelse hørte jeg Marjorys stemme fortsætte:

"Derfor stoler jeg på, at du vil hjælpe mig, kære Archie. Det kammeratskab, der er imellem os, vil altid vedvare, om end nærmere og kærere bånd synes at overskygge det."

Jeg svarede kun ved at omfavne hende og kysse hende, og dette optog hun som et samtykke. Efter en stunds forløb sagde jeg til hende:

"En ting er jeg nødt til at gøre. Det er min pligt at lade den mand, jeg har min kundskab fra, vide, at jeg ikke kan give det amerikanske gesandtskab din adresse, og at jeg ikke selv kan tage del i noget, der angår dig, undtagen med din tilladelse. Men jeg er bange for, kære Marjory, at det er en farlig vej, vi slår ind på. Vi bliver med vilje i mørket, skønt der er lys at få; og vi får brug for alt det lys, vi kan skaffe."

Pludselig slog en tanke mig, og jeg tilføjede: "Men jeg antager dog, at jeg har lov til at give, hvad underretning jeg kan, når du blot ikke bliver røbet ved det?"

Hun betænkte sig et par minutter, inden hun svarede, så lagde hun begge sine hænder i mine og sagde:

"I dette som i alt, ved jeg, at jeg kan stole på dig, Archie; gør, som du vil!"

21. Det gamle og det nye vest

Kort efter sprang Marjory op og udbrød:

"Nu må du hente din cykel og følge med til Crom. Jeg brænder af længsel efter at vise dig det!"

Vi gik over den lille landtange, og da vi steg op ad den stejle sti, gav det pludselig et sæt i mig, og jeg veg et par skridt tilbage.

Dér sad Gormala MacNiel stiv og ubevægelig, som om hun var af sten. Hun så så ligegyldig ud, at jeg begyndte at fatte mistanke til hende. I begyndelsen lod hun ikke til at lægge mærke til os, men jeg kunne dog se, at hun iagttog os under de halvt lukkede øjenlåg. Jeg ville gerne vide, hvor længe hun havde siddet der, og spurgte, idet jeg nævnte hendes navn, for at Marjory kunne høre, hvem hun var:

"Men hvor har De været henne, Gormala? Jeg troede, De var taget hjem til Deres øer igen. Det er længe siden, vi har set Dem."

Hun svarede på sin sædvanlige, højtidelige måde:

"Jeg kan nok tænke, I troede mig langt borte, siden I ikke så mig. Ja! Ja, tiden har været lang, men jeg kunne vente – jeg kunne vente."

"Hvad ventede De på?"

Marjorys stemme lød næsten, som den kom fra et væsen fra en anden verden. Den var så frisk, så naturlig og uafhængig, at den dannede en fuldstændig modsætning til Gormala og hele hendes verden. Stående mellem de to kvinder, følte jeg mig mere som tilskuer end som deltager, og mit første indtryk var,

at jeg stod imellem den nye og den gamle verden. Gormala lod til al være aldeles forbløffet. Hun stirrede forvildet på den unge pige og rejste sig, som af et århundredgammelt indgroet instinkt, som en underordnet over for en overordnet. Derpå lod hun hånden glide over panden som for at klare sine tanker, inden hun svarede:

"Hvad jeg ventede på? Det skal jeg sige jer. Jeg ventede på fuldbyrdelsen af Dommen. Stemmerne har talt, og hvad de har sagt, vil ske. Der er dem, som vil stille sig i vejen for skæbnen og hæmme dens gang; men det vil mislykkes for dem! Ingen menneskelige gerninger kan standse tidens strøm."

Atter lød Marjorys stemme med hele ungdommens friskhed, der forjog alle mysterier; det var, som om den gamle verden ikke var i stand til at opretholde sin værdighed, stillet lige overfor sådanne direkte spørgsmål:

"Hvad var det egentlig, Dommen sagde? Var det noget, en amerikansk pige kunne forstå?"

Gormala stirrede atter forbavset på Marjory. For hende, der var opvokset i den gamle tids atmosfære, var denne unge pige som et væsen fra en anden verden. Havde hun været mindre mild end hun var, mindre smuk, værdig og alvorlig, ville den gamle kvinde rimeligvis straks have stillet sig fjendtlig mod hende. Men det forekom mig umuligt, at selv en troldkvinde kunne blive vred på Marjory den dag. Hun så så sød, venlig og lykkelig ud, så glad og fornøjet, at al kritik måtte afvæbnes, og al fjendtlighed forstumme. For mig var hendes opførsel imod Gormala uforståelig. Hun kendte seersken og hendes profetier fra min fortælling, og dog lod hun, som om hun var uvidende om alt, hvad der angik hende. Hun var ikke blid og forsonlig, på

den måde unge piger kan finde på at være, når de vil indynde sig hos den ældre generation. Hun var heller ikke fjendtlig, som én, der allerede fra starten forventede modstand. Hun var ikke spottende eller uvenlig imod den gamle, men dog forekom det mig, at hun havde en bestemt hensigt med sine spørgsmål, og at Gormala vidste det, men ikke forstod hendes mening.

Et par gange gjorde den gamle tilløb til at tale, men betænkte sig. Til sidst sagde hun med anstrengelse:

"Dommens stemme lyder ikke i ord, som dødelige kan høre. Den udtales med lyde, som kun det indre øre opfatter. Hvad gør ordene til sagen, når øret, som hører, ikke kan forstå?"

"Men," sagde Marjory, "kan De ikke med Deres egne ord fortælle mig, hvad de lyde, der ytres, forekommer Dem at betyde?"

For enhver anden end en seer ville en sådan anmodning synes fornuftig nok; men de, som er synske, har en egen modtagelig evne og hører ved midler, der er dem selv ubevidste, så de vanskeligt kan gengive de ubestemte indtryk, de modtager i almindelig daglig tale. Gormala rynkede panden i dyb eftertanke, derpå gled der et udtryk af skuffelse over hendes ansigt. Hun vendte sig om til mig og sagde vredt:

"Hvad et det for en pige, der taler så dristigt om den stemme, som kun De og jeg kender? Hvorfor fører De hende ikke bort, førend hun spotter mig og i mig Dommen?"

Marjory svarede selv:

"De må ikke anse det for en frihed, jeg tager mig; men jeg vil gerne vide, hvad der er sagt. Det er let at forvirre andres tanker, når ordene tales hen i vejret. Mener De ikke det samme?"

Jeg tror ikke, Gormala MacNiel havde luner; i det mindste havde jeg aldrig set spor af dem. I modsat tilfælde var hun måske ikke blevet vred, for der var noget frejdigt og indtagende i den måde, Marjory fremsatte sine spørgsmål på, som om hun talte med en ligemand. Men Gormala kunne ikke lide det. Skønt humor ikke eksisterede i hendes sind, må hun dog have kendt og erkendt denne mangel hos sig selv. Hun forstod ikke den unge pige, og søgte i nogle øjeblikke at bevare sin værdighed ved en surmulende tavshed. Men Marjory kunne ikke finde sig i tavshed, hun gentog sit spørgsmål på den mest høflige og ligefremme måde, indtil jeg kunne se, hvordan troldkvinden ligefrem vred sig i sit indre. Jeg ville have blandet mig i det for at undgå en ubehagelig scene, hvis jeg ikke havde mærket, at den unge pige havde en bestemt mening med sin vedholdenhed. Havde Gormala kunnet slippe bort, ville hun have gjort det, for hun så sig flere gange om som et jaget dyr. Til sidst blev hun alvorligt vred, hendes ansigt blussede, årerne svulmede på hendes pande og hendes øjne skød lyn. Jeg kunne se af ilden i Marjorys blik, at det netop var det, hun ventede på. Hun dæmpede stemmen og talte i en iskold tone, men vedblev hele tiden med sit spørgsmål.

Til sidst kunne Gormala ikke beherske sig længere, og hun vendte sig så rasende om imod Marjory, at jeg troede, hun ville slå hende, og var parat til at holde igen. I første øjeblik var hun så ophidset, at hun talte på gælisk i en vild ordstrøm; blindt raseri tillader ikke, at man bevidst vælger et andet sprog end det, der er én naturligt. Det vilde menneske i hende talte, og det gjorde det i det sprog, det kendte bedst. Naturligvis kunne ingen af os forstå, hvad hun sagde, og stod blot og smilede.

Marjory smilede med vilje for at tirre hende endnu mere; jeg smilede, fordi Marjory gjorde det. Efterhånden begyndte Gormala at indse, at vi ikke forstod hende, og med en stærk anstrengelse gav hun sig til at tale engelsk. Ved den tvang, som dette pålagde hende, blev hendes sprog noget besindigere. Det var ikke almindelige forbandelser, hun udtalte, men snarere en halvt poetisk profeti med had som baggrund. Hun beskyldte Marjory for at have hånet dommen, skæbnen og stemmerne. For mig, der havde oplevet noget af det, hun hentydede til, var dette angreb pinefuldt. Anklagen gik ud på, at Marjory var en spotter, og det sårede mig og gjorde mig vred at høre hende gjort til objekt for en sådan anklage. Jeg ville til at gøre indsigelse, da Marjory med en håndbevægelse, som den gamle ikke så, påbød mig tavshed. Hun afbrød den rasende kvindes tale med en rolig, behersket stemme, der fik den gamle til at holde inde:

"De gør mig uret, jeg har ikke hånet noget. Det kunne lige så lidt falde mig ind at drive spot med Deres tro som med min egen. Jeg stillede Dem kun et par spørgsmål, angående nogle kendsgerninger, som synes at berøre min ven her."

Det, som lod til mest at krænke den gamle, var mærkeligt nok ytringen om troen:

"Hvor tør De vove at tale således til mig?" udbrød hun, "der har været en kristen alle mine dage! Hvad tro har De, siden De snakker om min?"

Marjory bemærkede roligt og høfligt:

"Jeg vidste ikke af, at der i den kristne tro fandtes ting som dom, stemmer og skæbne!"

Gormala rettede sig, i dette øjeblik var hun fuldstændig seersken og profetinden. Hendes ord rystede mig, og jeg kunne se, at det samme var tilfældet med Marjory. Skønt hun holdt sig stolt, blev hendes læber blege.

"Så lær da, at der er mindre magter såvel som større, der udfører Guds vilje i denne verden. De kan gerne spotte mig, der kun er en gammel kone, selv om seergaven er skænket mig, og stemmer har talt i mine øren. De kan gerne gøre Dem til af, at Deres uvidenhed er bedre end andres kundskaber. De kan tvivle om sandheder, der er samlet i århundreder ved dyrekøbte erfaringer og tage Deres uvidenhed som et svar på alle mysterier. Men mærk mine ord: der vil komme en dag – den er ikke fjern – da De vil vride hænderne og bede til Gud i bitter sjælekval om det lys til at vejlede Dem, som De nu mangler!"

Hun holdt inde og stod ganske stiv som i en slags trance. Så løftede hun den ene arm højt over hovedet, så at den syntes at give hendes magre skikkelse en uendelig højde. Med en fjern, højtidelig stemme sagde hun:

"Jeg ser også Dem i den vilde flodbølge mellem klipperne i den mørke nat. Og se! over havets skum svæver et liglagen!"

Så tav hun, og efter et par sekunders forløb kom hun til sig selv. Imens famlede Marjory, hvis læber var blevet ganske hvide, skønt hun ikke et øjeblik opgav sin ranke holdning, efter min hånd og holdt den fast. Ikke et øjeblik vendte hun blikket fra den gamle.

Da Gormala igen var sig selv mægtig, forlod hun os uden at sige et ord mere, og fjernede sig på sin statelige måde, sikkert med samme følelse, som vi stod tilbage med: at det var hende,

der havde sejret i kampen. Marjory blev ved at stirre efter hende, indtil hun var forsvundet ved omdrejningen af vejen.

Så sank hun pludselig afmægtig om, og havde jeg ikke holdt hende, så jeg straks kunne trække hende ind til mig og tage hende i mine arme, var hun styrtet til jorden.

På mærkværdig kort tid kom hun atter til bevidsthed og rejste sig med en kraftig anstrengelse, omend hun endnu måtte støtte sig til mig. Lidt efter, da hun følte sig bedre, sagde hun:

"Du undrer dig vist over, hvorfor jeg således udfordrede hende. Jo! det gjorde jeg – og med vilje," tilføjede hun som svar på det spørgende udtryk i mine øjne.

"Det var, fordi hun var så fjendtlig imod dig. Hvad ret havde hun til at tvinge dig til noget? Hun er dig ikke vel sindet, Archie. Det ved jeg! Det ved jeg! Det ved jeg! og jeg vil ikke lade hende få sin vilje. Desuden," – her så hun kærligt og undseligt på mig, – "siden hun er fjendtlig stemt imod dig, må hun jo også være det imod mig. Jeg vil dele alt med dig, endog andres had og kærlighed. Det er at være én, og da vi skal kæmpe livets kamp sammen, må din lod være min i et og alt!"

Jeg tog hende i min favn, og i nogle få guddommelige øjeblikke bankede vore hjerter i takt.

Under alt dette fattede jeg min beslutning med hensyn til opfyldelsen af Adams ønsker. Hvor kunne jeg nægte at kæmpe således, som hun ønskede det, når hun så loyalt ville dele skæbne med mig!

Vi aftalte nu, at jeg skulle gå hjem efter min cykel og møde hende på broen ved kirken.

22. Crom Castle

Da Marjory og jeg traf sammen igen, kørte vi først et stykke ad landevejen og derpå ad forskellige sideveje, op og ned ad bakker i det uendelige, da der i denne del af Aberdeen findes en utallig mængde høje og kløfter. Ser man landskabet fra et eller andet højtliggende udsigtspunkt, virker det nøgent og åbent, men i virkeligheden er det en endeløs række af bakker og dale. Ved korsvejen drejede vi om ad en anden vej, og så atter én, og til sidst havde jeg mistet enhver idé om, hvor jeg var.

Hele denne egn var en art opdyrket ødemark; endeløse lave bakker dækket af marker med hvede og byg og ikke et hus at se, kun hist og her sås i det fjerne et lille hus eller en gård på toppen af en høj.

Endelig kørte vi gennem en åben port med forfaldne søjler, der endnu bar spor af et våbenmærke; herfra kom vi ind i en tæt skov, hvor vejen stadig drejede, så at man ikke kunne se langt frem for sig. Imens vi kørte her, bemærkede jeg til Marjory:

"Det er ikke underligt, at du har valgt dig et skjulested her, for det synes som skabt til det."

Da vi var passeret gennem den mørke skov, kom vi ud på en åben grund med en bred høj i midten. På den var der bygget en borg af granit med skydehuller. Den var ikke synderlig høj, men dannede en stor firkant med en lav, buet portal på midten, som man nok kunne køre igennem med stor forsigtighed. Den var lukket med to porte, den ene var en massiv gitterport af jern, den anden af stærkt egetræ, beslået med jern. Inden vi gik ind, førte Marjory mig rundt om slottet, og jeg så, at det var ens på

alle fire sider, men der var kun port på den ene. Den almindelige indgang var en dør af nyere oprindelse på sydsiden. Indefra kunne man ikke se andet end skoven; selv fra stentaget, hvor jeg var oppe med Marjory, opfangede man kun hist og her imellem trætoppene et glimt af runde kornbevoksede høje. Det var i det hele taget et skummelt hul, helt afskåret fra yderverdenen; her kunne man tilbringe et helt liv uden at blive opdaget.

Værelserne var om muligt endnu mere skumle, alle små med undtagelse af den store hal og en stue øverst oppe på sydsiden, hvis vægge var beklædt med egetræspaneler. Her var flere vinduer, alle brede indadtil, men ganske smalle, næsten kun som en revne på ydersiden, som altid i slotte som dette, der var bygget til forsvar imod et fjendtligt angreb, og ikke tillader fjenden at sende sine pile og kugler ind.

Mrs. Jack og Marjory havde gjort dette værelse til dagligstue og opstillet alle de smukke sager, de havde samlet på deres rejser i det. Den gamle dame bød mig hjerteligt velkommen. Derpå tog Marjory hende til side og hviskede noget til hende. Jeg kunne gætte, hvad det var, og det viste sig, at jeg ikke havde taget fejl, da hun kom hen til mig, kyssede mig og sagde:

"Jeg ønsker Dem til lykke af ganske hjerte. De har vundet den kæreste, sødeste, bedste pige, som tænkes kan. Jeg har været hos hende hele mit liv og kender hende ud og ind. Og jeg er glad over, at det er Dem, hun har valgt. Jeg har ønsket det lige fra begyndelsen af vort bekendtskab. Den gode Gud give, af De begge må blive lykkelige; jeg vil bede til ham om det, og jeg ved, det vil ske. For De er trofast og brav, og Marjory har et hjerte af guld!"

"Et hjerte af guld!" Hendes ord havde gjort mig lykkelig, men den sidste sætning fik mig til at fare sammen. Et koldt gys løb mig ned ad ryggen. En gylden mand havde været en del af profetien om Havets Hemmelighed; og for ikke så lang tid siden havde Gormala i sit syn set Marjory kæmpe i bølgerne med et ligklæde i luften over sig.

Jeg tror, Marjory følte noget i samme retning, for hun så ængstelig på mig og blegnede en smule. Hun sagde imidlertid intet, og jeg fandt det bedst at undlade at gøre nogen bemærkning. Selv om Marjory havde hørt om troldkvindens vision, og selv om jeg selv havde fortalt hende om den gamle profeti, så stammede det fra en tid, hvor hverken jeg selv eller det hele mysterium havde nogen særlig betydning for hende. Måske huskede hun det ikke; jeg håbede det var således.

Imidlertid var ingen af os i stand til at være bekymrede ret længe ad gangen denne dag. Vor lykke var for ny til at lade sig dæmpe af skumle tanker, undtagen for et kort øjeblik, som et åndedrags fugt på et klart spejl.

At drikke te i det gamle egetræsværelse var en fryd, vi sad så hyggeligt der, imens eftermiddagssolen faldt på skrå ind igennem de smalle vinduer. Marjory lavede selv teen og rakte mig den, og hver gang, hun bød mig noget, mødtes vore fingre; ingen af os gjorde noget for at undgå denne berøring. Derpå førte hun mig igennem de forskellige værelser, og på sin nydelige, naturlige måde fortalte hun mig om alle de romaner, hun allerede havde dannet sig om dem. Hun fulgte mig til døren, da jeg tog bort; med hendes afskedskys på mine læber kørte jeg hjem, stolt og kæk som en ridder fra middelalderen.

Jeg tog til Ellon og derfra med toget til Aberdeen, da jeg syntes det var min pligt at tale med Adams. Det var umuligt for mig at skrive alt, hvad jeg havde at sige, og jeg ville gerne bevare vort venskab og sikre mig hans hjælp, hvis han ville gå ind på det under de forandrede forhold.

Jeg traf ham i færd med at arbejde ved sit skrivebord. Det så ud til, at det var vigtige ting, han sad med, for han gemte omhyggeligt papirerne i sin mappe og aflåsede den, inden vi begyndte at tale sammen. Han lod til at være meget alvorlig. Jeg gav mig straks til at tale om det, der lå mig på hjerte, for jeg mente, det var bedst at få det overstået, jo før jo bedre.

"Det gør mig ondt, Sam," sagde jeg, "at jeg ikke kan hjælpe dig med underretninger angående miss Drake."

"Hvorfor ikke? Har du ikke hørt fra hende?"

"Jo, det har jeg nok, men jeg kan alligevel ikke opfylde dit ønske."

Adams så en stund på mig. Så sagde han roligt:

"Åh, nå sådan. Du har dine ordrer! Det er slemt, for det kan bringe frygtelige ulykker over hende og vel over dig med. Tror du nu også, min ven, at det er din endelige bestemmelse? Sagen er mere alvorlig, end jeg troede, da jeg sidst så dig. Vi har fået nye underretninger, og fra Washington har man pålagt os at tage alle mulige forsigtighedsregler. Vil du så ikke hjælpe mig og hende?"

"Jeg kan ikke. Ikke på den måde, du ønsker. Sam Adams, du ved, at jeg ville gøre alt, hvad der står i min magt for dig, men her har jeg givet mit ord. Man har betroet mig en hemmelighed, og jeg må holde på den som en ærlig mand. Ikke desto mindre er jeg lige så ængstelig som du. Kan du ikke have

lidt tillid til mig og betro mig, hvad du er på udkig efter? Jeg skal ikke røbe dig, og jeg kunne måske hjælpe dig med at passe på hende, om end på min egen måde."

Han smilede noget bittert og ironisk, og dog var jeg glad ved at se hans smil, for vi var gamle og prøvede venner, og jeg ville nødig have, at det skulle komme til et brud imellem os. For øvrigt ønskede jeg hans hjælp: i øjeblikket havde jeg brug for hans viden, og måske ville jeg senere få brug for mere. Men han var embedsmand, og han var her i officielt øjemed, omend han havde hjertet med i det; hverken hans følelser eller hans ære stod på spil.

"Nuvel," sagde han, "du er ellers ikke så lidt fræk. Du nægter rent ud at give mig den ringeste håndsrækning, skønt jeg har bedt dig om det, både af officielle og personlige grunde og mest for hendes egen skyld. Og nu forlanger du så, at jeg skal sige dig alt, hvad jeg ved. Nå, jeg skal fortælle dig så meget, som kan være dig til nytte, når jeg selv får det at vide, hvis du altid vil holde mig underrettet om, hvor du opholder dig – således at jeg kan finde dig, når jeg ønsker det."

Det lovede jeg ham med den største beredvillighed, og, da der ikke var mere at tale om, sagde jeg ham farvel og var glad ved, at vi kunne tage afsked med hinanden på den gamle, hjertelige måde. Inden jeg gik, sagde jeg:

"Sam, du ved jo, hvor du kan sende besked, hvis der er noget, du mener, jeg skal vide."

Hvortil han svarede:

"Javel, Archie, det ved jeg. Og siden jeg bliver nødt til at arbejde alene i denne sag, må jeg gøre det på min egen måde, ellers opstår der bare flere vanskeligheder. Men hvis der er

noget, jeg kan gøre; noget, hvor du har brug for mig ved din side, så tøv ikke. Du ved, hvor du kan finde mig, og hvis du sender bud efter mig, så kommer jeg, ligegyldigt om det er dag eller nat. Og, som du ser, har jeg taget mine forholdsregler." Han viste mig en pistol, han havde i lommen. "Jeg vil råde dig til for øjeblikket at gøre det samme!"

Jeg fulgte hans råd, og inden jeg tog tilbage til Cruden, købte jeg i Aberdeen to af de bedste revolvere, jeg kunne få fat på. Den ene af dem var til en dame, den anden bar jeg fra denne dag selv altid på mig.

23. Det hemmelige politi

Den næste morgen kørte jeg over til Crom og havde revolveren og noget ammunition med til Marjory. Jeg kunne ikke andet end være ængstelig for hende, når jeg tænkte på, hvorledes der i den store, tætte skov måtte mere end et helt regiment til for at beskytte hende imod en enkelt morder. Jeg havde ingen tanke for mig selv; men jeg blev angrebet af en stadig voksende overbevisning om, hvor magtesløs jeg ville være overfor enhver fare, der måtte true hende. Inde på slottet følte jeg mig roligere, det var sikkert og godt befæstet; der skulle kanoner eller dynamit til for at trænge derind.

Marjory modtog min foræring meget venligt; jeg kunne se af den måde, hun holdt våbnet på, at hun forstod at bruge det. Hun mente vist, at det måtte forundre mig, at hun således var fortrolig med sådan et dødbringende våben. Hun vendte sig mod mig og sagde:

"Fader ville have, at jeg skulle vide, hvordan man bruger en pistol. Han havde altid selv en hos sig, selv når han sov, lige fra han var dreng. Han plejede at sige: 'Det kan vel aldrig skade at være lidt forberedt!' Jeg har en lille skønhed i min toiletteæske, som han lod lave til mig. Nu er jeg altså dobbelt bevæbnet."

Jeg blev til lunch, men heller ikke længere, da jeg længtes efter at vide, om der var besked fra Adams. Inden jeg tog bort, bad jeg indstændigt Marjory om ikke at gå alene ud i skoven, i alt fald ikke i de første par dage. Først gjorde hun indvendinger, men til sidst gik hun ind på det – "for at fornøje dig," som hun sagde, – og lovede, at hun slet ikke ville gå ud, før jeg kom igen.

Og eftersom jeg skulle komme til frokost igen næste morgen, var det ikke noget langt fangenskab.

Da jeg kom tilbage til hotellet, fik jeg at vide, at der var en herre, som ventede på mig inde i gæsteværelset. Jeg gik straks derind og så, at det var Sam Adams, der sad og læste i en gammel avis. Så snart han fik øje på mig, sagde han straks:

"Jeg er taget herover for at sige dig, at vi har fået nye efterretninger. I dag ved jeg ikke noget bestemt, men man mener i Washington at kunne give os en mængde detaljer i morgen aften. Hold dig derfor parat, Archie!"

Idet jeg takkede ham, faldt det mig ind, at det var mærkeligt, han havde gjort sig den ulejlighed selv at komme, da han lige så godt kunne have telegraferet, men jeg sagde ikke noget.

Sam drak te sammen med mig, og derpå satte vi os ud på den lille terrasse uden for hotellet og røg vore cigarer. Der var nogle fiskere og arbejdere samt tre mænd, øjensynlig turister, der ventede på, at deres te skulle blive serveret. Da vi kom ud og havde passeret dem, gik de ind i gæsteværelset. Det var alle tre mænd med kloge, livlige ansigter, og det undrede mig, hvad de ville i Cruden, når de ikke havde golftasker med. Sam blev i øvrigt ikke længe, han tog tilbage til Aberdeen med sekstoget.

Jeg kan ikke påstå, at jeg tilbragte nogen rolig nat. Mens jeg lå vågen, tænkte jeg på de farer, som truede Marjory, og når jeg faldt i søvn, drømte jeg om dem. Jeg stod tidligt op og cyklede til Crom, som jeg nåede tids nok til morgenmaden.

Da vi havde en lang formiddag at fordrive, beså jeg huset grundigt sammen med Marjory. Det var en mærkelig gammel bygning fra dronning Elizabeths tid. Borgen var indrettet på at kunne udholde en belejring: vandforsyningen var sikret ved en

vældig dyb brønd i en dyb kælder under den centrale del af borgen. Den benyttedes forresten ikke, da der var rigelige forsyninger af vand at få på anden måde. I kælderen fandtes også kæder og jern og forskellige torturredskaber; det hele var dækket af et århundredgammelt lag af rust. Vi håbede, de aldrig havde været i brug. Marjory beroligede sig med den antagelse, at det nok bare var noget, der var anbragt der som en naturlig del af indretningen i en middelalderborg.

Det værelse, der havde størst interesse for os, var biblioteket. Det måtte ikke fra først af have været bestemt til det brug, da der kun var sparsomt med lys, men det måtte have været i brug som sådant i meget lang tid. Træpanelerne var i hvert tilfælde arbejde fra tidligt i det syttende århundrede. Bøgerne fik jeg ikke tid til at se igennem, men af de få, som jeg kastede et blik på, kunne jeg se, det måtte være en lærd bogelsker, der havde samlet dem.

Marjory viste mig også den fløj, hvor de aflåsede værelser var. At der fandtes sådanne, var en stadig kilde til nysgerrighed. Som det var, fandtes der dog langt mere plads, end Marjory havde brug for, men her var der noget ukendt og forbudt. Og da hun jo var en kvinde, forvandlede disse aflåste dele af borgen sig til en blanding af Kundskabens Træ og Blåskægs borg for hende. Hun var så ivrig efter at komme ind i dem, at jeg spurgte, om hun ikke havde anmodet agenten om tilladelse til at bese dem. Hun svarede, at det havde hun gjort, allerede samme dag, hun var ankommet, men fået det svar, at han ikke kunne give hende lov til det uden ejerens samtykke, men at denne ventedes til Skotland med det første, og da straks skulle blive underrettet om hendes ønske. Imens vi talte om dette,

kom der netop et telegram til mrs. Jack, og i det stod, at ejeren var ankommet og med glæde gav den ønskede tilladelse, og at han ville være meget taknemmelig, hvis han en dag selv måtte få lov af sin lejer til at gå lidt rundt i borgen, hvor han ikke havde været i mange år. Der blev straks afsendt et telegram i mrs. Jacks navn, hvori vi takkede ham for tilladelsen og bemærkede, at borgens ejer naturligvis ville være meget velkommen til at gennemgå sit hus, når det passede ham.

Da jeg længtes efter at høre fra Adams, kørte jeg lidt tidligt derfra og bad Marjory love mig heller ikke den dag at gå alene ud, og hun gjorde det, men tilføjede også denne gang: "Kun for din skyld."

Der lå et telegram på hotellet fra Adams til mig, afsendt klokken seks.

"Vigtige nyheder. Kom straks!"

Jeg så på mit ur, at jeg akkurat kunne nå toget, hvis jeg skyndte mig.

Jeg traf Adams i sit værelse på hotellet, hvor han gik frem og tilbage som en løve i bur. Da jeg trådte ind, styrtede han hen til mig og sagde ivrigt, idet han stak mig et stykke papir i hånden:

"Læs det; det er en oversættelse af vort kodetelegram. Jeg havde næsten opgivet, at du kom!"

Jeg tog ængstelig papiret, for så presserende en efterretning kunne næppe være gunstig for Marjory. To gange måtte jeg læse det igennem, inden jeg rigtig havde fattet meningen. Det lød således:

"Det hemmelige politi tror, at Drake-komplottet består i at bortføre og forlange løsepenge. Mener,

det er samme bande, der stjal Stewarts lig. Bruger visse spaniere og andre udlændinge som redskaber. Rejser rundt i Europa, England, Spanien og Holland. Venter flere detaljer. Benyt alle forsigtighedsregler."

"Hvad synes du om det?" sagde Adams, da jeg så op.

"Jeg ved det ikke. Hvad mener du? Du har haft lejlighed til at tænke over det længere end jeg."

"Ja, det har jeg, og det forekommer mig at være en meget alvorlig sag. På en måde har telegrammet beroliget mig lidt; for når det er en bande, som vil presse penge, er der foreløbig ikke frygt for noget attentat på hendes liv; de ville nok vogte sig for at slagte den fugl, der lægger de gyldne æg. Men derfor ved man ikke, hvad der senere kan ske, hvis der kommer politiske fjender med ind i billedet. Hvis der er tilstrækkeligt mange med, kan de være svære at styre. Måske spiller de deres eget underfundige spil, og bruger afpresserne til deres egne formål. Jeg siger dig, gamle ven, det gælder derfor om at have et øje på hver finger og gå forsigtigt frem. Det hele er endnu i ligevægt, men der skal kun et lille fejltrin til fra den ene eller den anden part for at få det til at falde, og den side, vi mindst ønsker, vil få fordelen. Du er vel endnu af samme mening med hensyn til at rette dig efter miss Drakes ønsker?"

"Ja, til enhver tid. Men du kan nok begribe, at jeg gerne vil vide, hvorledes jeg bedst kan beskytte hende."

Til min forundring svarede han i en hjertelig tone:

"Godt, min ven, du skal få alt at vide; men så stoler jeg også på, at du giver mig al den oplysning, du har lov til, og som kan gavne mig i mit arbejde."

"Det skal jeg; og så er du ikke længere vred, fordi jeg ikke tør give dig hendes adresse?"

"Aldeles ikke! Jeg må selv se at finde den!"

Der var en tilfreds, næsten triumferende klang i hans tone, som fik mig til at udbryde:

"Så ved du den allerede?"

"Endnu ikke; men jeg håber at have den inden aften."

"Har du da et spor?"

Han lo.

"Hundrede, om du vil. Vi er da ikke født i går. Der findes ikke den ting på Guds grønne jord, der ikke kan være et spor, hvis man ved at benytte den på rette vis. Du er selv et spor for os for den sags skyld."

Nu forstod jeg det hele. Adams havde været i Cruden for at udpege mig for sine opdagelsesbetjente. Det var de mænd med de kløgtige ansigter, jeg havde set der. De havde naturligvis fulgt mig, og Marjorys hemmelighed var røbet. Først blev jeg vred på Adams, fordi han således havde benyttet mig mod min vilje. Derefter opstod to forskellige følelser hos mig: den ene ængstelse for, om min uafvidende afsløring af hendes hemmelighed kunne skade mig i hendes øjne, den anden lettelse over, at hun nu til en vis grad var beskyttet af sit lands langt mere omfattende hjælpemidler. Tanken om, at de kløgtigt og adræt udseende mænd nu passede på hende, beroligede mig. Og jeg tænkte, at Adams nok ikke havde gjort noget, jeg havde grund til at finde kritisabelt. I hans sted havde jeg uden tvivl gjort det samme. Men hvad der ærgrede mig var, at jeg havde været så enfoldig. Jeg havde end ikke overvejet en sådan mulighed! Når jeg ikke bedre kunne skjule mit spor, var jeg kun

en dårlig allieret for Marjory i den kamp, hun selv af egen fri vilje havde påtaget sig mod sine ukendte fjender.

Inden jeg forlod Adams, sagde jeg til ham, at jeg ville komme igen den følgende aften. Jeg blev natten over i hotellet og gik tidligt til ro, da jeg ville tilbage til Cruden med det første morgentog.

24. En snedig plan

Jeg måtte nu alvorligt tænke over, hvor meget jeg turde betro Marjory uden at misbruge Adams tillid, og til sidst faldt det mig ind, at det ville være bedst, ganske oprigtigt at spørge hende selv til råds. Da jeg kom til Crom ved middagstid og havde talt lidt med hende, sagde jeg derfor med en vis ængstelse:

"Marjory, når et menneske er i knibe, bør han så ikke rådføre sig med sin bedste ven?"

"Jo, det er sikkert!"

"Og du er min bedste ven, ikke sandt?"

"Det håber jeg! I alt fald ville jeg gerne være det."

"Godt, jeg er i et dilemma, som du må se at hjælpe mig ud af."

Hun måtte have gættet anledningen til det, for et svagt smil gled over hendes ansigt, idet hun sagde:

"Den gamle bekymring? Sam Adams' diplomati?"

"Det er det. Jeg ville gerne vide, hvorledes du synes, jeg skal bære mig ad for at volde en kær veninde af mig så lidt smerte som muligt, og samtidig udføre en bydende pligt. Du kan måske bedre end jeg finde ud af det."

"Bliv ved, kære Archie, jeg er lutter øren."

"Siden vi sidst sås, har jeg fået en meget foruroligende underretning fra en kilde, jeg ikke har lov til at nævne. Jeg kan fortælle dig det hele, når du kun ikke spørger mig om, hvor jeg ved det fra. Men først er der noget andet, jeg må sige dig. Jeg tror – selv om jeg ikke ved det med sikkerhed – at vor hemmelighed er røbet, og at betjentene har opdaget, hvor du bor."

Hun fo'r op og udbrød: "Hvordan?!"

Jeg fortsatte hurtigt:

"Og det gør mig ondt at måtte indrømme, at hvis det er røbet, så er det sket ved mig, selv om jeg ikke kan gøre for det."

Hun lagde sin hånd på min og sagde beroligende:

"Hvis du er med i det, er det en anden sag. Kan det gå an at spørge dig om, hvorledes det er gået til?"

"Ja, her binder intet løfte mig. Det er sket på den mest enkle og gennemskuelige måde af verden. Du og jeg er blevet set sammen. De vidste ikke, hvor du var, og de havde tabt dit spor; men de kendte mig og holdt øje med mig. Det er det hele."

"Ja, det er jo simpelt nok," var alt, hvad hun sagde.

Efter at have tænkt sig lidt om, spurgte hun:

"Ved du noget om, hvor langt de er kommet i deres eftersøgning?"

"Nej; men for to dage siden regnede de med ret snart at finde ud, hvor du opholdt dig. Jeg vil tro, de har fundet ud af det nu."

"Den Sam Adams er ved at blive lidt for snu. De gør ham sikkert til præsident eller sådan noget, hvis han ikke passer på. Men har du nogen anelse om, hvorfor man gør sig al den ulejlighed med mig?"

"Det ved jeg," svarede jeg, "men du må ikke fortælle det videre. Det ville skade nogen andre, hvis det rygtedes. Der er lagt en plan om at bortføre dig og forlange løsepenge for dig."

Hun gjorde et hop af bare ophidselse og klappede i hænderne.

"Åh, det et alt for morsomt!" sagde hun. "Fortæl mig alt, hvad du ved om det. Vi kan nok holde dem for nar i nogen tid. Det bliver sjovt!"

Det var mig umuligt at tage del i hendes munterhed; det var sagen virkelig for alvorlig til. Hun læste mine følelser i mit ansigt og tav pludselig. Et par minutter sad hun med rynkede bryn og tænkte sig om, så sagde hun:

"Er det virkelig dit alvor, Archie, at der er fare på færde?"

"Kære Marjory, der er altid fare ved at være udsat for slette menneskers efterstræbelser. Vi har grund til at frygte, for vi kender hverken de sammensvornes styrke eller antal, lige så lidt som vi ved noget om, hvordan de arbejder, eller hvor eller hvordan vi kan forvente at blive angrebet. Det hele er et mysterium. Utvivlsomt vil det kun ske fra ét punkt, men vi må beredt på at slå det tilbage, uanset hvor det kommer fra."

"Men det er jo kun en mulighed, en fare."

"Ja, men den gælder dig. Var det mig, den truede, ville jeg sikkert også kunne le ad det. Men, min elskede, husk på, at min frygt stammer fra min kærlighed til dig. Hvis jeg var ligeglad med dig, ville jeg sikkert nemt nok kunne udholde det. Men du har påtaget dig et nyt ansvar, Marjory, siden du har tilladt mig at elske dig. Mit hjerte ligger for dine fødder, så du må træde varsomt."

"Jeg kan helt undgå at træde på det, ikke sandt?" sagde hun, idet hun blev ved min lignelse. "Hvis der var noget i verden, jeg instinktivt kunne føle var i fare, måtte det være dit hjerte."

"Åh ja, min elskede, men det står ikke stille. Det følger dig, hvor du går og står, og det er dig umuligt at undgå somme tider at træde på det, om du et nok så forsigtig."

"Jeg anede ikke," sagde hun, "at jeg havde påtaget mig så stort et ansvar, da jeg lovede, at jeg ville gifte mig med dig."

"Det ligger ikke i det det at blive gift," svarede jeg, "det er fordi, jeg elsker dig så højt, at bekymringerne kommer."

"Nå sådan!" sagde hun og tav en stund. Så vendte hun sig om imod mig og fortsatte kærligt:

"Hvordan vi så ordner det, Archie, er jeg glad over, at du har talt så oprigtigt med mig. Gør altid det, min egen ven. Det vil være bedst både for dig og mig at vide, at du har tillid til mig. Du har glædet mig usigeligt i dag."

Så talte vi om andre ting og blev enige om at vente til næste dag med at bestemme, hvilken plan vi ville følge. Før jeg tog afsted, sagde hun til mig – og jeg kunne se på hende, at det var noget, hun havde tænk over i nogen tid:

"Archie, du og jeg skal leve sammen som mand og hustru. Er det ikke rigtigt? Jeg tror, at vi begge ønsker at stå hinanden så nær som muligt, at have én sjæl og én tanke. Synes du ikke, at det bedst kan ske ved, at vi to slutter os sammen imod alle andre? Vi har endnu kun kendt hinanden en kort tid, men det har været nok for os til at knytte os sammen for livstid. Derfor må du også være ét med mig i den kamp, der forestår. Den gælder mig og er begyndt, før jeg lærte dig at kende. Når du skal til at kæmpe, som jeg har en anelse om, du vil komme til, i anledning af skatten, kan du gøre regning på mig. Det et måske en idé af mig, men pionerernes kammeratskab, når mænd og kvinder måtte stå last og brast med hinanden imod en fælles fjende, ligger i blodet hos mig! Lad mig føle, inden jeg ganske bliver din, eller du min, at der er noget af dette kammeratskab mellem os; det vil gøre vor kærlighed dobbelt dyrebar."

Hvad kunne en forelsket mand svare til det? Det forekom mig ligesom essensen af den ægteskabelige kærlighed og var mig

derfor dobbelt dyrebar. Under kys sluttede jeg pagten, og da jeg tog bort, havde jeg en følelse af at have efterladt en hustru.

Da jeg kom tilbage til Cruden, gav jeg mig atter til at gennemlæse papirerne angående skatten, mens jeg ventede på nyt fra Adams. Under de sidste dages begivenheder havde jeg næsten glemt alt om det. Jeg gennemlæste papirerne igen, da jeg ønskede at huske alle detaljer, og øvede mig også på ny i koderne. Mens jeg sad ved dette arbejde, mindedes jeg den herlige tur med Marjory fra Braemar, og sad og trommede på bordet med fingrene efter den variation, Marjory havde fundet på. Da jeg var færdig, satte jeg mig til at tænke, og en mængde andre variationer faldt mig ind, sådan som det ofte sker, når tankerne løber frit i en dagdrøm og den ene tager den anden. Dog var jeg alt andet end rolig til mode, for jeg ventede hele tiden et eller andet nedslående brev eller telegram; ængstelse var blevet en fast del af mine tanker. Alle slags muligheder viste sig for mig, de fleste med hensyn til hende. Jeg var dog glad ved, at vi havde et middel til hemmelig meddelelse, og besluttede at tage papirerne med, når jeg den næste dag cyklede til Crom, så at Marjory og jeg kunne opfriske vor lektie og øve os, indtil vi var aldeles sikre.

I det samme meldte en pige mig, at en herre ønskede at tale med mig, og jeg bad hende om at føre ham ind. Jeg blev ikke synderlig forbavset ved at finde, at det var en af de tre mænd, jeg før havde set i Cruden. Han gav mig uden at sige noget et brev fra Adams. Mit mod sank, da jeg læste det. Der stod, at man nu var sikker på, at to af afpresser-banden var kommet til England. De var blevet set gå i land i Dover, men var stået af toget et eller andet sted mellem Dover og London, hvor man

havde tabt deres spor. Han bad mig derfor om at være på min post. Han ville også selv tage sine forholdsregler.

Da manden så, at jeg havde læst brevet, spurgte han, om der var svar, hvortil jeg svarede: "Kun tak," og han forlod mig.

Det var først senere, det faldt mig ind, at jeg skulle have spurgt ham, om han kendte noget til de mistænktes udseende, så jeg måske kunne genkende dem, hvis jeg skulle møde dem. Endnu engang skuffedes jeg over mine evner som en kompetent detektiv. Imidlertid kunne jeg intet foretage mig på grund af Marjorys sidste appel til mig. Hun havde udtalt et ønske om at kæmpe mod kidnapperne, og hun ønskede, at jeg skulle deltage i kampen med liv og sjæl. Skønt jeg nød dette fællesskab, var selv vor isolerede stilling en ny farekilde, en kilde til en uendelig række af farer. Vanskelighederne ville vokse til en sådan størrelse, at det snart ville blive os umuligt at tage et skridt med nogen som helst udsigt til held. Marjory ville nu være under bevogtning af det hemmelige amerikanske politi med hele dets styrke. Det ville hun uden tvivl snart finde ud af, og af alle kræfter søge at undvige det. Men hvis det lykkedes hende, ville hun netop derved støtte sine fjender og pådrage sig nye farer.

Jeg spekulerede på, hvordan jeg bedst kunne hjælpe hende. Skulle vi være ene om kampen, måtte den i det mindste føres så godt som muligt. Jeg tænkte og tænkte, til det begyndte at løbe rundt for mig; men pludselig fik jeg en idé; den var så ligefrem og stemte så fuldstændigt med mine ønsker, at jeg var lige ved at råbe højt af glæde.

Jeg spildte ikke et minut, men smed hastigt et sæt klæder i en vadsæk og kørte med det først afgående tog til London.

Jeg spildte ikke et øjeblik. Den næste morgen var jeg der og skaffede mig ved min sagførers hjælp en tilladelse fra ærkebiskoppen i Canterbury, der berettigede Archibald Hunter og Marjory Anita Drake til at blive viet hvor som helst i England – da man ikke kunne få en lignende tilladelse i Skotland. Jeg tog straks tilbage igen og steg undervejs af i Carlisle for at lave en aftale med en præst dér om at forrette en vielse den næste morgen klokken otte.

25. Et mærkeligt frieri

Marjory måtte have anet, at jeg havde noget særligt at sige hende, for næsten straks, jeg kommet ind, så jeg den lille rynke i hendes pande, som jeg nu vidste skyldtes, at der var noget, hun tænkte over. Hun holdt begge hænder frem mod mig, så jeg kunne se dem, men mrs. Jack ikke. Hun holdt fingrene op og stavede til ordet "Vent!" i vor kode. Jeg greb dette vink, og vi talte om ganske almindelige ting.

Kort efter førte hun mig op i biblioteket, hvor vi var alene og uforstyrrede. Her satte hun sig mageligt til rette og sagde: "Nå, fortæl mig så, hvad det er?"

"Hvilket?" spurgte jeg ligesom lidt forundret.

"Den nyhed, som du er lige ved at sprække af længsel efter at fortælle mig. Nej, stop! Jeg vil prøve på at gætte den. Du er glad, derfor er det ikke noget slemt; det må altså være godt nyt – set fra dit synspunkt, i hvert tilfælde. Du ser så triumferende ud, at der må være noget personligt i det – jeg kender dig efterhånden, du er lidt af en egoist. Jeg er vis på, det er ikke noget forretningsmæssigt eller officielt, f.eks. angående røverne, for det ville ikke have haft den virkning på dig. Du har også et ualmindelig dominerende udtryk – Lad mig se – O!" Hun tav forvirret, og en klar rødme bredte sig over hendes ansigt og hals. Jeg ventede. Det forskrækkede mig en lille smule at se, hvor tydeligt hun læste mine tanker, men så hjalp mig godt på gled. Efter en pause sagde hun ganske dæmpet:

"Archie, vis mig, hvad du har i din vestelomme."

Nu var det min tur til at blive lidt rød. Jeg tog den lille æske op, som indeholdt guldringen, og rakte hende den. Hun tog den med et inderlig kærligt blik og åbnede den. Jeg tror ikke, hun ventede andet og mere end en forlovelsesring, for da hun så, at det var en glat guldring, lukkede hun æsken med et pludseligt: "O!" og holdt den skjult i hånden, mens hendes ansigt blev blodrødt. Jeg følte, at nu var øjeblikket kommet.

"Skal jeg så fortælle dig det?" spurgte jeg og lagde armen om hende.

"Ja, hvis du vil." Dette blev sagt ganske sagte. "Men jeg er alt for overrasket til at kunne tænke. Hvad betyder dette? Jeg troede, at denne – denne ring kom senere, og efter at der gensidigt var bestemt en dag til – til *det*."

"Der kunne ikke findes nogen mere passende tid end netop nu, kære Marjory."

Da hun tav og så alvorligt på mig, fortsatte jeg:

"Jeg har lagt en plan og håber, du vil synes om den, selv om der måske er nogle detaljer, som du vil være mindre tilfreds med. Hvad synes du om at undslippe både politiets og de andre fyres spioneri? Du har før skjult dig, hvorfor så ikke gøre det igen? Jeg har udtænkt noget, hvorved vi i det mindste kunne forsøge på at undgå disse herrers årvågenhed."

"Godt!" sagde hun interesseret.

"Nuvel," sagde jeg, idet jeg blev mere og mere nervøs, alt som jeg nærmede mig sagens kerne. "Synes du ikke, det ville være heldigt at forhindre folk i fremover at omtale os på en ubehagelig måde?"

"Jeg forstår dig ikke rigtigt."

"Jo, ser du, Marjory, du og jeg kommer til at være meget sammen, spejdende blikke vil vogte os, og senere bliver der sladrende tunger, måske endog forhør over iagttagelser, der er gjort. Skal vi undgå dem, må vi ofte tage bort sammen og det under særegne omstændigheder. Man kan ikke kæmpe åbent imod det hemmelighedsfulde, og du kan ikke ved at gå dristigt lige frem narre øvede opdagelsesbetjente, der i forvejen er på spor efter dig."

"Alt dette syntes jeg er temmelig soleklart."

"Nuvel, mit forslag er, at vi straks gifter os. Så har ingen noget at sige os på, hvad vi så foretager os."

Nu var pilen skudt ud, og mit mod begyndte at synke. Jeg ventede med bankende hjerte på, hvad hun ville sige. Det varede lidt, så kom ordene ganske roligt:

"Vær ikke bange, Archie, jeg tænker over det. Det er jeg nødt til, det er alt for alvorligt og pludseligt til at afgøre på et øjeblik. Jeg er imidlertid glad ved, at du viser en sådan karakterfasthed og benytter forholdene til at fremme dine ønsker. Det spår godt for fremtiden."

"Nu er du vist ironisk!"

"En lille smule. Synes du ikke, der er grund til det?"

Hun var ikke rigtig tilfreds, og det overraskede mig egentlig ikke. Jeg havde tænkt på denne sag igen og igen i de sidste fireogtyve timer, så jeg kendte alle de argumenter, der kunne fremføres imod mig; min naturlige frygt for at blive afvist havde sørget for dette. Men da jeg snarere havde ventet, at hun skulle begynde med at sige lige ud Nej, blev jeg ikke så nedtrykt over denne lille tvivl. Jeg var imidlertid så fast indstillet på at nå mit mål – mit umiddelbare mål – at jeg nok skulle kunne

modbevise hendes tvivl. Det var tydeligt, at hun antog, det var min kærlighed, der havde drevet mig til at lægge denne plan. Jeg søgte nu at få hende til at forstå, at det også og ikke mindst var hensynet til hendes ønsker, der havde drevet mig. Jeg følte mig på en eller anden måde fuld af selvtillid, da jeg begyndte at tale, og jeg tror, hun kunne mærke det:

"Jeg er slet ikke egenkærlig i denne sag, kære Marjory, eller vil i det mindste nødig være det. Det er kun dig, jeg har tænkt på, og for at bevise det, vil jeg sige dig, at hvad jeg foreslår, er kun en vielse, der formelt vil forene os. Senere – og dette skal først være, når du selv forlanger det – kan vi holde et rigtigt bryllup; med blomster og brudepiger og bryllupskage og hele stadsen. Indtil da vil vi kun være gode kammerater, også selv om vi har været foran alteret sammen, og intet mere, før du selv vil, selv om du er min hustru, det lover jeg dig ærligt. Det er da vel ikke så meget forlangt."

Min kære Marjory gav straks efter. Måske hun selv syntes om tanken om at blive gift her og nu; for hun elskede mig, og alle elskende holder af at se deres forhåbninger beseglet. I alt fald stolede hun på mig. Hun kom hen til mig og lagde begge sine hænder i mine og sagde mildt og stilfærdigt, næsten som om hun allerede var min hustru:

"Lad det ske, som du vil, Archie! Jeg er dog ganske din i mit hjerte, og når du ønsker det, vil jeg lade mig vie til dig."

"Husk på, min elskede," sagde jeg, "at det er kun for at imødekomme dine ønsker, at jeg foreslog dette mellemrum, hvor vi kun er kammerater. Hvad mig angår, holdt jeg helst rigtigt bryllup – aldeles omgående."

Hun løftede atter den advarende finger og sagde kærligt:

"Alt det ved jeg, kære ven, og jeg skal huske det, når tiden kommer. Men nu må vi først tænke på – på brylluppet. Skal det være i en kirke eller på rådhuset? Jeg tænker ikke, det har den store betydning efter omstændighederne – og siden vi skal have et rigtigt bryllup senere hen. Hvor og hvornår ønsker du, det skal finde sted?"

"I morgen!"

Hun fo'r let sammen og hviskede:

"Så snart! Jeg troede ikke, det kunne blive ordnet så hurtigt."

"Jo før, jo bedre," sagde jeg, "hvis vi vil udføre vore planer. Alt er i orden; se her."

Jeg rakte hende ærkebiskoppens skrivelse, som hun læste med en yndig rødmen og et glad udtryk. Da hun var færdig, fortsatte jeg:

"Jeg har lavet en aftale med præsten ved St. Hilda-kirken i Carlisle om at vie os i morgen tidlig klokken otte."

Hun sad en stund tavs; derpå spurgte hun mig:

"Men hvordan mener du, jeg skal komme derhen, uden at opdagelsesbetjentene ser mig?"

"Det bliver vort første lille eksperiment med at flygte. Jeg foreslår, at du lister dig ud forklædt. Du må naturligvis lave en aftale med mrs. Jack og en af pigerne om at give det skin af, at du er hjemme. Det kunne jo foregives, at du havde hovedpine, så du fik maden bragt op til dig, mens huset ellers gik sin sædvanlige gang."

"Hvilken forklædning har du tænkt på?"

"Jeg mente, at en mandsdragt ville være bedst."

"O, det bliver morsomt!" udbrød hun; men tilføjede så mismodigt: "Hvor skal jeg få den fra? Der er ingen tid at spilde,

hvis jeg skal være i Carlisle i morgen tidlig."

"Det har jeg sørget for; der kommer en dragt til dig med posten. Den må snart være her. Jeg vil håbe, den passer dig nogenlunde."

"Hvad er det for en dragt?"

"En tjenerdragt; jeg mente på den måde lettest at undgå mistanke."

"Det er udmærket!"

Så pludselig blev hun alvorlig og sagde:

"Men hvordan skal vi bære os ad med mrs. Jack?"

"Hun må tidligt i eftermiddag køre til Carlisle og tage ind i et lille afsides hotel. Jeg har lejet værelse i et nær ved stationen. I begyndelsen var jeg bange for, at vi ikke kunne få hende med; men da jeg tænkte nøjere over det, kom jeg til den slutning, at du vist nødig ville undvære hende. Og desuden må hun jo også være hos dig, når du skal overnatte på et fremmed sted."

Efter en ny pause spurgte hun videre:

"Men hvordan skal jeg få skiftet klæder? Jeg kan da ikke lade mig vie som tjener, og jeg kan heller ikke tage ind på et fremmed hotel som sådan og gå ud igen som en ung dame."

"Det har jeg tænkt på. Når du tager herfra, vil du møde mig; jeg venter på dig med en cykel i skoven på vejen til Ellon. Du må tage herfra halv seks. Der er ingen, som lægger mærke til, at du bruger en damecykel. Når du kommer til Whinnyfold, har jeg en kjole, jakke og hue til dig. Det var det bedste tøj, jeg kunne få. Vi cykler så til Aberdeen, og derfra kører vi med ottetoget til Carlisle, hvor vi kan være ved totiden. Mrs. Jack venter dig så der og kan have sørget for dragt til dig."

"O, stakkel, hvor hun vil blive forbavset og befippet! Det er heldigt, hun holder så meget af dig, ellers tror jeg aldrig, hun gik ind på det. Men vil det ikke se besynderligt ud for vore bevogtere, at en tjener går ud og ikke kommer hjem igen?"

"Du vender tilbage sent i morgen aften. Mrs. Jack vil da være hjemme og må se at holde folkene beskæftiget i en anden del af huset, så at du kan slippe ubemærket ind. Det er sikkert heller ikke de samme betjente, der er på vagt, og i alt fald ville de vist ikke tillægge en tjeners kommen og gåen synderlig vigtighed."

Alt dette fandt Marjory meget fornuftigt, og derpå traf vi aftale om en mængde andre detaljer. Hun skrev det alt sammen op for at hjælpe på mrs. Jacks hukommelse, når hun alene skulle udføre de aftalte planer og sørge for sammenhængen.

Det var lidt svært at få den gamle dame overbevist om det rigtige i vort foretagende; men til sidst gav hun efter. Dog vedblev hun til det yderste at påstå, at hun ikke kunne forstå, at al denne hast og hemmelighedsfuldhed var nødvendig. Hun blev først rigtig medgørlig, da Marjory sagde:

"Har De lyst til at få hele Chicago-historien om igen? De synes jo godt om, at jeg vil gifte mig med Archie, ikke sandt? Nu vel, jeg er så led og ked af al den tilbedelse og de frierier, jeg har været udsat for, at hvis jeg ikke kan gifte mig på denne måde, vil jeg slet ikke gøre det. Kæreste mrs. Jack, jeg *vil* gifte mig med Archie; du ved jo, at vi elsker hinanden."

"Åh ja, det ved jeg!"

"Nuvel, så må De hjælpe os og finde Dem en stund i vor hemmelighedsfuldhed, det vil De jo nok, kæreste?"

"Ja, mit barn," sagde hun og tørrede tårerne af øjnene.

Dermed var sagen afgjort.

26. En bryllupsdag

Lykken begunstigede alle vore planer. Mrs. Jack, der kun tog sin taske og nogle pakker med sig, kørte med eftermiddagstoget fra Ellon til Aberdeen. I tyendets nærværelse beklagede hun, at hun måtte tage alene afsted, da miss Marjory ikke var rigtig rask og måtte holde sig på sit værelse.

Omtrent klokken fem var jeg efter aftale i skoven, og en halv time senere kom Marjory gående i tjenerliberi. Jeg havde en almindelig jakke til hende, som hun ombyttede med den, hun havde på, og som blev skjult i skoven. På den måde var vi mindre iøjnefaldende. Da vi nåede Whinnyfold lidt over seks, gik Marjory ind i mit hus og klædte sig om.

Det var snart gjort, og vi skyndte os nu til Aberdeen og nåede toget i rette tid, så vi var i Carlisle ti minutter i to. I hotellet traf vi mrs. Jack, der ængstelig ventede på os.

Klokken otte næste morgen gik vi sammen til St. Hilda-kirken, hvor præsten som aftalt var til stede. De nødvendige ceremonier blev gennemført, og Marjory og jeg var mand og hustru. Oh, hvor så hun ikke sød ud i sin simple, hvide kjole, og hendes væsen var så mildt og højtideligt. Det forekom mig som en usigelig lykkelig drøm, og jeg var næsten bange for at vågne og finde en eller anden smertelig, barsk, eller måske bare alt for dagligdags, virkelighed.

Da vi kom tilbage, spiste vi en ganske almindelig frokost i hotellet og betragtede det slet ikke som en bryllupsfest. Marjory og jeg spillede hver sin rolle, og vi besluttede – i det mindste gjorde jeg det – at spille den godt. Mrs. Jack var blevet

omhyggeligt instrueret af Marjory om, hvorledes hun skulle opføre sig; og selv om hun nu og da så alvorligt fra den ene til den anden, kom hun ikke med nogen bemærkninger.

Efter at have gjort nogle indkøb, tog vi tilbage med toget 12:53 og var i Aberdeen kl. 6:20. Mrs. Jack kørte med toget kl. 7 til Ellon, hvor der skulle være vogn efter hende. Min hustru og jeg cyklede derimod til Whinnyfold igennem Newburgh og Kirkton for at undgå iagttagelse. Da hun havde skiftet klæder i vort eget hus, begav vi os til Crom. I skoven tog hun den anden frakke på og efterlod sin cykel.

Inden vi skiltes, tog hun mig om halsen og gav mig et kys, der fik mit hjerte til at danse.

"Du har været god," sagde hun, "og dette giver jeg min mand!"

Derpå løftede hun den advarende finger, som jeg nu kendte så godt, og løb sin vej. Hun gik alene til slottet, imens jeg ængsteligt ventede på at høre den fløjte, hun skulle benytte, hvis hun kom i fare. Da jeg intet hørte, kørte jeg hjem som i en drøm. Jeg efterlod min cykel i hotellet, og efter at have spist til aften, gik jeg langs stranden til Whinnyfold, imens jeg dvælede ved hvert eneste sted, der mindede mig om min hustru. Min hustru! det var næsten alt for meget; jeg kunne næppe fatte, at det var virkelighed. Da jeg sad på Sand Craigs, bildte jeg mig næsten ind, at jeg kunne se Marjorys skikkelse på den ensomme klippe. Det forekom mig så længe siden, jeg hørte nødråbet der; der var sket så meget efter den tid.

Og dog var der kun gået nogle få dage, siden vi første gang mødtes. Det hele havde været som en hvirvel uden ophold, uden plads til en pause. Og nu var jeg gift. Marjory var min hustru, min i sorg og glæde, indtil døden skilte os ad!

Omstændighederne syntes at have drevet os sammen på en måde, så vi ikke syntes, at vor kærlighed var ny, eller at vi lige var blevet gift, men havde været fælles om alting hele livet.

Men alligevel … Nu var Marjory på Crom, omgivet af ukendte farer, mens jeg, hendes nybagte brudgom, befandt mig på et helt andet sted, ude af stand til at betragte hendes skønhed og høre hendes stemme. Det var slet ikke som en bryllupsdag. Andre mænd kunne blive hos deres hustruer, imens jeg …

Pludselig tog jeg mig i det: Hvor kunne jeg knurre, jeg, der selv havde foreslået Marjory dette forhold? Hun var min hustru; min kærlighed og min pligt tilhørte hende. Hun ejede mit hjerte, og jeg stolede fuldt ud på hende. Dette var ikke min bryllupsdag i ordets egentlige forstand. Mine hvedebrødsdage var slet ikke begyndt. De ville først komme senere, når der ikke længere var noget, som gjorde skår i vor glæde. Men jeg havde alligevel grund til at fryde mig. Marjory havde allerede kaldt mig sin mand og givet mig et kys som hustru; hendes læbers sødme mærkedes endnu på mine. Hvis jeg fangede griller ved at sidde og gruble, var det bedst, jeg tog fat på et eller andet arbejde, jo før jo hellere!

Jeg rejste mig og gik lige hen til mit hus, hvor jeg pakkede det værktøj ud, som var kommet fra Aberdeen, og begyndte på at forsøge, om jeg kunne skaffe en åbning ned til hulen.

Af flere grunde besluttede jeg at gøre mit forsøg i kælderen. For det første var den allerede gravet næsten lige ned til klippen, og for det andet kunne jeg arbejde mere skjult der. Ud mod Witsennan Point var der tilsyneladende et hul, hvor jordlaget var dybere end andre steder. Det var her, kælderen var gravet ud, og man havde kunnet spare en del af besværet med at

sprænge klippen bort. Jeg greb en hakke og fjernede med den en stor del af cementgulvet midt i kælderen, og i løbet af kort tid havde jeg fået gravet det jord og sand væk, der lå mellem gulvet og klippegrunden. Jeg vedblev mit arbejde, indtil jeg havde fået gravet et hul ned til klippen på en fire-fem kvadratfod. Derpå begyndte jeg at bearbejde selv fjeldet. Jeg tog fat med rasende iver, for jeg måtte have noget, der kunne trætte mine muskler og hindre mine tanker i at løbe løbsk.

Det tog mig nogen tid, inden jeg rigtig forstod at bruge værktøjet. Det er let nok i romaner at fortælle om, hvorledes fanger kan bryde ud af en fæstning eller et fængsel ved hjælp af en stump jern. Prøv det i virkeligheden, selv under de bedste forhold og med rigtige redskaber, og De vil se, hvor nemt det er at skrive romaner. Jeg havde det nyeste amerikanske værktøj og diamantbor, som – i hvert fald set i forhold til almindelige bor – åd sig vej igennem klippen med ufattelig fart. Mit hus lå på en forholdsvis blød geologisk formation. Hvis det havde været på en anden del af kysten, hvor granitten var fremherskende, ville mit arbejde og den hast, det gik frem med, sikkert have været anderledes.

Jeg sled i det time efter time, og min udmattelse syntes at komme og gå ganske tilfældigt. Jeg var ikke træt, og der lå som en feber over mig, som ikke tillod mig at hvile. Da jeg et øjeblik holdt en pause for at strække mine forkrampede muskler, faldt det mig ind, hvor meget anderledes denne nat kunne have været … Og så tog jeg fat igen. Jeg tog mig ikke af, at timerne fløj afsted, og blev først kaldt tilbage til virkeligheden, da min lampe begyndte at flakke og var ved at gå ud. Jeg rejste mig op og blev nu først ærgerlig ved at se, hvor lidt jeg havde udrettet.

Et klippelag på et par tommer var blevet fjernet, det var det hele.

Da jeg gik op ad trappen efter at have aflåset kælderdøren og taget nøglen med mig, så jeg, at dagslyset begyndte at skinne ind ad vinduerne. Et eller andet sted i landsbyen galede en hane. Min bryllupsnat var endt.

Da jeg gik tilbage til Cruden langs stranden, dvælede mine tanker med den inderligste kærlighed ved min fraværende hustru, og da solen hævede sig over havet, var der håb og fortrøstning i mit hjerte.

Da jeg nåede mit værelse, faldt jeg om i sengen, fuldstændig udmattet. Et øjeblik efter sov jeg, og drømte om min hustru, og om alt det, var sket, og som skulle ske.

Marjory havde ordnet det således, at hun og mrs. Jack hver dag foreløbig i en uges tid kom over til Cruden og spiste lunch i hotellet; for min hustru havde sat sig i hovedet, at hun ville lære at svømme. Jeg skulle være hendes lærer, og jeg gik ivrigt til sagen. Hun var en udmærket elev; hun var stærk og graciøs, og da hun allerede var øvet i flere andre fysiske færdigheder, faldt opgaven os let. Inden der var gået en uge, mestrede hun svømningens grundregler, og kun øvelse manglede hende i at blive perfekt. I al denne tid, når vi mødtes offentligt, var det kun som venner, og vi var meget omhyggelige for, at ingen skulle mærke noget fortroligt forhold imellem os. Når vi var alene, hvilket kun sjældent gik på, var vi gode kammerater som før, og jeg vovede ikke at komme hende nærmere. Det var i begyndelsen svært at lade være, for jeg var vildt forelsket i min hustru; men jeg beherskede mig i henhold til mit løfte. Og jeg begyndte snart at få en fornemmelse af, at netop denne

lydighed var det bedste middel til at nå det mål, jeg higede efter. Marjory fattede en sådan tillid til mig, at jeg fik flere tegn på hendes kærlighed, end jeg havde ventet, og desuden mærkede jeg med en usigelig glæde, at den voksede dag for dag. Det fristende kammeratskab – uden bagtanke – blev efterhånden noget tyndslidt!

I hele denne uge arbejdede jeg i min kælder i Whinnyfold, når jeg var alene. Da jeg nu bedre forstod at benytte værktøjet, gjorde jeg større fremskridt, og hullet i klippen blev større og større. En dag, da jeg kom ud af mit hus, fandt jeg Gormala siddende på en sten udenfor, hun så stift på mig og sagde:

"Er det en grav, De graver?"

Dette spørgsmål fik mig til at fare sammen. Jeg troede ikke, at nogen anede, at jeg arbejdede derinde, og jeg ville meget nødigt have, at det skulle blive bekendt, at jeg gravede et hul i kælderen. Jeg tænkte mig derfor et øjeblik om, inden jeg svarede:

"Hvad mener De?"

"Å, det ved De godt nok. Den lyd narrer ikke. Jeg har hørt hakken alt for mange gange i mit liv til ikke at kende den, selv om der er mure imellem. Det undrede mig, hvorfor De kom alene her til dette triste hus og sendte Deres kønne pige tilbage til hendes hjem. Ja, køn og brav er hun, om end hun i sin stolthed er grusom imod den gamle. Nå, skæbnen går sin gang. Jeg må våge, så at jeg kan være i nærheden, når enden kommer!"

Det kunne ikke nytte at diskutere med hende, og desuden ville jeg kun forøge hendes mistanke derved. Og mistænksomhed hos nogen som helst var det, jeg i øjeblikket havde mindst brug for.

I den følgende tid så jeg hende aldrig om dagen, men om aftenen fandtes hun gerne på klippen ved Pircappies. Det lod ikke til, at hun havde mistanke om, at jeg stadig uafbrudt arbejdede med min udgravning. En gang spurgte jeg, hvad hun ventede på, og hun svarede uden at se på mig:

"I mørket vil der blive en kamp med flodbølgen, og et liglagen svæver i luften! Når næste gang døden, månen og strømmen forenes, bliver det måske mig, der ser havets hemmelighed!"

En kold gysen fo'r igennem mig ved at høre hende. Det var det, hun havde spået Marjory, og nu ventede hun på at se sin profeti gå i opfyldelse.

27. Indgangen til hulen

En aften, hvor jeg var nået temmelig dybt ned i klippen, mærkede jeg, at lyden, når jeg slog på den med hakken, var mere hul end ellers, og det var tydeligt, at der måtte være et tomt rum nedenunder. Mit hjerte sprang et slag over, og jeg var nødt til at holde inde et øjeblik. Så slog jeg igen på klippen, denne gang hårdere, og lyden forekom endnu mere hul end før. Om det var det sted, jeg ledte efter eller ej, vidste jeg ikke; men i hvert tilfælde måtte der være en hule i klippen under mig. Hvis jeg havde haft nogen hos mig, ville jeg uden tvivl være fortsat med at arbejde; men eftersom jeg var alene, var jeg nødt til at være forsigtig. Jeg stod nu uden tvivl på et tyndt klippelag over en åbning, hvis dybde jeg ikke havde nogen anelse om. Hvis stenen brast, og det ville jo ikke være usandsynligt, hvis jeg vedblev at bearbejde den med hakken, ville jeg måske blive levende begravet. Selve den hemmelighedsfuldhed, jeg arbejdet under, kunne nu være årsag til min død. Derfor tog jeg mine forholdsregler og arbejdede fra nu af med et reb om livet, som jeg havde fastgjort til en svær krampe i muren. Selv om klippen skulle give efter under mig, ville mit fald begrænse sig til et par fod. Da jeg havde taget denne forholdsregel, fortsatte jeg mit arbejde, endnu mere ivrigt end før. Med en stor hammer slog jeg løs på bunden af skakten. Jeg hørte en dump lyd som af noget, der raslede under mig, og lidt efter sank et stort stykke af klippen for mit hammerslag og forsvandt i en sort åbning, hvorfra der kom et pust af kold luft. Jeg havde grebet fat i mit reb for at klatre op, da jeg var bange for at blive kvalt, men da

jeg lugtede saltvand, forsvandt denne frygt. Nu vidste jeg, at jeg havde fundet en åbning til en eller anden af havets huler. Jeg fortsatte mit arbejde, til jeg havde dannet et uregelmæssigt hul på omtrent tre fod i firkant. Derpå steg jeg op for at hvile og tænke. Jeg loddede dybet og fandt, at det var tredive fod, og at der var vand på bunden. Jeg kunne høre et skvulp, da loddet ramte vandoverfladen. Ved nøjere eftertanke fandt jeg, at det var bedst ikke at stige ned, mens jeg var alene, for det tilfælde, at der skulle være fare ved at komme op igen, og jeg tilbragte resten af aftenen med at anbringe en trisse i taget over hullet, så at jeg kunne fire mig ned, når tiden kom. Derpå gik jeg hjem til hotellet, for jeg frygtede, at hvis jeg blev i kælderen, ville jeg ikke kunne modstå fristelsen til at fire mig ned.

Den næste morgen cyklede jeg over til Crom, og, da jeg var blevet alene med Marjory, fortalte jeg hende om min opdagelse. Hun blev aldeles optaget af det, og jeg var glad ved at finde, at denne nye, spændende interesse drog os endnu nærmere til hinanden. Vi blev enige om, at hun skulle komme og hjælpe mig, da det ikke var værd, at vi betroede hemmeligheden til fremmede, og hun ville ikke høre tale om, at jeg gik ned i hulen, når jeg var alene. For at undgå alle kommentarer mente vi det var bedst, hun kom sent om aftenen. Da hulen var jo alligevel var mørk, kunne det jo være det samme, hvornår vi gjorde forsøget. Nu kunne jeg ikke lade være at sige til hende:

"Der kan du se, hvor godt det er, at vi er gift. Vi kan gå, hvor vi vil, og skulle vi blive opdaget, er der ingen, som kan sige et ord til det!"

Hun svarede ikke på dette. Vi bestemte, at hun ligesom tidligere skulle forlade slottet i tjenerdragten. Jeg tog tilbage og

forberedte mig på hendes komme ved at sørge for, at der var aftensmad, masser af lys, tændstikker, lamper og reb i huset, for vi vidste jo ikke, hvor længe undersøgelsen kunne vare.

Lidt før klokken ni mødte jeg hende som tidligere i skoven, hun ombyttede tjenerliberiet med en jakke, og så kørte vi til Whinnyfold. Vi slap ind i huset, uden at nogen så os.

Da hun var kommet ned i kælderen, og jeg lod lampens stærke skær falde ind i hullet, klyngede hun sig gysende til mig. Åbningen så da også uhyggelig og skrækindjagende ud. Den sorte klippe var slimet af fugtighed fra havet, og lysets stråler tabte sig nede i det dybe mørke. Jeg sagde hende, hvorledes hun skulle bære sig ad, når jeg skulle fires ned, og forklarede den simple mekanisme, jeg havde konstrueret. Jeg kunne se, hun var nervøs over det ansvar, der påhvilede hende og derfor nøje satte sig ind i alt, for at der ikke skulle ske nogen ulykke på grund af hendes uvidenhed.

Da jeg havde fået rebet om mig og var parat til at stige ned, kyssede hun mig kærligere end nogensinde før og klyngede sig til mig, som om hun nødig ville skilles fra mig. Idet jeg sank ned i hullet med min cykellygte i hånden, så jeg, hvorledes hun i sin ængstelse rynkede sin kønne pande og anvendte al tænkelig omhu på at styre rebet. Selv i det øjeblik glædede jeg mig over hendes smidige, yndefulde figur, der så tydeligt viste sig i mandsdragten, som hun ikke havde skiftet, da den passede bedst til det arbejde, hun havde at gøre.

Da jeg var kommet en tyve fod ned, vendte jeg min lygte nedefter, og så igennem vandspejlet en klippegrund, hvor der hist og her lå løse sten; en stor plade, der stod på højkant, var åbenbart det, der var faldet ned fra loftet under slagene fra min

hammer. Det var tydeligt, at vandet, i hvert fald i denne del af hulen, var så lavt, at det ikke kunne ængste mig. Jeg råbte til Marjory, at hun skulle fire lidt endnu, og lidt efter stod jeg i hulen i vand til knæene. Jeg skubbede den nylig nedfaldne stenplade til side, så at den ikke kunne skade nogen, der herefter firede sig ned. Jeg tog nu det stærke reb af mig og bandt en tyndere snor om livet, der skulle være en ariadnetråd for mig og vedligeholde forbindelsen med Marjory for derved at formindske hendes ængstelse. Når hun mærkede linen løbe ud mellem fingrene, ville hun vide, at jeg var i live. Jeg følte mig forsigtigt for med en lang stok, som jeg havde bragt med mig. Da jeg var kommet et stykke bort, hørte jeg Marjorys stemme give genlyd gennem hulen:

"Pas på; der kan være blæksprutter!"

Hun forestillede sig åbenbart alverdens farer dernede. Hvad mig selv angik, så havde jeg ikke haft den mindste tanke på muligheden for, at der kunne være en blæksprutte i hulen. Jeg havde rigeligt med andre farer at tænke på, men det var der ikke noget at gøre ved. Jeg havde ikke tænkt mig at opgive mit forehavende af den grund, og fortsatte altså videre frem.

Længere inde under land skrånede hulen ned til den ene side, og jeg bevægede mig nu gennem et firkantet rum, der ganske vist var bredt nok, men i forhold til den højloftede hule, jeg kom fra, forekom temmelig lille. Lidt længere fremme snævrede gangen sig ind, og kun en lav tunnel, omkring fire fod høj, hævede sig over vandfladen. Jeg fulgte klippens linje og kom til sidst igennem en lav tunnel, som endte i en spids eller snæver revne.

Hele tiden havde jeg tænkt, at det, jeg så, ikke passede helt til beskrivelsen i Don Escobans beretning. Der stod, at nogle få mænd havde båret en stor vægt og byrde ind, uden at der omtaltes synderlige vanskeligheder ved det.

Jeg gik derfor tilbage for at se, om der ikke var en anden vej ud imod havet og holdt linen stram, for at Marjory ikke skulle blive bange. Jeg tror, at jeg blev lige så glad som hun, da jeg så lyset skinne gennem åbningen, og det sorte omrids af hendes hoved, idet hun ivrigt kiggede ned. Da jeg stod lige under hende, fortalte jeg, hvad jeg havde foretaget mig, og vendte mig derpå ud imod havet. Her var grunden mere jævn, som om den var blevet slidt glat af bølgerne, og vandet et par tommer dybere. Stadig så jeg mig om ved hjælp af lygten for at finde en åbning. Snart kom jeg til et sted, hvor der lå løse sten, som blev større og større, og til sidst måtte jeg klatre op af nogle glatte, slimede klippestykker. Da jeg var kommet halvvejs op, bemærkede jeg til min store glæde, at der var en åbning ved min venstre side og opdagede ved nærmere undersøgelse, at den næsten var spærret af sten, men der var dog plads nok til at krybe igennem. Jeg opdagede også, at stenene her var små, så jeg kunne bane mig vej ved at skubbe dem til side og få dem til at rulle ned. Denne lyd måtte imidlertid have skræmt Marjory, for jeg hørte hende råbe til mig. Jeg skyndte mig tilbage – nu var vejen lettere, da jeg kendte den – og fortalte hende om min nye opdagelse.

Da jeg kom tilbage, klatrede jeg ned over de løse sten, der åbenbart hidrørte fra en eksplosion, som havde lukket hulens munding. Den nye gang gik først lidt til højre og derpå ved en skarp omdrejning til venstre og fortsattes i en betydelig længde.

Jeg gjorde mig ingen bekymringer, hvad angik vejens sikkerhed. Gulvet her syntes endog at være mere jævnt her end ved indgangen til den første hule. Der var kun et par fod vand, hvor det var dybest; det ville have voldt nogen noget besvær at komme igennem, selv ikke når man slæbte på en skat. Da jeg var nået omtrent halvfjerds meter frem, delte hulen sig. Jeg gik først til venstre, men her faldt klippen brat af, så jeg ikke kunne komme videre, derfor prøvede jeg den anden side, men nu slap min line op, og jeg måtte tilbage for at bede Marjory om at kaste rebet ned. Jeg kendte nu vejen så godt, at jeg ikke havde brug for nogen ledetråd. I begyndelsen gjorde hun indvendinger, men jeg fik hende overtalt; jeg fæstede nu den ene ende af rebet til det sted, hvor hulen delte sig. Så gik jeg atter videre, med det oprullede reb i hånden.

Denne gren af hulen snoede sig i mærkelige vinkler og skarpe kurver. Hist og her, i den ene eller den anden eller begge sider af hulens væg, skød klipperne frem og dannede sære hulninger eller indskrænkede gangens bredde til nogle få fod. Ligeledes var loftet så ujævnt, at jeg fra tid til anden måtte bukke mig for at komme forbi, mens jeg til andre tider nærmest befandt mig under en slags høj kuppel. Jeg havde efterhånden mistet fornemmelsen for, hvilken retning jeg bevægede mig i, men jeg mente, at jeg i det store og hele havde det indre af landet på min højre side. Sært nok forblev gulvet i hulen næsten jævnt og lige. Det var atter tidevandet og gruset, der havde bevæget sig frem og tilbage i umindelige tider, der havde udført et godt stykke arbejde. Nu løb min tråd igen ud, og jeg måtte gå tilbage og løsne den fjerneste ende og tage den med mig for at fæste den

på et nyt punkt, da jeg ikke brød mig om at fortsætte helt uden nogen forbindelse tilbage.

Da jeg på ny var kommet et stykke længere frem, måtte jeg næsten krybe på alle fire, og det var med nød og næppe, at jeg kunne løfte lampen over vandet uden at støde imod klippen. Denne forandring i hulens bygning var mig til nogen ærgrelse, for jeg følte mig forvisset om, at jeg var på rette vej og ikke langt borte fra skatten. Der var ikke andet for end at gå videre.

Lidt efter begyndte loftet atter at hæve sig, først ganske lidt, men pludselig højt. Idet jeg strakte mine stive lemmer og løftede hovedet, så jeg mig om.

Jeg stod i en stor, høj hule, hvor svære røde klippemasser stak frem. De hang så truende over mig, at jeg et øjeblik var bange for at røre mig af frygt for, at de skulle styrte ned over mig. Men ved nærmere eftersyn opdagede jeg, at de var ét med resten af klippen. Den hele hule var, så vidt jeg kunne se, af rød granit, i sin tid dannet af det samme jordskælv, der havde været ophav til The Skares ud for kysten.

28. Stemmer i mørket

Det var med blandede følelser, jeg så mig om i hulen. Den var i sig selv et af naturens skønne vidundere, men for mig som skattejæger var den en skuffelse, for den svarede ikke i nogen henseende til Don Escobans beskrivelse. Jeg fortvivlede imidlertid ikke, for der var mange sideåbninger, og en af dem kunne måske føre mig til det ønskede sted. Jeg gik midt ind i hulen og så mig om. I det samme kom der en uvilkårlig skræk over mig, for adskillige af åbningerne var så ens, at havde jeg ikke haft mit reb, ville jeg ikke have vidst, hvilken det var, jeg var kommet ind ad. Det var mig imidlertid en god belæring; jeg måtte altså afmærke denne gang, så jeg var i stand til at finde den igen. Ligegyldigt hvor de andre gange førte hen, så var det kun denne ene, der ville kunne bringe mig tilbage i sikkerhed, så vidt jeg kunne se. Med en stor sten hamrede jeg løs på væggen til højre for gangen, indtil det lykkes mig at slå et stykke af klippen. Nu kunne jeg finde stedet igen, både ved at se og ved at føle mig frem.

Nu gik jeg rundt og undersøgte de forskellige sidegange, men her viste det sig, at det ufuldkomne lys fra min lygte ikke var tilstrækkeligt; jeg måtte have en stærk fakkel for at få et overblik over stedet. Da jeg også tænkte mig, at Marjory nu måtte være dobbelt ængstelig for mig, fordi hun ikke vidste, hvor jeg var, besluttede jeg at vende om og opsætte de videre undersøgelser, til jeg havde mere passende redskaber med mig. Følgelig gik jeg tilbage til det sted, hvor Marjory stod og ventede ængstelig på mig.

Hun modtog mig med blide kærtegn. De faldt så naturligt, at deres styrke næppe kunne anes. Måske skyldes det, at mine tanker var så fulde af mange andre ting, at jeg ikke modtog hendes kærtegn med samme hengivne ligefremhed som ellers. Nu, da jeg var sikker på hendes kærlighed, og jeg havde ret til at kalde hende min hustru, havde min kærlighed mistet sit element af ængstelig bekymring. Det er denne sikkerhed, som adskiller en ægtemands kærlighed fra en elskers; tvivl er en del af lidenskaben, men ikke af virkelig ægteskabelig kærlighed. Det var først senere, da jeg var alene, og Marjorys fortryllende skikkelse ikke var hos mig, at jeg kunne begynde at værdsætte dybden og den ægte sødme i min hustrus modtagelse, og hendes glæde ved at se mig i sikkerhed. Det tog kun kort at fortælle, hvad jeg havde oplevet, og hvorfor jeg syntes, det var bedst at opsætte videre undersøgelser. Hun var fuldstændig enig med mig, og vi mente begge, det var rigtigst, at hun straks begav sig tilbage til Crom. Vi kunne så senere, efter at alle forberedelser var truffet, bestemme, hvornår vi på ny skulle fortsætte undersøgelsen af hulen.

Da jeg havde fået tørre klæder på, kørte vi på vore cykler til Crom. Vi trak cyklerne forbi Whinnyfold, og var taknemmelige for en af denne landsbys særkender, nemlig en fuldstændig mangel på hunde. Vi tændte ikke lygterne før vi var kommet ud på landevejen, og slukkede dem igen, da vi nærmede os Crom. I skoven tog Marjory atter liberijakken på, inden vi nærmede os slottet. På vejen havde vi aftalt, at det var bedst at gøre det fra den modsatte side ad en mosbeklædt sti, som førte igennem skoven forbi det gamle kapel. Marjory og jeg havde nemlig ledt efter og fundet nye stier og i veje i skoven; vi havde afmærket

adskillige, som vi – med lidt forsigtighed – kunne følge selv i mørke. Dette var også nødvendigt, da vi i den senere tid havde fundet fremmede fodspor i nærheden af hovedindgangen til slottet.

Den sti, vi fulgte, snoede sig i mange bugtninger imellem træerne hen til bagsiden af et gammelt kapel, som lå på en højere liggende klippe, skjult i skoven, omtrent hundrede meter fra slottets vestside. Det var en meget gammel bygning, der tildels lå i ruiner og måtte være flere århundreder ældre end slottet; rimeligvis havde det hørt til en ældre borg, på hvis grund Crom var blevet bygget. Det kunne ikke have været i brug senere end i det sekstende århundrede, for de spirer, som havde fæstet rod på de forfaldne steder, var blevet til store træer. En af dem var en gammel eg, hvis omkreds og mængde af knudrede grene ikke kunne være opnået på mindre end to hundrede år. Ikke blot rødderne, men også selv stammen og grenene havde skudt de store sten til side, der støttede de lange, lave vinduer, der var et af stedets særegenheder. Disse vinduer var ikke meget andet end lange revner i muren. Der var tre på hver side af kapellet, hver omkring to fod høje og seks lange; uregelmæssigt anbragte støttepiller opdelte dem i flere dele. Der herskede en eller anden slags overtro hos tyendet angående dette sted. Ingen af tjenestefolkene vovede sig derhen ved nattetide, og kun nødigt om dagen, hvis de ellers kunne finde på en passende undskyldning.

Foran kapellet blev vejen bredere. Oprindelig havde der været ryddet en vej op til kapellet gennem skoven, men århundreders forsømmelser havde gjort deres arbejde, og den var nu groet til. Nedfaldne grankogler, bog og agern var spiret, og hist og her

var der efterhånden fremvokset en skov, der forvandlede den brede allé til et sammenslynget vildnis med smalle stier, der bugtede sig ind og ud mellem de høje stammer. En af grundene til, at vi havde valgt netop denne sti, var, at den var lydløs. Græs og mos og brune bunker af grannåle dæmpede ethvert skridt; med lidt forsigtighed kunne man komme og gå uden en lyd. Hvis hun blot kunne komme gennem skoven uden at blive set, ville Marjory ad denne vej kunne snige sig op til døren i skyggen af slotsmuren, og komme ind uden at blive opdaget.

Vi gik langsomt og forsigtigt hånd i hånd ad den bugtede, græsklædte vej imellem de gamle træer og vovede næppe at trække vejret for ikke at blive røbet. Efter en tid, som forekom os uendelig, nåede vi ud ved bagsiden af kapellet. Derfra listede vi os stille langs med den sydlige mur. Idet vi passerede det første vindue, standsede Marjory, der var foran mig, og greb min hånd så hårdt, at jeg vidste, der måtte være noget på færde. Hun skubbede mig tilbage, således at vi begge stod et stykke fra vinduesåbningen, som vi lige kunne skimte i muren. Hun lagde munden lige til mit øre og hviskede:

"Der er folk derinde. Jeg kunne høre dem tale!"

Mit blod isnede. I et nu mindedes jeg atter hele den fare, Marjory stod i. Jeg havde næsten glemt den en kort tid, men nu stod på ny alle de skrækbilleder for mig, som min fantasi havde malet, da jeg hørte om komplottet imod Marjory. Instinktivt trak jeg hende nærmere og trykkede hende fast ind til mig. Og selv i dette øjeblik var det mig en fryd at mærke, hvordan hun fandt sig villigt i det. Et par øjeblikke stod vi tavse med bankende hjerter, så hviskede hun igen til mig:

"Vi må lytte. Måske vi så kan opdage, hvem de er, og hvad de har i sinde."

Vi nærmede os til åbningen, så Marjory stod lige under vindueshullet, og jeg ved siden af. Min sammenkrøbne stilling fik mit blod til at hamre i ørene. Vi nærmede os nu vinduesåbningen og hørte en rå og hæs stemme sige i en dæmpet tone:

"Det er altså afgjort, at vi skal vente, til vi hører fra Whisky-Tommy. Hvor længe mon det kan vare?"

Den stemme, der, også hviskende, svarede, var mindre rå, men gennemtrængende:

"Ved det ikke. Han må komme til rette med Hollænderen, og der må sukker til. De er jo farligt fromme, når de er ovenpå. Denne her er klog nok, og det er han selv udmærket klar over. Jeg er næsten ked af, at vi fik ham med, fordi han er så klog. Men han skal ta' sig i agt, for ingen af os elsker ham, og hvis han ikke holder ord –" Han standsede og sætningen blev afsluttet med et klik, som jeg vidste kom fra fjederen i en bowiekniv, der bliver lukket op.

"Det har du ret i; dér er jeg med!"

Og der hørtes et nyt klik. Den stemme, der denne gang havde svaret, var stærk og bestemt, men den lød dog ikke så ondskabsfuld som den andens, skønt ordene, en udtalte, var ondsindede nok. Jeg så på Marjory og kunne gennem mørket skimte, at hendes øjne flammede. Mit mod steg. Det var den gamle pionerånd, der var vakt, og jeg syntes ikke længere, min ængstelse for hende var så overvældende. Hun trak mig nærmere ind til sig og hviskede igen:

"Vær parat til at smutte om bag træerne; jeg kan høre dem rejse sig."

Hun havde åbenbart ret, for det var lettere at høre stemmerne nu, da de talende var i lige højde med vinduet. Der hørtes nu en ny stemme, som sagde:

"Nu må vi afsted. Macs drenge vil snart være her på deres runde."

Med en hurtig bevægelse bøjede Marjory sig ned under vinduet og hviskede som før:

"Lad os liste os hen bag træerne foran. Så kan vi se dem komme ud af døren; det kan være godt at kende dem."

Vi gik hver til sin side, så at vi kunne have udsyn til alle vinduerne og begge se døren. Fra mit skjulested kunne jeg også holde øje med Marjory. Vi ventede og ventede, bange for at bevæge hverken hånd eller fod; tiden forekom os uendelig lang, men ingen viste sig, og vi ventede stadig, ubevægelige.

Endelig så jeg to skikkelser liste sig imellem træerne hen imod kapellet. Jeg trykkede mig tættere ind imod mit dækkende træ og blev glad ved at opdage, at Marjory gjorde det samme. De to mænd nærmede sig sagte og tavse kapellet, lyttede og listede sig derpå ind imellem træstammerne ved hullet i muren. Jeg vovede mig frem og smuttede hen til et træ, der var noget nærmere; Marjory gjorde ligeså, og til sidst stod vi bag de to nærmeste træer og kunne begge iagttage døren og vinduerne på den ene side. Der lød en hvisken indefra, og jeg ventede enten at høre pistolskud eller se nogle mænd komme styrtende ud af den forfaldne døråbning. Men der skete intet. Lidt efter blev der strøget en tændstik af; ved flammen kunne jeg genkende Sam Adams' sendebud med de kloge øjne. Han

tændte et lys, holdt det i vejret, og til vor forbavselse så vi, at de to mænd var alene.

Marjory stjal sig over til mig og hviskede:

"Vær ikke bange. Mænd, der tænder lys, snubler ikke over os, når vi kun er en smule forsigtige."

Hun havde ret. Da de to mænd så, at kapellet var tomt, kom de ud uden så meget som at lytte og fjernede sig ad den snævre sti gennem skoven. I sin glæde hviskede Marjory til mig:

"Nu kan jeg slippe ind, før de kommer tilbage. Du må følge mig til udkanten af skoven og så skynde dig hjem, for du må være træt og kan trænge til hvile. Kom så tidligt, du kan, i morgen. Vi har meget at tale om. Det kapel må efterses; der er noget hemmelighedsfuldt ved det. Men det kan ikke nytte at gå derind nu. Vi må tænke over, hvad der skal gøres!"

Vi talte hviskende, mens vi gik, og holdt os stadig i skyggen af træerne. Bag det sidste kyssede Marjory mig. Hun gjorde det af egen fri vilje, og jeg trykkede hende ind til mig; hun lod sit hoved hvile ved mit bryst, som om hun følte, at hun hørte til der. Med et gensidigt "Godnat" og en sagte velsignelse listede hun sig bort i skyggen. Jeg så hende nå døren og forsvinde gennem den.

Da jeg tog tilbage til Cruden, var mine tanker og følelser i stærk bevægelse. Kærligheden var dog den fremherskende, forbundet med den usigelige glæde ved at føle den gengældt.

Jeg var nu vis på, at jeg helt havde ret til at kalde Marjory min egen. Fælles fare, forhåbninger og sympatier dannede et bånd, der næsten var endnu fastere end de, som var knyttet i kirken i Carlisle.

29. Monumentet

Resten af aftenen og den næste morgen grundede jeg på den hemmelighedsfulde måde, de talende i det gamle kapel var forsvundet på. I hvert tilfælde sov jeg ind med denne tanke i hovedet, og den var der stadig, da jeg vågnede. Den forlod mig heller ikke, da jeg efter morgenmaden cyklede afsted til Crom. Det var tydeligt, at der måtte være et eller andet skjulested derinde, måske en underjordisk gang. I så tilfælde, hvor førte den da hen? Kunne det være andet end til slottet? Det ville vel være det mest naturlige. Denne tanke fik mit blod til at isne, og tanken udelukkede enhver anden fra mit sind. Kendte Marjorys fjender en sådan hemmelighed, var de i sandhed farlige. Kunne de skaffe sig adgang til slottet, ville det ikke falde dem vanskeligt at gøre hende ondt.

Jeg besluttede derfor, at jeg på egen hånd ville foretage nogle undersøgelser. Jeg gemte følgelig cyklen i skoven og gik ad en omvej til det gamle kapel, idet jeg holdt mig inde i skoven, hvor det var muligt, og så vidt muligt skjulte mig bag hække og hegn, indtil jeg nåede om på den modsatte side af den høj, der lå nærmest ved det gamle kapel. Halvvejs oppe ad denne høj hørte træerne op, og der var et ubevokset bælte, som kun bestod af fremspringende klipper og græs. Selve toppen var, som de fleste andre høje i omegnen af slottet, dækket af grantræer, så der var temmelig mørkt, selv ved middagstid.

Jeg sneg mig op ad højens bagside og gennem skoven, idet jeg spejdede forsigtigt omkring mig, eftersom jeg frygtede tilstedeværelsen af den ene eller anden gruppe af spioner. Oppe

på toppen traf jeg på et cirkelrundt, massivt murværk, temmelig lavt, men bygget af store sten, helt overbegroet med mos og omtrent fem meter i diameter. Toppen af bygningen var lidt buet og dannede ligesom et tag. Da jeg bøjede mig over det, hørte jeg en svag rislen af vand; her var åbenbart kilden til slottets vandforsyning.

Jeg gik rundt om bygningen og undersøgte den nøjagtigt; alt hvad der stod i direkte forbindelse med slottet måtte jo være vigtigt. Der var ingen sprækker eller åbninger nogen steder, og efter det ubrudte lag af lav, der dækkede stenene, var det øjensynligt, at der ikke havde været nogen og forstyrre stedet i årevis.

Jeg satte mig på kanten af muren, og tænkte i lang tid over tingene. Hvis der virkelig – hvad der var højst sandsynligt – lå en kilde til slottets vandforsyning under mig, måtte den være blevet skabt samtidig med selve Crom, eller måske endog dengang det gamle slot, på hvis ruiner Crom var bygget, var blevet opført. Vandet måtte komme fra kilder i selve klippen, der dannede højens grundfjeld, og hvis det ikke var muligt at kommet til dem udefra, måtte der nødvendigvis være en anden vej. Måske havde det kammer, der dannede reservoiret, en anden indgang, enten oppe fra toppen af højen, eller længere nede. Jeg forestillede mig en fugleflugtslinje mellem slottet og højen, for jeg vidste, at man altid, hvis det er muligt, vil vælge den lige vej, når det drejer sig om vandledninger. Mens jeg gik, studerede jeg jordbunden nøje, ikke blot overfladen, for den bestod af et ensartet, tykt lag grannåle, men dens struktur. Hvor der én gang har været gravet ud, vil man altid kunne opdage sporene. Selv om arbejderne jævner udgravningen på

det omhyggeligste, vil regnvandet bagefter, når det synker ned gennem den blødere jord i udgravningen, efterhånden danne en synlig sænkning. Her fandtes imidlertid intet af den slags: jorden havde, efter hvad jeg kunne opdage, aldrig været gravet op. Granerne stod også ganske uregelmæssigt, og der var ikke nogen huller i bevoksningen, der kunne tyde på, at der engang havde stået et træ, som nu var fjernet. Hist og her stak der en klippeknold frem mellem grannålene. Hvis der altså fandtes en åbning, så var den ikke noget sted i den direkte linje mellem kilden og slottet.

Jeg gik tilbage til bygningen på højen, og så mig omkring for at opdage en eller anden åbning. Jeg gik rundt i alle retninger og så mig om med spejdende blikke som en anden jagthund, der leder efter en nedskudt fasan.

Endelig fandt jeg noget, men om det havde nogen forbindelse til det, jeg ledte efter eller ej, kunne jeg ikke afgøre. Det var en slags monument af en slags, en stor sten anbragt på en klippeblok, der var groft udhugget som en firkantet sokkel. Dette monument, så stod på kanten af en skrænt, var understøttet af nogle rækker af grove mursten, som var lagt uden brug af cement eller mørtel; hvis der nogensinde havde været noget, måtte det være blevet vasket bort af tiden og vejrliget. På ét punkt stod dette bygningsværk i kontrast til det på toppen af højen: der var ikke den mindste antydning af mos eller lav på det. Skovens træer nåede lige op til bagsiden af det, og den forreste del var skjult af grenene på nogle gamle, krogede grantræer. Jeg søgte efter en eller anden inskription, men kunne ingen finde; derpå steg jeg op på soklen for at se, om der ikke skulle være noget indhugget oven på stenen. Da jeg

stod der, fik jeg øje på den øverste del af et af slottets hjørner, som vendte ud mod det gamle kapel. Derved fik jeg en idé. Fra dette sted kunne man kommunikere med slottet aldeles ubemærket, hvis der ikke var nogen lige i nærheden. Jeg besluttede straks, at Marjory og jeg skulle aftale en måde, vi kunne signalere til hinanden på.

Jeg kunne ikke slippe tanken om, at der måtte være en eller anden bestemt hensigt med dette monument, og undersøgte derfor omhyggeligt dets omgivelser. Det eneste, jeg opdagede, var spor af en sti gennem skoven, men det var meget utydeligt, og jeg kunne hverken opdage, hvor stien endte eller begyndte. Den lod til at gå ud fra soklen, men lige ved den var der stengrund, og jeg kunne kun følge det svage spor et par hundrede meter. Det faldt mig ind, at der kunne være en eller anden hemmelig gang eller skjulested, men da jeg ikke så selv den svageste antydning af noget sådant, måtte jeg dog til sidst antage, at det kun var et almindeligt monument, hvis oprindelige hensigt nu var gået tabt.

Til sidst, da det nu var blevet langt op på dagen, opgav jeg det foreløbig, fik fat på min cykel og kørte til slottet, idet jeg stadig passede på ikke at blive set. Da jeg nåede det, gik jeg som sædvanlig ind gennem den gamle, ødelagte port og op ad den lange, krogede indkørsel.

Marjory modtog mig med et ængsteligt udtryk, klyngede sig kærligt til min arm og sagde:

"Hvor du kommer sent! Jeg har hele morgenen været ganske bange for, at der var tilstødt dig noget."

Da jeg havde hilst på mrs. Jack, forlod denne os diskret, og jeg fortalte min hustru alt, hvad jeg havde tænkt på, siden vi

skiltes, og hvad jeg havde set på toppen af højen. Hun var henrykt ved tanken om at kunne signalere til mig og ville, at vi straks skulle gå op på taget for at se, hvad der var at gøre.

Vi fandt stedet, jeg havde angivet, udmærket egnet til vor plan. Man kunne sidde på stentaget et stykke fra muren og igennem et skydeskår se det øverste af monumentet imellem trætoppene, mens man selv var ubemærket. Murværket på de øvrige sider afskar ethvert nysgerrigt blik udefra. Vi havde jo vort kodesprog og behøvede derfor kun at bestemme, hvorledes vi ville signalere A og B. Dette gjorde vi ved at gøre A rødt og B hvidt om dagen og A rødt og B grønt om aftenen. Om dagen kunne vi benytte et par tørklæder og om aftenen en cykellygte med linsen dækket og de almindelige røde og grønne sidelys kunne da drejes, som vi havde brug for dem. Vi aftalte, at jeg endnu samme eftermiddag, når jeg forlod slottet, skulle liste mig tilbage til monumentet for at forsøge vore signaler.

Derpå talte vi om andre ting. Her alene på taget var vi jo ugenerte, og tiden fløj afsted, mens vi således sad fortroligt sammen. Skønt det var farer og fjender, hemmelige gange og intriger, samtalen drejede sig om, følte vi os dog lykkelige, for vi var jo fælles om dem. Jeg kunne ikke andet end føle, hvorledes Marjorys kærlighed til mig voksede, og jeg måtte pålægge mig den største tvang for ikke at slynge armene om hende, trykke hende ind til mig og dække hendes yndige ansigt med kys; men jeg fik erstatning for det, da vi gik ned, og hun lagde begge sine hænder i mine, idet hun sagde:

"O, Archie! Du er god imod mig! Og – og – jeg elsker dig så højt."

Derpå sank hun i mine arme, og vore læber mødtes i et langt, kærligt kys.

Vi bestemte, at vi en af dagene ville søge efter den skjulte åbning, der måtte findes i det gamle kapel. Jeg skulle komme lige efter solopgang, da det var den tid, vi snarest kunne vente at undgå vore spioner. Jeg skulle gå ad skovstien og møde hende ved kapellet.

Efter at vi havde drukket te, tog jeg bort. Marjory fulgte mig ud, og idet jeg kørte, sagde hun højt for det tilfælde, at nogen lyttede:

"Husk nu at komme til igen til te-tid i morgen og hav bogen med. Jeg længes efter at læse slutningen. Det er også en skam ikke at sende os begge bind på en gang fra biblioteket."

Da jeg kom ind i skoven, skjulte jeg cyklen og sneg mig hen til monumentet. Marjory havde været meget optaget af stien og foreslået, at vi skulle prøve, om den blev benyttet. I den hensigt havde hun givet mig en rulle ganske fin tråd med, for at jeg kunne lægge en fælde. Inden jeg forlod stedet, skulle jeg hist og her spænde tråde over stien inde mellem træerne. Hvis de var knækket, når jeg kom igen, måtte vi antage, at der havde været nogen.

Fra toppen af kampestenen signalerede jeg, og fik straks svar. Mit signal udtrykte ganske simpelt, hvad jeg følte i mit hjerte:

"Jeg elsker dig, min hustru!"

Svaret kom hurtigt og opfyldte mig med glæde:

"Jeg elsker dig, min husbond! Glem mig ikke! Tænk på mig!"

30. Den hemmelige gang

Den aften og nat hvilede jeg godt ud. Jeg var ganske udmattet, og efter at have afsendt flere breve med ordrer til forskellige købmænd i Aberdeen om ting, jeg ønskede tilsendt mig i Whinnyfold, gik jeg i seng og sov uafbrudt til næste morgen.

Jeg var oppe ved daggry, og efter en svømmetur satte jeg mig op cyklen og kørte afsted mod Crom. Atter lod jeg cyklen stå i skoven og sneg mig rundt til bagsiden af højen og op gennem skoven til monumentet. Det var stadig tidlig morgen, skønt solen allerede stod højt over horisonten. Jeg bevægede mig meget forsigtigt fra træ til træ, da jeg jo ikke vidste, om der var nogle spioner ude på denne tid. Jeg så imidlertid ikke nogen, og da jeg nåede til det sted, hvor antydningen af en sti begyndte, undersøgte jeg nøje det sted, hvor jeg havde udspændt den første tråd. Jeg rettede mig hurtigt op og spejdede omkring mig. Tråden var brudt, men de to ender sad stadig fastbundet, hvor jeg havde efterladt dem!

Med bankende hjerte undersøgte jeg på samme måde alle de andre, og med samme resultat. Det var tydeligt, at nogen eller noget havde været her. Trods min bekymring var jeg fornøjet, for jeg havde jo dog fundet noget! Og det var sandsynligt, at der her var en ligefrem gennemgående rute. Jeg ordnede altså mine fælder på ny, og denne gang i flere retninger og med ubestemte mellemrum på stien og rundt om monumentet. På denne måde håbede jeg at kunne efterspore den nøjagtige rute for den eller de, der knækkede dem. Da dette var gjort – det tog nogen tid – gik jeg tilbage til min cykel og kørte videre til slottet.

Ved min ankomst kunne jeg se, at Marjory med længsel havde ventet på mig, og da jeg fortalte hende om de knækkede tråde, klappede hun i hænderne af glæde; jeg mærkede, hvorledes det nedarvede jægerinstinkt var vågnet hos hende. Hun mente, at vi nok den næste morgen skulle finde den hemmelige gang, hvis den eksisterede. Pludselig udbrød hun, idet hendes øjne lyste og der kom en lille rynke i panden:

"Men hvor jeg har været dum. Jeg har slet ikke tænkt på at gøre det samme her. Efter at du havde forladt mig i går, tilbragte jeg en time i det gamle kapel og gennemgik det tomme for tomme, men det faldt mig ikke ind at spænde tråde ud dér. Havde jeg gjort det, ville vi måske allerede i dag have opdaget hemmeligheden ved banditternes forsvinden. Jeg skal sørge for at gøre det i aften."

Da hun sagde dette, påkom der mig en frygt for, at hun ved at være ene i ruinen skulle give sine fjender den lejlighed, de søgte. Hun læste angsten i mine øjne og gættede årsagen til den. Med en kærlig bevægelse lagde hun sin hånd på min og lod den hvile der, idet hun sagde:

"Vær ikke bange for mig, min ven. Det er øvede folk, vi har at gøre med. De rører sig ikke, før deres planer er færdige; hvad skulle de bryde sig om at have mig i deres magt en kort tid og lade "Mac's mænd" – som man af mangel på passende ærbødighed for præsident McKinley kalder det hemmelige politi derhjemme – fange dem på fersk gerning? Foreløbig er de vel kun ved at lægge deres planer. Indtil de er færdige med det, har vi ikke grund til at ængste os for dem. Men for at du kan være rolig, er det bedst, vi lægger fælderne, mens du er her. Er du så fornøjet med mig, min husbond?"

Jeg gjorde hende på min egen måde bekendt med min tilfredshed – jeg kunne slet ikke lade være! – og hun lod det passere uden at gøre bemærkninger. Selv elskere, der ikke nyder status af ægtemænd, må have lov til at tage sig en frihed nu og da.

Vi gennemgik nu alle de muligheder, vi kunne komme i tanker med hensyn til tilstedeværelsen af en hemmelig gang mellem slottet og monumentet. Det var indlysende, at i gamle dage ville en sådan skjult indgang have været af stor vigtighed; det var altså mere end sandsynligt, at der fandtes en sådan. Vi havde også grund til at antage, at der fandtes en passage mellem kapellet og toppen af højen med vandbeholderen, og vi vidste, at der måtte eksistere et hemmeligt skjult, hvortil der var adgang fra kapellet. Hvad vi endnu manglede at opdage – og det var af yderste vigtighed – var, om der fandtes en forbindelse mellem slottet og kapellet.

Efter at have drukket te, gik vi ud sammen og spadserede omkring i skoven ved slottet; til sidst sagde jeg højt, i tilfælde af, at der skulle være nogen, der lurede:

"Lad os gå ind i det gamle kapel. Det har jeg aldrig fået set rigtigt!"

Vi gik altså ind i kapellet og begyndte at sætte vore fælder. Der kunne vi naturligvis ikke gardere os mod, at nogen iagttog os. Der kunne udmærket være fjendtlige øjne, som netop nu udspionerede os fra en eller anden skjult krog. Det kunne vi imidlertid ikke gøre noget ved, og men for det tilfælde, at nogen lyttede, camouflerede vi vores hensigter med forskellige bemærkninger om stedets historie og udsmykning. Imens gav Marjory sig til behændigt at trække sine spindelvævstråde fra

sted til sted, så at hvis nogen bevægede sig ind i kapellet, ville deres bevægelser blive afsløret af de knækkede tråde. Vi satte de sidste tråde op i nærheden af indgangen, og samtidig ophørte vi med vor uskyldige samtale om arkæologien. Da vi gik tilbage til slottet, var vi sikre på, at hvis der var et hemmeligt skjulested, ville vi kunne finde indgangen til det den næste dag.

Om eftermiddagen gik jeg til mit hus i Whinnyfold. De fleste af de ting, jeg havde bestilt, var kommet, og jeg gav mig til at åbne de forskellige kasser og pakker, så snart jeg havde fået dem inden for døren.

Først fik jeg sat et rigtigt hejseværk op over hullet i hulen og fæstede det således, at enhver med lethed og sikkerhed kunne behandle det. Det kunne også sættes i gang nedefra ved hjælp af en lang kæde. Jeg jævnede kanten og siderne af hullet en smule, så at der ikke var risiko for at rebet skulle blive fanget og sidde fast eller blive skåret over, og derpå stillede jeg lys og lygter ud på forskellige steder. Jeg forsynede også et værelse med puder, tæpper og et sæt skiftetøj til Marjory, som jeg tænkte mig, hun kunne få brug for, når vi for alvor begyndte vores jagt på skatten. På hotellet – hvor man troede, jeg skrev en bog – lavede jeg aftale om at forsyne mig med friske levnedsmidler, hvis jeg ville arbejde i mit eget hus, og desuden havde jeg anskaffet flere dåser med henkogte sager. Da jeg var færdig med det hele, var det blevet sen aften, og jeg gik hen i hotellet for at sove. Jeg havde aftalt med Marjory, at vi skulle mødes næste morgen tidligt.

Det var næppe blevet dag den næste morgen, da jeg vågnede, men jeg stod op med det samme og begav mig afsted til Crom, for min erfaring dagen før havde vist mig, at hvem det så end

var, der benyttede stien ved monumentet, så gjorde de det tidligt i det grå daggry. Som sædvanlig skjulte jeg min cykel og sneg mig i retning af monumentet. Nu var solen stået op, og det var lys dag; der var faldet en kraftig dug, og jeg kunne nemt skelne trådene ved de glitrende dråber, der fik hver af dem til at ligne en lille række af diamanter på en snor.

Atter var trådene over stien knækkede. Mit hjerte bankede voldsomt, da jeg begyndte at følge sporet af knækkede tråde lige op til monumentet, på den side der vendte bort fra slottet. Alle de andre tråde var hele. Da jeg havde fået så meget at vide, skyndte jeg mig at fjerne alle trådene, for at min plan ikke skulle blive opdaget. Derpå begyndte jeg nøje at undersøge selve monumentet. Da det var tydeligt, at hvem der så havde knækket trådene, så var vedkommende kommet lige fra det, og det måtte betyde, at der var en åbning et eller andet sted. Klippen, det stod på, var ubrudt, og murværket ovenpå syntes at være fastgjort direkte til den. Til sidst kom jeg til den slutning, at det måtte være til at bevæge.

Nu gav jeg mig til at eksperimentere med at trykke på det her og der, men til ingen nytte. Så forsøgte jeg at skubbe til det for at se, om det ikke kunne dreje sig. Trods alle mine anstrengelser varede det længe, inden jeg nåede et resultat, men ved stadig at eksperimentere, fandt jeg omsider på at presse ned på den ene kant med venstre hånd, imens jeg trak op i den anden med den højre, og pludselig begyndte hele den store sten langsomt og let at bevæge sig, og nu viste der sig lige for mine fødder en mørk, oval åbning, omtrent en meter bred. Da det ikke kom mig helt overraskende, bevarede jeg min koldblodighed. For en sikkerheds skyld gjorde jeg også den

modsatte bevægelse og stenen rullede langsomt tilbage til sin gamle stilling. Jeg gentog det flere gange, indtil jeg mente, at jeg var sikker på, hvordan jeg skulle gøre det.

Derpå tænkte jeg lidt over, om jeg straks skulle undersøge åbningen og fandt, at det nok var det bedste. Jeg hentede derfor min cykellygte; tændstikker og revolveren havde jeg i lommen. Jeg tror også, at Marjorys bemærkning om, at banditterne vist foreløbig ville holde sig i ro, indtil de havde lagt en plan, bestyrkede mig i min beslutning. De havde mere grund end jeg til at frygte for opdagelse, og i håb om at dette var rigtigt, steg jeg ned igennem den smalle åbning. Jeg var glad ved at opdage, at det ikke var vanskeligt at bevæge stenen indvendig fra; der var anbragt to jernhanke i den til det brug.

At jeg var rolig, tør jeg ikke påstå, men med en bøn til Gud om hans beskyttelse og en kærlig tanke til Marjory, begav jeg mig på vej.

Det var uden tvivl en gang af naturlig oprindelse, for lagene var af de samme geologiske formationer som ved kysten, men man havde forbedret den betydeligt. Hvor der var for lavt, var der blevet hugget ud – resterne fra arbejdet lå stadig rundt om, hvor gangen udvidede sig – og hvor der var stejlt, var der dannet ujævne trin. I det hele taget bar gangen spor af, at der var ofret meget arbejde på den. Mens jeg gik, holdt jeg øje med kompasset for at have en lille idé om, i hvilken retning jeg gik. I det store og hele gik vejen, når man tog hensyn til omveje og drejninger, lige ned.

Da jeg var kommet, hvad jeg mente måtte være halvvejs, delte gangen sig, og en mere lavloftet og ubearbejdet passage drejede

fra til venstre. Da jeg tog et par skridt ind i den, hørte jeg lyden af rindende vand.

Dette var åbenbart vejen til vandbeholdningen.

31. Marjorys eventyr

Da jeg følte, at den tid, jeg havde vejen for mig selv i, var kostbar, vendte jeg om og fortsatte atter ned ad hovedgangen. Trapperne var stejle, og der var så lavt, at jeg flere gange måtte bukke mig. Det var en vanskelig vej, som tydeligvis var gjort for mænd af en anden højde og drøjde end mig. Som jeg kom længere frem, forvandt jeg efterhånden min første ængstelse. Jeg havde frygtet for manglende luft og alle den slags rædsler, som uvægerligt kommer over den, der bevæger sig ind i ukendte, mørke gange. Jeg erindrede nogle passager fra Belzonis beskrivelser af udforskningen af pyramiderne, hvor flere af hans folk var forsvundet, og hvor hele ekspeditionen var blevet standset af den forreste, der sad i klemme i en smal passage, hvor han var kravlet ind, liggende på maven. Men skønt loftet til tider var foruroligende lavt, så var her dog stadig rigelig plads, og luften var frisk og kølig. Den, der ikke er vant til at bevæge sig i dybe gange, de være sig af kunstig eller naturlig oprindelse, nærer en naturlig angst for at være under jorden. Man er afskåret fra lys og luft, og frygten for at blive levende begravet ligger altid én i baghovedet. Men jeg beroligede mig med, at gangen var luftig og ryddelig, og gik videre ned gennem den stejle passage. Enhver afstand under jorden forekommer lang for den, der ikke i forvejen kender den; og det forekom mig, at jeg måtte være flere mil under jorden, før gangen hørte op med at gå stejlt nedad. Samtidig med, at den rettede sig, blev der også noget højere til loftet, så jeg igen kunne rette mig op. Jeg gættede mig til, at jeg nu måtte være

ved foden af højen, ikke langt fra det gamle kapel. Jeg gik derfor forsigtigt videre, parat til at skygge med hånden for lampen. Da grunden nu var nogenlunde lige, kom jeg temmelig hurtigt afsted, og da jeg vidste, at afstanden mellem foden af højen og kapellet ikke var mere end højst hundrede meter, blev jeg ikke forundret ved snart at finde, at gangen endte i en slags kammer, udhugget i klippen. Til højre for mig var der en trappe, dels hugget ind i klippen, dels bygget af træ, som førte opad. Før jeg steg op ad den, så jeg mig forsigtigt om, og opdagede, at væggene i kammeret flere steder var bygget op af store stenblokke. Jeg udsatte en nærmere undersøgelse til et senere tidspunkt, og steg op ad trappen med bankende hjerte.

Trappen var nærmest en slags vindeltrappe, og da jeg havde talt tredive trin, så jeg vejen spærret af en stor sten. I nogle øjeblikke var jeg bange for, at jeg stod overfor en uoverstigelig hindring; dernæst undersøgte jeg stenen nøje for at finde en måde at flytte den på. Jeg tænkte, det måtte være rimeligt, at der skulle bruges samme fremgangsmåde med den som med monumentet i den anden ende.

Jeg havde lykken med mig den dag. Her var også to jernhanke, som dem, der havde gjort mig i stand til at bevæge monumentet indefra. Jeg tog et fast greb i dem, og begyndte at eksperimentere med, hvilken vej man kunne bevæge stenen. Den rystede allerede noget ved mit første tag; ved at lægge lidt flere kræfter i fik jeg den til at bevæge sig. En åbning viste sig, som blev bredere og bredere, og et dunkelt skær lyste ind gennem sprækken. Mens jeg holdt stenen i balance med den ene hånd, dækkede jeg lyset fra min lampe med min hue, og fortsatte så med at skyde stene til side. Langsomt, uendelig

langsomt, rullede den til side, indtil jeg stod foran en åbning, jeg kunne passere, hvis jeg bøjede mig ned. Derfra, hvor jeg stod, kunne jeg se noget af muren i en bygning, en mur med lange, lave vinduer omgivet af store sten, og jeg vidste, at jeg var nået frem til det gamle kapel. En glad følelse greb mig; efter de ukendte farer i den underjordiske gang havde jeg endelig nået en sikker havn. Jeg bøjede mig altså ned og begyndte at bevæge mig ud gennem den smalle åbning. Udgangen var lidt over en meter i længden, så jeg skulle tage to skridt for at komme ud. Jeg havde taget det ene og manglede således kun det sidste trin, da en klar, fast stemme hviskende sagde til mig:

"Op med hænderne! Hvis De rører Dem, er De dødsens!"

Jeg standsede naturligvis, og da jeg løftede hovedet, så jeg, at jeg befandt jeg mig lige overfor mundingen af en revolver. Jeg kiggede et øjeblik på den; den så ud til at være lige så fast og virkelig som muren rundt om mig, og jeg følte, at jeg nok hellere måtte adlyde. Derpå så jeg videre, på hånden, som holdt den, og blikket, som rettede den ind. Det var fast og ubøjeligt ligesom hånden, men en inderlig glæde greb mig, for begge dele var Marjorys. Jeg ville have kastet mig i armene på hende, hvis det ikke var for det truende stålløb foran mig. Jeg ventede nogle sekunder, for det forekom mig mærkeligt, at hun ikke sænkede revolveren, når hun så, hvem hun havde for sig. Men den pegede stadig på mig på en højst ubehagelig måde, og jeg sagde:

"Marjory!"

Straks sank hånden med revolveren ned langs hendes side. Jeg bemærkede dog med en vis beundring for hendes selvbeherskelse og resolutte styrke, at hun beholdt revolveren

fast i hånden. Med et glad udråb sprang hun hen imod mig, lagde sin venstre hånd på min skulder, og idet hun så mig ind i øjnene, kunne jeg føle den glade skælven, der gennemfo'r hende. Hun blev stående i flere sekunder og sagde derpå med et selvbebrejdende suk:

"Og *jeg* kendte ikke *dig*!"

Den måde, hun udtalte disse ord på, ville have røbet hende, hvis jeg ikke allerede kendte hendes hjerte.

Men vi var begge to mennesker af en udpræget praktisk indstilling, for selv i henrykkelsen over vort møde – thi for mig var det intet mindre end henrykkelse, der havde grebet mig – bevarede vi dog vor selvbeherskelse. Jeg tror nok, at hun var den, der først kom til sig selv; for netop i samme øjeblik, jeg skulle til at åbne munden for at tale, holdt hun en advarende finger op.

"Tys! Der kunne komme nogen; skønt jeg tror nu ikke, der er nogen i nærheden lige nu. Vent lidt her, mens jeg ser efter!"

Hun gled lydløst ud af døren, og jeg så hende forsvinde mellem træerne. Lidt efter kom hun tilbage med en kurv på armen. Da hun løftede låget op, sagde hun:

"Hvis nogen så dig i denne tilstand, kunne de let fatte mistanke."

Hun tog en skål med vand, sæbe, håndklæde og en klædebørste op af kurven, og mens jeg vaskede ansigt og hænder, børstede hun mig, således at jeg i løbet af kort tid fik gjort et temmelig ordentligt toilette. Derpå hældte hun omhyggeligt vandet ned i en revne i muren, puttede de forskellige ting sammen med min lygte ned i kurven og sagde:

"Kom nu! Lad os gå op til slottet, inden nogen finder os; så tror folkene, af jeg har mødt dig i skoven."

Vi gik tavse derhen og kom, tror jeg, ubemærkede ind. Inden jeg viste mig for nogen, fik jeg mig mere grundigt gjort i stand; vores hemmelighed var for dyrebar til at vi kunne risikere, at nogen fattede mistanke.

Efter at jeg havde hilst på mrs. Jack, tog Marjory mig med op til sit værelse i den øverste del af slottet, og imens vi sad der med hinanden i hånden, fortalte jeg hende nøjagtigt om hele min vandring. Jeg følte, hvorledes min fortælling bevægede hende: hver gang jeg nåede et spændende og interessant sted, kunne jeg mærke, hvordan hendes greb om min hånd forstærkedes. Hun, der tilsyneladende intet frygtede for sit eget vedkommende, bekymrede sig for mig!

Så gennemgik vi det hele forfra. Vi havde nu et overblik over, hvor kidnapperne bevægede sig; ved en smule betænksomhed kunne også regne ud, *hvornår* de kom og gik, og efterspore dem en ad gangen. Hen ad frokosttid havde vi lagt en plan. Den bestod i, at vi ville fæste en fin tråd til toppen af monumentet, og hemmeligt føre den op til slottet, hvor den, når den knækkede, ville underrette Marjory om, at der var lukket op til gangen; derved kunne hun opdage, hvad tid røverne kom til kapellet.

Dernæst fandt vi også på at fæste en anden tråd til stenen i kapellet, den ville gå over, når stenen gled til side, og få en bog til at falde ned på Marjorys seng og vække hende, hvis hun sov. Den største del af eftermiddagen blev optaget af at udføre dette arbejde, for vi gik langsomt og forsigtigt til værks. Derpå tog jeg hjem.

Tidligt næste morgen var jeg atter ved monumentet og signalerede til Marjory, men jeg fik intet svar. Jeg satte mig derfor ned og ventede, indtil det var passende tid at gå op til slottet.

Imens jeg sad der, forekom det mig, at jeg hørte jeg en dæmpet lyd – om den var langt borte eller nær ved kunne jeg ikke afgøre – og fik i en fart min revolver frem. Med bankende hjerte lyttede jeg spændt og opdagede, som jeg nok havde tænkt mig, at den kom fra tunnelen. Jeg vidste næppe, om jeg skulle blive på stedet eller flygte. Hvis jeg ventede, ville jeg kunne se den, der kom ud af åbningen; men på den anden side ville denne også straks se mig, og vide, at jeg havde opdaget hemmeligheden. Jeg besluttede mig for at blive. Hvis jeg havde held til at fange en af afpresserne, eller blot helt eller delvis opdage hans identitet, ville det gøre Marjorys stilling mere sikker. Jeg holdt altså min revolver klar, og trak mig lidt tilbage, så at jeg ikke straks kunne ses af den, der kom ud. Så ventede jeg.

Der kom ingen, men jeg kunne stadig høre en sagte lyd. Opfyldt af stigende uro besluttede jeg at tage initiativet, og nærmede mig stenen.

Da så jeg, at den langsomt begyndte at bevæge sig. Idet den sagte rullede tilbage, holdt jeg mig bag den, så at jeg ikke kunne ses og ventede med revolveren parat.

Der var dyb stilhed; så fik jeg øje på en hånd med en revolver, som et øjeblik hvilede på kanten af åbningen.

Jeg kendte både hånden og revolveren og tillige begges hurtighed. Men jeg sagde ikke et ord, før Marjory med en

hurtig bevægelse sprang frem og rask drejede sig rundt med pistolen, anspændt, som om hun frygtede fjender fra alle sider.

Marjory, helt tildækket af støv, med kridhvide kinder og missende med øjnene, som om hun kom lige fra mørket! Straks syntes hun ikke at genkende mig, men så snart hun gjorde det, kastede hun sig glad i mine arme og udbrød:

"Oh! Archie, hvor jeg er henrykt over at se dig. Der var så frygtelig ensomt i mørket, jeg begyndte at blive bange for, at jeg aldrig ville finde ud!"

I mørket! Nu var det mig, der blev angst og spurgte hende:

"Men hvordan og hvorfor er du kommet derned? Havde du ikke lys med? Du vovede dig da ikke uforberedt ned i hulen?"

Nu fortalte hun mig, hvorledes hun om morgenen var blevet vækket ved, at bogen faldt, og havde skyndt sig op på slotstaget for at holde øje med stenen. I sin kikkert havde hun kort efter set den bevæge sig. Hun vidste, at spejderne var gået og havde besluttet selv at prøve et lille eventyr.

"Jeg tog en gammel, grå tweed-dragt på, og med min revolver og cykellygten i hænderne sneg jeg ud af slottet til det gamle kapel. Der tændte jeg lygten, rullede stenen til side og gik ind i tunnellen. Jeg fulgte den efter de anvisninger, du havde givet mig, indtil det sted, hvor den delte sig, og besluttede at undersøge sidegangen op til vandbeholderen. Den var hurtigt fundet: et dybt, mørkt hul skåret ud i klippen, som fik tilførsel af kilder, som boblede op gennem det fine sand rundt om, der var opstået ved århundreders hensmuldren af klippen. Mens jeg stod og stirrede ned i dybet af vandbeholderen, idet jeg holdt cykellygten sådan, at den lyste nedad, opdagede jeg noget hvidt nede på bunden. Netop som lygten begyndte at ryge på

grund af den måde, den blev holdt på, nåede jeg akkurat at se, at den hvide genstand dernede var et menneskeligt kranium. Jeg blev så rystet ved denne opdagelse, at jeg tabte lampen, og den forsvandt hvæsende og rygende ned i vandet, hvor den slukkede."

Mens hun fortalte mig alt dette, havde jeg grebet hendes hånd, for jeg frygtede for, at erindringen om den forfærdelige vandring skulle have rystet hende; men til min overraskelse var hendes nerver lige så faste og rolige som mine egne. Hun lod mig beholde sin hånd, men hun havde opfattet mine tanker, og sagde:

"Oh, det er helt i orden nu, Archie. Jeg tror nok, at jeg var bange et øjeblik. Du må gerne le ad mig, hvis du vil! Men jeg kom hurtigt til mig selv igen. Jeg vidste, at jeg ville få brug for alle mine sanser for at komme ud af disse snævre gange. Jeg gennemtænkte min stilling så roligt, det var mig muligt. Jeg befandt mig i en mørk hule, dybt under jorden, hvis indgang var skjult og hemmelig; jeg havde ingen som helst mulighed for at skaffe mig lys, blot et øjeblik, for alle de tændstikker, jeg havde haft med, lå i er rum i lygten. Jeg kunne altså ikke gøre andet end forsøge at famle mig vej ud. Jeg mente nok, jeg havde mærket mig gangen, da jeg gik ind, men jeg fandt hurtigt ud af, da jeg var kommet ud af hulen med vandbeholderen, at erindringen om mine iagttagelser ikke var til megen nytte i mørket. Jeg opdagede, hvilken forbløffende forskel der er mellem syns- og følesansen: det jeg kunne huske, havde jeg set med øjnene og ikke med mine fingre. Jeg måtte hele tiden passe på, for ikke at støde hovedet eller fødderne eller kroppen. Når jeg tænker over det, så kan jeg undre mig over, hvor mange

fejlgreb jeg gjorde for hver en meter, jeg bevægede mig frem! Det forekom mig som en uendelighed, før jeg igen nåede det sted, hvor gangen deler sig. Der overvejede jeg, om det ville være bedst at gå tilbage ad den vej, jeg var kommet, hen til det gamle kapel, eller at gå op ad den anden gang til monumentet. På en eller anden måde forekom den sidste mulighed mig at være den mest gennemførlige. Jeg tror, det må være, fordi jeg stolede mere på dig end på mig selv. Du var ikke veget tilbage for at gå ned gennem denne gang, og jeg ville derfor ikke vige tilbage for at gå op ad den."

Jeg trykkede begge hendes hænder hårdt – jeg havde nu grebet dem begge. Hun rødmede en lille smule og så kærligt på mig, idet hun fortsatte:

"Der var også ligesom noget opmuntrende alene ved det at gå opad i stedet for ned. Det var ligesom at gå op mod luften og lyset, og tiden føltes ikke så lang, før jeg nåede enden af gangen, for så vidt jeg kunne føle mig for, var der på intet tidspunkt andet end massiv klippe hele vejen rundt om mig. En gang var jeg lige ved at tabe modet, men så tog jeg mig sammen. Jeg vidste jo, at dette måtte være vejen ud, og jeg følte mig for efter de jernringe, du havde fortalt mig om. Og så, Gud være lovet, drejede stenen sig til side, og jeg så atter lys og indåndede den friske, frie luft. Det gengav mig alt mit mod – men også min forsigtighed. Indtil da havde jeg ikke spekuleret på kidnapperne; der var rigeligt andet at tænke på med at komme frelst igennem gangen. Men nu var jeg fri igen, og jeg besluttede ikke at tage nogen chancer. Så da jeg så, at det var din revolver, der pegede på mig, blev jeg lykkelig!"

32. Det forsvundne manuskript

Efter en kort overvejelse besluttede vi, at det bedste, vi kunne gøre, var at gå tilbage til kapellet ad den hemmelige gang. Det var stadig tidligt på dagen; faktisk så tidligt, at det var usandsynligt, at nogen på slottet ville være vågne; hvis Marjory kunne nå ind på sit værelse uden at blive set, ville vi kunne undgå at vække nysgerrighed. For hun så virkelig medtaget ud; med klæderne i uorden og fuldstændig tilstøvet. Hendes famlen gennem mørket i gangen havde ikke været nem. Der var adskillige rifter i hendes kjole, hatten var nærmest i småstumper, håret var forpjusket, og bar præg af at være skubbet på plads igen og igen med støvede fingre. Hun kastede smilende et blik på mig, men jeg tror dog, det alligevel pinte hende lidt, for hun sagde:

"Skynd dig, det er ikke til at holde ud at stå her i fuldt dagslys i sådan en tilstand. Jeg vil ikke føle det nær så meget i den mørke gang!"

Uden at gøre nogen bemærkninger tændte jeg lygten, og vi steg atter – naturligvis efter at have lukket indgangen bag os – ned i gangen.

Nu forekom den os ikke nær så lang og vanskelig som tidligere. Måske fordi vi kendte den og vel mest, fordi vi var sammen, og dette gjorde alle vanskeligheder lettere.

I alt fald blev vi meget overraskede ved så hurtigt at stå ved trappen, som førte op til kapellet. Inden vi forlod det, undersøgte vi nøje dets vægge, loft og gulv, for jeg havde den tro, at der måtte føre en hemmelig vej derfra til slottet, som

havde sit udgangspunkt her. Vi kunne imidlertid ikke opdage noget tegn på en åbning; murene var af massive sten og forekom os lige så solid som selv klippen.

Det var heldigt, at Marjory havde ladet sin lille kurv med vand, sæbe, håndklæde og en klædebørste stå i et hjørne, for ved hjælp af denne lykkedes det os trods alt at skaffe hende et lidt mere sømmeligt udseende. Derpå gik hun tilbage til slottet og kom uset ind, så vidt jeg kunne se fra det sted mellem træerne, hvor jeg var blevet stående. Derefter gik jeg endnu en gang tilbage gennem gangen, og fandt det sted i skoven, hvor jeg havde efterladt min cykel. Jeg vaskede hænder i en lille strøm og lagde mig ned på jorden under et tykt hasselkrat, hvor jeg sov, indtil det var tid til morgenmad. Så kørte jeg på min cykel til slottet, hvor jeg traf Marjory i færd med at fotografere flere punkter af skoven.

Det var en varm morgen, og vi spiste i det fri under et stort træ.

Senere, da vi var ene i Marjorys boudoir, aftalte jeg med hende, at vi om aftenen ville forsøge at finde skatten, når det ved midnatstid var ebbe. Vi gik derfor ned i biblioteket og tog Don Escobans beretning frem for på ny at gennemlæse den, idet vi nøje mærkede os hvert eneste ord og antydning af chifferskriften, i håb om, at vi måske ville falde over nye hemmeligheder eller skjulte meninger.

Imens vi var beskæftiget med dette, kom en tjener ind og spurgte efter mrs. Jack, da en fremmed havde bragt et brev til hende. Marjory sagde ham, hvor hun var at finde, og i nogen tid fortsatte vi vort arbejde.

Pludselig gik døren op, og mrs. Jack trådte ind, fulgt af en høj, mørk herre med et elegant ydre.

Da hun så os, standsede hun og sagde til Marjory:

"O, jeg vidste ikke, at De var her, mine kære."

Vi rejste os begge ved synet af den fremmede, hans ansigt forekom mig så underlig bekendt; hvad Marjory angik, kunne jeg ikke andet end lægge mærke til, at hun rettede sig i sin fulde højde og antog en stiv og kold holdning, som jeg ikke syntes, der var anledning til. Mrs. Jack, der følte, at de kom ubelejligt, sagde i en undskyldende tone:

"Dette er den herre, min kære, som agenten skrev til os om. Da han ønsker at bese slottet, fører jeg ham rundt i det."

Den fremmede tog nu selv ordet og sagde:

"Jeg vil håbe, at jeg ikke har forstyrret Dem, señora; i så tilfælde beder jeg om forladelse. Jeg er kun kommet for at opfriske mindet om et sted, som var mig kært i min ungdom, og som jeg på grund af et dødsfald nu har arvet."

Marjory nejede smilende og sagde noget stift:

"Så er De ejeren af slottet, sir. Jeg håber, at vi ikke forstyrrer Dem. Skulle De ønske at være ene i et eller andet af værelserne, vil vi med glæde trække os tilbage, så længe De ønsker."

Han løftede afværgende hånden og sagde i en venlig og høflig tone:

"O, bliv endelig. Når mit hus er beæret med en så smuk gæst, er det mig for stor en glæde til, at jeg kunne ønske det anderledes. Jeg vil kun se mig om; for jeg har en pligt at udføre. Med denne arv følger desværre alvorlige forpligtelser, som jeg må opfylde. Jeg kender godt dette værelse. Mangen en gang har jeg siddet her hos min slægtning, der dengang var gammel og

kun langt ude i familie med mig; og dog er jeg hans nærmeste arving. Han har fortalt mig om fordums tider og om min slægt, som vi, der bærer navnet er så stolte af; og om den forpligtelse, der engang ville overgå til mig ..."

Her standsede han pludselig.

Hans blik, der havde strejfet rundt i værelset, faldt pludselig på bordet, og der kom et besynderligt udtryk i det. Der lå manuskriptet, som vi havde læst, og det trykte blad med den hemmelige skrift. På dette sidste fæstede han ufravendt sit blik.

"Hvor har De fået det fra?" spurgte han og pegede på bladet.

Dette korte spørgsmål ville have været uhøfligt, hvis det ikke var blevet fremsat i en venlig og ærbødig tone, som borttog det stødende i det. Jeg ville lige til at svare, da jeg opfangede Marjorys blik og tav. Der lå så megen betydning i det, at jeg selv begyndte at se mig rundt for at finde årsagen. Hun lagde hænderne på bordet foran sig, og det så ud, som om hun trommede nervøst på det; men jeg forstod straks, at hun talte til mig i vort eget kodesprog.

"Vær forsigtig!" stavede hun, "her foregår noget mystisk. Lad mig tale."

Derpå vendte hun sig om til den fremmede og sagde:

"Det er mærkeligt, ikke sandt?"

"Ah, señora, det er måske mærkeligt i sig selv, men det allermærkeligste består i, at det i det hele taget er her. De skulle blot vide, hvor der er blevet søgt efter det, hvorledes hele slottet er blevet ransaget fra øverst til nederst for at finde det, men bestandig til ingen nytte. Hvis De kunne forstå vigtigheden af dette papir for mig og mine – hvis flere generationers ængstelige søgen havde nogen betydning – ville De tilgive mig

min nysgerrighed. Som ung var jeg med til en sådan undersøgelse af hele huset her, der var ikke et rum, som blev uberørt, selv alle de hemmelige steder blev på ny åbnede."

Imens han talte, var Marjorys øjne ufravendt fæstet på hans ansigt; men hendes fingre stavede kommentarer til mig.

"Der er altså hemmelige steder, og han kender dem. Vent."

Den fremmede vedblev:

"Jeg skal overbevise Dem om, at det ikke er tom nysgerrighed, som driver mig, men en hellig pligt, der har påhvilet mine forfædre i lange tider og nu er gået over til mig."

Han talte med dyb alvor, og det var tydeligt, at vor tavshed gjorde ham ondt.

Idet han gik hen til en af bogreolerne, lod han sit blik glide over den, og efter et øjebliks forløb rakte han hånden op og tog en tyk, læderindbundet bog ned fra en hylde, og lagde den på bordet foran os.

Det var en gammel lovbog i folioformat og trykt med frakturskrift, og med håndskrevne noter i margenen.

Han vendte bladene i den og pegede på et falmet, håndskrevet stykke på den bageste tomme side. Vi bøjede os ned og læste de falmede, brune bogstaver:

"Mine sønner, heri vil I finde den lov, som binder os til dette land, hvor en fremmed ikkun er en vagabond.

F. de E.

XXIII. X. MDLXLIX."

Derpå bladede han hurtigt hen til et sted, hvor der manglede nogle blade.

På højre side stod *Pagina 528*.

"Se," sagde han og slog nu titelbladet op, hvor han pegede på årstallet 1588. "I tre hundrede år har min slægt benyttet den."

Derpå bladede han tilbage til det sted, hvor hullet var, der stod på venstre side 510.

"Se," sagde han, og pegede på overskriften til den næste side: der var trykt forneden *"Folio 511. Vagabonder, Tiggere etc."* Med en bevægelse fuld af værdighed lagde han armene overkors og blev stående tavs.

Imens havde min tanker fulgt deres egne veje, selv mens jeg lyttede til den fremmede og opfattede Marjorys advarsel. Hvis denne mand, som ejede slottet, kendte til den hemmelige skrift, hvis forfædre havde ejet bogen, hvori nøglen var, så kunne han ikke være nogen anden end en efterkommer af den Don Bernardino, der havde skjult skatten. Dette var *hans* slot, og det var derfor intet under, at han kendte dets hemmelige veje.

Sagerne begyndte at blive indviklede. Hvis denne mand var den nedarvede vogter af den skjulte skat, – og han lignede den spøgelsesagtige spanier, jeg havde set i optoget i Whinnyfold, så meget, at jeg ikke kunne indse, at han skulle være andet – så var han måske en fjende, som vi kom til at tage med i vor beregning. Alt dette var så forvirrende, at jeg et øjeblik glemte mig selv, men pludselig faldt det mig ind, at den pinlige tavshed, som påfulgte, forrådte vor hemmelighed. Jeg så mig om, den fremmede stod endnu stiv og kold som marmor; kun hans øjne flammede, mens de gled fra den ene til den anden. Mrs. Jack, der mærkede, at der foregik noget, som hun ikke forstod, var højst forlegen. Marjory stod stolt og bleg ved

bordet. Da hun opfangede mit blik, begyndte hendes fingre sagte at tromme:

"Giv ham papiret fra mrs. Jack. Nylig fundet i en gammel egekiste. Tal ikke om vores tolkning."

Dette forekom mig at være et tvivlsomt træk, og jeg spurgte med øjnene, om hun virkelig mente det. Hun nikkede som svar. Jeg tog mig derfor sammen og sagde:

"Jeg er bange for, sir, at der er et eller andet mysterium her, som jeg ikke forstår. Jeg tror imidlertid, at jeg på mrs. Jacks vegne tør tilbyde Dem de manglende blade i Deres bog. Jeg har hørt, at de for nylig er fundet i en gammel egekiste. Det er mærkeligt, at de har været så længe borte. Vi blev opmærksomme på dem ved de sære prikker og antog, at det var en slags kodeskrift, og det er vel også rigtigt, siden der så længe er søgt efter dem?"

Han blev straks mistænksom, og hans hele holdning blev afvisende. Marjory så det og forstod årsagen. Hun smilede til mig med øjnene, mens hun trommede på bordet:

"Han lugter lunten!"

Da det denne gang var den fremmede, som var skyld i den pinlige tavshed, ventede vi med forholdsvis ro. Jeg så forundret, at Marjory nød hans forlegenhed med et vist anstrøg af ondskabsfuldhed. Med et blik på mrs. Jack sagde jeg til sidst:

"Må jeg overgive disse papirer til mr. –"

Hun svarede hurtigt:

"Ja, naturligvis, hvis mr. Barnard ønsker at få dem."

Marjory vendte sig pludselig om og udbrød forundret:

"Mr. Barnard?"

"Ja, det navn stod der i brevet, som jeg fik, min kære."

Den fremmede sagde straks:

"Her er jeg kendt som mr. Barnard, men i mit eget land bærer jeg et ældre navn. Jeg takker Dem, sir, og fruen," her vendte han sig om til mrs. Jack, "for Deres høflige tilbud; men jeg kan få tid nok til at studere de tabte sider, når jeg efter Deres afrejse slår mig ned her. Imidlertid vil jeg bede Dem om, at de må blive lagt ind i bogen, og at den bliver stillet på sin plads i reolen, hvor den trygt kan blive stående."

Imens han talte på sin venlige, hensynsfulde måde, var der noget i hans blik og væsen, som ikke stemte med hans ord, et listigt, ivrigt udtryk i øjnene og et hurtigt, dybt åndedræt, der ikke tydede på den tålmodighed, han søgte at vise. Jeg lod imidlertid, som jeg ikke så det, og lagde omhyggeligt bladene ind i bogen og satte den op i reolen.

Der var et eget udtryk i Marjorys ansigt, som jeg ikke rigtigt forstod, og da hun ikke gav mig nogen antydning i vort kodesprog, ventede jeg. Hun så stolt på den fremmede og sagde med en stridbar mine:

"Agenten fortalte os, at familien Barnard ejede dette slot!"

Han bukkede alvorligt, men der kom en varm, vred rødme i hans ansigt, da han svarede:

"Han fortalte den sandhed, han kendte til."

Marjory vedblev:

"Men De siger, at De hører til familien, og den skrift, De selv udpegede, var undertegnet: F. de E."

Atter blev han blodrød, men straks efter dødbleg, og sagde med iskold høflighed:

"Jeg har allerede forklaret, señora, at i dette land er vort navn – mit navn, Barnard. Et navn, vor slægt antog, da der ikke var

den frihed i England som nu, og man ikke tålte udlændinge. I mit eget land, hvor min slægts vugge har stået, hedder jeg Don Bernardino Yglesias Palealogue y Santordo y Castelnuova de Escoban, greve af Minorca og markis af Salvaterra!"

Imens han fremsagde disse titler, rettede han sig i sin fulde højde, og racestoltheden syntes ligefrem at skinne ud af ham. Marjorys mine var lige så stolt, og med en stemme, hvori foragten kæmpede med værdigheden om herredømmet, udbrød hun:

"Så er De spanier!"

33. Don Bernardino

Den fremmede svarede med om muligt endnu større *hauteur*:

"Jeg har den store ære."

"Og jeg, sir," sagde Marjory med en stolthed, der ikke gav hans noget efter, "er amerikaner!"

Et øjeblik stod de og stirrede på hinanden, som typer for de to folkeslag, hvis dødelige fjendskab den gang interesserede hele verden. Det ville have været vanskeligt at finde bedre repræsentanter for hverken den latinske eller den angelsaksiske race. Don Bernardino med sin ørnenæse og de skarpe, sorte øjne, sin stolte holdning og mørke hud, der vidnede om maurisk afstamning, var trods sine moderne klæder netop en sådan skikkelse, som Velasquez ville have holdt af at male.

Og Marjory, hun så ud som sin frie races legemliggjorte ånd. Hendes kække stilling, hendes åbenbare mod og selvtillid, hendes maleriske, ædle skønhed, da hun med flammende øjne betragtede sit lands fjende, var et syn, som jeg aldrig vil glemme. Selv hendes modstander måtte ubevidst beundre hende, det mærkede man, da han talte:

"Vore nationer er desværre i krig, señora; men virkningen deraf behøver ikke at udstrække sig til de enkelte individer, når de mødes på neutral grund."

Det var tydeligt, at Marjory ikke straks vidste, hvad hun skulle svare til dette. At tilgive en fjende er ikke nogen kvindes stærkeste side, og heller ikke en del af hendes opdragelse. Det eneste svar, hun gav, var at gentage:

"Jeg er amerikaner!"

Spanieren følte sin overvægt og sagde:

"Alle gode kvinder så vel som mænd bør være tro imod deres flag. Men, o, señora, frem for Deres nationalitet står Deres køn. Spanien fører ikke krig med kvinder."

Han så ud til virkelig at tro på det, han sagde, for stoltheden i hans ansigt kunne ikke være dække for en forbryder eller en løgner. Jeg må tilstå, at det var med en vis forfærdelse, at jeg hørte Marjorys svar:

"I Deres *reconcentrados* var der lige så mange kvinder som mænd, ja endnu flere; for mændene kæmpede andet steds!"

Hendes lidenskabelige, foragtelige tonefald gjorde denne fornærmelse dobbelt stor, og spanierens mørke ansigt blev blodrødt af had. I det øjeblik så jeg i sandhed manden fra mit syn. Marjory, der nu følte *sin* overlegenhed, fortsatte ubarmhjertigt:

"Kvinder og børn blev sammenlænket som dyr, sultet, slået, pint, forhånet og myrdet. O, det er en stolt tanke for en spanier, at når mændene ikke kunne besejres selv ved et halvt århundredes frygtelige undertrykkelse, er de skuffede fjender dog i stand til at øve hævn på hjælpeløse kvinder og børn."

Denne gang blev spanieren næsten askegrå i ansigtet, men han beherskede sig. Dog fik jeg en fornemmelse af, at han tænkte på at hævne sig. I et glimt opfattede jeg, at denne mand var af samme race og klasse som de, der havde skabt herskere og undertrykkere, og som havde været ledere af Inkvisitionen. Øjne som hans, der brændte i dødblege ansigter, havde skuet undertrykkelse og tortur, som selv nu efter mange århundreder stadig kan forfærde hele verden. Men trods sit vrede had tabte han ikke et øjeblik sin værdighed eller sine medfødte manerer.

Der var noget af dette i hans tale, måske mere i væsen end i ord, da han efter en pause sagde:

"For sådanne hæslige handlinger kan jeg kun føle harme og sorg, skønt det er den slags ting, der findes i alle nationers historie. Det er soldatens pligt at adlyde, selv om hans hjerte oprøres ved det. Jeg ved, at Deres egen store nation ikke har udøvet den største barmhjertighed imod indianerne" – hans ansigt fortrak sig en sarkastisk grimasse – "ja, selv i Deres krig med Sydstaterne, da det var brodermord at dræbe, ved jeg, at hjælpeløse kvinder og børn måtte gennemgå frygtelige trængsler. Jeg har ladet mig fortælle, at en af Deres mest agtede generaler, da han blev spurgt, hvad der ville blive af kvinderne under det store slag, han netop stod for at skulle levere, svarede: 'Kvinderne? Jeg lader dem ikke beholde andet end deres øjne, for at de kan græde'. Men det gør mig alligevel ondt, at denne krig med os har voldt señora sorg. Er det, fordi De selv har lidt, eller andre, der er Dem kære?"

Marjorys øjne skød lyn, da hun stolt svarede:

"Min herre, jeg hører ikke til dem, der klager over sine egne lidelser. Jeg og mine ved, hvorledes vi skal bære vore sorger. Vi bøjer os lige så lidt for Spanien nu, som da mine store forfædre jog spanierne fra Atlanterhavet, indtil kysten var dækket med vrag. Hvad mig angår, er de tre hundrede år, der er svundet uden krig, som en drøm. Jeg ser på Spanien og spanierne med de samme øjne, som min store slægtning, Francis Drake."

Medens hun talte, var Bernardino blevet afkølet. Han var stadig bleg som en dødning, og hans øjne havde en fosforescerende glans, som om de stirrede ud fra et kraniums øjenhuler. Men han var blevet herre over sig selv; og det

forekom mig, at han anstrengte hver en nerve for at genvinde den tabte grund. Måske det var, fordi han skammede sig over sit heftige udbrud lige over for en dame, og, idet han vendte sig om til mrs. Jack, sagde han med ridderlig høflighed:

"Jeg takker Dem for Deres venlige tilladelse til igen at måtte besøge mit hus; jeg håber, De tillader, uden at se nogen fornærmelse i det, at jeg trækker mig tilbage fra et sted, hvor min nærværelse har forårsaget så megen forstyrrelse, hvilket jeg beklager og beder om tilgivelse for."

Med stolt nedladenhed bukkede han stift for mig, og til sidst sagde han med et blik på Marjory:

"Jeg håber, señoraen vil tro, at selv en spanier nødig vil volde smerte, og at der er pligter, som gentlemen må udføre, fordi de ærer den tillid, der næres til dem. Jeg ved, at señoraen er i stand til at værdsætte pligtens kald; for hun kan ikke være nogen anden end denne nye patriot, der hos os har genkaldet mindet om pigen fra Saragossa. Jeg håber, at der vil komme en tid, da hun vil forstå dette og tro det."

Derpå bukkede han med gammeldags ridderlighed og høflighed. Marjory nejede uvilkårligt.

Da spanieren forlod værelset, kastede mrs. Jack et blik på os og fulgte ham ud.

Instinktivt gjorde jeg en bevægelse for at tage hendes plads, dels for at befri hende for en ubehagelig pligt, og dels fordi jeg ikke var rigtig sikker på ham. Ingen kunne lægge sig ud med Marjory og bevare et godt forhold til mig. Men Marjory hviskede til mig, at jeg skulle blive. Det gjorde jeg så og ventede på, at hun skulle give mig en forklaring.

Hun stod og lyttede efter fodtrinnene, der fjernede sig, og da den tunge yderdør faldt i, trak hun vejret dybt og sagde med lettelse i stemmen:

"Jeg vidste, at I to ville have duelleret, hvis jeg havde ladet jer være alene nu!"

Jeg smilede; for jeg indså, at hun måske havde ret.

Hun blev stående ved bordet, fordybet i tanker. Lidt efter fortsatte hun: "Jeg føler selv, at det var grimt at tale sådan til den herre. For han er en ægte gentleman af den gamle skole og tilmed så stolt og loyal! Det var både grusomt og uædelmodigt, men jeg kunne ikke andet. Jeg måtte gøre ham vred, og jeg vidste, at han ikke kunne yppe kiv med mig. Intet andet ville have ført samtalen bort fra kodeskriften."

Jeg udbrød ganske forskrækket:

"Mener du virkelig, Marjory, at du hele tiden spillede en rolle?"

"Jeg ved det ikke," svarede hun tankefuld. "Hvert ord, jeg sagde, mente jeg, selv da jeg sårede ham mest; det var formodentlig på grund af nationalitetsfølelsen, og dog havde jeg hele tiden en bestemt hensigt med det."

"Og hvad var så dette motiv?" spurgte jeg forundret.

"Jeg ved det ikke!" sagde hun naivt.

Jeg følte, at hun skjulte noget for mig; men at det var noget så ømt og kærligt, at der i selve hendes tilbageholdenhed lå en kompliment. Jeg smilede derfor glad og så på hende med et varmt blik.

I løbet af dagen blev morgenbesøget diskuteret; mrs. Jack sagde kun lidt, men bad nu og da Marjory om at være forsigtig;

da jeg spurgte hende om grunden til hendes advarsel, svarede hun kun:

"Jeg kan ikke lide den mands blik. Jeg ved ikke, om det var værst, når han var hed eller kold!"

Marjory var af samme mening, men delte ikke hendes bekymring. Havde faren truet en anden, ville hun have gjort det; men hun var ikke vant til at ængste sig for sit eget vedkommende. Desuden var hun ung, og hendes modstander var en mand, der tilmed var smuk, stolt og interessant.

Om eftermiddagen fuldendte vi vore forberedelser til undersøgelsen af hulen med skatten. Vi indså begge, at det var nødvendigt, at vi skyndte os, siden Don Bernardino vidste, at den hemmelige skrift eksisterede. Han havde ikke betænkt sig på åbent og ærligt at tale om den alvorlige pligt, der påhvilede ham ved hans arv, og hvis konsekvenser han ikke kendte, selv om han ikke kunne ane, hvor meget vi vidste om denne sag. Imens vi talte om, hvorvidt han var i stand til at tyde kodeskriften, sagde Marjory pludselig:

"Forstod du, hvorfor jeg bad dig om straks at give ham bladene?"

"Det være langt fra mig," svarede jeg, "at turde påstå, at jeg *ganske* forstår en fortryllende kvindes motiver."

"Ikke engang, når hun selv fortæller dig dem?"

"Ah! så begynder først det egentlige mysterium," sagde jeg bukkende.

Hun smilede, idet hun svarede:

"Du og jeg holder begge af mysterier. Det er derfor bedst, at jeg straks fortæller dig det. Den mand kender ikke hemmeligheden, det er jeg vis på. Han ved, at den er der, og

kender en del af den, men kun en del. Han havde ikke set mig så ivrig ud, hvis han allerede kendte den. Jeg er vis på, at der et eller andet sted findes et duplikat af en lignende beretning som Don Bernardinos. Og der findes sikkert en eller anden hentydning til skatten i Simancas eller Kvirinalet eller Vatikanet. Hverken Spaniens konger eller paverne ville lade en sådan skat gå i glemmebogen. Det kan være en mulighed, at han er i besiddelse af en eller anden nøgle eller et spor. Hvis vi ikke straks havde skiftet emne, ville han have stillet mere indtrængende spørgsmål og have taget papirerne med sig, og vi kunne ikke have afslået ham det, uden at han havde fået noget at vide. Forstår du nu bedre min mening? Og kan du nu lettere tilgive mig mit uhøflige udbrud; for det er det, som piner mig mest. Har jeg nu kastet lys over det kvindelige sinds mysterier for dig?"

"Min egen kære Marjory!" udbrød jeg og sluttede hende et øjeblik i mine arme.

Hun trykkede sig kærligt ind til mig, og jeg tror, det lettede den spænding, hun havde været i. For hvor stærk og modig min Marjory end var, så var hun dog kun en kvinde.

Klokken seks tog jeg tilbage til Whinnyfold for at bringe alt i orden der, så vi kunne udnytte ebben fuldt ud. Efter vor aftale skulle Marjory senere alene begive sig til huset – *vort* hus.

34. Ridderslaget

Da Marjory kom, havde jeg alt parat.

Der var adskillige pakker til hende, og da hun trådte ud af det værelse, hvor hun var gået ind for at skifte klæder, var det tydeligt, at hun havde tænkt over, hvad der var den rette påklædning til det, vi skulle. Hun var iført en tenniskjole, der var kort nok til at vise hendes bare fødder i gummisko. Da hun så, jeg havde bemærket det, sagde hun let rødmende:

"Du ser, at jeg er klædt på til rollen. Du kom sidste gang så våd tilbage, at jeg tænkte, det var bedst at være forberedt."

"Det er rigtigt, kære Marjory," sagde jeg, "du har et klogt lille hoved."

Vi gik straks sammen til kælderen, hvor jeg havde lygter og lys parat. Jeg viste hende, hvordan hun skulle hjælpe sig selv op og ned, hvis der skulle tilstøde mig noget. Dette viste hende faren ved vort foretagende, og hendes ansigt blev lidt ængsteligt, men hun skiftede ikke farve; jeg kunne se, at al hendes ængstelse gjaldt mig, ikke hende selv. Vi forsynede os godt med tændstikker, lys, en ekstra lygte, en flaske olie og nogle fakler. Alt dette lå i en tinkasse for at holde sig tørt. Jeg havde også brød, kød, en flaske cognac og en flaske vand med, for undersøgelsen kunne tage lang tid. Det var ikke helt ebbe endnu, og der stod stadig et par fod vand visse steder; men vi besluttede at begynde straks for at have bedre tid.

Jeg tog først Marjory med gennem tunnelen ind ad landet til, for at hun kunne danne sig et indtryk af hele systemet af huler. Vandet stod imidlertid endnu for højt til, at jeg kunne vise

hende, hvor jeg mente, der måtte være nogle dybere gange, måske endog nogen, der stod konstant under vand, som førte til andre huler. Derpå gik vi tilbage til vort udgangspunkt, og nåede snart grusbunken under indgangen. Jeg kunne ikke undgå at bemærke, hvilket indtryk stedets fuldstændige stilhed gjorde på Marjory. Herinde, hvortil vandet var kommet gennem utallige sprækker og gange i klipperne, viste det intet som helst tegn på den voldsomme bølgegang, der måtte være udenfor. Der var ingen synlige bølger; vandoverfladen stod blank og glat og helt lydløs, når man ser bort fra den uophørlige gurglende lyd, der altid er, hvor der er større vandsamlinger, og som er så konstant, at man næppe opfatter det som en lyd. Den vildeste storm udenfor ville ikke gøre noget indtryk på os herinde i hulen. Og den tanke slog os, hvor hjælpeløse vi ville være i dette naturlige fængsel, hvis noget gik galt.

Marjory sprang over de glatte sten som et ungt dådyr; hun skyndte sig så meget, at jeg måtte minde hende om, at det var nødvendigt både at se frem og tilbage, så at hun kunne genkende vejen, når hun kom fra den modsatte side. Jeg huskede hende desuden på at være forsigtig ved at holde den store rulle line i vejret, som jeg bar på, og hvis ene ende var fastgjort til spillet oppe i kælderen.

"Du må huske, kære," sagde jeg, "at du må være forberedt på alle eventualiteter; hvis det bliver nødvendigt, må du gå alene og i mørke tilbage."

Hun gøs lidt og trak sig nærmere til mig; men der lå mere beskyttelse end frygt i denne bevægelse.

Da vi kom ind i gangen, hvor jeg ved mit første besøg havde fundet vandet så højt, at det næsten nåede til loftet, blev vi nødt

til vente, indtil vi efter en halv times tid kunne passere stedet. Vi blev imidlertid temmelig våde, da kun vore hoveder og lygterne var over vandet; og så naturligvis æsken med forsyninger og ekstra lys, som jeg omhyggeligt sørgede for at holde tør.

Da vi endelig nåede ind i den vældige røde hule, tændte jeg et af de røde blus; den blændende glød fyldte hele stedet og viste hver krog og hjørne, afvekslende med sorte, fløjlsagtige skygger. Granittens naturlige farve passede til det røde lys, og virkningen var meget smuk. Så længe hulen var oplyst, lignede den et eventyrland, og Marjory klyngede sig begejstret til mig. Da den sidste gnist slukkedes, forekom det os, at vi stod i kulsort mørke, så svagt var skinnet i vore lygter imod den stærke glød.

Marjory foreslog, at vi skulle bese den store hule, inden vi foretog os noget andet, og jeg gik ind på det, da det ville være praktisk at kende dens forskellige forgreninger. Jeg var slet ikke sikker på, at vi kunne komme ind i hulen med skatten. Her omkring os var alt rødt; vi befandt os fuldstændig inden for syenitformationen. Da jeg første gang var i hulen, havde jeg kun set den ved det svage skær fra min cykellygte, og i den tanke, at det røde lys kunne have vildledt os, tændte jeg nu et hvidt. Det blege hvide lys var endnu mere spøgelsesagtigt og uhyggeligt. Alting omkring os stod nu blegt og koldt, og var så frastødende, at Marjory instinktivt trykkede sig ind til mig. Men jeg fik vished om, at alt omkring os kun var den røde granit, og at vi havde passeret gnejslagene. Jeg tænkte lidt over det, omend jeg ikke straks omtalte det til Marjory; for det eneste vejledende punkt i Don Escobans beskrivelse af hulen

havde været: "Den sorte sten på den ene side og den røde på den anden." I Broad Haven støder gnejsen og den røde syenit op til hinanden, og sine steder ser det næsten ud som om de to stenarter er svejset sammen i et flammende inferno. Andre steder kan man finde områder, hvor det næsten er umuligt at se, hvor den ene stenart slutter og den anden begynder. Men i bugten lidt nord for mit hus er der ligesom en sænkning i klippen, der er fyldt op med ler, og hvor der er en yppig vegetation af græs og vilde blomster. Gennem dette område flyder en lille strøm ned ad den stejle bakke. Stedet betegner hovedadskillelsen af de geologiske formationer: på hver side af sænkningen er der forskellige typer af grundfjeld – og det var der, jeg ventede at finde hulen med skatten. Det havde naturligvis været umuligt for mig, også selv om jeg havde medbragt et kompas, at beregne gangenes drejninger under jorden. Jeg antog imidlertid, at vi fortrinsvis bevægede os til højre, og at vi derfor nu måtte have passeret hulen med skatten og være kommet ind i den røde granits region. Jeg begyndt at få en vag idé om, at når vi senere gik tilbage, måtte vi, eftersom mit hus stod på gnejsformationen, kunne finde et sted i hulens bugtninger, hvor de røde og sorte klipper mødtes. Fra dette punkt kunne der muligvis gøres heldige fremskridt til at finde skatten. Imidlertid havde jeg ikke noget imod at dvæle lidt i den store hule. Marjory var tydeligvis blevet forelsket i stedet, og befandt sig i øjeblikket i en tilstand af ligefrem henrykkelse. Og siden hun jo udgjorde hele min verden, så var hendes lykke min sol.

Hver dag og hver time viste mig nye skønheder i min hustrus karakter og natur. Hun havde efterhånden vænnet sig til vor nye

forbindelse; sikker på sin lykke og stolende på sin mand viste hun stadig flere smukke sider af sin personlighed. Jeg fik en følelse af, at alting var ved at vende sig til det bedste, og at den tilbageholdenhed, vi var nødt til at udvise her i starten af vort ægteskab, ville have en god indflydelse på resten af vort liv.

Det var tydeligt, at Marjory nødig ville forlade hulen, hun trak tiden ud, og til sidst tændte jeg en ny fakkel for at glæde hende og opfylde et ønske, som jeg forstod, skønt det ikke blev udtalt. Da jeg løftede den højt i vejret, så jeg med fryd, hvorledes lyset spillede i min hustrus smukke øjne, og da hun fornøjet klappede i hænderne som et barn, sagde jeg:

"Hendes Majestæt ønsker at bese sit nye rige, og hendes slave afventer hendes befaling!"

"Gå i forvejen," svarede hun. "Hendes Majestæt er tilfreds med sin kongelige ægtefælles villige lydighed og hurtige opfattelse af hendes ønsker; og, o! Archie, er her næsten ikke alt for dejligt!"

Den pludselige forandring i tonen fik os begge til at le; og med hinanden i hånden gik vi som to børn omkring i hulen. Ved den fjerneste ende af den kom vi til et sted, hvor der under et fremspringende klippestykke, dannet som en tronhimmel, hævede sig en stor granitsten fra det flade gulv. Den var åbenbart af en særlig hård stenart, som ikke var blevet slebet ned af vandet og gruset, der havde skyllet frem og tilbage i århundreder og jævnet resten af hulens gulv. Den glatte, skinnende overflade, der afspejlede faklens lys, gav den udseende af en trone. Tanken faldt os ind samtidig, og jeg sagde:

"Vil ikke Hendes Majestæt være så nådig at tage plads på den trone, som naturen selv har beredt for hende?"

Hun tog den stok, hun holdt i hånden, til at støtte sig til, når hun vadede, og idet hun løftede den som et scepter, sagde hun med sin søde stemme, der lød som musik i mine øren:

"Nu, da Hendes Majestæt har besteget sin trone og således formelt taget sit rige i besiddelse, bestemmer hun herved, at hendes første handling som regentinde skal være at tildele hendes kæreste undersåt ridderslaget. Knæl derfor ned foran din dronning. Svar mig ifølge din kærlighed og troskab: Vil du herved love og sværge lydighed imod din dronnings ønsker? Vil du elske hende trofast, sandt og rent? Vil du holde hende i ære i dit inderste hjerte, føje hende i alle sande og gode ønsker og bevare troskaben indtil døden? Elsker – du – mig?"

Her tav hun; for den stigende bevægelse kvalte hendes stemme. Jeg brændte af hengivenhed for hende. I det øjeblik – ja, selv når jeg nu tænker på det – kunne jeg helt forestille mig, hvordan en ung ridders hjerte i gamle dage, dengang troskab var en passion, kunne blomstre og flamme op i et sådant øjeblik. Og det var med hele min sjæls og naturs sandhed, jeg svarede:

"Jeg elsker dig, min nådige dronning; og aflægger herved alle de løfter, du har fordret af mig. Jeg vil nu og altid holde dig i ære i mit inderste hjerte. Jeg vil tilbede og skærme dig, indtil døden skiller os. Jeg vil adlyde alle dine sande og gode ønsker, således som jeg allerede har lovet det ved havet og alteret. Og hvor som helst vejen fører mig hen i lydighed imod din vilje, min dronning og min kærlighed, vil jeg ikke vige fra den!"

Her standsede jeg, for jeg skælvede nu selv, og stemmen var ved at svigte mig. Marjory bøjede sig over mig, imens jeg endnu knælede; hun slog mig på skulderen og sagde:

"Stat op, sir Archibald, min egen tro ridder og loyale elsker!"

Inden jeg rejste mig, ville jeg kysse hende på hånden; men hendes fod var fristende nær. Jeg bøjede mig dybere for at kysse den. Hun så min hensigt og sagde hurtigt: "O, kære Archie, ikke den våde, smudsige sko," og sparkede den af.

Jeg bukkede mig endnu dybere og kyssede hendes nøgne fod.

Da jeg kærligt så op på hendes ansigt, var hun ganske bleg, men hun sagde intet. Så rejste jeg mig, og hun steg ned fra tronen og sank i mine arme. Hun lagde hovedet ind til min skulder, og i nogle få ekstatiske øjeblikke bankede vore hjerter i takt.

35. Pavens skat

"Så," sagde Marjory, da hun endelig løsrev sig, "lad os nu tage fat på arbejdet. Husk på, at vi er her for at finde skatten!"

Vi begyndte en systematisk søgen og undersøgte alle hulerne, som gik ud til den store; nogle af dem var snævre og vanskelige at trænge ind i, andre store og høje; men ingen af dem gemte skatten. Men alle disse gange, med en enkelt undtagelse, endte blindt. Denne ene undtagelse var en høj og temmelig bred passage i den nordvestlige side af hulen, med et jævnt gulv, som om den ligesom selve hulen var blevet jævnet af rullende småsten og vand gennem tiderne. Den gik lige ud temmelig lang, og drejede så jævnt mod højre, uden på noget tidspunkt at snævre sig ind. Nogle steder var den så høj, at den næsten lignede en smal passage mellem to højhuse. Jeg tændte et hvidt blus, og kunne i dens skær se, hvordan stenvæggene højt over os skrånede indefter, indtil de stødte sammen. Dette var åbenbart det sted, hvor gangen var højest, for derefter blev det gradvist lavere, indtil det nåede en højde på lidt over tre meter. Og lige efter endte den brat.

Der lå en vældig dynge af store, skarpkantede klippeblokke, omgivet af mindre sten, der lå strøet omkring. Idet jeg stod og så på det, gik det op for mig, hvad der var sket.

"Se," udbrød jeg, "det har uden tvivl været en anden indgang til hulen. Tidevandet har flydt ind ad den den ene vej og ud den anden; og gulvet er blevet jævnet gennem utallige år af stenene, der har rullet frem og tilbage. På et eller andet tidspunkt har vandet slidt så meget af siderne, at udmundingen her er faldet

sammen. Jeg tror, vi må være et eller andet sted ovre ad Cruden til, og at vi i øjeblikket står vendt med nord."

Da der åbenbart ikke var mere at gøre her, vendte vi om og gik tilbage mod den store hule. Her begyndte vi at lede efter et nyt sted, vi kunne udforske, og Marjory sagde:

"Der ser slet ikke ud til at være nogen skat her. Nu har vi snart forsøgt over alt."

I det øjeblik faldt atter Don Escobans ord om "sort på den ene side og rødt på den anden" mig ind. Jeg sagde derfor: "Kom, lad os gå tilbage til det sted, hvor gnejsen og granitten mødes."

Stenene var i mellemtiden næsten blevet tørre, der lå kun hist og her en pyt vand i en fordybning, hvilket mindede mig om, at vi måtte huske på, når tidevandet vendte. Vi holdt ivrigt udkig efter stedet, hvor klippearterne mødtes, og fandt det der, hvor gangen med det lave loft bøjede ind i den, der førte til den ødelagte indgang. Der var imidlertid ingen åbning at se imellem klipperne; den eneste udgang fandtes i kælderen under mit hus, og klippen dér var udelukkende gnejs.

Jeg kunne ikke lade være at føle mig en smule skuffet. I flere uger havde jeg sat min hu til at finde pavens skat, og selv om jeg ikke tror, det var begærlighed, som drev mig, ærgrede jeg mig alligevel en del. Jeg nærede en slags uværdig frygt for, at det skulle nedsætte mig i Marjorys øjne, hvis vi ikke fandt den. Denne følelse var dog kun øjeblikkelig og forsvandt snart ganske. Jeg tog min lommebog frem og tegnede en skitse af Whinnyfold, hvor jeg markerede de forskellige grene af hulen, som jeg mente de lå, hvorpå jeg tegnede en linje der, hvor gnejsen og granitten stødte op til hinanden, sådan som det var synligt på stranden og klipperne over jorden. Marjory kiggede

på den, og mente straks, det måtte være rigtigt. Når jeg selv kiggede på min tegning, forekom det mig også, at det var sådan det var. Skattehulen måtte være i området, der lå mellem The Skares og den indgang, der var styrtet sammen på den nordlige side. Den logiske slutning måtte derfor være, at hvis der overhovedet fandtes en indgang, måtte den være blevet lukket til af støv og grus fra Don Escobans eksplosion. Vi begyndte derfor i nærheden af dette sted at søge efter en åbning i klippen på den nordlige side. Marjory klatrede op på toppen af stendyngen, mens jeg undersøgte grunden. Jeg vendte min lygte mod klippemuren og begyndte at undersøge den, tomme for tomme.

Pludselig udstødte Marjory et råb. Jeg løftede hovedet og så på hende, og opdagede ved lyset fra min lygte, at hendes ansigt strålede af glæde.

"Se! Se!" råbte hun. "O, Archie, her er en åbning. Stenene har fyldt den til."

Imens hun talte, skubbede hun til en sten; og med en hul raslen forsvandt den. Jeg klatrede op til hende, og vi begyndte at arbejde på stendyngen, idet vi trak stenene ud og kastede dem ned i hulen, hvor vi var, for ikke at spærre os selv vejen videre frem. De øverste lag sten var lette at flytte, da de var forholdsvis små, senere blev det vanskeligere, fordi blokkene blev større og klippen mere uregelmæssig i form, men vi tog ufortrødent fat. Jeg kunne ikke andet end lægge mærke til Marjorys forudseenhed, da hun trods al sin iver tog et par tykke handsker op af lommen og trak dem på.

I løbet af tyve minutter havde vi fået lavet et hul så stort, at vi kunne komme igennem. Jeg fyldte vore lygter op med olie og

gik i forvejen med sejlgarnsnøglet i hånden. Et øjeblik efter stod jeg i hulen på den anden side. Marjory fulgte lige efter. Vi bevægede os forsigtigt videre, for der var meget lavt til loftet, og vi måtte flere sted bøje os betydeligt; samtidig stod vandet et par fod over stenene. Men da vi var gået et stykke, blev der højere, og gangen drejede skarpt til venstre, og vi så nu tegn på en blanding af de to geologiske formationer. Med højt bankede hjerter greb vi instinktivt hinanden i hånden: vi var nu sikre på på, at vi endelig var på rette spor.

Da vi kom videre, så vi, at klippen på vor venstre side var sort og på den højre rød. Det var ikke nogen særlig lang hule i sammenligning med dem, vi tidligere havde været i.

Hulen udvidede sig og blev højere, og grunden hævede sig omkring en tre fod. Så dalede den igen noget og der havde dannet sig en pøl, der strakte sig så langt foran os, som vi kunne se ved det svage skær fra cykellygterne. Da vi ikke vidste, hvor dyb den var, vadede jeg i forvejen og bad Marjory om endelig at være forsigtig. Jeg fandt, at den kun så småt blev dybere, og hun fulgte efter mig i nogen afstand, således at hvis jeg skulle falde eller snuble i et hul, så jeg tabte lygten, ville Marjory stadig have sin i behold. Jeg måtte hele tiden forsigtigt se nedad, men Marjory, der lod sin lygte lyse til alle sider, råbte pludselig:

"Se, se! Der til højre står San Christobal-figuren med den gyldne Kristus på skulderen!"

Jeg vendte min lygte mod højre, og ved det dobbelte lys så vi nu Benvenuto Cellinis skønne galionsfigur, som Don Escoban havde efterladt her tre århundreder tilbage i tiden.

Idet jeg gik videre, snublede jeg, og under forsøget på at komme op igen, faldt lygten ud af min hånd og slukkedes i vandet. Idet den faldt, så jeg i et glimt de hvide knogler af et skelet under galionsfiguren.

Jeg råbte til Marjory:

"Stå stille og pas på din lygte, jeg har tabt min!"

"Javel!" lød hendes svar ganske roligt.

Hun drejede sin lygte således, at jeg kunne se ned i vandet, og derved opdagede jeg, at jeg var snublet over et jernskrin. Ved siden af det under omtrent to fod vand lå min lygte. Jeg tog den op, rystede vandet af den og lagde den på en klippekant.

"Vent lidt her," sagde jeg; "jeg går tilbage og henter en fakkel."

Jeg havde nemlig ladet tinæsken blive på stendyngen, da jeg kravlede igennem hullet. Idet jeg ville til at gå, sagde hun:

"Tag min lygte. Du kan jo hverken finde vejen eller æsken i mørke."

"Men jeg kan da heller ikke lade dig blive alene her uden lys."

"Åh, bryd dig ikke om mig," svarede hun kækt; "jeg er ikke bange. Du kommer jo snart igen, kære Archie?"

Jeg følte, at det sidste spørgsmål næsten gjorde hendes modige ord til usandhed, men jeg vidste tillige, at der under dem skjulte sig en stolthed, som jeg ikke turde såre; jeg tog derfor lygten, hun rakte mig, og skyndte mig afsted. Få minutter efter fandt jeg æsken og kom igen med den; men jeg kunne se, at ventetiden havde været slem for Marjory, for hun var dødbleg. Da jeg kom hen til hende, klyngede hun sig til mig, men efter et par sekunders forløb rettede hun sig, så undseligt på mig og sagde undskyldende, eller måske snarere forklarende:

"Straks, da du var gået, og jeg var ene i mørket med skatten, faldt Gormalas mærkelige spådom mig ind. Selve mørket dannede lyspletter for mine øjne, og jeg så liglagener svæve rundt alle vegne. Men nu, da jeg har dig her, er det alt sammen ovre. Tænd en fakkel, så vil vi se på pavens skat."

Det gjorde jeg, og vi så, at vandet var tre fod på de dybeste steder, men på grund af dets krystalklare gennemsigtighed så det ikke ud til at være så meget. Vi bukkede os for at undersøge skrinet, der tillige med flere andre stod foran en stor bunke af noget, som var ganske sort af rust og ælde og fyldte hele det ene hjørne af hulen.

Låsen på skrinet var gennemædt af rust, som naturligt var efter tre århundreder, og havde kun akkurat beholdt sin form. Dette skyldtes utvivlsomt det stillestående vand, for da jeg sparkede til skrinet, knækkede den midt over og da jeg rørte ved den, smuldrede den imellem mine fingre. Jernbeslagene på skrinet var på samme måde fuldstændig gennemtærede, og da jeg ville løfte låget, brød de sammen mellem fingrene på mig. Jeg kunne brække skrinet itu som var det lavet af tændstikker. Indholdet havde derimod ikke lidt nogen skade; det var penge, der var blevet så sorte, at vi ikke kunne se, om de var af guld eller sølv. Derpå åbnede vi de andre skrin et efter et og fandt mønter i dem alle med undtagelse af et. Dette arbejde tog en temmelig lang tid, men i vor iver tænkte vi ikke over det. Bunken i hjørnet bestod af lutter metalbarrer, der var så tunge, at det kostede anstrengelse at løfte dem. Det store skrin, der ikke var fyldt med mønter, indeholdt mindre æsker, som ikke var fortæret af rust, og som vi derfor antog var af sølv eller guld. De var alle aflåste; jeg tog en af dem op og lagde den på

klippekanten, imens jeg søgte efter en nøgle. Da jeg ikke fandt nogen, tog jeg min kniv og prøvede at lukke den op, og det viste sig, at låsen måtte have været af jern og fortæret, for den gav straks efter for trykket, og vi så en bunke glimtende stene, der trods det lag af salt, der havde sat sig på dem gennem århundrederne, glitrede og strålede med et rødt lys til alle sider.

"Rubiner!" råbte Marjory, der stod lige ved mig, og klappede i hænderne. "O, hvor prægtige. – Min egen ven!" tilføjede hun og kyssede mig som for at give sine følelser luft.

"Den næste!" sagde jeg, idet jeg bøjede mig ned og tog en anden æske op.

Men med en gysen fo'r jeg tilbage; Marjory, som ængstelig så på mig, gættede årsagen og udbrød forfærdet:

"Floden! Floden stiger og spærrer os inde!"

36. Tidevandet

Det er vist en af Forsynets gode gaver, at mænd under virkelig fare ikke nærer personlig frygt. Jeg kan ærligt sige, at jeg ikke et øjeblik tænkte på min egen fare, men for Marjory var jeg bange. Denne ængstelse antog hurtigt en mere praktisk form, og jeg begyndte at tænke over, hvorledes jeg bedst kunne hjælpe min hustru. Jeg vurderede hurtigt vores muligheder og hvilke forholdsregler, der kunne tages. Men først måtte jeg se efter, hvordan vor stilling egentlig var. Jeg kendte ikke denne hule og vidste ikke, om vandet helt kunne spærre os inde. Hvis der kun var plads til at hovedet kunne holdes oven vande, var afstanden ikke længere, end at vi var i stand til at svømme igennem. Dette kunne jeg snart overbevise mig om, og idet jeg snappede Marjorys lygte, løb jeg ned igennem hulen, mens jeg råbte til hende:

"Bliv her et minut, min ven, jeg vil se, hvor højt vandet står."

Det var ikke let på grund af bugtningerne straks at overskue det hele; men da jeg havde forladt rummet, hvor skatten var og kom ud i en lang, lige gang, så jeg, at vandet blev dybere og dybere, og da jeg kom til det lave sted, hvor vi selv ved lavvande havde haft besvær med at komme igennem, så jeg til min skræk, at vandet nåede lige op til klippeloftet. Et øjeblik overvejede jeg, om det ikke ville være bedst uden videre at dykke igennem. Jeg havde jo snoren til at lede mig på vej, og jeg vidste, at længere fremme ville gangen gå opad igen. Men så var der jo Marjory. Hun var ikke som jeg en erfaren dykker. Hvis det værste indtraf, ville det nok være muligt at trække hende

igennem det oversvømmede sted ved hjælp af snoren. Men hvis nu snoren brast, eller noget andet gik galt … Det var alt for skrækkelig en tanke. Jeg skyndte mig tilbage til min hustru for at se, om det kunne nytte at vove det farlige forsøg hellere end at drukne eller kvæles, hvis det rum, som blev tilbage, var for lille til at trække vejret i, indtil tidevandet vendte.

Jeg fandt Marjory stående på en klippekant, som hun var klatret op på ved hjælp af galionsfiguren. Hun holdt faklen i vejret og undersøgte omhyggeligt hulens væg og loft. Da hun hørte mig plaske igennem vandet, vendte hun sig om. Jeg kunne se, at hun havde bevaret hele sin selvbeherskelse, omend hendes ansigt var blegt. Hun sagde roligt:

"Jeg har set efter højvandsmærket, men kan ikke opdage noget. Det findes vist ikke i denne mørke hule, hvor der hverken er tang eller plantedyr. Medmindre naturligvis hele hulen står under vand, i hvilket tilfælde vi må være forberedt på det værste."

Mens hun talte, holdt hun faklen højt op over hovedet, så at den, så vidt det var muligt, oplyste en del af hulens loft, der forsvandt op i mørket. Jeg klatrede op til hende for at se, om jeg på grund af min større højde kunne opdage noget, men der fandtes ikke mindste antydning af, hvor højt floden stod. Jeg nærede et ubestemt håb om, at der måske kunne være en revne eller en åbning, hvorigennem vi kunne få luft, selv om den var skulle være for lille til, at vi kunne komme igennem den. Men dette håb blev snart knust; loftet var ubrudt grundfjeld, og der fandtes ikke den mindste revne.

Siden vi ikke kunne se noget spor af, hvor højt vandet stod ved højvande, forsøgte jeg anstille en beregning efter, hvad jeg

kunne huske om vandstanden udenfor. Hulens bund måtte omtrent være på højde med lavvande, og da jeg vidste, hvor højt det stod ved flodtid, antog jeg, at mit hoved, når jeg stod på på det højeste punkt, kunne være et par fod over vandfladen. Men jeg kunne ikke være sikker, i hvert fald ikke med en margen på mindre end to fod. Hvis vi kunne blive stående på klippekanten og holde kulden ud, var der måske mulighed for at klare os igennem, indtil vandet faldt igen. Men kulden var en alvorlig sag. I Cruden, hvor den iskolde strøm fra Nordsøen løber ind, kan vandet være ubehageligt koldt, selv i den varmeste sommertid. Vi følte allerede virkningen af vore våde klæder, selv her i hulen, hvor varmen var langt stærkere end udenfor. Jeg havde allerede haft en isnende fornemmelse, da vi betragtede juvelerne, og mærket, hvorledes Marjory af og til gyste, og jeg havde netop været ved at foreslå, at vi skulle gå tilbage til huset, da jeg gjorde den opdagelse, at vandet steg.

Det kunne imidlertid ikke nytte nu at klage over, at vi ikke havde gjort det i tide. Vi var spærret inde i hulen, og vor eneste chance var at holde ud, til vandet sank.

Marjory viste atter her sin praktiske sans. Det var hende, der på ny roligt fyldte de to lygter med olie, og det lykkedes hende med meget besvær at få tændt den, som jeg havde tabt i vandet. Da de begge var i stand, slukkede hun faklen og lagde den i tinæsken, som hun rakte mig, idet hun sagde:

"Vi kan få brug for al den luft, der er at få, og faklerne ville fortære den. Men vi må have begge lygter, hvis der skulle ske noget med den ene. Sæt æsken så højt op som muligt; der vil den være i sikkerhed, i alt fald mere end vi, siden den kommer til at stå over vore hoveder."

Imens hun talte, fik jeg en ny idé. Jeg kunne gøre klippeafsatsen højere ved at stable metalkasserne op på den. Uden at spilde nogen tid sprang jeg ned og begyndte at løfte dem op, en ad gangen, til afsatsen. Det var et svært arbejde, som fordrede gode kræfter. Jeg måtte desuden dukke mig ned under vandet og rive dem løs fra hinanden, da de i de lange tider, hvor de havde ligget i søvandet, havde ligesom klæbet sig sammen. Men når de først var skilt ad, var det lettere. Marjory hjalp mig med at lægge dem i stilling, og når de først var anbragt, holdt deres store vægt dem på plads.

Det var forunderligt, hvor ringe værdi skatten i disse øjeblikke havde for os. Den lille bunke rubiner lå ubemærket på et klippestykke, og da nogle af dem blev puffet ned i vandet, da jeg tog kasserne op, gjorde hverken Marjory eller jeg os den ulejlighed at skubbe dem hen på et sikrere sted. En af metalæskerne plumpede i vandet, uden at vi skænkede den en tanke.

Da alt var lagt til rette, stod vi op på bunken for at prøve, om vor platform var sikker – det ville jo være for sent at finde ud af, når først vandet var steget op over dem. Det var lykkedes os at komme to fod højere til vejrs, og derved var udsigten til redning blevet lidt større. I hvert tilfælde ville vi være tørre i lidt længere tid. Vi var allerede begyndt at kunne mærke køligheden fra det stigende vand. Imens vi stod sammen på denne stabel af guld og sølv, var vore hoveder så nær ved loftet, at jeg antog, vi ikke ville drukne eller blive kvalt, hvis ellers min beregning var rigtig. Kunne vi blot holde kulden ud, til vandet sank, var der mulighed for at slippe ud.

Og så begyndte vi den lange, kedsommelige ventetid, mens vandet steg. Den forekom os uendelig, for vor frygt og spænding mangfoldiggjorde den virkelige fare, hvad den så end var. Vi stod på bunden af hulen, indtil vandet nåede os til livet, og søgte hele tiden at holde os i bevægelse ved at gå frem og tilbage og bevæge arme og ben for at holde blodet i cirkulation. Derpå klatrede vi op, og satte os på platformen af skattekister, indtil vandet også der nåede vore knæ. Så stod vi op på kanten og bevægede os så meget, det var muligt, til det begyndte at glide over vore fødder og knæ igen. Det var frygteligt at føle det iskolde vand krybe højere og højere op. Der hørtes ikke en lyd, ikke den mindste boblen eller skvulpen; kun en stilhed som selve dødens. Så kom den tid, da vi måtte stå op, tæt sammen på den stabel, vi havde bygget os, for den var kun smal. Jeg støttede Marjory, så godt jeg kunne, for at lette hende anstrengelsen ved at stå stille. Vore hjerter bankede imod hinanden. Vi vidste og følte det, og det var kun et udtryk for vor fælles tanke, da Marjory sagde:

"Gud være lovet, min egen ven, at vi dog i værste tilfælde kan dø sammen."

Vi skiftedes til at holde lampen godt op over vandet, og da vi med pinefuld spænding så det mørke vand hæve sig til hulens skrå loft og langsomt og ubarmhjertigt liste sig nærmere hen imod os, havde jeg en fornemmelse, som om jeg måtte skrige. Jeg følte Marjory skælve; den smule hysteri, som ingen kvinde er helt fri for, begyndte at gøre sig gældende. Men der var også noget betagende i den tavse, dræbende vandlinje, der kom os nærmere og nærmere. Luften begyndte at blive fordærvet af

vort åndedræt og lygtens uddunstninger. Jeg hviskede til Marjory:

"Vi må slukke lyset!"

Hun gøs, men sagde med så modig stemme som muligt:

"Ja – det er vel nødvendigt. Men hold mig fast, min elskede ven, og slip mig ikke, for så dør jeg!"

Jeg lod lygten falde i vandet; den sydende lyd, det gav, overdøvede i øjeblikket mit eget bedrøvede udbrud og Marjorys undertrykte stønnen. Og nu i mørket blev rædslen ved den stigende flod værre og værre. Det iskolde vand krøb opad, opad, opad, indtil Marjory til sidst måtte løfte hovedet for at trække vejret. Jeg lænede mig mod klippen og løftede hende op, så at hun hvilede sine fødder på mine knæ. Højere og højere steg det kølige vand, indtil det nåede min hage, og jeg var bange for, at det sidste øjeblik var nær.

Der var endnu én chance for Marjory, og selv om det skar mig i hjertet at tale om det, da jeg vidste, hvor rystende det ville være for hende, måtte jeg dog forsøge det.

"Marjory, min hustru, enden er nær! Jeg er bange for, at vi ikke begge kan leve. Om få minutter vil vandet stige over min mund. Når den tid kommer, vil jeg lade mig glide ned på barrerne, som vi hviler på. Du må da stå på mig; derved vil du komme så meget højere op, at du kan holde længere ud!"

Hun brast i en forfærdelig hulken.

"O, min Gud!" var alt, hvad hun sagde, men hver nerve i hendes legeme syntes at sitre.

Pludselig mærkede jeg, at hun blev som livløs og begyndte at glide ud af mine arme. Jeg holdt hende fastere, da jeg var bange for, at hun var besvimet, men hun stønnede:

"Slip mig, slip mig! Én af os kan hvile på den andens legeme. Jeg kommer aldrig herfra, hvis du dør!"

"Gør, som jeg bad dig om, min elskede," sagde jeg, "så vil jeg føle, at døden er lykkelig, når jeg kan hjælpe dig."

Hun svarede intet, men klyngede sig til mig, og vore læber mødtes. Jeg vidste, hvad hun mente: hvis vi måtte dø, skulle vi følges ad i et kys.

I dette kærlighedskys syntes vore sjæle at mødes. Vi følte, at den ubekendte verdens porte var ved at oplukkes for os, og at alle dens herlige mysterier stod i begreb med at afsløres. I den ufølende stilhed, hvor vandet steg så tyst, var der ikke den mindste tilfældige sænken eller stigen, ikke en krusning som brød stilheden, som kunne forøge vor uro eller pludselig give os håb. Vi havde allerede vænnet os således til det, at vi uden modstand fandt os i det. Bevidstheden om det uundgåelige fremkalder resignation. Når man først har lært at bøje sig for det uundgåelige, er døden let – men der findes en modpost til alt i livets og dødens store dobbeltbogholderi, og det er først den afsluttende balance, der har noget at sige.

Selv i det øjeblik, da Marjorys læber var trykket imod mine i det sidste afskedskys, flagrede håbets vinger om hendes hoved. Et øjeblik eller to tøvede hun, som om hun lyttede eller ventede og derpå råbte hun så jublende, at det syntes at genlyde i det snævre rum:

"Du er frelst! Du er frelst! Vandet falder; det er sunket under dine læber."

Selv i dette frygtelige øjeblik imellem liv og død kunne jeg ikke andet end blive dybt rørt over den måde, hvorpå hun

glædede sig ved udsigten til vor fælles frelse. Hendes tanke gjaldt kun mig.

Og hun havde ret. Floden havde nået sit højdepunkt, og vandet begyndte at synke. Minut efter minut ventede vi i åndeløs spænding, mens vi klyngede os til hinanden i en ekstase af håb og kærlighed. Den kulde, der så længe havde isnet os, bedøvet alle sanser og gjort tanken om en anstrengelse umulig, syntes at have mistet sin magt. I det vågnende håb var det, som om vore hjerter bankede varmere og fik blodet til at cirkulere raskere i vore årer.

Men tiden var alligevel lang der i mørket, imens de tavse vande med en langsomhed, der forekom os ufattelig, trak sig tomme for tomme tilbage. Ventetiden blev efter en stunds forløb næsten utålelig; jeg følte, at jeg måtte tale til Marjory og få hende til at svare, og at vi måtte blive ved at tale for ikke i det sidste øjeblik at give tabt. I den tid, vi ventede på døden, havde vi holdt fast ved vor beslutning: blindt at kæmpe til det sidste, selv om vi bøjede os for det uundgåelige. Men nu forøgede utålmodigheden vor ængstelse. Vi vidste ikke, hvor lang tid vi havde holdt ud; nu syntes rædslen af hænge over vore hoveder.

Sandelig, det varer længere tid at genvinde livet end de timer, hvor man venter på døden.

37. Et døgn

Da vandet var sunket så meget, at vi kunne sidde på klippekanten, hvilede vi os et par minutter efter den tvungne stilling, vi så længe havde været i. Men vi følte snart kulden fra vandet, og rejste os atter op, indtil vandet var sunket så meget, at klippekanten var fri. Så satte vi os igen, og nød hvilen, hvis ordet "nyde" da kan anvendes om os i vor udmattede, tænderklaprende tilstand. Jeg fik Marjory til at sætte sig i mit skød, så vi kunne varme hinanden, og hun ikke behøvede at sidde på den iskolde klippe. Vi vred vore klæder, så godt vi kunne, og gav os nu med modigere hjerter i gang med en ny undersøgelse. Vi vidste nok, at tidevandet var steget højere end til det sted, hvor tinæsken stod, men vi havde opsat så længe som muligt at forvisse os om det. Til sidst rejste jeg mig op og fik fat i den. Vi satte os ned og gav os til at undersøge den.

Det var et trist, hjælpeløst stykke arbejde. I mørket havde alt sådan en forunderlig form, og med vore våde hænder kunne vi ikke mærke, om æsken var fugtig eller tør. Det var først, da vi fandt, at den var fuld af vand, at vi forstod, at der ikke var håb om lys, så at vi tålmodigt måtte vente i mørket. Jeg tror, Marjory græd lidt. Hun skjulte det for mig, som kvinder har for vane. Men sjælens øje kan se selv gennem det tætteste mørke, og jeg *vidste*, at hun græd, skønt mine almindelige sanser ikke kunne mærke det mindste til det. Når jeg berørte hendes ansigt, kunne mine våde fingre og mit lige så våde ansigt ikke sige mig noget. Men vi var alligevel på en eller anden måde lykkelige. Dødsfrygten var forbi, og vi havde kun at vente på lys

og varme; vi vidste, at for hvert minut faldt floden, og at vi kunne famle os ud af hulen, for snoren, som dannede vor ledetråd, var blevet liggende på sin plads. Der havde jo ikke været nogen voldsomme bevægelser i vandet, som kunne have trukket den væk.

Da vi mente, der var gået en passende tid, kyssede vi hinanden og begyndte at gå.

Vi fik fat i snoren, og følte os for langs den ujævne klippevæg. Jeg fik Marjory til at holde sig tæt bag mig, lidt til højre, så jeg kunne føle mig frem med venstre hånd alene. På den måde ville hun heller ikke komme til skade på de spidse klipper, der stak frem hist og her. Det viste sig at være en udmærket forholdsregel, for allerede på de først tyve meter fik jeg adskillige knubs, som kunne have skadet hende og givet hende ar for livet. Dette fik mig imidlertid til at blive mere forsigtig, og jeg sørgede for at føle mig omhyggeligt for, hver gang jeg tog et skridt. Jeg opdagede, at det var snoren, der narrede mig ved at lægge sig tæt op ad klippevæggen, hver gang gangen drejede, i stedet for at ligge i midten af passagen, hvor vi havde lagt den, dengang vi gik ind.

Efter at have passeret de første to bøjninger, kom vi til den lave, smalle gang; vi vidste endnu ikke, om vandet var faldet så meget, at vi kunne komme igen. Vi vedblev imidlertid at gå frem gennem vandet; Marjory holdt sig stadig tæt bag mig, selv om jeg egentlig hellere ville være fortsat alene for at undersøge forholdene først. Da vi var kommet et stykke ind, så vi at klippeloftet stadig stod under vand. Vi gik altså tilbage og ventede en rum tid – det føltes som uendelig længe. Så forsøgte

vi igen, og fandt at vandet stadig stod højt, men at der var nogle få tommer frit mellem vandfladen og loftet i gangen.

Vi bevægede os langsomt videre, og vore hjerter bankede højt af glæde, da vi kunne rejse os fra vor sammenbøjede stilling og indånde den friske, frie luft. Det tog os endnu et par minutter at nå grusbunken. Jeg hjalp Marjory så meget, jeg kunne, men her viste hun sig bedre end jeg, for hendes kvindelige instinkter kom hende til hjælp, og hun nåede først gennem hullet. Endelig nåede vi spillet, som vi havde brugt til at hejse os ned i hulen. Men vi blev meget forbavsede ved ikke at se det velkomne lys skinne gennem åbningen, da vi stod under den.

I min første forskrækkelse bildte jeg mig ind, at et klippestykke var faldet ned og havde spærret den, eller at vi var blevet eftersporet, og at man havde forsøgt på at begrave os i hulen. Marjory var i begyndelsen tavs; men da hun endelig talte, var det tydeligt, at hun havde haft lignende tanker, og det var en vis lettelse, at hun udbrød:

"Nej, selvfølgelig ikke, det er blot lamperne og lysene, som er brændt ud. Vi har glemt, hvor lang tid vi har været borte."

Hun havde naturligvis ret. Vi havde været så mange timer i hulen, at lysene var brændt ned, og lyset udefra trængte ikke ned i min kælder.

Jeg fandt det lidt vanskeligt at sætte rebet i bevægelse med mine stive fingre, men håbet giver kræfter, og snart blev Marjory hejset op igennem hullet i klippen. Jeg råbte til hende, at hun skulle tænde lys, så snart hun kunne, men hun nægtede rent ud at foretage sig det mindste, førend jeg var hos hende. Da jeg fik rebet om mig, trak vi begge, og på få sekunder var jeg også oppe i kælderen; jeg fandt hurtigt nogle tændstikker, og

åh! hvor dejligt var ikke synet af lyset, selv i den spruttende skikkelse, det viste sig for os i! Vi skyndte os hen til døren, som jeg åbnede, og løb op ad trappen. Lampen, som oplyste den, funklede i solskinnet, og vi følte os som badet i lys. Vi kunne ikke straks tåle det og blinkede med øjnene ved det stærke skær.

Men med ufattelig hurtighed genvandt vi den ro og tillid, som dagslyset giver. På mindre end et sekund var vi atter inde i det virkelige liv, og hele den lange, mørke, forfærdelige nat lå bag os som en drøm.

Jeg fik skyndsomst Marjory ind i det værelse, hvor hun havde klædt sig om, og hvor der lå tørre klæder til hende, derpå gav jeg mig til at tænde op. I spisestuen var der en stor gammeldags kamin med en smuk stålrist og opstandere, man kunne hænge gryder og kedler på. Denne fyldte jeg med fyrrebrænde og tør lyng fra brændehuset, og ved hjælp af en tændstik blussede der snart en lystig ild. Jeg fyldte en stor kobberkedel med vand og hængte den over flammerne, og da jeg så, hvorledes mine våde klæder dampede, løb jeg ind i mit eget værelse. Her frotterede jeg mig til min hud glødede, vaskede mig og trak tørre klæder på. Da jeg igen kom ind i spisestuen, så jeg Marjory i færd med at ordne et måltid. Aftensmad, frokost, middag, vi vidste ikke, hvad vi skulle kalde det. Et glad øjeblik i hinandens arme, og så knælede vi ned og takkede Gud for den store nåde, han havde vist os. Derpå tog vi atter fat på forberedelserne til at få noget at spise, for vi var frygtelig sultne. Kedlen var begyndt at snurre og snart havde vi en dejlig varm te, der gennemvarmede os. Der var fødevarer nok, men vi spiste dem kolde, da vi ikke kunne vente, og først efter at vi var blevet mætte, gav vi os tid til at se, hvad klokken var. Mit ur var gået i stå i vandet, men Marjory

havde ladet sit blive liggende i sit værelse, da hun klædte sig om til ekspeditionen. Det viste ét, og da solen stod højt på himlen, måtte det være eftermiddag. Når vi trak den tid fra, vi havde brugt til måltid og omklædning, havde vi omtrent været tolv timer nede i hulerne. Og ved at se efter i almanakken om flod og ebbe kunne jeg regne ud, at vi havde været fire timer indespærrede af vandet. Den blotte tanke fik os til at gyse, og uvilkårligt trak vi os nærmere sammen.

Pludselig lagde der sig en tung træthed over os. Marjory ville ikke forlade mig, og jeg ønskede det heller ikke. Jeg følte ligesom hun, at vi ikke kunne sove roligt, hvis vi var skilt fra hinanden. Derfor samlede jeg en mængde tæpper og puder, og lavede to reder tæt ved ilden, som jeg forsynede med et par gode favnestykker. Jeg svøbte hende ind i en stor, varm plaid, mig selv i en anden, og derpå lagde vi os med hinanden i hænderne, og hun sov ind med hovedet på min skulder.

Da jeg vågnede igen, var det næsten bælgmørkt; var der ikke kommet et lysskær fra de røde gløder i kaminen, ville der have været lige så fort som i hulen. Ganske vist var skodderne lukkede og gardinerne trukket for, men selv da ville der være trængt et lysglimt ind, hvis det havde være lyst udenfor. Marjory sov endnu, og jeg listede mig sagte hen til vinduet og kiggede ud bag de nedrullede gardiner.

Alt var mørkt. Månen var skjult bag en skybanke, og kun de lyse kanter på dem viste, hvor på himlen den stod. Jeg så på Marjorys ur, som hun havde lagt på bordet og instinktivt trukket op, inden hun lagde sig til at sove. Det viste et par minutter over ét.

Vi havde omtrent sovet i tolv timer.

Jeg lagde lidt på ilden, så sagte som jeg kunne for ikke at vække Marjory, for jeg vidste, at søvnen var det bedste for hende efter alt, hvad hun havde gennemgået. Så tog jeg rene tallerkener, knive og gafler frem og satte atter kedlen over ilden. Imens jeg gik omkring, vågnede hun. Et øjeblik så hun sig forvirret om, men så kom pludselig erindringen om alt, hvad der var sket. Med et eneste spring var hun oppe, og i næste øjeblik havde hun slynget armene om mig, halvt beskyttende og helt kærligt.

Vi fik os på ny et solidt måltid, og jeg tvivler om, at der fandtes to lykkeligere mennesker i den hele verden. Derpå begyndte vi at tale om hulen og skatten, og det glædede mig at se, at spændingen og angsten ikke havde berøvet Marjory modet. Det var hende selv, som foreslog, at vi skulle gå ned i hulen igen og hente de "små kære æsker", som hun kaldte dem. Vi iførte os atter vore dragter, der nu var blevet tørre, men krøbet ynkeligt ind, så vi måtte le ad os selv i dem, og gik derpå atter ned i hulen, bevæbnede med et sæt nye lamper og fakler. Jeg tror, at vi begge følte os lidt benovede, da vi krøb igennem hullet og over grusbunken, og ganske tavse gik hen imod hulen, hvor skatten lå; det var med en underlig følelse vi genså den. Marjory følte vist på samme måde, for hun holdt sig tæt ind til mig, og greb min hånd, men hun sagde ingenting. Efter at have tændt en fakkel, fornyede vi vor søgen. Imens jeg bukkede mig over skrinet og tog de andre æsker op, som indeholdt juveler, holdt Marjory lyset med den ene hånd, imens hun samlede den lille bunke rubiner fra den første æske og lagde dem i min jakkelomme. Der var ikke særlig mange af disse småetuier – det er forbavsende, hvor ringe plads en sådan mængde kostbare

juveler optager. De kunne alle sammen være i den taske, jeg havde bragt med til dem. Da vi var færdige med det, gik vi tilbage.

Efter at vi var kommet op, slukkede vi lysene og låsede kælderen af. Vi skiftede atter klæder, og Marjory tog sit livré på; klokken var nu næsten fire om morgenen, og det var på tide at tage tilbage til Crom.

38. En hustrus pligt

Lige som vi skulle afsted, sagde Marjory til mig, halvt for sjov, men alligevel alvorligt:

"Jeg gad vide, hvad der er blevet af Gormala nu for tiden. Hvis hun vidste, hvad der er foregået i de sidste to nætter, ville hun være ude af sig selv, og det er ikke godt at vide, hvad spådomme hun så kunne komme med."

Forunderligt nok havde jeg selv tænkt på den gamle heks. Det var formodentlig både skattefundet og døden, som havde været os så nær, der mindede os begge om hende. Samtidig fik jeg den underlige fornemmelse, jeg også før havde haft, at hun befandt sig et sted lige i nærheden. Jeg gav Marjory tegn til at slukke lyset og listede mig om bag de tykke gardiner, der var trukket for, så at ikke engang et glimt fra kaminen kunne skimtes udefra. Marjory kom hen til mig, og vi så begge ud af vinduet. Der var drivende skyer på himlen og lys og skygge vekslede uafladeligt. Imens jeg stirrede ud, så jeg, da skyerne skiltes lidt, en mørk masse i det høje græs på klippen ved Witsennan Point. Hvis det var en kvinde, måtte det rimeligvis være Gormala, som udspejdede mig, for at Marjory var hos mig, kunne hun ikke ane. Jeg havde lyst til at vide, om det virkelig var hende, og bad derfor Marjory om at gå ud af bagdøren, imens jeg gik op til klippen. Vi aftalte at mødes igen ved Whinnyfold.

Jeg stillede min cykel udenfor og lukkede døren sagte bag mig. Så listede jeg mig stille hen til klippen, og lige ved randen af den lå Gormala og sov. Først troede jeg, hun kun lod som om hun sov, for jeg kendte jo hendes luskerier; men da jeg så

nærmere til, opdagede jeg at hendes søvn var reel nok. Hun så træt og medtagen ud. Det var sikkert ikke den første nat, hun havde ligget og holdt udkig. Men det var godt, hun sov, for hvis hun havde været vågen, ville hun jo have opdaget os. Det sted, hun havde valgt, havde et udmærket udsyn til begge stierne til mit hus; kun ved at snige os ind over højderne bag huset og ved hele tiden at have huset mellem os og hende ville vi have kunnet undgå hendes spejdende blik. Og selv da ville hun måske, hvis det havde været lyst nok, kunne have opdaget os på vejen til Whinnyfold. Det gjorde mig ondt for hende; hun så så gammel og svag ud, men alligevel var der et bestemt udtryk i hendes strenge, alvorlige ansigt. Jeg, der selv var så lykkelig, kunne ikke andet end føle medlidenhed med hende. Og jeg havde råd til medlidenhed, for jeg havde vundet Marjory, og vi havde opdaget, hvor skatten var.

Jeg lod hende ligge uforstyrret; jeg ville gerne have lagt et tæppe over hende, men var bange for, at jeg skulle komme til at vække hende, og at hun derved ville komme til at opdage vore planer. For resten ville det have været svært at gøre rede for, hvorfor jeg var vågen på den tid af døgnet – jeg vidste næppe, hvad tid det egentlig var, nat eller morgen. Næsten lige så svært, som det ville have været for Gormala at gøre rede for, hvorfor hun var her.

Da jeg indhentede Marjory, kørte vi så hurtigt, vi kunne, til Crom. Det var med en vis ængstelse, jeg efter nattens oplevelser så hende stige ned i den underjordiske gang, og jeg tror også, hun selv var lidt bange, ellers havde hun ikke så ivrigt erklæret, at jeg ikke havde grund til at frygte for hende. Når hun var

kommet sikkert ind på slottet, skulle hun vifte med et hvidt tørklæde oppe fra taget.

Jeg ventede i det grå dagslys med en uro, jeg ikke kunne skjule for mig selv. Snart begyndte skyerne at tage farve af det dæmrende daggry. Rundt omkring mig lød der fra tid til anden et enligt, søvnigt fløjt fra en fugl. Jeg kunne akkurat skimte toppen af slottet; det så øde og koldt ud mellem trætoppene. Hurtigere, end jeg havde tænkt mig det, så jeg dog snart tørklædet flagre fra taget. Mit hjerte sprang et slag over; Marjory var i sikkerhed. Jeg vinkede med mit eget lommetørklæde, hun svarede tilbage. Og så ikke mere. Jeg skyndte mig fornøjet tilbage til Cruden, så hurtigt min cykel kunne bære mig.

Det var stadig tidlig morgen, da jeg nåede Whinnyfold. Der var ikke en sjæl oppe, hvor jeg kom forbi, og jeg sneg mig uset ind bag om huset.

Da jeg forsigtigt kikkede ud af et vindue, kunne jeg se Gormala stadig ligge på klippekanten, ubevægelig og tilsyneladende stadig sovende.

Jeg lagde mig og døsede til lidt op ad formiddagen, og efter et koldt bad og en kop varm te tog jeg afsted igen. Ved frokosttid var jeg igen på slottet.

Mrs. Jack modtog mig så hjerteligt og fornøjet, at jeg uvilkårligt bøjede mig og kyssede hende, hvilket hun lod til at blive rørt over og smilede til mig. Da Marjory kom ind, så hun strålende ud, hun hilste mig med et smil og gik hen og kyssede mrs. Jack kærligt. Derpå fik også jeg et kys, og der var et glad udtryk i hendes øjne, som fik mit hjerte til at bæve.

Efter frokosten satte hun sig ved vinduet hos mrs. Jack, og jeg gik hen til kaminen for at tænde en cigaret. Jeg stod med ryggen til ilden og så på Marjory, der sagde til mrs. Jack:

"Var De ikke bange, da jeg ikke kom hjem i aftes?"

Den ældre dame smilede tilfreds, idet hun svarede:

"Nej, slet ikke, min ven."

Marjory udbrød forbavset:

"Hvordan kan det være?"

Den milde gamle kone så alvorligt på hende, idet hun svarede:

"Fordi jeg vidste, De var hos Deres mand; og det er det sikreste sted for en hustru. Jeg glædede mig over det, kære Marjory, for jeg var begyndt at blive ganske ængstelig og bedrøvet over Dem. Det forekom mig så forkert og unaturligt, at et ungt ægtepar således levede hver for sig."

Idet hun talte, tog hun Marjorys hånd i sine og klappede den kærligt. Marjory vendte sit ansigt bort fra hende, og efter at have kastet et kort blik til mig under de halvt lukkede øjenlåg, vendte hun sig ligeledes bort fra. Mrs. Jack vedblev alvorligt i det tonefald, som en ældre kvinde bruger, når hun giver en yngre et råd:

"Marjory, min kære, når en kvinde ægter en mand, opgiver hun sig selv. Og det er både ret og rigtigt, at det er således. For hvordan skulle vi kunne passe på vores mænd, hvis vi havde travlt med at passe på os selv? Og de har brug for at blive passet på; trods alt er de jo kun mænd – de kære væsener. Din opdragelse har gjort dig uafhængig af dem. Men du ville kunne forstå det, hvis du var vokset op ude på prærien eller i bjergene, sådan som jeg blev det; når du aldrig vidste, hvornår du så din

fader, din broder eller din mand igen, når han gik ud om morgenen. Og når så deres arbejde eller deres kamp eller hvad det nu var, var færdigt, og de kom hjem, beskidte, lasede og sultne – måske tilmed syge og sårede, for indianerne gjorde meget ondt i min ungdom, både med deres buer og pile og med deres geværer – hvor ville vi kvinder og unge piger så have været, hvis vi ikke havde været dér og havde gjort alt i stand til dem! Kære Marjory, som du sikkert nok ved nu, så er en mand med et godt hjerte en pokkers god ting at have ved hånden. Han kan være vred, eller kommandere rundt med én, eller ondskabsfuld, hvis noget er gået ham imod, men han er trods alt en mand, og det elsker vi ham for. Jeg var begyndt at blive i tvivl om, hvorvidt du overhovedet var en rigtig pige, når jeg så dig lade din mand forlade dig den ene dag efter den anden, uden at prøve at holde på ham eller tage med ham, sådan som pigerne i min tid ville have gjort. Jeg siger dig, min pige, det ville have været en sær pige dengang ude i Arizona, der havde ladet sin mand gå på den måde, efter at de havde sagt Ja til hinanden! Kæreste dog, jeg lå hver aften og bad for jer begge to, og velsignede Gud, at han havde givet dig sådan en sand kærligheds glæde, når du havde alle de andre lykkejægere løbende dig på dørene efter din formue og prøve at stikke dig blår i øjnene. Og da jeg så henad daggry kikkede ind på dit værelse og fandt, at du ikke var der; ja, så listede jeg bare ind til mig selv og lagde mig glad til at sove. Og jeg var lykkelig hele dagen i sikker forvisning om, at du var det samme. Åh, min kære, du har gjort det helt rigtige! Jeg kan jo se, at din mands ønsker er de samme som dine. Men en kvinde finder først den sande lykke, når hun opgiver alle sine egne ønsker og kun

tænker på sin mands. Men, min pige, det er nu ikke meget at opgive – det fandt vi i hvert tilfælde ikke i min tid – når blot hun gør den mand, hun elsker, tilfreds ved at forene sig med ham og dele hans hjem."

Jeg lyttede glad til den gamle dames tale. Jeg følte, at hvert et ord, hun sagde, var den rene og skære sandhed, og under alle omstændigheder kunne der ikke være tvivl om den dybe og inderlige kærlighed, hun udtalte dem med. Jeg var lidt bange for at se på Marjory, for ikke at gøre hende urolig, så jeg vendte mig stilfærdigt om mod kaminen. Derfra stjal jeg mig til at kaste et blik på hende i det gamle spejl, der hang oven over den. Marjory sad med hånden i mrs. Jacks. Hendes hoved var bøjet, og der lå en rødmen over hendes hals og arme, der fortalte deres egen historie. Jeg anede, at hun græd lige så stille, eller i hvert tilfælde var lige ved det, og mærkede selv en klump i halsen. Ingen af os talte, indtil jeg hørte Marjory trække vejret dybt, og jeg så op i spejlet. Hendes holdning var ikke forandret, men hun havde løftet hovedet; jeg kunne se, at hun var sig selv igen. Hun vendte dog stadig ansigtet bort, idet hun sagde blidt:

"Tak, kære mrs. Jack, at De har talt så frit og kærligt til mig."

Jeg kunne se på deres hænder, at hun trykkede den gamles hånd fast i sin, så rejste hun sig stille op og forlod værelset. Jeg rørte mig ikke, for jeg indså, at det bedste, jeg kunne gøre for hende, var at forholde mig rolig.

Men hele mit hjerte var hos hende!

39. En uventet gæst

Jeg blev siddende og passiarede lidt med mrs. Jack, men har ikke den ringeste idé om, hvad vi talte om, kun det ved jeg, at den gamle dame så på mig med et strålende ansigt, imens hun atter tog fat på sit strikketøj. Hun var enig med mig i alt, hvad jeg sagde, hvad det så kan have været. Selv længtes jeg kun efter at følge Marjory og trøste hende, for jeg havde set, at hun var bedrøvet, uden at jeg dog vidste i hvor høj grad. Men jeg ventede tålmodigt, indtil hun selv hentede mig eller sendte bud efter mig.

Hun måtte være kommet ganske stille tilbage, for jeg havde ikke hørt en lyd, da jeg pludselig så hende stå i døren. Hun vinkede ad mig, men således, at mrs. Jack ikke kunne se det. Jeg ville straks rejse mig, men hun holdt advarende hånden op med de fem fingre udspilede, hvoraf jeg sluttede, at jeg skulle vente i fem minutter.

Jeg sneg mig stilfærdigt ud, og tænkte, at mrs. Jack vist ikke havde opdaget det; da jeg senere tænkte over episoden, faldt det mig ind, at den stilfærdige gamle dame nok så en del mere af, hvad der foregik omkring hende, end hun lod sig mærke med. Hendes lille prædiken for Marjory angående en hustrus pligter har fået mig til at tænke over disse ting flere gange siden.

Som jeg ventede, traf jeg Marjory oppe i det øverste værelse. Hun så ud af vinduet, da jeg kom ind. Jeg tog hende i mine arme, og hun lagde hovedet på min skulder, derpå rev hun sig løs og pegede på en stor lænestol, som jeg skulle sætte mig i. Da jeg havde gjort det, trak hun en skammel hen, stillede den ved

siden af mig og satte sig ved mine fødder. Når vi sad på denne måde, var jeg nødt til se ned på hende, og hun måtte bøje hovedet bagover og se op på mig. Mange gange siden har jeg genkaldt mig det smukke billede af hende, som hun sad der. Og det er ikke så mærkeligt, at jeg kan huske det, for den dags begivenheder har efterhånden brændt sig ind i min erindring. Marjory lagde en albue på stolens armlæn og den anden hånd i min med en sød, fortrolig gestus, som rørte mig i mit inderste. Efter den fælles fare, vi havde udstået for to døgn siden, var hun mig uendelig dyrebar. Alle spor af egoisme syntes at være fjernet fra mine følelser for hende, og jeg var hendes sande elsker i den reneste forstand, en mand kan elske. Hun ville sige noget; jeg kunne se, det var hende en anstrengelse, for hendes barm hævede og sænkede sig nogle gange, ligesom når en dykker trækker vejret dybt, før han kaster sig ud i vandet. Så blev hun herre over sig selv, og uendelig blidt sagde hun:

"Jeg er bange for, at jeg har været meget egoistisk og ubetænksom. Jo! Det har jeg," påstod hun, for jeg var begyndt at protestere. "Nu ved jeg det. Mrs. Jack har fuldstændig ret, det er aldrig faldet mig ind, hvor stygt jeg har båret mig ad, mens du var så god og tålmodig. Det er nu alt sammen forbi, kære Archie. Jeg er villig til at følge dig i morgen – i dag, om du ønsker det; og vi vil leve sammen og lade alle vide, at vi er gift."

Hun tav, og vi sad hånd i hånd, jeg med en ro, der forbavsede mig, for tankerne hvirvlede rundt i min hjerne. Ligesom det var gået med hende, påkom der også mig en følelse af min pligt. Hvor kunne jeg tage mod et sådant offer? Hendes tøven, før hun talte, fortalte mig med al tydelighed, at hun ikke ville forlade den kurs, hun nu var slået ind på. At hun elskede mig, nærede

jeg ingen som helst tvivl om; det var ikke for min skyld, hun ville opgive det hele. Og nu så jeg også klart, hvorledes jeg burde handle. Uvilkårligt rejste jeg mig op, idet jeg talte til hende, med en følelse af, at jeg store, kraftige mand blev behersket af den smukke, selvfornægtende pige, der sad ved mine fødder, og at hun var mere for mig end mine egne ønsker og forhåbninger, mere end min egen sjæl.

"Marjory, husker du, da du sad på tronen i hulen og gav mig ridderslaget?"

Hun bøjede bekræftende hovedet, slog øjnene ned og blev ganske rød.

"Nuvel, den gang kårede du mig til din ridder, og da jeg aflagde løftet, mente jeg hvert ord, jeg sagde! Ridderslaget af din hånd var mere for mig, end om jeg havde fået det af dronningens. Ja, kære Marjory, det var mit alvor dengang som nu, at jeg var og er din sande ridder. Du er min dame, som jeg vil tjene og beskærme! Det er en stor fristelse for mig at tage mod dit tilbud og se et husligt paradis åbne sig for mig; men kære, kære Marjory, skønt jeg også kunne give efter for en fristelse, hvis man frister mig for meget, tør jeg dog ikke tænke alene på mine egne ønsker. Siden jeg første gang så dit ansigt, har jeg levet i en drøm. En drøm, som gik ud på, at du, skønt du kunne vælge hvem som helst anden i hele verden, ville vælge mig af din egen fri vilje. At du ikke ville nære noget ønske om at vende dig om og fortryde noget, gjort eller ugjort. Jeg vil have, du skal være lykkelig, kun at skue fremad – medmindre da, at erindringen får dig til at føle dig lykkelig. Hvis du nu opgiver alt og hengiver dig til mig i følelsen af, at du blot har foretaget et valg, så vil fortrydelsen over, at du gav alle andre muligheder fra

dig, vokse og vokse – indtil den måske gør dig ulykkelig. Tillad mig et øjeblik at være højtidelig. '*Husk Lots hustru*' er ikke kun en meget virkelig advarsel; det er også en allegori. Du og jeg er er unge, vi er lykkelige, vi har hele verden for os, og meget at takke vor Gud for. Jeg vil, at du skal nyde det alt sammen fuldt ud; jeg ville ikke stå i vejen for noget som helst, du måtte ønske. Vær fri, Marjory – vær fuldkommen fri! Den pige, jeg vil have ved min arne, skal være én, som helst vil være dér, frem for noget andet sted i hele verden. Er det ikke værd at ønske og vente på? Det er måske den allerhøjeste grad af selviskhed; det tror jeg nok, det er. Men ikke desto mindre er det min drøm, og jeg elsker dig så højt og så trofast, at jeg ikke er bange for at vente!"

Imens jeg talte, så Marjory mere og mere kærligt på mig; men på engang faldt hun sammen og begyndte at hulke og græde, som om hendes hjerte skulle briste. Jeg slyngede armen om hende og søgte at trøste hende. Jeg lod formelig kys og kærlige ord regne ned over hende. Lidt efter lidt blev hun rolig og sagde, idet hun blidt befriede sig:

"Du ved ikke, hvor godt du taler din sag; i dette øjeblik er jeg nærmere ved at opgive alle mine planer, end jeg nogensinde i mit liv troede, jeg skulle være. Vent en lille smule endnu, min ven! Kun ganske lidt; måske endog kortere tid, end du tror. Men så meget vil jeg sige dig nu, at, hvad der end kan hænde, vil jeg aldrig i mit liv glemme din godhed imod mig. Din ædelmodighed, kærlighed, sympati – din –! Men lad det være nok, du er i sandhed min ridder, og jeg elsker dig af hele mit hjerte!"

Dermed kastede hun sig i mine arme.

Da jeg efter lunch skulle forlade Crom, var vejret slået om. Der var kulde i luften, og de tørre blade raslede, når vindstødene fejede dem ned. Der kom ligesom et tryk over mig, en forudfølelse af ulykke eller utilfredshed, jeg vidste ikke selv hvad. Jeg ville nødig skilles fra Marjory, men vi indså begge, at det var nødvendigt, at jeg tog bort. Jeg havde ikke hentet mine breve i tre dage, og desuden var der tusinde ting, jeg skulle tage mig af i Whinnyfold, deriblandt juvelerne, som vi havde ladet ligge frit fremme i spisestuen. Jeg ville ikke forskrække Marjory med min egen frygt; jeg vidste jo, at hun nok ville komme til at gennemgå en reaktion oven på de seneste store følelsesudbrud. Mindet om de sidste dages prøvelser og ængstelser ville vende tilbage til hende i nattens stilhed. Hun så imidlertid, at der var noget, som gjorde mig urolig, og da hun med rette antog, at det gjaldt hende, sagde hun stilfærdigt til mig:

"Du skal ikke være bange for mig, min elskede! Jeg lover dig, at jeg ikke vil sætte min fod uden for huset, før jeg ser dig igen. Men du skal komme, så tidligt du kan, i morgen, ikke sandt? Af en eller anden grund holder jeg ikke af, at du forlader mig lige nu. Det har ikke generet mig før; men i dag synes alting at være anderledes. Det er, som om vi ikke mere står i samme forhold til hinanden, som før vi følte vandet krybe ind på os der i mørket. Men jeg skal nok passe på. Jeg har en mængde breve at skrive, så tiden nok skal gå for mig og ikke synes alt for lang, til jeg ser min mand igen."

Oh, det var godt at se den kærlighed, der strålede ud af hendes øjne, og høre hendes blide og velklingende stemme. Det var, som mit hjerte fløj tilbage til hende, da jeg cyklede derfra, og idet jeg vendte mig om ved omdrejningen af alleen, så jeg

endnu med fugtige øjne, hvorledes hun vinkede med hånden til afsked.

I mit værelse i hotellet fandt jeg en masse forretningsbreve og nogle enkelte fra venner. Der var imidlertid ét, som gjorde mig betænkelig. Det var fra Adams, der var ingen dato på, og det lød således:

> "Beboerne af Crom bør passe på deres tjenere! Der er én af dem, som ofte går ud i mørkningen og først kommer tilbage ved morgentid. Han er muligvis i ledtog med fjender. Andre kunne i alt fald gå ud og ind ad samme vej som han. *Verb. sap. suff.* – *A.*"

Vi var altså blevet udspejdet af opdagelsesbetjentene. Jeg var glad over, at Marjory havde lovet mig ikke at gå ud, før jeg kom tilbage. Hvis "Macs mænd" havde set hende, kunne andre også have gjort det, og deres blikke havde måske været skarpere, eller deres evne til at lægge to og to samme bedre. Jeg fandt, det var bedst at sende hende en advarsel. Jeg satte en afskrift af Adams' brev ind i mit eget, og føjede et kærligt ord til. Men jeg blev selv forbavset ved at se, at dette ene kærlige ord fyldte flere sider! Hotellets tjener kørte over med det i en ponyvogn og havde besked om at bringe mig svar tilbage til Whinnyfold. For en sikkerheds skyld lagde jeg brevet i en konvolut, adresseret til mrs. Jack. Efter yderligere at have afsendt et par telegrammer, cyklede jeg over til mit hus i Whinnyfold.

Det var en trist eftermiddag, alt syntes gråt: himmel og hav, ja selv klipperne med deres toppe af sort tang, som søens skummende bølger skyllede op mod. Inde i huset lå naturligvis alt urørt; men det forekom mig tomt og øde og koldt, så at jeg

skyndte mig at få tændt op i kaminen. Da jeg stod i det store buevindue og så ud over det urolige hav og hørte den hylende vind, blev jeg grebet af en dyb tungsindighed. Efter hvad jeg husker, kom jeg til at tænke på dengang, jeg havde set de døde gå i procession ind fra havet, og på den ondskabsfuldt skulende spanier, der vandrede alene blandt flokken, og så på mig med sit levende, intense blik.

Jeg må være hensunket i en slags vågen drømmetilstand, for skønt jeg ikke havde hørt nogen nærme sig, fo'r jeg op, ved at der blev banket på døren. Huset var endnu ikke helt færdigt: de elektriske klokker var ganske vist på plads, men ikke tilsluttet, og døren manglede sin dørhammer. Hvad jeg hørte var lyden af knoer mod et træpanel. Jeg troede naturligvis, det var tjeneren, som kom tilbage fra Crom, da jeg ellers ingen ventede, og lukkede straks op. Men jeg blev i høj grad forbavset, da jeg så den alvorlige, værdige Don Bernardino stå udenfor. Hans blik, der ganske vist var roligt, ligefrem venligt, var ikke desto mindre det samme som hos den døde mand fra havet. Et par meter bag ham stod Gormala MacNiel med et begærligt og halvt hoverende udtryk i ansigtet, som om hun havde fået mig i en fælde eller stillet mig for retten. Spanieren sagde straks:

"Undskyld sir, at jeg forstyrrer Dem, men jeg ville gerne så snart som muligt tale i enrum med Dem. I hotellet fik jeg at vide, at De var her, og vejledet af denne gode kone, der har givet mig flere oplysninger, er jeg nu her."

Imens han talte, gjorde han en håndbevægelse hen imod Gormala. Hun havde iagttaget alle vore bevægelser med samme intensitet som en kat, og da hun så, vi talte om hende, kom der

et vredt udtryk i hendes ansigt, og hun fjernede sig skulende. Spanieren vedblev:

"Hvad jeg har at sige, er en hemmelighed, og derfor ønsker jeg at være ene med Dem. Tillader De, at jeg kommer indenfor, eller skal vi hellere gå hen til mig? Ja, jeg mener ikke mit slot, Crom, men det hus i Ellon, jeg har lejet, indtil señora Jack og den smukke patriotinde finder for godt at forlade det."

Hans væsen var så høfligt og alvorligt, og hans holdning så ædel, at jeg næsten fandt det umuligt at mistro ham, selv når jeg tænkte på hans mørke raseri dengang på Crom, der havde erindret mig så levende om den døde spanier og hans hadefulde blik. I alt fald mente jeg, at det ikke kunne skade at høre, hvad han havde at sige, så jeg gav tegn til, at han kunne komme ind; han bukkede og gik ind. Da jeg lukkede døren efter ham, så jeg et glimt af Gormala, der listede sig nærmere. Hun ville åbenbart gerne tæt nok på huset til, at hun kunne se, hvad der foregik, og også gerne høre os, hvis det var muligt.

Da dagligstuen var blevet benyttet af Marjory til omklædningsværelse, kunne jeg ikke føre Don Bernardino derind; for de klæder, hun havde haft på i hulen, lå spredt derinde for at tørre. Hendes toiletsager stod også stadig på bordet. At føre den fremmede ind i dette værelse ville ikke alene være taktløst overfor min hustru, men kunne måske også give vor fjende en anelse om vor hemmelighed. Med en hastig undskyldning lukkede jeg døren og førte min gæst ind i spisestuen. Jeg bad ham tage plads og gik hen til vinduet for at trække gardinerne fra for at lade dagslyset ind. Jeg følte mig mere sikker derved; og måske kunne jeg opdage mere om

manden, når vi talte sammen i dagslys, end hvis samtalen foregik i tusmørke bag tiltrukne gardiner.

Da jeg vendte mig om, stod han endnu op, med ansigtet vendt mod mig. Jeg kunne se, hvorledes hans øjne fo'r rundt i stuen, selv om han forsøgte at foregive fuldkommen ro. Uvilkårligt fulgte jeg hans blik, og opdagede til min skræk, hvor uordentligt der så ud. Kaminen var fuld af aske, bordet besat med brugte kopper, tallerkener og fade, for vi havde ikke ryddet op, inden vi gik. Tæpper og puder lå kastet på gulvet, og luften var dårlig, fordi der endnu stod levninger fra måltidet. Jeg ville lukke et vindue op, men da jeg kom i tanker om, at Gormala rimeligvis var på lur udenfor, opgav jeg det. Jeg gjorde derfor en undskyldning for uordenen, idet jeg sagde, at jeg havde camperet her i nogle dage, medens jeg arbejdede på min bog – det påskud, jeg havde brugt i hotellet, fordi jeg opholdt mig her.

Spanieren bukkede høfligt og bad mig om endelig ikke at gøre undskyldninger; den ære, jeg viste ham, ved at åbne mit hus for ham, var så stor, at den dækkede alle mangler, der kunne være, og mere af lignende art.

Derefter gav han sig straks til at tale om anledningen til sit besøg.

40. Betroet gods

"Señor, De undrer Dem måske over, hvorfor jeg er her, og hvorfor jeg ønsker at tale med Dem alene og i hemmelighed. De har kun set mig én gang før, på et sted, der, selv om det er mit, for tiden er taget i besiddelse af damer, som desværre på grund af deres nationalitet og denne sørgelige krig er mine fjender. Med Dem er det en anden sag, vore nationer har fred med hinanden; der er ingen som helst grund til, at vi ikke skulle stå på en venskabelig fod, og jeg føler desuden, at De er en mand af ære. De kan holde på en hemmelighed, og De anerkender ærens og pligtens fordringer. Den slags betyder intet for pøbelen, og kvinder har deres egne æresbegreber: vore forpligtelser betyder ikke noget for dem. Jeg behøver ikke at fortælle Dem min families hemmelighed og pligt, jeg ved, at De allerede kender den. Hemmeligheden om pavens skat og den forpligtelse til at bevogte og genvinde den, der påhviler mit hus, har De allerede fundet. Åh ja, jeg ved det."

Han så, jeg skulle til at sige noget.

"Så jeg ikke selv i Deres hænder de blade af bogen, som så længe har været forsvundet!"

Her tav han og hans blik blev lurende, som om han følte, at han skulle tage sig i agt. Jeg tav ligeledes; jeg tænkte mig om. Hvis jeg ikke havde misforstået, hvad han sagde, så havde han utilsigtet åbenbaret noget, der helt havde forrådt ham. Han havde kun set mig den ene gang, da han selv viste os bogen, hvor de manglende blade hørte til. Det var rigtigt nok, at vi havde antydet for ham, at der var en eller anden form for kode i

skriften, men han havde ikke sagt noget til det. Dengang havde han bestemt ikke på nogen måde røbet, at han troede, vi havde fundet hemmeligheden. Hvordan kunne han så vide eller blot antage, at jeg kendte hans hemmelighed? Jeg stod ved et vendepunkt. Hvis jeg tav, ville han tage det som en bekræftelse; i så fald ville jeg ikke finde ud af mere om hans planer. Jeg sagde derfor:

"Om forladelse, sir, De lader, som om jeg kendte en hemmelig historie om Deres familie og om en skat, på grund af, at De har set mig med nogle papirer, som længe har været savnet. Skal jeg deraf slutte, at enhver, som aner, at der er en hemmelighed, også må kende den?"

Spanierens øjne blev smallere og smallere, indtil de så ud som en kats i mørke, med en lille revne, der brændte som ild. I et halvt minut stirrede han på mig, og jeg følte mig ilde til mode; for her var fordelen på hans side, eftersom han talte sandhed, og jeg omgik den. Og vi vidste det begge.

Pludselig tog han ordet, som om han havde fattet den beslutning at være åben og ærlig.

"Hvorfor gå krogveje! Vi ved dog begge at hver af os kender hemmeligheden. Jeg har læst, hvad De har skrevet som uddrag af kodeskriften."

Mens han talte, gennemgik jeg i tankerne hans besøg på Crom.

Dengang havde han kun set de trykte sider med koden; han havde ikke set mine udskrifter, som havde ligget på bordet med bagsiden opad. Vi havde vendt dem om, da vi hørte nogen komme ind.

"Så har De altså været på slottet igen!" udbrød jeg.

Jeg havde tænkt mig at ryste ham en smule, men det lykkedes ikke. Hans pludselige ligefremhed havde været fuldstændig bevidst, og var nu hans beskyttelse mod overraskelser.

"Ja!" sagde han langsomt og viste en rad tænder, som mindede mig om ulvens i *Den lille Rødhætte*.

"Det er mærkeligt, at man ikke har fortalt mig det på Crom," sagde jeg halvt som ved mig selv.

"Der var ingen, som vidste det," svarede han. "Da jeg anden gang besøgte mit eget hus, var det om natten ad en vej, som kun jeg kender."

Hans tænder viste sig atter. Han vidste udmærket, at det han fortalte, var en forbrydelse. Alligevel havde han buset ud med det uden videre, måske af en ondskabsfuld trang til at vise sin styrke. Det måtte være en slags raceinstinkt, der her kom op til overfladen. Spanien havde engang være i maurernes besiddelse, og selv de ædleste af de gamle familier havde en smule sort blod i årerne. I Spanien var dette ikke, således som visse andre steder, nogen skam. Men denne gamle djævel i hans natur lod sig ane i hans ondskabsfulde smil. Og heri lå min mulighed for at ryste min modstander: at angribe hans dobbelte karakter på en sådan måde, at den ene del ville forråde den anden.

"Det var mærkeligt!" sagde jeg, igen ligesom for mig selv. "At liste sig hemmeligt ind i et hus, som bebos af andre, anses iblandt civiliserede folkeslag for uhæderligt."

"Det er mit eget hus!" svarede han, og blodet fo'r op i hans mørke ansigt.

"Forunderligt, ikke desto mindre!" sagde jeg. "Da mrs. Jack lejede slottet, var der ingen paragraf i hendes kontrakt om, at

ejeren havde lov til at komme derind ad en hemmelig vej. Ellers blev dog alle hans rettigheder nøjagtigt specificeret."

"En mand har ret til at komme ind i sit eget hus, når og hvor han vil, og til at beskytte den ejendom, som fremmede vil stjæle fra ham."

De sidste ord sagde han i en tone, der viste, at han ville gøre mig vred, ligesom jeg havde gjort ham. Jeg besluttede, at jeg ikke ville lade mig tirre af ham. Jeg svarede ham derfor i en bevidst irriteret tone:

"Vi har love til at tage sig af den slags. Men så vidt jeg ved, tillader de ikke en mand hemmeligt at betræde et hus, han har lejet ud til en anden. Det er en kontrakt, der fastsætter et midlertidigt ejerskab, og ikke tillader adgang for udlejeren eller andre uden aftale."

Han svarede hånligt:

"Min agent havde ikke ret til udleje slottet, uden at sikre mig en sådan rettighed."

"Men det gjorde han, og loven siger, at vi er bundet af de aftaler, vore agenter indgår på vores vegne. Og hvad det angår at beskytte Deres ejendom mod tyveri, så forsikrer jeg Dem, at alting på Crom er intakt. De papirer, som De gjorde fordring på, blev efter Deres eget ønske lagt ind i bogen igen, og der ligger de stadig. Jeg har mrs. Jacks ord for det."

Han tav. Det var altså nødvendigt at tale rent ud om tingene, og jeg vedblev:

"Hvis De nu, hvad jeg må antage, på Deres natlige besøg – for det var vel natligt?"

"Ja," svarede han.

"Altså, sir," sagde jeg skarpt, "hvis De ved den lejlighed har læst de private papirer, som lå på bordet, hvem har så stjålet? Vi – miss Drake og jeg – som tilfældigt opdagede papirerne? Jeg har fundet dem i en egekiste, jeg købte på en auktion i Peterhead. Vi så, det var kodeskrift og fandt ud af koden, det er alt, hvad vi har gjort. Vi kendte ikke Dem, endsige Deres navn! Men hvad har De gjort? De kom som gæst i huset, indladt af dem, som i god tro havde lejet det. Imens De var der, genkendte De nogle papirer, som havde været gået tabt. Vi overlod dem til Dem. Æren burde byde Dem, at De derpå havde været ærlig over for os. Spurgte De os, om vi havde opdaget hemmeligheden? Nej! De gik, men sneg Dem tilbage som en tyv og stjal dem fra os. – Jo, sir, det gjorde De!"

Han havde protesterende løftet hånden.

"Det var vor hemmelighed – ikke Deres. Havde De fortolket kodeskriften, ville De have været i Deres ret; men det er tydeligt, at De ikke kendte hele hemmeligheden, De vidste kun, at den eksisterede; og den nøgle, som vi ved vort arbejde havde erhvervet os, røvede De!"

"Señor!" råbte han med ædel harme, "en de Escoban er ikke vant til at høre en sådan beskyldning, og den, der fremfører den, må svare for sig med sit liv!"

Han standsede pludselig, og jeg glædede mig hemmeligt; for selv om jeg ønskede at straffe ham for hans insinuation, at Marjory skulle have bestjålet ham, havde jeg dog ikke lyst til at duellere med ham. Ikke desto mindre var jeg opsat på at gå videre, for jeg ville ikke tillade, at der blev kastet en skygge på min kones ære. Jeg tænkte, at hans pludselige tavshed var et

tegn på eftertanke, og den betød, at jeg kunne være rolig for mit eget vedkommende. Ikke desto mindre fortsatte jeg:

"Det glæder mig, sir, at De ikke er vant til at høre sådanne beskyldninger. Så håber jeg, at De heller ikke er vant til at fortjene dem!"

Han havde imidlertid genvundet sin selvbeherskelse og svarede med iskold ro. Det var forunderligt at se, hvor hurtigt hans naturs pendul var i stand til at svinge mellem stolthed og følelse. Endelig smilede han igen, det samme dødbringende, frygtelige smil, som han åbenbart mente var et udtryk for ligefremhed.

"Jeg set, at jeg er tilbagevist. Det var mig, der først talte om at stjæle, og De har vist mig, at jeg havde uret. Jeg beder Dem modtage en undskyldning på den gode dames vegne, der er gæst i mit hus, og hendes skønne patriotiske landsmandindes. Til mit forsvar vil jeg kun sige, hvad De, som har tydet koderne, selv bedst ved: at jeg et forpligtet til at beskytte den betroede skat. Det er en nedarvet forpligtelse. Jeg er hjælpeløs stillet imellem loven og æren, liv og død. Ville De ikke have handlet på samme måde, señor, hvis De havde været i mit sted? Når De vidste, at der fandtes en hemmelighed, som De ikke selv kunne gøre Dem noget håb om at afsløre, eftersom nøglen for så lang tid siden var blevet stjålet eller mistet, ville De ikke have anspændt alle kræfter for at få så meget at vide, som De kunne, når De vidste, at en anden – og lad os bare sige i al uskyldighed og god tro – allerede havde gjort den opdagelse, som ville gøre den lange vagt forgæves og til intet, som mændene i Deres slægt gennem ti generationer havde opofret sig for? Ville ikke den

dame, der selv er så patriotisk, at hendes fædreland står hende over alt andet, have handlet på samme måde?"

Imens han talte, havde jeg tænkt sagen igennem. Vi lod begge, som om vi intet vidste; men han vidste præcis, hvor meget vi vidste om den hemmelige skat, og vi vidste, at han gjorde det. Det eneste, han endnu ikke kendte noget til, var at vi faktisk havde fundet skatten. Der var ikke nogen virkelig grund til at diskutere moral. Han havde naturligvis ret; havde enten Marjory eller jeg selv været bundet af en forpligtelse som den, der lå så tungt på ham, ville vi have gjort det samme. Jeg svarede ham derfor med en let bøjning:

"De har ret, sir! Enhver, der har en sådan forpligtelse, ville have gjort det samme."

"Señor," svarede han hurtigt, "jeg takker Dem af mit ganske hjerte!"

Hvor jeg i dette øjeblik beklagede den stakkels mand. Det pludselige glimt af glæde i hans ansigt viste mig, i hvilket helvede han måtte have levet i den sidste tid. Denne korte episode syntes at have forjaget al bitterhed, og det var i en helt anden tone, han sagde:

"Og nu, señor, da Deres ædle oprigtighed har frydet mit hjerte, må jeg stille et endnu større krav til Deres venlighed. Tro mig, det er ikke af egen fri vilje, men på grund af en ubøjelig pligtfølelse, jeg giver mig af med disse ting. Mit liv har indtil for nylig formet sig anderledes – åh ja, ganske anderledes! De har selv æresfølelse, De må forstå, at folk som vi kan ofre alt, undtagen æren! Er der ingen måde, hvorpå De kan hjælpe mig til at udføre mit hverv og bringe fred imellem os?"

Han så ængsteligt på mig, da jeg svarede:

"Jeg er bange for, at jeg ikke rigtigt forstår Dem!"

Med åbenbar forlegenhed fortsatte han:

"De må tilgive mig, hvis jeg atter forsynder mig; men denne gang må jeg tale rent ud. Jeg ser tydeligt, at det i disse moderne tider ikke er muligt at holde noget skjult i længden, når først nogen er kommet på sporet af det. De ved allerede så meget, at jeg er stillet, som om skatten allerede er fundet. Og hvad er jeg så? En mand, der har svigtet den tillid, som var sat til ham, der har ladet en anden komme sig i forkøbet og derved vanæret sig! – Et øjeblik endnu, señor, og jeg er færdig."

Han så, at jeg stod i begreb med at tale.

"Det er ikke skatten selv, jeg sætter pris på, men den tillid, der er vist min slægt. Hvis jeg kunne sikre det betroede gods, ville jeg med glæde ofre alt, hvad jeg ejer. De står endnu frit, señor, De behøver kun at stoppe Deres søgen. Den er ikke en pligt for Dem, og derfor opgiver De intet af Deres ære ved det. Herved lover jeg højtideligt – og jeg beder Dem, señor, hav tålmodighed og optag det ikke som en krænkelse – at jeg i så tilfælde vil give Dem alt, hvad jeg har. Jeg giver det med glæde! når jeg kun derved kan opfylde den forpligtelse, som påhviler vort hus, og derpå gå ud i den vide verden som en fri mand – selv om det kun er som en tigger. O, betænk Dem, señor. Jeg er rig på denne verdens gods og guld. Mine forfædre besad umådelige rigdomme; også dengang den store Bernardino gav sit skib til sin konge. I tre århundreder er alting gået godt for os; alle vore rigdomme er kun blevet større. Vi ejer vældige områder med majs og korn, store skove, adskillige slotte og borge, ja, hele bjergkæder, hvis skjulte rigdomme endnu ingen er begyndt at udforske. Vi ejer havne og byer, hvor beboerne i

det store og hele er lykkelige og tilfredse. Jeg er den sidste af min slægt og har ingen arving, så jeg kan frit råde over det hele."

Det var ingen tryglen i hans stemme, heller ingen antydning af, at det var en handel, han ville slå af. Det var et tilbud, betinget på opfyldelsen af hans ønske, givet på en så kongelig måde, at der ikke kunne være noget fornærmende i det. Han erkendte fuldt ud, hvor stærk min stilling var, så at det ligefrem blev et bytte mellem to gentlemen, ikke en lav handel. Sådan antog jeg i det mindste hans mening var; min var den samme. Men hvor kunne jeg eller nogen anden benytte sig af et sådant tilbud? Efter at have tænkt mig lidt om, sagde jeg til ham:

"Sir, De har været så venlig at benævne os begge mænd af ære. Hvad ville De da gøre i mit sted?"

Hans øjne opklaredes, og han trak vejret hurtigere, idet han svarede:

"I så tilfælde ville jeg sige: Señor, for Dem gælder det æren, for mig kun vinding. Der kan ingen sammenligning være. Betal gælden til Deres forfædre. Indløs den forpligtelse, de havde påtaget sig! Opdag skatten og vær fri!"

Der var en uendelig stolthed i hans stemme og væsen; jeg tror virkelig, han mente, hvad han sagde. Jeg fortsatte mine spørgsmål:

"Og hvad mener De om at tage Deres godser som belønning for min føjelighed?"

Han trak på skulderen og sagde:

"Hvad det angår, har det intet at sige."

"De mener for Dem at give?"

Han nikkede.

"Men for mig at tage. Ville De gøre det i mit sted?"

Her var åbenbart et dilemma for ham. Jeg kunne læse noget af det i hans ansigt. Hvis han sagde, at han ville gøre det, nedværdigede han sig i sine egne øjne, og for en så stolt mand som ham var selvagtelsen endnu mere værd end andres agtelse; sagde han derimod, at han ikke ville, satte han chancen for at opnå sit ønske i fare. Fristelsen var stor, og jeg ærede ham for det svar, han gav i hele sin mægtige stolthed:

"Señor, jeg kan dø, men jeg kan ikke bøje mig! Men hvad betyder mine følelser? Det er jo imidlertid ikke mig, der skal svare! Jeg har tilbudt Dem alt, hvad jeg har, og jeg vil tilføje, at mit eget liv står til Deres tjeneste, når jeg har udført mit store hverv. Min ære er Dem borgen for, at jeg skal indløse mit løfte! Hermed har De mit svar, señor! For at opfylde mine forfædres forpligtelse vil jeg give alt, hvad jeg ejer i verden, med undtagelse af min ære! Nu står det til Dem at svare."

41. Skatkammeret

Der var ingen tvivl om, at spanierens troskab imod sin sag bragte mig i en vanskelig stilling. Jeg kunne ikke skjule for mig selv, at han havde et meget stærkt krav på, at der blev taget hensyn til ham. Det var først ved nøjere eftertanke, jeg fik et andet syn på sagen. Havde det været en privat eller personlig affære, havde skatten tilhørt hans forfædre, ville jeg have fundet det vanskeligt at modsige ham. Men nu huskede jeg, at det var en offentlig sag. Skatten var samlet af Englands fjender for at tilintetgøre mit fædrelands frihed. Den var sendt dertil i et krigsskib under beskyttelse af en personlig fjende af landet; et af mange, som var blevet bygget med det ene formål at indtage og besejre England. På en tid, da krigen rasede, og kanonerne tordnede langs vor kyst fra Themsen til Tyne, var den blevet skjult, for senere at benyttes i den hensigt, den var bestemt til. Skønt århundreder var forløbet, huskedes den endnu, og de mænd, der bevogtede den, var mit lands hemmelige fjender, selv om de udgav sig for briter. Desuden var der andre grunde til ikke at opgive den, som var endnu vægtigere for mig, fordi de angik Marjory. Endskønt Spanien havde fred med mit land, var det i krig med hendes, og skatten, som var samlet for at skade England, kunne – nej, *ville* – blive brugt imod Amerika. Spanien var i høj grad forarmet, dets skatkamre var tomme, og de ulønnede soldater råbte på deres sold. Trangen fremkaldte flere steder i selve Spanien anarkilignende tilstande; andre steder manglede spanierne alt: skibe, mænd, forsyninger, kanoner, ammunition, og deres nødråb lød helt til Vatikanet

med hjertegribende vedholdenhed. Amerika, der i begyndelsen havde stået uforberedt på krigen, blev stadig mere veludrustet. Den panik, der havde været i alle havnebyerne fra Maine til Californien, da man havde set sig truet af den sejrrige spanske flåde, havde efterhånden lagt sig. Penge ville derfor mere end andetsteds være af stor værdi for det fattige Spanien. Denne vældige skat, som var dynget op for at besejre angelsakserne, ville, når den kom frem af sin tre hundrede år gamle grav, vise sig netop i rette tid til at fuldføre sin mission; også selv om denne mission havde været planlagt mod en ny gren af den gamle fjende af Spanien, som endnu kun havde været i sin vorden, dengang den store armada var stævnet ud i al sin stolthed og pragt. Jeg behøvede ingen engel til at meddele mig, hvad Marjory ville sige, hvis man forelagde hende spanierens tilbud. Jeg kunne se for mit indre øje, hvordan hun ville rette hele sin høje skikkelse, stolt og smuk, hvordan hendes øjne ville lyne med det glimt af patriotisk ild, som jeg kendte så godt, hvordan hendes mund ville forme sig, hendes næsebor udvide sig, hendes elfenbenshvide pande slå rynker, når øjenbrynene hævede sig hånligt – –

"Sir!" sagde jeg med al den værdighed, jeg rådede over, "det er en sag, som hverken De eller jeg kan afgøre; den angår to eller snarere tre nationer: pavedømmet, Spanien og Britannien. Ja, den berører endnu én, for den dame, der deler hemmeligheden med mig, repræsenterer det land, som Deres nation fører krig med."

Spanieren var tydeligvis skuffet, og det røde, djævelske lys skinnede atter i hans øjne, da han spottende sagde:

"Ah, så vil De formodentlig ikke, når De finder skatten, betragte det som en privat sag, men overgive den til regeringen?"

Det bedste svar på hans hån var rolig besindighed, så jeg svarede stilfærdigt:

"Her har vi igen en vanskelighed. Jeg skal sige Dem, min ven, at ingen ved nøjagtigt, hvordan det står sig med dette. Vore love angående skattefund befinder sig i den mest kaotiske tilstand. Jeg har slået det op, da jeg begyndte på dette foretagende; det er mærkeligt, at der i de mange år, vi har haft en praktisk lovgivning, ikke er gjort noget for bedre at ordne dette spørgsmål. Som loven er i øjeblikket, hviler spørgsmålet på det kongelige prærogativ, men hvad det præcis dækker, er der tilsyneladende ingen, der ved. Desuden er der sket forskellige ændringer i vores grundlov, og skikkene hos vore skiftende dynastier har medført, at kronens rettigheder ikke mere er så ubetingede som forhen. Heller ikke i denne slags spørgsmål."

Han lod til at være rystet. Han havde virkelig aldrig anset sagen som noget andet end et spørgsmål om at genfinde den ejendom, som var betroet ham gennem hans forfædre. Jeg drog straks fordel af hans ubeslutsomhed; og da jeg havde brug for tid til at tænke over sagen for at finde en mulig løsning, som tilfredsstillede såvel Marjory som mig selv, begyndte jeg at gennemgå den engelske lovgivning i detaljer, såvel hjemme som i provinserne og kolonierne. Da jeg havde holdt en længere enetale om dette emne, afbrød han mig:

"Men Sir, alle disse ting munder dog ud i, at ejerens ret må anerkendes!"

"Ah, her er en ny vanskelighed. Det er jo nemlig ikke godt at sige, hvem der i lovens øjne er ejeren. Lad os tage Deres sag som eksempel. De kræver denne skat – forudsat, at den kan findes – som Deres på vegne af den oprindelige ejer. Den oprindelige ejer er, som jeg har forstået det, paven, som overlod skatten til Armadaen med det udtrykkelige formål at undertrykke England. Vi vil siden vende tilbage til dette formål, men for nuværende vil vi blot antage, at den oprindelige ejer var pave Sixtus V. Pavedømmet som sådan er jo et embede, og når den ene pave dør, overtager hans efterfølger alle hans rettigheder og pligter, hvad de så end måtte være. Selv om den nuværende pave ganske står i samme forhold til skatten som den oprindelige ejer, Sixtus V, og De betragtes som nævnte skats vogter efter Deres store stamfader Bernardino de Escoban, er det ikke sagt, at juristerne anerkender pavens ret til den."

Jeg fandt selv, at udtrykket "nævnte skat" lød vældig juridisk, og at det hjalp til at underbygge min videre argumentation.

"Jeg tror ikke, at vore britiske love vil anerkende Deres stilling. Ejheller ville den anerkende Deres forfædres rettigheder som ejere på vegne af pavestolen. Men lad os for nu antage, at det ville være tilfældet. Hvis denne antagelse er rigtig, vil kravet på ejerskab være legalt og fuldstændigt."

Jeg tav et øjeblik. Spanieren, der havde lyttet til mig med tilbageholdt åndedræt, drog lettet vejret. Med en graciøs gestus, som næsten var et buk, sagde han:

"Hvis De således anerkender det fortsatte ejerskab, og hvis De udtaler Dem repræsentant for britisk lov, tillad mig da at

spørge, hvori vanskeligheden ved at afgøre ejerskabet skulle ligge – forudsat altså, at skatten blev fundet?"

Her lå den virkelige svaghed i såvel min som Don Bernardinos argumentation. For mit eget vedkommende havde jeg ikke den vageste forestilling om, hvad love der egentlig gjaldt; jeg var dog fuldt ud i stand til at indse, hvilke argumenter man kunne fremføre fra engelsk side mod spaniernes krav. Jeg måtte altså til en vis grad "bluffe" min modstander, og fremførte derfor min egen personlige overbevisning, idet jeg svarede:

"Har De overvejet, hvad De, eller rettere Deres forgængere i denne sag har gjort for at fortabe De rettigheder, De engang har haft?"

Han blegnede og var synligt rystet; det var tydeligt, at dette spørgsmål ikke var faldet ham ind. Hans læber blev tørre, og det var med en stemme, der var hæs af bevægelse, at han lidt efter sagde:

"Fortsæt!"

"Denne skat blev afskibet i krigstid af fjender af England, med det formål at undertrykket dette land – i hvert fald måtte vor daværende lovlige regering opfatte det således. Dette var i sig selv en krigshandling. De dokumenter, der i givet fald ville kunne bevise det oprindelige ejerskab, ville samtidig bevise det fjendtlige formål, disse ejere havde. Husk på, at skatten blev bragt hertil i et krigsskib; et medlem af den store Armada, som var bygget og samlet alene med det formål at angribe England. Skattens ejer, dvs. paven, overlod skatten til kongen af Spanien, som atter overlod den til Deres forfader, Bernardino de Escoban, som en arvelig forpligtelse. Deres forfader fik selv

krigsskibet *San Christobal* bygget for sine egne midler til kongens brug i krigen mod England. De ser altså, at alle de nævnte – såvel nationer som enkeltpersoner – stod i et fjendtligt forhold til England, og at hele skattens formål var, hvad man i britisk lov kalder 'overlagt forbryderisk'."

Spanieren så stift på mig; jeg kunne se, hvordan hans blik formørkedes, at mine argumenter ramte plet. Manden var så rystet, at skønt jeg anså ham for at være min fjende, havde jeg næsten medlidenhed med ham, idet jeg fortsatte:

"Vi vil måske få at se, hvad vore engelske love ville sige til Deres gerninger, eller hvad de ville mene om at skjule skatte på britisk grund. Jeg tænker ikke, at De som udlænding ville have nogen som helst rettigheder. Under alle omstændigheder ville De ikke, som en fremmed, der fører våben mod mit land, kunne have nogen rettigheder her, uanset hvilken lov man bragte i vælten. De rettigheder mistede De, dengang Deres forfædre landede på den britisk kyst i et fjendtligt krigsskib!"

Der opstod en længere tavshed.

Da jeg nu havde fået stykket en argumentation sammen, baseret på de brudstykker af vore love, jeg havde samlet mig gennem tiden, og mine egne forestillinger, viste denne sig at være stærkere end jeg i begyndelsen selv havde forestillet mig. Men nu begyndte en mængde andre spørgsmål i tilknytning til det oprindelige at dukke op for mig. Jeg lod mig rive med.

"Men så ville der naturligvis opstå et spørgsmål om, hvorvidt det faktum, at den oprindelige ejers rettigheder er bortfaldet, samtidig ville give den engelske krone ret til skatten. Desuden: Kan en skat, der med vilje er blevet skjult, kaldes finderens ejendom, når den oprindelige ejers repræsentant ikke mere har

ret til den? Ja, og så er der er stadig spørgsmålet om det kongelige prærogativ. I begge tilfælde kan der rejses tvivl med henvisning til den gældende lov. Måske kan skattens natur endog medføre, at kronens krav bliver begrænsede i forhold til finderens rettigheder."

"Hvordan det?" spurgte Don Bernardino. Han var ved at genvinde sin fatning.

"Ifølge Don Bernardinos oplysninger, bestod skatten af forskellige genstande: møntet guld, barrer, juveler og smykker. Men Kronens prærogativ omfatter kun ædle metaller eller barrer. Ædelsten og smykker er derfor undtaget, for den slags kan vel næppe påstås at have et ligefremt krigerisk formål."

"Men stedet, hvor skatten er skjult, kan godt give Kronen argumenter for sin sag. Ifølge beretningen var det en hule ved eller under havet. Dette kan enten være "på jorden", hvilket ville give finderen ret, eller "i jorden", hvilket ville give Kronen ret. Men muligvis vil denne lov slet ikke kunne bringes i anvendelse. Ifølge Blackstone er havet undtaget fra disse bestemmelser. Så det kan være, det bliver en kamp gennem samtlige lovinstanser, helt op til Overhuset, som er vor øverste appelret, at få afgjort, hvorvidt en hule, der fra tid til anden oversvømmes af vandet, falder ind under begrebet 'hav' i lovens forstand."

Jeg holdt inde, jeg kunne ikke finde på mere at sige i denne sammenhæng. Spanierens tanker fandt nu udtryk:

"Men måske kan ejerskabet dog alligevel bevises. Vore nationer har levet i fred med hinanden siden den uovervindelige Armadas tid. Ja, mere end det, for har Spanien og England ikke kæmpet side om side mod Napoleon? Og der har aldrig været nogen erklæret krig mellem England og

pavestolen, selv ikke på den tid, hvor de katolske præster blev forfulgt og fængslet, når de blev fanget. Vore landes venskab ville utvivlsomt give grund til at se med gunstige øjne på et krav fra spansk side. Selv om der måske har været hensigter, der kunne modsige vores ret, så kom de aldrig til udførelse; England kunne vel i sin visdom give efter for en nu venligsindet nation, efter tre hundrede års forløb."

Jeg fik en ny idé.

"Naturligvis," sagde jeg; "det kunne vel tænkes. England er rigt og har ingen brug for skatte, hvordan de så end måtte være bragt hertil. Men jeg må erindre Dem om, at sagførere er meget ømfindtlige over deres love, og at dette ville blive et spørgsmål, som skulle afgøres af sådanne sagførere, som er statens tjenere og regeringens rådgivere. De ville utvivlsomt alene se på de eksisterende loves bogstav, når der ikke, som her, findes nogen fortilfælde at henholde sig til. I Indien, der står under engelske love, er der en bestemmelse, som siger, at en ejer kan gøre fordring på en skat, der findes, inden forløbet af hundrede år. De ser altså, at da Deres fordring er tre hundrede år gammel, kan dette ikke komme i betragtning."

Vi tav begge; efter en lille stunds forløb rejste spanieren sig, sukkede dybt og sagde heftigt:

"Jeg takker Dem, señor, fordi De har taget imod mig, men jeg indser nu, at vi ikke kan få en overenskomst i stand. Det gør mig ondt, for jeg må nu gå min egen vej, og hvordan den bliver, ved jeg ikke. Jeg ville have givet min formue og mit liv for at kunne have skilt mig ved mit hverv på en ærlig og ærefuld måde. Men ak! en sådan lykke skal altså ikke være min. Señor" – han talte nu i en både streng og alvorlig tone – "jeg håber og

tror, at De altid vil erindre, at jeg har forsøgt enhver mulig måde, jeg kan komme i tanker om, for at kunne opfylde min pligt fredeligt og ærefuldt. Skulle jeg nu blive tvunget til at benytte andre midler, selv om det gælder liv og død, vil De indse, at jeg ikke har noget valg."

"Ville De ikke vige tilbage for et drab?" spurgte jeg halvt vantro.

"Jeg tager ikke hensyn til mit eget liv, hvorfor skulle jeg så gøre det til andres?" spurgte han simpelthen, og vedblev derpå: "Det er ikke det værste; men det, at jeg må gå uhæderlige krogveje; jeg har jo allerede smagt det bitre deri! De forstår jo nok, at jeg ikke selv har valgt dette hverv. Det er pålagt mig og mine af andre og større magter, af Guds egen statholder, og hvad han befaler, må udføres, hvilke midler der så må bruges."

Jeg havde inderlig ondt af ham, men hans ord indjog mig tillige en ny frygt. Hidtil havde jeg haft med en gentleman at gøre, og det er altid en beroligende tanke; men nu erklærede han selv, at han ville handle uden samvittighedshensyn. Jeg måtte altså fremover leve i frygt for ikke alene en retfærdig og lige kamp, men for snigmorderiske og nedrige anslag. Derfor sagde jeg:

"Skal jeg da ikke længere anse Dem for en mand af ære?"

Hans ansigt formørkedes, og al dets stolthed forsvandt for et udtryk af fortvivlelse og sorg, da han bedrøvet sagde:

"Ak, jeg ved det ikke. Jeg står i Guds hånd. Måske vil han være mig nådig og tillade mig at gå i min grav uden vanære. Men jeg ved ikke, hvor min vej vil føre mig."

Hans ord skar mig i hjertet. Jeg havde ikke noget imod en ærlig kamp, men dette var noget helt andet. Han havde været

villig til at opgive alt, hvad han ejede, for ærligt at opfylde sin pligt, og det var hårdt for mig således at tvinge ham til at gribe til uhæderlige midler. Jeg havde altid selv søgt at handle barmhjertigt og efter ærens love, og derfor syntes jeg, det næsten var umuligt at fremskynde en andens fald. Jeg begyndte at vakle i min beslutning, og jeg var lige ved ubesindigt at tilbyde spanieren skatten, da tanken om Marjory fik mig til at huske, hvad brug der kunne gøres af den. Jeg indså, at der intet håb var om et kompromis med Don Bernardino. Hans eneste formål, som han holdt blikket stift rettet mod, var at opfylde den forpligtelse, hans forfader havde efterladt ham, og at genvinde skatten for Spanien, der måske eller måske ikke ville give den tilbage til paven.

Jeg var så optaget af mine tanker, at jeg ikke lagde mærke til, hvad der foregik omkring mig. Kun havde jeg en ubestemt følelse af, at spanieren i stum fortvivlelse lod sine øjne løbe rundt i stuen som for at søge en eller anden oplysning.

Men pludselig blev jeg klar over situationen og så, hvad der var sket i de få sekunder. Han stirrede aldeles forbavset på metalæskerne, der, plettede af tre århundreders søvand, stod opstablet på buffeten blandt en del andre genstande og nu kom til syne ved, at solen faldt på dem. Hans øjne flammede, og idet han pegede på dem, sagde han:

"Så skatten er fundet!"

42. En kamp

Spanierens første følelse var vist udelukkende forbavselse, men snart efter gav hele hans ildfulde natur sig luft i en ordstrøm:

"Så alle Deres lærde argumenter var kun en kåbe, De bedrog mig under og dækkede Deres besiddelse af skatten med, den skat, som jeg og mine skulle beskytte. Jeg burde have gættet, at De allerede var sikker på den, siden De så hårdnakket afviste mit tilbud. Jeg kunne også have vidst det af andre ting; den gamle kvinde, der udspejder Dem med øjne, der ser langt mere end mine, og som har sine egne gode grunde til at mistro Dem, fortalte mig, at hun om natten havde hørt Dem arbejde i klippen, som om De gravede en grav. Tag Dem i agt, at det er ikke sådan, det ender! Jeg er skattens vogter, og jeg er en fortvivlet mand. Jeg har allerede sagt Dem, at jeg ikke vil vige tilbage for noget. Vi er alene her! Jeg er bevæbnet, mit liv er viet til denne sag – overgiv Dem!"

Som et lyn havde han trukket en dolk ud af brystlommen og løftede den, for at støde til. Men hans blik havde allerede advaret mig, og da jeg, siden Marjory var truet af fare, nu altid gik med en revolver, havde jeg sigtet på ham, endnu mens han trak dolken frem, og hans sidste ord blev udtalt lige ind i løbet på den. Så roligt som jeg kunne sagde jeg:

"Slip dolken! Hurtigt – eller jeg skyder den ud af hånden på Dem!"

Han indså, hvor hjælpeløs han var, og lod med et suk dolken falde klingrende på gulvet. Jeg vedblev:

"Hold nu hænderne op over hovedet og stil Dem med ryggen imod væggen!"

Han adlød med et hånligt smil; jeg bøjede mig, tog dolken op, imens jeg stadig sigtede på ham og lagde den på den side af bordet, der var længst borte fra ham. Derpå nærmede jeg mig ham. Han rørte sig ikke, men jeg kunne se på ham, at han tog mål af mig. Dette bekymrede mig imidlertid ikke, for jeg kendte min egen styrke; det faldt mig desuden ind, at hvis han havde flere våben på sig, ville han næppe tænke på at indlade sig i direkte kamp. Jeg sagde til ham, at hans liv afhang af, at han forholdt sig rolig, og idet jeg stadig holdt revolveren rettet mod hans bryst, lod jeg min hånd let glide hen over ham for at forvisse mig om, at han ikke havde andre våben. Det eneste, jeg fandt, var skeden til dolken, den tog jeg, stak dolken i den og puttede den i min lomme. Derpå trak jeg en stol midt ud i stuen, gav ham tegn til at sætte sig, og han adlød med en mørk mine. Da jeg imidlertid havde genvundet noget af min sindsligevægt, sagde jeg:

"Jeg beder Dem om tilgivelse, sir, for den uværdige behandling, jeg har underkastet Dem; men De husker jo nok, at det ikke var mig, der først brugte magt. Hør nu mit svar på Deres beskyldning imod mig: Opdagelsen af skatten har intet som helst at gøre med min handlemåde; jeg ville have gjort det samme, hvis den ikke var fundet. Jeg kan endog sige, at efter at vi er kommet i besiddelse af den, forekommer den mig ikke nær så tillokkende som før. For mit eget vedkommende er det mig aldeles ligegyldigt, om jeg kommer til at eje den eller ej, og jeg opgav gerne min ret – hvis jeg har nogen – hvis jeg ikke derved

gjorde en kær veninde imod. Det er dét, jeg ikke vil. Og derfor vil jeg forsvare den til det yderste."

Spanieren, der troede at se et glimt af håb, sagde:

"Men når jeg påtager mig – –"

Jeg afbrød ham kort:

"Sir, i denne tag kan De ikke påtage Dem noget. Som De selv har sagt, er De simpelt hen forpligtet til at overgive skatten til kongen eller direkte til paven."

Han svarede hurtigt:

"Men jeg kan træffe overenskomst om –"

Atter afbrød jeg ham:

"Hvordan kan De det? Man ville forlange, at De skulle opfylde den pligt, der er pålagt Dem. Skulle De nægte dette, uanset af hvilken grund, retfærdig eller ej, ville De svigte denne pligt. Nej, sir! Dette er ingen privat sag, der kan afgøres af Dem eller mig; Deres regering ville hverken tage hensyn til Deres eller mine ønsker. Spanien trænger til penge; kan De svare for, hvilke yderligheder, man ville gå til for at skaffe sig dem? Jeg nærer ingen som helst tvivl om, at selv om deres fremgangsmåder skulle stride mod Deres æresbegreber, ville De komme til at finde Dem i det – det ville være uden betydning. Deres regering ville ikke tage hensyn til Deres ønsker, lige så lidt som til mine. Deres konge er mindreårig, regenten er en kvinde, og hans rådgivere er alle udvalgt for at beskytte og frelse deres land. Min herre, for få minutter siden udtalte De, at De ikke ville vige tilbage fra noget skridt, ligegyldigt hvor forbryderisk eller vanærende, for at udføre Deres pligt. De bragte tilmed et våben i anvendelse over for mig, som De troede ubevæbnet, her i mit eget hus, hvor De opholder Dem som min gæst. Lad os antage,

at de mænd, der styrer Spanien, har en lige så stærk og skrupelløs indstilling til udførelsen af deres pligt, hvem kan da svare for, hvad de kan finde på? De ville sikkert ikke vige tilbage for noget som helst for at sikre sig skatten, og når de først havde den i deres besiddelse, ville de bruge den efter, hvad de sikkert ville kalde deres "bedre dømmekraft i sagen"."

Hans medfødte stolthed vågnede, og han sagde hidsigt:

"Jeg må bede Dem huske, sir, at De taler med en spanier, og at vore statsmænd ikke er forbrydere, men mænd af ære."

Jeg bukkede uvilkårligt, idet jeg svarede:

"Sir, det tvivler jeg ikke om, lige så lidt som at De selv under normale forhold er en mand af ære, det har jeg haft rigelige beviser på."

Det udtryk af taknemmelighed, der kom i hans blik, rørte mig dybt.

"Og dog har De selv sagt mig, at De ville sætte alt til side, selv Deres æresbegreber, for at udføre Deres hverv. Ja, jeg tror endda, at De allerede har gjort ting, som strider imod Deres principper. Hvordan kan De eller jeg da vedblivende tro på, at andre mænd af mindre højbåren afstamning og mindre æresbevidsthed ville vige tilbage for at skaffe deres land en fordel, blot på grund af et eller andet teoretisk forhold mellem ret og uret? Nej, sir," vedblev jeg ubarmhjertigt, for jeg følte, at det ville være bedst for ham selv, om jeg fuldstændig lukkede håbets dør, "vi må ikke til andre overgive den skat, som De hidtil har anset Dem for vogter af, og som jeg nu mener at eje."

I flere minutter så vi nu tavse på hinanden. Hans ansigt blev mere og mere strengt og mørkt; endelig rejste han sig med et så resolut udtryk, at mine fingre uvilkårligt tog et fastere greb om

pistolen. Jeg troede, at han måske skulle til at kaste sig over mig, og trods alle odds forsøge at tilkæmpe sig herredømmet. Endelig sagde han uden at røre sig af pletten:

"Når jeg har gjort alt, hvad jeg kan, for at opfylde mit hverv, uden at det er lykkedes mig, vil jeg bede mit lands regering om at gøre England venskabelige forestillinger, om vi ikke kunne få i det mindste en del af skatten, og så vil jeg hævne min ære på dem, der har hindret mig i at udføre min pligt!"

Dette var en tale, der var til at tage og føle på. Det var et løfte om krig, kamp mand mod mand, og langt mere forståeligt end de spidsfindigheder, der før havde stået imellem os. Jeg stak min pistol i lommen, og bukkede for min modstander, idet jeg svarede:

"Når den tid kommer, sir, skal jeg være til Deres tjeneste, når og hvor De vil. Men hvis De skulle finde på at bringe sagen op på et internationalt plan, vil jeg se det som min opgave at få Amerika, som nogle af mine bedste venner nærer en stærk interesse for, til i al venskabelighed at anmode den engelske regering om ikke at tage noget skridt angående denne skat – hvis den skulle være kommet i deres besiddelse – som kunne skade forholdet mellem vore lande. De indser altså, at det hele vil komme til at tage sin tid. Der vil intet ske, så længe den nuværende krig ikke er afsluttet, og senere vil de umiddelbare behov, der måtte være afgørende i øjeblikket, have ophørt at eksistere. Så hvis jeg var Dem, ville jeg være meget forsigtig med, hvilke andre magter end os selv jeg bragte ind i billedet; magter, som er langt stærkere og muligvis umådelig meget mere samvittighedsløse end vi."

Han svarede ikke straks, men så længe med tavs, kold foragt på mig, derpå sagde han roligt:

"Tillader De, at jeg går, señor?"

Jeg bukkede og fulgte ham til døren. Da han var kommet udenfor, løftede han hatten højt i vejret på en gammeldags, statelig måde og bukkede. Han gik op ad vejen til Whinnyfold uden en eneste gang at se sig tilbage.

Mens jeg stod og så efter ham, opdagede jeg Gormalas hoved, som i det tiltagende mørke af og til dukkede op bag den lave, grønne banke ved kanten af klippen. Hun lå sammenkrøben og fulgte, uden at lade sig se, efter spanieren.

Jeg gik ind i huset for at overveje sagerne. Det var alt sammen så indviklet, at jeg tænkte, det bedste ville være at overgive skatten til politiet og få min sagfører til at fremføre de krav på den, der kunne gøres fra vor side. Derpå ville jeg se at få Marjory til at nyde hvedebrødsdagene med mig. Jeg mente, at hun nok ville være tilbøjelig til dette, og en stund hengav jeg mig til lyse drømme.

Jeg kom tilbage til virkeligheden ved at mærke, at det var blevet mørkt. Ved tanken om, at jeg havde en stor skat i huset, som efterstræbtes af en fortvivlet mand, lukkede og låsede jeg alle vinduer og døre.

Først da jeg havde sikret mig, at alting var i orden, begyndte jeg at tænke på mad. Da jeg havde spist – jeg var blevet umådelig sulten – satte jeg mig ned foran den flammende kamin, tændte min pibe, og begyndte at tænke. Udenfor tog blæsten til. Jeg kunne høre den hvine langs med taget, og af og til fo'r et vindstød buldrende ned gennem skorstenen, så ilden flammede op og ligesom svarede på dens kalden. Mine tanker

drejede sig i en stadig kreds fra spanieren til skatten, fra skatten til Gormala, fra Gormala til Marjory og så igen tilbage til spanieren. Hver gang mine tanker var hos Marjory, kom der en underlig uro over mig. Og det var denne uro, der ledte tanken videre hen på Don Bernardino og hvad hans næste træk mon ville blive. Hans stolthed, hans pligtfølelse, hans fortvivlelse synes alt tilsammen at overvælde mig og fylde alle mine tanker. Nu og da fo'r jeg sammen ved tanken om, at denne fortvivlede selvopofrelse måske ville vende til mod Marjory.

Men trods al min ængstelse blev jeg til sidst søvnig. Jeg var fuldstændig udmattet. De sidste dages begivenheder var fulgt så hurtigt i hælene på hinanden, at jeg ikke havde haft tid til at stoppe op. Selv den lange søvn, der var fulgt ovenpå natten i vandet i hulen havde ikke givet mig nogen rigtig hvile; det havde snarere været afregning af en gældspost til naturen. Jeg trøstede mig ved tanken om, at Marjory havde lovet ikke at forlade slottet, før jeg kom. Dette gjorde mig tryg, jeg rullede mig ind i tæpperne (jeg udvalgte mig dem, hun havde benyttet) og faldt i søvn.

Jeg tror ikke, at jeg, selv mens jeg sov, mistede fornemmelsen for mine omgivelser, for mine tanker vedblev at følge den retning, de havde taget, inden jeg faldt i søvn. Alle de elementer, der i den senere tid havde indvirket på mit liv, blev blandet sammen, og over det hele lå stadig ligesom en dyster ængstelse for et eller andet ukendt. Så vidt jeg husker, sov jeg uroligt, og vågnede ofte med en følelse af pinefuld forventningsfuldhed. Et par gange lagde jeg mere brænde i kaminen. Udenfor hylede vinden stadig højere, og hver gang jeg lagde mig ned igen, trak jeg tæpperne tættere ind til mig.

En gang fo'r jeg lysvågen op. Jeg syntes, jeg hørte et skrig, og mine tanker var straks hos Marjory, måske hun var i fare og kaldte på mig. Hvad det end var, så nåede det først min hjerne gennem søvnens tykke slør; mit legeme svarede, og uden at have nået at tænke mig om, stod jeg oprejst midt på gulvet, pustende og stønnede. Atter lød et skarpt skrig udenfor, som fik mig til at gyse. Marjory *var* i fare og kaldte på mig! Uvilkårligt løb jeg hen til vinduet og slog skodderne fra. Det var mørkt endnu, kun på den østlige horisont sås en smal, kold lysstribe, som fortalte om daggryets komme. Stormen var taget til, og da jeg åbnede vinduet, fo'r et stærkt vindstød ind i stuen og fik papirerne til at rasle og flammerne i kaminen til at danse. Nu og da fløj en søfugl skrigende forbi, huset lå jo nær ved vandet, og de tog intet hensyn til menneskets frembringelser, og jeg antog, at det var et sådant skrig, der havde vækket mig. Et øjeblik tænkte jeg på at tage til Crom, men ved nøjere overvejelse opgav jeg det. Jeg ville ikke komme ind i huset på denne tid af døgnet uden at vække opmærksomhed. Jeg lukkede derpå vinduet, kastede noget brænde på ilden, rullede mig ind i tæpperne igen og faldt atter snart i søvn.

Næste gang vågnede jeg langsommere. Jeg hørte en vedholdende og stærk banken; men den virkede ikke faretruende. Det var sådan en lyd, som vi alle er mere eller mindre vant til. Jeg lyttede, og lidt efter lidt blev jeg bevidst om mine omgivelser. Det var nu en temmelig vedholdende banken … jeg tog sko på og gik hen til døren.

Udenfor stod mrs. Jack, forstyrret og ophedet, trods den kolde blæst. Da jeg lukkede op, smuttede hun forbi mig og trak døren i efter sig. Hendes første ord fik mit blod til at isne:

"Er Marjory her?"

43. En spaniers ære

Mrs. Jack læste svaret i mine øjne, endnu førend jeg kunne tale, og støttede sig vaklende til væggen.

"Nej," sagde jeg. "Hvorfor spørger De om det?"

"Hun er ikke her! Så er der sket noget, hun var ikke i sit værelse i morges!"

I morges! Jeg så på mit ur, klokken var over ti. Aldeles forstyrret hørte jeg mrs. Jack fortsætte:

"I begyndelsen sagde jeg ikke et ord til folkene, da jeg ikke ville give dem anledning til sladder, men jeg gennemsøgte selv hele huset. Hun havde ikke været i seng; jeg trak sengeklæderne af og kastede dem løst på sengen, så at stuepigen ikke ville mistænke noget. Så spurgte jeg roligt, om nogen af pigerne havde set hende, men det havde ingen af dem, derpå bemærkede jeg, at hun vist måtte være gået en tur, og spiste min morgenmad, men lod imidlertid vognen spænde for og kørte selv her over. Hvor kan hun være? Hun sagde i aftes til mig, at hun ikke ville gå ud, før De kom, og jeg har altid kunnet stole på hende, så der må være hændt noget. Kom straks tilbage med mig! Jeg er så angst, at jeg ikke ved, hvad jeg skal gribe til."

På to minutter var jeg færdig og kørte med hende til Crom så hurtigt, som hesten kunne løbe. På vejen fortalte mrs. Jack mig, at hun om aftenen var gået i seng til sædvanlig tid, og at Marjory havde sagt til hende, at hun ville gå ind i biblioteket og skrive nogle breve, men ingen behøvede at sidde oppe og vente på hende. Det var noget, hun så ofte gjorde, så mrs. Jack tænkte ikke videre over det. Men da hun havde været oppe en hel time

næste morgen uden at se noget til Marjory, gik hun ind i hendes værelse. Da hun senere forhørte sig hos pigerne, sagde en af dem, der plejede at åbne døren i forhallen, at den havde været låset og lukket som altid.

Da vi kom til Crom, fandt vi alt roligt. Jeg gik straks ind i biblioteket, der lod til at være det sidste sted, hvor Marjory havde været. Jeg spurgte mrs. Jack, om der var lagt nogen breve frem til postbuddet. Hun sagde nej, de blev altid lagt i en kasse på bordet i forhallen, og hun havde selv efterset den og fundet den tom. Jeg gik hen til bordet ved kaminen, hvor Marjory plejede at sidde om aftenen. Der lå skriveredskaber, brevpapir og konvolutter, men ikke spor af noget beskrevet blad. Jeg så mig om i stuen; der var intet, som kunne tiltrække sig min opmærksomhed. Endnu engang spurgte jeg mrs. Jack, hvad Marjory havde sagt om ikke at gå ud af slottet, før jeg kom. Først svarede hun lidt tøvende, som om hun var bange for at forråde noget, hun ikke havde lov til, men så ligesom glad ved at kunne tale frit ud:

"Det kære barn havde lagt sig på sinde, hvad jeg i går sagde til hende om at leve sammen med sin mand. Efter at De var gået, kom hun hen til mig, lagde sit hoved til mit bryst, som hun plejede, da hun var barn, og begyndte at græde, idet hun sagde til mig, at jeg havde været meget god imod hende. Den kære Marjory! Og at hun havde taget sin beslutning. Hun indså, at det var hendes pligt at være hos sin mand, og da han ønskede, at hun skulle holde sig inde, var der intet i verden, som skulle formå hende til at forlade slottet, før han kom. Det var hendes første lydighedshandling. Og netop derfor blev jeg så bekymret, da hun ikke var til at finde i hele huset. Jeg forstår det ikke; der

må være noget på færde, som jeg ikke kender til, og jeg er så bange!"

Den gamle dame brast i gråd. Jeg følte, at det var vigtigt, at jeg nu bevarede besindelsen. Det kunne ikke gå an at lade mrs. Jack være i uvidenhed længere, og jeg fortalte hende med så få ord som muligt om komplottet og bevogtningen af det hemmelige amerikanske politi. I begyndelsen var hun aldeles overvældet, men det hjalp hende, at hun fra barnsben af var vant til farer af alle slags, og hendes bekymring antog snart mere praktiske former. Jeg fortalte hende, at jeg ville afsted for at hente hjælp, og at hun måtte blive på slottet, indtil jeg kom igen. Jeg ville have undersøgt tunnelen, men efter hvad mrs. Jack sagde, var jeg overbevist om, at hun ikke frivilligt havde forladt huset, og, hvis hun var taget til fange, måtte hun uden tvivl nu være langt borte. Det var muligt, at banditterne havde fundet den hemmelige vej til slottet, som Don Bernardino havde benyttet. Det faldt mig ind, at de kunne have udspejdet ham, og på den måde opdaget den. De havde udspejdet Don Bernardino! … Jeg syntes, at jeg her havde en ny post i vort regnskab at afgøre med ham.

Jeg satte mig atter i den lille enspændervogn og kørte så hurtigt, hesten kunne rende, til Cruden. Imens jeg kørte, lagde jeg planer, og da jeg ankom, havde jeg et par telegrammer i mine tanker, færdige til at afsende. Jeg spekulerede over, om jeg skulle finde et andet telegrafkontor, så at folkene i Cruden ikke fik for meget at vide. Men der var ikke mere nogen grund til at skjule noget. Jeg var ikke bange for, at nogen fik noget at vide, skønt jeg dog stadig søgte at være så diskret som muligt. Der

var ingen tid at spilde, og det første telegram blev afsendt, mens jeg skrev det næste.

Til Adams skrev jeg:

> "De har haft heldet med sig. Skaf folk til Crom omgående. Kom selv hvis De kan. Har brug for al hjælp der kan skaffes. Tiden afgørende ..."

Og til Cathcart i hans hus i Invernesshire:

> "Kom øjeblikkelig. Livsvigtigt. Har brug for enhver mulig hjælp."

Jeg vidste, han ville forstå det, og ville være bevæbnet, når han kom.

Da der ville hengå lidt tid, inden der kunne foretages mere, besluttede jeg at opsøge Don Bernardino og om muligt få ham til at vise mig den hemmelige gang. Uden at kende denne ville vi være magtesløse; når vi kendte den, kunne vi måske finde et eller andet spor. Jeg tænkte ikke på, hvad jeg ville gøre, hvis han afslog det, men jeg knyttede uvilkårligt hænderne. Jeg var imidlertid glad ved, at han var en gentleman, det gav mig lidt håb.

Jeg kørte til Ellon og fik hans adresse af agenten der. Jeg fandt snart stedet, det var et gammeldags hus, der lå midt i en lille park med store træer. Jeg lod vognen holde på vejen og bandt hesten til et træ, da der hverken var portner eller portnerbolig. Inden jeg ringede på, sørgede jeg for at have min revolver lige ved hånden. I samme øjeblik, som døren blev åbnet, trådte jeg ind og sagde til den gamle kone, som havde lukket op:

"Mr. Barnard er vel i sit studereværelse? Jeg har vigtige ting at tale med ham om."

Hun blev så forbløffet, at hun bare pegede på døren og sagde: "Han er derinde."

Da jeg trådte ind og lukkede døren i efter mig, vendte spanieren, der sad i en lænestol med ryggen mod døren, sig roligt om. Han ventede tydeligvis ikke at blive forstyrret. Men i samme øjeblik, han så mig, sprang han pludselig op, og alt hans fjendskab vågnede. Han kastede et undersøgende blik på mit ansigt og så sig om, som om han søgte efter et eller andet våben. Jeg lagde hånden på min revolver og sagde så roligt, som jeg kunne:

"Tilgiv min påtrængenhed, sir, men jeg må nødvendigvis tale med Dem."

Jeg tror nok, at der var noget i mit tonefald, som fik ham til at indse, at noget var forandret, siden vi sidst havde mødtes. Jeg søgte at skjule ængstelsen i min stemme, men det ville ikke lykkes. Efter et øjebliks tavshed sagde han:

"Angående skatten?"

"Nej!" svarede jeg, "siden i aftes har jeg ikke skænket den en tanke."

Der kom et forunderligt udtryk i hans ansigt, en blanding af håb og frygt. Han tav igen, og jeg kunne se, at han overvejede. Utålmodigt slog jeg foden i gulvet, den kostbare tid gik tabt. Han mærkede min alvor, og sagde:

"Tal frit ud, señor!"

Jeg havde imidlertid betænkt, hvad jeg ville sige, da jeg indså, det var bedst ikke at ophidse ham straks. Måske senere, men jeg ville forsøge andre metoder først.

"Jeg er kommet, sir, for at bede Dem om hjælp, en gentlemans håndsrækning, men jeg føler mig forlegen ved det."

Trods spanierens fine dannelse var der et anstrøg af bitterhed i hans stemme, da han svarede:

"Ak, señor, den følelse kender jeg; har jeg ikke selv måttet gøre det samme og bedt forgæves!"

Det kunne jeg ikke så godt sige noget til, men vedblev:

"Sir, jeg ved, at De kan være opofrende, og min bøn gælder ikke mig selv, men en dame, der er i fare!"

Han svarede hurtigt:

"En dame i fare! Gå videre, señor!"

Der var noget i hans stemme, som gav mig nyt mod, og jeg fortsatte:

"Ja, sir, både hendes liv og ære er i fare. Jeg bønfalder Dem, sir, om at glemme Deres had til mig, hvor retfærdigt det end kan være, og som en ægte gentleman komme hende til hjælp. Jeg fordrister mig til at bede om det, fordi jeg tror, at De selv tildels er skyld i den ulykke, der har ramt hende."

Han blev blussende rød:

"Jeg! Skulle *jeg* være skyld i, at en dames ære er i fare! Tag Dem i agt, sir! Tag Dem i agt!"

Jeg fortsatte hastigt:

"Fordi De benyttede den hemmelige gang til slottet, er andre, rå, samvittighedsløse mænd, der søger at fange hende for at få løsepenge, uden tvivl gået samme vej, da det ellers ville have været dem umuligt at trænge ind i slottet. Vi må komme på sporet af dem, så hurtigt som muligt. Jeg beder Dem derfor indstændigt om at vise mig den hemmelige gang, for at vi derfra kan begynde vor søgen."

Han så intenst på mig i nogle sekunder; jeg tror, han måske mistænkte en fælde, for han sagde langsomt:

"Og skatten, kan De forlade den?"

Jeg svarede hidsigt:

"Skatten! Den har jeg ikke skænket en tanke, siden jeg erfarede, at Marjory er forsvundet!"

Det faldt mig ind, at han var begyndt på sine hensynsløse planer og muligvis selv havde været bortføreren for at slutte en handel med mig. Jeg tog nøglen til mit hus i Whinnyfold op af lommen og rakte ham den, idet jeg sagde:

"Her, sir, er nøglen til min bolig, tag den med alt, hvad den giver adgang til. Skatten ligger på samme plet, som da De forlod mig i aftes, men hjælp mig blot i min nød."

Han gjorde en utålmodig gestus og sagde:

"Jeg driver ikke handel med en kvindes ære. Sådant er større end kongers og pavers skatte; større end en de Escobans pligt. Kom! Señor, her er ingen tid at spilde. Lad os først ordne denne sag, så kan vi senere tale om det øvrige!"

"Deres hånd, sir!" var alt, hvad jeg kunne sige. "I en nød som min er en gentlemans hjælp den bedste, man kan få. Men vil De ikke gøre mig den tjeneste at beholde nøglen? Det er en tillid, De nu med ære har erhvervet."

Uden at betænke sig tog han nøglen og sagde kun:

"Jeg tager den, fordi jeg ikke tør andet."

Da vi forlod huset, så han ud som et helt andet menneske. Der var en inderlig glæde i hele hans udtryk og væsen, og da vi satte os ind i vognen, kunne jeg ikke lade være at bemærke:

"De lader til at føle Dem lykkelig, sir. Gid jeg kunne sige det samme."

"Ah, sir, jeg er virkelig usigelig lykkelig, for nu står min ære ikke længere på spil, Gud har været god imod mig og vist mig en vej, der, selv om den skulle føre til døden, er hæderlig."

Da vi jog afsted til Crom, fortalte jeg ham, at jeg kendte den hemmelige gang imellem kapellet og monumentet. Det undrede ham, at jeg havde opdaget den; men da han fik at vide, at banditterne også havde benyttet den til at undgå politiet, udbrød han pludselig:

"Der er kun én, som kender denne hemmelighed foruden mig; min slægtning har fortalt mig om ham, da jeg som ung opholdt mig på Crom. Han gjorde sig også umage for at finde adgangen til slottet, og til sidst måtte han, truet med politiet, tage til Amerika. Han var en forbryder og en tyv. Det må være ham, der efter alle disse års forløb er kommet tilbage og har åbenbaret gangen for banditterne. De må have udspejdet mig, og på den måde opdaget den anden hemmelighed."

Derpå søgte han at forklare mig, hvor indgangen var. Den var ikke ikke i det kammer, hvor vi havde troet, men ved en omdrejning på trappen, hvor hele hjørnet bestod af én stor sten, som kunne drejes til side for indgangen.

Da vi kom til Crom, fandt vi opdagelsesbetjentene ventende på os. Der var også telegrammer fra Adams og Cathcart, hvori de underrettede mig om, at de var på vej. Adams' var afsendt fra Aberdeen og Cathcarts fra Kingussie. Mrs. Jack var gået med betjentene ind i de værelser, som Marjory havde benyttet. De havde haft alle tjenestefolkene i forhør, en ad gangen. Sagen var nu for alvorlig til at tage nogen hensyn. Tyendet fik ikke noget at vide, end ikke, at Marjory var forsvundet, men de gjorde sig naturligvis deres tanker. Der var også udstedt ordre til, at ingen

måtte forlade slottet uden tilladelse. Overbetjenten betroede mig, at mrs. Jack var meget bedrøvet over, at Marjory havde kendt til komplottet uden at sige hende det.

"Men hun har det bedre nu, sir," sluttede han. "Det er en prægtig, gammel dame, hun har tænkt på alt, hvad der kunne være til nytte for os."

Ifølge Don Bernardinos anvisning gik vi ind i biblioteket; jeg bad mrs. Jack om lamper, lygter og lys, og de blev hurtigt skaffet til veje. Imidlertid anmodede jeg om, at en af betjentene måtte blive sendt ned til det gamle kapel og en anden til monumentet på højen. Begge fik den hemmelige indgang forklaret og besked på at have deres bøsser parate.

Spanieren gik hen til et af bogskabene, hvor den gamle lovbog stod, han tog den ud og trykkede på en fjeder. Der lød et svagt knæk. Derpå satte han bogen på plads og pressede hænderne mod bogskabet, der langsomt drejede sig på et hængsel, hvorved der fremkom en åbning, som en mand med lethed kunne passere. Jeg ville styrte derind med en lampe i den ene hånd og en revolver i den anden, da overbetjenten holdt mig tilbage og sagde:

"Vent et øjeblik, De kunne let udslette nogle spor, som kunne give os oplysning!"

Jeg indså, han havde ret, og trak mig tilbage. To af de øvede betjente nærmede sig nu døren og begyndte en nøjagtig undersøgelse, den ene lagde sig på knæ for at se på gulvet, den anden henvendte sin opmærksomhed på loftet og væggene. Efter et minuts tavshed rejste den knælende mand sig og sagde:

"Der er ingen tvivl om, at der har fundet en heftig kamp sted her."

44. Stemmen i støvet

En af betjentene noterede deres iagttagelser og gentog dem højt, for at de skulle være nøjagtige.

"Tydelige mærker; tykt lag støv på gulvet og væggene. På gulvet findes mærker efter flere fødder, som er blandet sammen under en kamp. Et sæt stammer fra en kvinde, og der er spor efter en lang kjole. På væggen mærker af hænder med udbredte fingre."

Den talende hævede sin lygte og holdt den så langt ind i gangen, han kunne nå, og vedblev derpå:

"De er gået nedad til højre. Kampen synes ophørt. Fodsporene tydeligere ..."

Derpå vendte overbetjenten sig om til os og sagde:

"Jeg tror, mine herrer, at vi nu kan gå videre. Fodsporene kan senere undersøges og identificeres. Vi må risikere at udslette dem her, ellers kommer vi ikke gennem denne snævre gang."

Men nu afbrød jeg ham, idet jeg udtalte en tanke, som havde gæret hos mig, siden betjenten havde omtalt fingermærkerne:

"Vent et øjeblik. Lad mig se mærkerne på væggen, inden nogen går derind; de kunne blive udvisket."

Et blik var nok til i stregerne at vise mig koderne "a" og "b". Marjory havde bevaret sin koldblodighed selv i det forfærdelige øjeblik og efterladt et budskab til mig. Jeg forstod, hvorfor kampen var ophørt. Hun var blevet trukket gennem den smalle åbning, mens hun kæmpede hårdt imod, men havde så indset, at hun kunne efterlade sig et spor, og havde ladet sig føre med uden yderligere modstand, så at hun havde lov til at have

hænderne fri. Det ville have været hårdt arbejde med magt at slæbe en modstræbende fange med gennem den smalle gang, så de havde sikkert været nemme at overtale. Jeg sagde til betjentene:

"Disse spor på væggen er tegn, som jeg kan læse. Giv mig den bedste lygte, vi har, og lad mig gå forrest."

Vi begav os nu på vej og lod mrs. Jack og to mænd blive tilbage i biblioteket for at bevogte indgangen. Efterhånden som jeg læste ordene på væggen, skrev betjenten med notesbogen dem ned, imens den anden holdt et lys for ham. Hvor mit hjerte bankede, da jeg læste min kære hustrus skrift på den indre side af væggen. Hun havde holdt hånden godt nede, for at mændene, der ligeledes famlede sig frem, ikke skulle slette noget ud med deres hænder. Hendes tegn fortsatte stadig, selv efter at vi var kommet ned i gangen mellem kapellet og monumentet. Jeg læste følgende:

"Fire mænd kom ind – to ventede i gangen bag bogskabet – slog den ene – kæmpede – så rolig – samme stemme som ham vi hørte i kapellet. – Feathers, tynd stemme, lille mand, mørk – alle maskerede – Whisky-Tommy, hæs stemme, stor mand, ru hænder – Dago, mørk stemme, sortsmudsket, mangler lille finger på venstre hånd – Max, tavs, nikker i stedet for tale, nok stum – to mere forude, for langt væk til at se og høre."

Jeg hørte overbetjenten mumle:

"Den pige er en knob. Vi skal nok finde hende!"

Vi var standset på det sted, hvor vejen delte sig ved vandbeholderen. Her havde Marjory rimeligvis stået med ryggen til væggen og brugt hænderne bag sig; for stregerne var mindre og mere ujævne. Der var fejl, som forvirrede mig, jeg

kunne kun læse nogle få ord: "hvisker – kan kun høre ét ord: præstegård –!" Det var åbenbart, at hendes fangevogtere havde holdt råd og hun benyttet lejligheden.

Vi gik nu videre og fandt flere tegn. Det skar mig i hjertet, da jeg så en blodstribe på dem; for jeg tænkte, at hun havde stødt sin fine hud på en skarp klippekant; men senere, da blodpletterne fortsatte, antog jeg, at hun med vilje havde skåret sin finger for at gøre tegnene tydeligere. Da jeg omtalte min formodning til betjenten, sagde han:

"Hun har snarere gjort det for at efterlade et mærke, som vi kan se, når vi kommer ud af tunnellen. De kan ikke ane uråd, hvis hendes fingre allerede i forvejen bløder."

De følgende ord var: "Skib – Havmåge – Kiste – Rustvogn – begrave ø-"

Det næste mærke tog pludselig en drejning nedad, og blodet var gnedet af, som om hendes hånd var slået til side, idet hun lavede det. Hendes bortførere havde fået mistanke. Der var ikke flere mærker på væggen, men jeg kunne ikke tænke mig, at Marjory helt ville lade sig besejre, det var hun for snarrådig til, og hun ville sikkert snart finde en anden måde at meddele sig på. Jeg bad derfor de andre om at holde sig tilbage, mens jeg ved hjælp af lygten så mig godt om på loft, vægge og gulv, mens vi gik videre. Det var en mærkværdig scene; lygten oplyste kun pletter i det blæksorte mørke, konturerne af betjentenes skikkelser tegnede sig mod lysene, når jeg så bag mig og kun deres tøvende, søgende skridt brød stilheden; så kunne jeg et øjeblik ane et ansigt, når de flakkende lys tilfældigt lyste det op. Det bevægede mig, for alvoren i det gav mig et glimt af håb. Jeg forsøgte at sætte mig i Marjorys sted. Hvis hun ikke kunne

benytte hænderne uden at vække mistanke, ville hun rimeligvis tage fødderne til hjælp; jeg søgte derfor efter tegn på, at min formodning skulle være rigtig. Jeg fandt snart et aftryk, der så mistænkeligt ud. Det var kun nogle få skridt efter det sidste mærke på væggen. Det var ligesom, hun trak på foden, når der var en lille bunke støv eller sand, hun kunne afsætte mærker i. Der var flere sådanne spor længere fremme. Jeg gav betjentene tegn til at blive stående, og fulgte sporene, idet jeg passede på ikke at forstyrre dem. Det var ikke meget andet end grove spor efter en vaklende gang, og i nogen tid kunne jeg ikke se noget mønster, skønt jeg tydeligt kunne skelne sporet af Marjorys lille fod mellem de større fra mændene.

Jeg gik tilbage og så endnu en gang på dem fra begyndelsen. Der gik et lys op for mig. Hun havde skiftevis brugt højre eller venstre fod til de to tegn, og derved blev fortolkningen mig let, undtagen enkelte steder, hvor tegnene ikke var klare nok.

"Mistænksomme. Bundne hænder – kneblet – find Havmågen – find præstegården."

Det var et forbistret langsommeligt arbejde, og mit mod sank undertiden ved denne uudholdelige langsommelighed; men vi kom dog fremad hele tiden. Imens vi arbejdede os hen imod monumentet, havde jeg tænkt på ordet "præstegård", og nu viste gentagelsen af det, hvor vigtigt det var. Det var nødvendigt for bortførerne at have et sted, hvor de kunne skjule deres fange, inden de førte hende ud af landet, for at det var det, der var meningen, viste ordet *Havmågen*.

Da vi kom ud af tunnellen, undersøgte vi nøje jorden; det var en af betjentene, der fandt det nødvendigt, ikke jeg. Marjory ville naturligvis være gået ud fra gangen roligt og uden at lade

sig mærke med noget. Hun var klar over, at man holdt skarpt øje med hende, og ville vente på et bedre tidspunkt. Hun vidste også, at hvis jeg i det hele taget var kommet på sporet af hende, ville jeg være i stand til at følge hende helt til den hemmelige indgang.

Udenfor, på jorden ved siden af monumentet, fandtes ingen usædvanlige spor. Terrænet bestod mest af sten, som ikke var modtagelige for aftryk. Desuden havde bortførerne tydeligvis taget sig i agt for at efterlade spor på dette sted. Vi gik langsomt videre ad den vej, som mine tidligere eksperimenter med trådene havde vist mig, oftere blev benyttet. En af amerikanerne mig bad mig standse, og lagde sig på knæ for at se efter, da der her lå et tæt lag grannåle, hvor han havde set sporet efter en fod. Manden, der i sin ungdom havde tilbragt nogen tid i indianerlandet, havde lært et og andet om spor, han var i stand til at finde det, som andre med mindre fine sanser overså. Han lagde sig ned på knæ og undersøgte jorden tomme for tomme med et forstørrelsesglas. Han krøb en halv snes meter frem på hænder og knæ; da han rejste sig op, sagde han:

"Det er tydeligt nok nu. Der er seks mænd og en kvinde. De har båret hende og sat hende ned her."

Vi modsagde ham ikke; spurgte endog ikke, hvordan han havde nået dette resultat, men godtog det uden videre.

Vi fortsatte i den retning, sporene viste, i retning af landevejen, der førte forbi Crom. Jeg bad de andre lade mig gå forrest, for jeg vidste, at Marjory nu havde haft mulighed for at fortsætte sine meddelelser. Og ganske rigtigt, hist og her var der rodet op i grannålene: jeg kunne stave mig frem til

"præstegård" og igen "præstegård" og senere hen: "prøv alle præstegårde på egnen".

Så ophørte tegnene, for vi havde nu nået en græsmark, som førte op til landevejen. Da vi kom ud på denne, så vi mærker i støvet af flere par fødder, heste og af vognhjul – det måtte have været et firhjulet køretøj – og længere henne kunne man af det ophvirvlede støv og grus tydeligt se, at hestene havde løbet i galop.

Vi standsede og holdt råd. Det var naturligt, at nogle af os skulle forfølge vognsporene og søge at nå vort mål ad den vej; men jeg indså, at i et landskab, hvor der var så mange korsveje, ville det næppe føre til noget. Selv om det gjorde, ville det sikkert blive en lang jagt – og som sagerne stod, var hvert øjeblik af betydning. Jeg besluttede derfor at holde mig til Marjorys spor: "Prøv alle præstegårde på egnen". For at gøre dette, måtte vi skaffe os en liste over kirkerne i nabolaget. Det ville vi nok kunne skaffe os i Ellon, der var hovedbyen i herredet. Dette var de andre enige med mig i, og vi skyndte os tilbage til Crom, imens to mænd fulgte sporene.

Hidtil havde Don Bernardino forholdt sig tavs; hans blik lyste af iver, men da han havde vist os den hemmelige gang og opdaget, at jeg kendte den lige så godt som han, om ikke bedre, havde han indskrænket sig til at iagttage os. Nu bemærkede han:

"Der er også dette skib. Skulle den side af sagen ikke også undersøges?"

Overbetjenten fandt åbenbart dette råd godt, men han modtog det med en vis mistænksomhed, fordi det kom fra spanieren. Han svarede:

"Ja, det skal vi nok selv sørge for. Når mr. Adams kommer, vil han tage sig af det!"

Spanieren bukkede, og amerikaneren besvarede stift denne høflighed. Selv i et sådant øjeblik gjorde det nationale fjendskab sig gældende.

I forhallen på Crom fandt vi Sam Adams. Han var kommet, kort efter at vi havde begyndt vor søgen, men havde ikke villet følge efter over jorden, da han var bange for at gå fejl af os; tunnellen turde han ikke benytte uden at have en ordentlig lygte. Han havde været til stor trøst for mrs. Jack, der var glad ved at se en landsmand. Han medbragte to unge mænd, som han præsenterede som løjtnant Jackson fra West Point og løjtnant Montgomery fra Annapolis.

"Det er fyre, man kan stole på," tilføjede han med en hånd på hver af deres skuldre.

"Det er jeg vis på! Mine herrer, må jeg takke Dem af mit ganske hjerte, fordi De er kommet," sagde jeg og trykkede deres hænder.

Det var prægtige, unge mænd, kraftigt byggede, med beslutsomme, kække træk, smukke repræsentanter for de Forenede Staters to militærakademier.

Landofficeren Jackson svarede mig:

"Det glæder mig, at Adams gav mig lov til at komme med."

"Også mig!" sagde sømanden. "Da jeg hørte, at miss Drake var i nød, blev jeg henrykt over at måtte være med. Hvis De skulle trænge til hele mandskabet på et krigsskib, sir, behøver De kun at sige et ord – om de så alle skulle desertere for at komme!"

Imens vi talte, hørtes lyden af vognhjul, og straks efter holdt en vogn for døren. Ud sprang Cathcart, fulgt af en høj, atletisk ung mand med et resolut udseende.

"Kommer jeg tidsnok?" spurgte Cathcart, idet han fo'r hen til mig.

Jeg sagde ham, hvorledes sagerne stod.

"Gud være lovet!" udbrød han ivrigt, "vi kan vist endnu nå det."

Derpå præsenterede han sin ven, MacRae fra Strathspiel. Det var hans vært, der frivilligt havde tilbudt at være med, da han hørte om sagen.

"Man kan stole på Donald!" lød hans korte anbefaling.

Denne forøgelse af vor styrke gav os godt håb. Vi var nu så mange, at vi kunne følge flere spor på én gang. Vi blev nu enige om, at Cathcart skulle tage til Ellon og få en liste over præstegårdene i Buchan-området samt se at finde ud af, om nogle af dem var lejet ud til fremmede. Vi var overbeviste om, at ingen af de lokale præster havde del i komplottet. MacRae skulle følge med ham og skaffe så mange rideheste som muligt til Crom, uden at gøre opsigt, for det gjaldt om endelig ikke at vække røvernes mistanke. Adams og hans to betjente insisterede på, at alt blev holdt så hemmeligt som muligt.

"Du kender ikke disse forbrydere," sagde han, "men det er de mest nådesløse og ondskabsfulde fyre, du kan forestille dig, og hvis de bliver drevet op i en krog, vil de sikkert ikke vige tilbage for noget. De kender ikke til frygt og tager ingen chancer, når det gælder deres eget liv. Hvis vi går for direkte til værks, kan vi risikere at komme til at fortryde det resten af livet."

Stilheden i stuen blev kun afbrudt af mrs. Jacks dæmpede hulken.

Adams skulle fra Aberdeen sammen med Montgomery tage sig af den nautiske del, og inden han forlod Crom, skrev han et kodet telegram til gesandtskabet. Han forklarede mig, at han havde foreslået, at et amerikansk krigsskib, der for tiden krydsede i Nordsøen, om muligt skulle få lov til at ligge ud for kysten ved Aberdeen for at kunne hjælpe i nødsfald. Da Montgomery fik det at vide, bad han om, at der blev sendt en meddelelse til kaptajnen: "Sig besætningen, at det er for Marjory Drakes skyld. – Så vil der være tusind par øjne på udkig," forklarede han.

Betjentene og jeg skulle vente på Crom, indtil vi fra de forskellige steder fik at vide, hvad der kunne gøres. For der var flere muligheder: De betjente, der havde fulgt sporet videre, kunne måske finde, hvor fangen opholdt sig; Cathcart kunne snart få fremskaffet en liste over præstegårdene og deres beboere, og Adams eller Montgomery kunne måske få færten af *Havmågen*, for Montgomery havde allerede ordre til at tage til Peterhead og Fraserburgh, hvor fiskerne samledes til sommersæsonen.

Don Bernardino blev på Crom sammen med mig.

45. Fare

Ventetiden var usigelig lang og trist. Da Marjory og jeg havde ventet på døden, imens vandet steg i hulen, syntes vi, det var umuligt, at tiden nogensinde kunne snige sig langsommere hen; men nu vidste jeg bedre. Dengang havde vi været sammen, og hvad der så hændte, selv om det blev døden, havde vi delt det med hinanden. Men nu var jeg alene, og Marjory var i fare. Jeg vidste ikke engang, hvilke rædsler der truede hende; men blot forestillingen om det fik mig til at skære tænder og længes efter at kunne handle. Og heldigvis var der noget, jeg kunne gøre. Betjentene havde brug for at få alt at vide, jeg kunne sige dem. Overbetjenten havde bedt mrs. Jack om at samle tyendet, så han kunne tale med dem. Hun havde arrangeret det sådan, at de kunne være i folkestuen, og han gik derned. Han blev der ikke længe, men vendte tilbage med et vigtigt ansigtsudtryk. Han lukkede døren og nærmede sig til mig, idet han sagde:

"Jeg vidste, der var noget galt blandt folkene! Kammertjeneren er forsvundet!"

I nogle øjeblikke var jeg ikke klar over, hvad han mente, og bad ham forklare sig.

"Ham, der forlod slottet om natten. Han må uden tvivl være med i det. Ellers ville han vel stadig være her sammen med de øvrige. De må spørge den gamle dame. Så virker det ikke så alvorligt, som hvis det er mig, der gør det."

Så gik det op for mig, hvad han mente.

"Der findes ingen kammertjener her," sagde jeg.

"Nej, det er jo lige det, jeg siger! Hvor er han?"

"Der er ikke nogen; de har ikke noget mandligt tyende i huset. De eneste mænd er dem i staldene nede i landsbyen."

"Så er det jo endnu værre, end jeg troede. Der var en mand, som jeg selv har set snige sig ud af huset efter at det er blevet mørkt, og tilbage igen ved daggry. Jeg har endda rapporteret det til mr. Adams. Har han ikke advaret Dem – det sagde han, at han ville."

"Det gjorde han ganske vist."

"Og De tog Dem ikke noget af det?"

"Nej!"

Jeg bemærkede hans ærgerlige udtryk og tog mig sammen. Det gik ikke an at drive spøg med ham og måske gøre ham til min fjende. Jeg vedblev:

"Sagen er, min ven, at det var en forklædning. Det var Mar… – miss Drake, som brugte den."

Han var ligefrem forbløffet; hans overraskelse viste sig tydeligt i hans ord:

"Miss Drake! Så hun klædte sig ud som tjener? I Himlens navn, hvorfor dog det?"

"For at undgå Dem!"

"Undgå mig? Det var som pokker! Den kønne unge dame klædte sig ud som tjener, bare for at undgå mig!"

"Ja, Dem og de andre. Hun vidste, hun blev udspejdet. Og naturligvis var hun Dem taknemmelig," tilføjede jeg, for jeg så, han blev lang i ansigtet. "Men hun kunne alligevel ikke holde det ud. De ved nok, hvordan unge piger er," vedblev jeg undskyldende, "de holder ikke af at blive holdt øje med eller tvunget til noget. Hun vidste, at De og Deres folk var kløgtige nok, og tog derfor ingen chancer."

Jeg prøvede at trøste ham, men jeg havde ikke nødig at frygte noget. Han var en mand med hjertet på det rette sted. Han brast i latter, slog sig på låret og sagde muntert:

"Sikke en pige! Hun er virkelig en knob! Tænke sig, at hun sådan er smuttet ud lige for øjnene af os, og uden at vi havde nogen som helst idé om, at det kunne være hende, blot fordi vi ikke kunne forestille os, at hun kunne finde på at tage bukser på – og tilmed tjenerbukser! Ærgerligt, at vi ikke kom hende på sporet, så havde sagerne nok stillet sig anderledes. Nå, lige meget! Vi skal nok få hende reddet inden længe; og så skal denne mr. Whisky-Tommy og hans kumpaner få tommelskruerne på!"

Denne lille episode fik nogen tid til at gå, men så begyndte den endeløse venten atter, og værre end før. Imens jeg hengav mig til en uendelig række af formodninger og bange anelser, kom jeg til at tænke på Don Bernardino. Bortførerne havde tydeligvis udspejdet ham; måske ville de gøre det igen. Hvis det var tilfældet, så kunne han blive til en fælde for dem. Jeg tænkte sagen igennem nogle gange, men så ikke i øjeblikket nogen udvej for at gennemføre den. Imidlertid indgav det mig en anden tanke. Han havde vist sig ædel imod mig, og jeg kunne måske gengælde ham det en smule. Skønt han var så stille og tavs, vidste jeg, han måtte være ængstelig for skatten, der nu let kunne blive røbet for andre; jeg ville derfor bede ham se efter den. Det var med en vis tilbageholdenhed, jeg begyndte at tale om det, for jeg ønskede ikke på nogen måde at såre ham. Men da jeg begyndte at tale om det, lod han næsten fornærmet, og erindrede mig i et hovmodigt tonefald om, at han jo allerede tidligere havde gjort mig opmærksom på, at alle Spaniens og

pavens skatte måtte vige for en kvindes ære. Jeg syntes godt om ham for det, men søgte at overbevise ham om, at det var hans pligt at vogte skatten, som ellers let kunne falde i slette hænder. Pludselig fik jeg en glimrende idé, hvorved jeg kunne slå to fluer med et smæk. Jeg sagde til ham, at da røverne én gang havde udspejdet ham, kunne de også have gjort det flere gange og fulgt ham til mit hus. Imens jeg talte, faldt det mig ind, hvor glimrende Skæbnen havde arrangeret alting. Hvis Don Bernardino ikke havde taget papirerne med transskriptionen af chifferskriften med sig fra biblioteket, kunne det måske være faldet i hænderne på forbryderbanden. Da jeg nævnte det for ham, sagde han forundret:

"Men jeg tog ikke papirerne med mig! Jeg læste dem kun, som de lå på bordet, men tænkte ikke på at fjerne dem. Ved at tage dem med mig, ville jeg jo have vakt mistanke, og jeg ville for enhver pris holde på hemmeligheden, hvis jeg kunne!"

Jeg fik en idé og gik hen til bordet, hvor papirerne havde ligget. Men der var intet som helst spor af dem. Nogen havde taget dem til sig; det kunne ikke have været Marjory, som på ingen måde havde haft brug for dem. Spanieren, der læste i mit ansigt og så min forundring, udbrød:

"Så har røverne taget det. Måske vi kunne lokke dem i en fælde ved hjælp af skatten. Hvis det er sådan, at de har fulgt efter mig til Deres hus, og hvis de har mindste anelse om den, vil de sikkert søge at få fat på den."

Skulle her gøres noget, var der ingen tid at spilde, men det måtte ske ganske privat, for da jeg sagde til Don Bernardino, at han skulle tage en af betjentene med, afslog han det straks.

"Nej!" sagde han, "jeg har ingen ret til yderligere at udnytte Deres tillid. Opdagelsen var Deres, og De kendte til skjulestedet før jeg. Men jeg kan ikke tillade, at endnu flere får hemmeligheden at vide. Desuden er disse mænd mit lands fjender; det er ikke rigtigt, at de ved noget; ellers kunne de nemt udnytte deres viden til fordel for Amerika. De og jeg, señor, er *caballeros*. Vi har vore æresbegreber; for disse folk findes alene lovens bogstav!"

"Nuvel," sagde jeg, "De må under alle omstændigheder hellere gå straks. Banditterne havde seks timers forspring; jeg forlod jo huset allerede lidt over ti sammen med mrs. Jack. Men De må være forsigtig. Det er desperate mænd, og hvis de finder Dem alene, kunne det blive farligt for Dem."

Til svar trak han en revolver op af lommen.

"Siden i går," sagde han, "er jeg bevæbnet, indtil denne ulykkelige affære er forbi."

Jeg beskrev ham nu indgangen til hulen og gav ham kældernøglen.

"Husk at sørge for at have lys med," advarede jeg ham, "masser af lys og tændstikker. Det vil være lavvande, når De når frem. Rebet, vi brugt som ledesnor, er endnu på sin plads, vi har ikke flyttet det."

Dette ængstede han meget, da det kunne have tjent røverne til vejledning, hvis de var kommet ham i forkøbet. Idet han gik, bad jeg ham huske på, at hvis han så mindste spor af mennesker der, måtte han straks komme tilbage eller sende os bud; så ville vi kunne fange dem som rotter i en fælde. I alle tilfælde måtte han holde os underrettet om, hvad han foretog sig. I dette spil betød viden alting.

Ikke længe efter, at han var taget bort, kom Cathcart og MacRae tilbage til hest og meldte, at tre andre heste fulgte efter. De havde en lang liste over alle kirkerne og præstegårdene i omegnen samt et kort over grevskabet Aberdeen. Desuden havde de fået en liste over alle de huse, der havde været udlejet i løbet af sommeren.

Vi mærkede nu de navne, som muligvis kunne være til nytte for os, nemlig de steder, som i den senere tid havde været lejet ud til fremmede. Derpå red Cathcart, Gordon og betjentene med undtagelse af overbetjenten ud med en liste over de steder, der skulle undersøges. Overbetjenten førte en liste over, hvem der skulle besøge de forskellige steder. Da de var afsted, spurgte jeg ham, om han vidste, hvorvidt nogle af banditterne kunne være der fra egnen. Han bemærkede, at han følte sig lidt sær til mode ved at svare på dette spørgsmål, og han så sandelig også sådan ud.

"Sagen er," sagde han forlegent, "at efter den unge dames angivelser ved jeg ganske udmærket, hvem de er. Havde jeg blot vidst det før, kunne jeg let have fået dem identificeret; selv har jeg aldrig set dem. Jeg antager, at 'Feathers' må være den Featherstone, der var sammen med Whisky-Tommy – egentlig Tom Mason – i affæren med A. T. Stewarts løsepenge. Hvis de to er indblandet, så er rimeligvis den, de kalder 'Dago', en halvblods spanier, der har været her før. Max er en hollænder og han er den værste af dem. Så er der vist to fyre fra Chicago, halvt politikere og halvt hælere. Muligvis er der to til; en fra Frisco, som kaldes Matros-Ben – han er, hvad man kan kalde en kosmopolit, for han stammer fra alle steder og ingen steder – og så en neger fra New Orleans, en ordentlig tamp, og en slet

karl, af alle de ... Men jeg vil håbe, han ikke hører til denne bande, for i så tilfælde gælder det om at skynde sig."

Blodet isnede i mig. Var Marjory i hænderne på sådan en bande! De værste slyngler, verden kunne opvise! O, at være magtesløs og vide det! Jeg måtte kalde al min styrke til hjælp for ikke at græde af fortvivlelse.

Overbetjenten fortsatte, vistnok for at opmuntre mig lidt:

"Det ligger ikke i deres interesse at gøre hende fortræd, det er hun for mange millioner værd til, så længe hun er i live og uskadt. Whisky-Tommy er for klog til det; han skal nok holde de andre i ave. Jeg formoder, sir, at De ved, at forbrydere altid arbejder efter det samme mønster. Vi ved, at dengang dommeren ikke ville betale løsesummen for gamle A. T., truede Featherstone med at slå ham ihjel; men Whisky-Tommy vidste bedre end sådan at gøre det af med guldfuglen. Han snuppede den for næsten af Featherstone og skjulte den et eller andet sted i omegnen af Trenton, indtil konen hostede op med fem og tyve tusind. Tommy er smart nok; og hvis blot den sorte djævel ikke er med, så skal han nok passe på hende."

"Hvem er negeren?" spurgte jeg, for jeg ville vide det værste. "Hvad har han gjort?"

"Jeg gad hellere vide, hvad slet der findes, som han *ikke* har gjort. Man er vant til lidt af hvert i New Orleans, og man skal være virkelig ondskabsfuld for at skaffe sig et dårligt rygte dér. Der findes så skumle buler der, at Gud selv må blues, og Djævlen med, for den sags skyld; en neger, der er vokset op der og kommer ud med skindet på næsen, stikker ikke op for bollemælk. Men foreløbig er der ikke noget at frygte, sir. Det er først, hvis de slipper sikkert bort, vi skal begynde at blive

ængstelige. Gud ved, hvad der så kan ske. Men foreløbig er det værste, der kan ske, at de slår hende ihjel, hvis de kommer i en klemme."

Mit hjerte frøs til is ved disse ord. Hvilke andre muligheder var der, når døden var "det værste", der foreløbig kunne tilstøde min elskede? Jeg spurgte ham med svag stemme:

"Ville de virkelig myrde hende?"

"Naturligvis, hvis det var det, der tjente dem bedst i øjeblikket. Men tag det nu roligt, sir. Foreløbig er der ikke så meget at frygte. Disse mænd er ude efter penge, og en ordentlig bunke af dem. De vil ikke kaste en sådan mulighed fra sig uden videre. Hvis vi kommer dem på sporet i en fart, bliver de nødt til at tænke på deres eget skind. De gør kun det værste, når alt andet glipper – i det øjeblik, hvor de selv risikerer at strække hals, hvis de ikke slipper af med hende."

Havde jeg blot vist alt dette, havde jeg haft mindste anelse om, hvor farligt det spil var, vi spillede, havde jeg hellere skåret min tunge ud end ladet Marjory at være med til det. Jeg burde have vidst, at en stor nation som de Forenede Stater ikke ville have taget sig af en fare, der truede en enkelt person, med mindre der var god grund til det. Hvilken tåbe jeg dog havde været!

Havde jeg dog kunnet foretage mig noget, ville det ikke have været så slemt, men det var nødvendigt, at jeg forblev i begivenhedernes centrum, da jeg alene kendte de forskellige forhold, og der stadig kom et eller andet frem, som jeg havde bedre kendskab til end de andre. Jeg måtte derfor vente og bede Gud om at give mig tålmodighed. Senere, når jeg fik lov til at tage fat, ville jeg være med – selv om det gjaldt liv og død.

46. Ardiffery Præstegård

Jeg tilbragte den kedsommelige ventetid med at sludre med overbetjenten. Alt, hvad han fortalte mig, tjente kun til at pine mig; der lå imidlertid en vis sær fascination i de oplevelser, han fortalte mig. Jeg så for første gang i mit liv, hvilken hårdhudet ufølsomhed, der var resultatet af tilværelsens hårde sider. Forbryderjægere såvel som forbrydere får denne ufølsomhed; jeg tror, det sker for alle, hvis skæbne bringer dem i kontakt med tilværelsens alvorligere aspekter. Ind imellem forundrede det mig at høre, hvordan denne mand, som umiskendeligt var et udmærket, lovlydigt menneske, afvejede forbrydelse og forbrydere ganske nøgternt: uden nag, uden vrede, uden hævngerrighed. Alting hos ham, hans arbejde, hans livsindstilling, hans mål, syntes blot at være en del af et spil, der blev spillet. Dengang tænkte jeg ikke nærmere over det, men når jeg nu skuer tilbage, kan jeg godt se værdien af denne indstilling. Det gav ham langt større mulighed for at vurdere tingene i et objektivt lys end hvis han havde ladet sig påvirke af den slags følelser og personlige motiver, som får almindelige mennesker til at vakle. Denne mand lod ikke til på nogen måde at lade sig påvirke personligt, når hans opgave mislykkedes, eller af den grund at bære nag til dem, der var skyld i det. Tværtimod lod han til, som en god sportsmand, at vurdere den modstander højere, der havde været kløgtig nok til at overvinde ham. Jeg ville have troet, at han ville blive vred, når han fandt ud af, at i al den tid, hvor han og hans mænd havde overvåget Crom Castle, var deres fjender gået ind og ud, som det passede

dem ad en sikker vej, og havde selv overvåget vagterne. Men det skete ikke; jeg tror faktisk, at når man ser bort fra de mulige frygtelige konsekvenser af hans mislykkede indsats, nød han ligefrem at være blevet slået på sin egen bane. Han udtrykte det selv således:

"De fyre ved, hvad de gør. Jeg skal sige Dem, at selv om vi har opført os kluntet, så er det ikke nogen nem sag at føre os bag lyset. Jamen, tænk blot! Mens vi har holdt vagt over slottet nat og dag, uden så meget som en halv times ophold, er der ikke mindre end tre grupper – forbryderne, De og pigen, og så denne her spanier – som er gået ind og ud som kaniner i en jordhøj. Men det kan nu godt undre mig, at De og miss Drake har været i stand til at undgå både os og Whisky-Tommy og hans kumpaner."

Klokken havde været omkring fem, da de forskellige grupper var taget ud for at besøge de lokale præstegårde; ved sekstiden begyndte de første rapporter at indtræffe. Den første var en meddelelse, som var kradset ned på et blad fra en notesbog: "Alt i orden i Auquharney." Og så begyndte mændene at komme tilbage, nogen til fods, nogen til hest, nogen i vogne: men alle med det samme budskab. De kom fra Auchlenchries, Heila, Mulonachie, Ardendraught, Inverquohomery, Skelmuir og Auchorachan. Ved nitiden kom det første eftersøgningsholdene tilbage. Det var Donald MacRae; han kendte jo egnen og havde derfor kunnet bevæge sig hurtigere rundt end de øvrige, som var nødt til at holde sig til hovedvejene. Hans rapport var fuldstændig tilfredsstillende: han havde været seks steder, og intet af dem havde givet ham den mindste anledning til at mistænke noget.

Først tre timer senere var alle de øvrige vendt tilbage. Alle havde de det samme at berette: der var ingen af de steder, de havde besøgt, som bar mindste spor af at have huset flygtningene. Til sidst kom de to mænd, der havde forfulgt hjulsporene, de var skuffede og trætte. Flere gange havde de tabt sporet, men fundet det igen på en eller anden korsvej. Endelig havde de opgivet deres søgen på en støvet vej i nærheden af Ardiffery, da det var for mørkt til at gå videre. De mente, at det var enden på sagen, for de havde ikke kunnet genfinde sporet noget steds inden for en halv kilometer fra det sted, hvor de havde tabt det.

Det var nu for sent til at foretage sig mere den aften, og efter at have fået noget at spise, lagde mændene sig til at sove et par timer med undtagelse af én, der holdt vagt. De skulle atter afsted før daggry. Selv kunne jeg ikke tænke på hvile; jeg tror, jeg var blevet gal, hvis jeg skulle have forholdt mig i ro hele natten. Jeg besluttede derfor at cykle over til Whinnyfold for at se, hvorledes det gik Don Bernardino, for jeg var ængstelig over ikke at have hørt fra ham.

I Whinnyfold var alt stille, og der var intet lys at opdage i huset.

Jeg havde taget Marjorys nøgle med, som mrs. Jack havde fundet på hendes toiletbord, men, da jeg stak den i døren, kunne den ikke dreje om. Det var en Yale-lås, og den kunne kun ved kejtethed eller ligefrem vold bringes i uorden. Jeg antog derfor først, at det var spanieren, der var skyld i det. Da jeg imidlertid ikke kunne komme ind den vej, gik jeg om til bagsiden af huset for at se, om jeg der kunne skaffe mig adgang. Men her var både vinduer og døre tillukkede, så at jeg

kun med magt kunne trænge ind i mit eget hus. Jeg bankede sagte på døren i det håb, at Don Bernardino lå og sov derinde, men da der ikke hørtes en lyd, blev jeg alvorligt bange for, at røverne havde været der, og at der var sket en ulykke. Hvis det var tilfældet, var der ingen tid at spilde. Hvis der var gået noget galt, kunne det kun betyde, at forbryderne havde været her. Hvis døren skulle brydes op, måtte jeg imidlertid gøre det selv; hvis jeg hentede hjælp fra landsbyen, ville der straks opstå rygter og blive sladret.

Jeg fik fat i en stor stang, der lå i gården mellem andre af håndværkernes efterladenskaber, løftede den op på min skulder, og det lykkedes mig ved et rask stød lige over låsen at sprænge døren. Stødet var meget virkningsfuldt; døren fløj op med så stor kraft at dørgrebet på den anden side brækkede ved slaget mod muren. I et par sekunder tøvede jeg for at se, om støjen havde kaldt nogen frem, men alt var stille. Så trådte jeg forsigtigt ind med revolveren i den højre hånd og cykellygten i den venstre.

Et blik i de to dagligstuer viste mig, at der ingen var dér; jeg lukkede nu døren til entreen og blokerede den med min "rambuk". Derpå gennemløb jeg huset fra øverst til nederst. Kælderdøren var aflåset. Mærkeligt nok var der ikke et eneste spor af Don Bernardino noget steds. Grebet af en pludselig mistanke, skyndte jeg mig ind i spisestuen og så efter på bordet, hvor flere af de æsker havde ligget, som vi havde taget fra hulen.

De var alle borte!

Et øjeblik tænkte jeg, at det måtte have været Don Bernardino, der havde taget dem; jeg mindedes levende vor

samtale den foregående dag og det uhyggelige glimt i hans øjne, da han sagde, at han ikke ville sky noget for at komme i besiddelse af skatten. Måske havde han ikke kunnet modstå fristelsen, da han så, at skatten var i hans hænder.

Men jeg forjog straks denne idé, da jeg mindedes hans ædle holdning, den gang jeg kom for at bede om hans hjælp, efter at han forgæves et par timer forinden havde appelleret til min ridderlighed. Nej! Han ville ikke være i stand til et sådant bedrag. Og uvilkårligt udbrød jeg højt: "Nej, jeg vil ikke tro det!"

Var det ekko? eller blot en eller anden lyd fra havet dernede? Jeg hørte en hul, svag lyd; men hvor den kom fra, kunne jeg ikke sige. Der var kun én del af huset, jeg ikke havde gennemsøgt, og jeg skyndte mig nu at åbne kælderdøren ved hjælp af et stort stykke brænde. Der var ingen dernede, men fra åbningen hørte jeg atter den hule lyd; denne gang mærkede jeg, det var en stønnen.

Jeg tændte en fakkel og så ned i hulen. Bunden af hulen dernede var dækket af vand, men kun i nogle få tommers dybde, og der fik jeg øje på spanierens ansigt, som trods sin mørke farve var forunderlig blegt. Jeg råbte til ham, og han gjorde sig åbenbart umage for at svare, men jeg kunne ikke høre andet end et smerteligt suk. Jeg firede mig derned og fandt Don Bernardino i en svag, hjælpeløs tilstand. Han var åbenbart ikke i stand til at forstå mine spørgsmål, endsige svare. Jeg fik ham trukket op og båret ind i stuen.

Der klædte jeg ham af, da han var gennemblødt af at have ligget i den fugtige hule, svøbte ham ind i tæpper, og gav ham noget cognac. Varmen begyndte at gøre ham godt og han faldt hen i en døs. Jeg tændte op i kaminen, lavede te og fik fat i nogle

fødevarer. En halv times tid efter vågnede han forfrisket og ved fuld bevidsthed.

Nu fortalte han mig alt, hvad der var foregået. Han havde med lethed åbnet døren og endnu fundet æskerne på bordet. Han havde ikke tænkt på at gennemsøge huset. Han havde tændt et lys, var gået ned i kælderen og ladet døren stå åben, imens han undersøgte hejseværket og prøvede på at gøre sig bekendt med dets mekanisme. Idet han bøjede sig over åbningen, fik han et voldsomt slag i nakken og tabte bevidstheden. Da han atter kom til sig selv, så han fire maskerede mænd. Selv var han bundet og kneblet. Mændene firede sig ned, kun én blev tilbage på post. Han kunne høre dem råbe til hinanden. Efter en lang ventetid var de kommet igen, alle belæssede med tunge byrder, som de hejsede op. Han havde haft den usigelige sorg at se dem stoppe den skat, som han og hans forfædre var sat til at bevogte, ned i sække og poser. Da de efter flere timers forløb var færdige og havde læsset alt på en vogn, som en af dem havde hentet, holdt de råd om, hvad de skulle gøre med ham. De lagde intet skjul på deres hensigter; alt blev sagt højt og med en brutal ligefremhed. En af dem, som han beskrev som en mand med grå, meget tykke læber, og hvis hænder var sorte, havde stemt for straks at stikke ham ihjel eller skære halsen over på ham, og var selv mere end villig til at gøre det. Men en anden, rimeligvis anføreren, mente, at de derved kun udsatte sig for en ekstra risiko.

"Lad os hellere kaste ham ned i hulen," sagde han, "så kan han brække halsen eller drukne, når floden indtræder, og hvis nogen finder ham, vil det se ud som et ulykkestilfælde."

Dette forslag blev udført; efter at han var blevet befriet fra båndene og kneblen, blev han brutalt kastet ned i hulen. Så huskede han ikke mere, før han havde hørte en fjern lyd som et tungt slag på træ.

Jeg undersøgte ham omhyggeligt, men kunne ikke finde nogen væsentlige skader. Dette livede ham noget op, og han genvandt snart nogenlunde sine kræfter og sit mod. Han kunne imidlertid ikke fortælle mig noget mere om de mænd, der havde angrebet ham. Han mente, han ville kunne genkende deres stemmer, men da de havde båret masker, havde han ikke kunne skelne deres træk.

Imens han kom til hægterne, undersøgte jeg huset. Efter mærkerne i et af vinduerne på bagsiden af huset måtte det være ad den vej, de havde skaffet sig adgang til huset. De havde åbenbart prøvet den slags før; jeg havde også hørt fra en af betjentene, at Whisky-Tommy var en tidligere bankrøver, og det var således ikke overraskende, at de have kunnet skaffe sig adgang. Ingen af de ædelsten, Marjory og jeg havde hentet op fra hulen, var ladt tilbage; røverne havde været meget grundige, og selv de rubiner, som jeg havde ladet ligge i min frakkelomme, var forsvundet.

Efter deres opførsel her kunne jeg regne ud, at de følte sig sikre på sig selv og på, at deres flugt var sikret, ellers havde de ikke bebyrdet sig med den tunge skat, og dernæst, at deres skjulested ikke kunne være langt borte. Der havde været fire mænd her; måske havde der været flere, som kun havde set til. Marjory havde skrevet, at der havde været seks mænd om at bortføre hende. Overbetjenten mente, der nok var mindst otte i det hele. Jeg besluttede derfor at skynde mig tilbage til Crom og

rådføre mig med de andre om, hvad vi skulle gøre, nu da vi havde denne nye oplysning. Jeg ville gerne have prøvet på at få en vogn til at tage Don Bernardino med, men han mente, at han gjorde bedst i at blive, hvor han var.

"Jeg kan dog ingen nytte gøre, før jeg er kommet lidt til kræfter," sagde han, "og en hvile vil gøre mig godt."

Jeg spurgte ham, om han ikke var bange for at være alene her i sin hjælpeløse tilstand, men han svarede meget fornuftigt:

"De eneste, jeg har grund til at frygte, ville mindst af alle komme herhen!"

Jeg ordnede det så godt for ham, som jeg kunne, og cyklede derpå tilbage til Crom. Det var nu næsten morgen, og mændene var parate til at tage fat igen. Jeg fortalte, hvad der var sket, uden at nævne skatten. Den var borte, og alt hvad jeg kunne gøre, var at forsøge at skåne spanierens følelser. Det var nok, de kendte til overfaldet, og vidste, at mit hus var blevet plyndret for alt, hvad der var af værdi i det. Det var tydeligt, at røverne måtte have et hemmeligt skjulested i nærheden, og dette kunne muligvis være et tomt hus. Jeg fortalte Cathcart og overbetjenten denne idé, og de var enige med mig i, at vi burde lede efter et sådant sted. Vi fik derfor sendt en af betjentene ind til Ellon og en anden til Aberdeen for at skaffe en liste over, hvad der kunne være af ubeboede huse på egnen, som ikke var lejet ud. Imens gennemså vi listen over præstegårdene og fandt, at der var to, som kunne fås til leje, en i Aucheries og en i Ardiffery, men som ikke i øjeblikket var lejet ud. Vi besluttede først at tage til den sidstnævnte, da den var nærmest. De to betjente, der havde tabt sporet fra vognen dagen før, bad os

tage dem med og sætte dem af på vejen; de ville gerne prøve at lede videre. To mænd blev tilbage.

Imens vi kørte, viste de to betjente os, hvorledes de havde forfulgt vognsporene, og i min fortvivlelse gav den tanke, at vi var på den vej, ad hvilken Marjory var blevet bortført, mig et lille glimt af håb. Jeg havde en følelse af, at vi var på det rette spor. I tidligere dage – der nu forekom mig at ligge så fjernt – den gang jeg mærkede, at jeg var synsk, havde jeg næret stor tillid til sådanne følelser, og nu fornemmede jeg igen noget lignende. O, hvor ønskede jeg ikke, at denne hemmelighedsfulde evne kunne hjælpe mig til at finde min elskede hustru! Hvad ville jeg ikke have givet for at kunne se et glimt af hende i hendes nuværende situation, som tidligere, da jeg så Lauchlane MacLeod eller de dødes ånder. Men sådanne overnaturlige kræfter arbejder ikke på kommando eller ifølge vore ønsker, men kun på så hemmelighedsfulde måder og tider, at ingen kan forudse dem. Imens jeg tænkte på dette og bad til Gud af hele mit stakkels, sønderknuste hjertes inderlighed, syntes jeg at føle noget af den sindstilstand, hvori jeg havde haft mine tidligere visioner. Jeg tabte erindringen om alle mine omgivelser, og det var med forbavselse, at jeg blev mig bevidst, at vognen var standset ved en korsvej, som førte ned til Ardiffery. Vi satte de to betjente af, og aftalte, at vi skulle tage dem med igen, når vi kom tilbage. De havde dog ikke store forhåbninger om at kunne genfinde et to dage gammelt vognspor på den støvede vej.

Vejen til Ardiffery drejede af til venstre, så til venstre igen, så da vi nærmede os stedet, fandt vi, at vi ikke var kommet så frygtelig langt bort fra de to mænd, hvis man regnede i fugleflugtslinje.

Præstegården her ligger ensomt, tæt ved kirken, men langt fra den lille landsby; i en skovbevokset dal. Kirken ligger midt på sin kirkegård i en sænkning, og er omgivet af en mur af betydelig højde. Præstegården og dens have syntes nærmest at være skåret ud af de skovbevoksede omgivelser. Der er en lille jernport lige ved vejen, og en smal sti, som fører op til bygningens facade. Til højre for den fører en anden sti til stalden og udbygningerne. Ved porten var opslået et bræt, hvorpå der stod, at gården med tilliggende kunne fås til leje indtil jul, nøglen var hos mrs. MacFie i købmandshandlen ved Ardiffery korsvej. Stedet gav en fornemmelse af forladthed; der groede ukrudt alle vegne, og vi kunne se allerede fra indkørslen, at vinduesruderne var støvede og ikke havde været pudset i lange tider.

Da vi kom nærmere, tiltog den underlige følelse af tilfredshed – jeg kan ikke beskrive det anderledes – hos mig. Jeg var hverken glad eller håbefuld, men det syntes mig, som om et slør blev løftet fra mine tanker. Vi steg af vognen og gik op ad den lille allé til huset og bankede på for en forms skyld, selv om vi godt vidste, at hvis dem, vi søgte, var indenfor, ville de ikke lukke op. Vi lod en mand stå vagt ved døren, i tilfælde af, at nogen skulle komme, og vi andre gik om til bagsiden af bygningen. Da vi var kommet halvvejs rundt, fandt vi en udgang til markerne, og her standsede overbetjenten. Jeg så straks, hvad det var, han havde fået øje på.

Imens den øvrige del af vejen var begroet med græs, lå der her grus helt op til huset, og det var for nylig blevet revet.

Hvorfor?

Det eneste svar på dette spørgsmål, som vi allerede stillede os selv, var, at Marjory eller en anden havde sat nogle mærker, som banditterne havde søgt at udslette.

Tåber! Det var netop deres forsøg på at skjule sporene, der hjalp os på vej.

47. Den stumme kan tale

Betjentene spredte sig omkring huset på et tegn fra deres chef, og jeg kunne se, at de undersøgte, om deres bøsser var i orden. De vidste, hvad det var for folk, de havde at gøre med, og tog ingen chancer. Imens sagde MacRae til mig:

"Jeg vil hente nøglen. Jeg er kendt her og kan løbe over til korsvejen på et par minutter."

Kusken lod vi køre videre, indtil en omdrejning af vejen skjulte ham. Imens MacRae var borte, omringede betjentene huset, så at intet, der måtte komme ud af det, ville kunne undgå vor opmærksomhed. Overbetjenten tog i bagdøren, men den var låst; åbenbart var den spærret af flere slåer.

På mindre end et kvarter vendte MacRae tilbage og fortalte, at mrs. MacFie kom med nøglen, så hurtigt hun kunne. Han havde sagt, hvem han var og tilbudt at tage den; men hun ville endelig selv vise herrerne om. Lidt efter var hun hos os. Overbetjenten, Cathcart og jeg blev hos MacRae, de øvrige vedblev at ligge skjult på vagt. Låsen bandt en smule, men vi var snart inde. Imens mrs. MacFie åbnede skodderne i et værelse, der lod til at være præstens studerekammer, foretog overbetjenten og Cathcart en hurtig ransagelse af huset. De var tilbage, inden den gamle dame var færdig med sit arbejde.

Da lyset havde fået adgang, så vi, at stuen var i uorden, og det var tydeligt, at den nylig havde været beboet, for der lå flere ting spredt omkring, såsom tæpper og puder på sofaen, og der stod flere ting, som tydeligvis ikke hørte hjemme der, blandt andet en vandkande, et fad med beskidt vand og et par brugte

kopper. Et lys var løbet ud over hele kaminhylden. Da den gamle kone så dette, løftede hun forfærdet hænderne og sagde:

"Gud bevares! Her må have været landstrygere! Og det i præstens eget studereværelse. De har jo vendt op og ned på alting. De har endda rumsteret med hans bøger! Det bliver han ikke glad for!"

Mens hun talte, havde jeg set mig rundt i værelset. Langs hele den ene væg stod en stor bogreol med hylder i forskellige højder, så der var plads til bøger i forskellige størrelser. Der var mere end nok bøger i værelset til at fylde dem op; men alligevel var nogle af hylderne tomme, og der lå en del bøger ude på gulvet. De var dog ikke kastet tilfældigt rundt, men lå i pæne rækker. Det så ud, som om de var taget ud og lagt i orden, så de var klar til at sætte på plads igen. Men de bøger, der endnu stod på hylderne! Det var ikke så underligt, at den gamle kone, der ikke forstod noget af det hele, var rystet, for aldrig havde man set en lignende uorden i et bibliotek. Bindene stod ikke i den rigtige rækkefølge, selv ikke når der stod flere af samme værk samlet; nogle bind manglede, eller stod et helt andet sted. Nogle af bindene stod på hovedet; andre havde ryggen vendt indad. Jeg havde aldrig set et lignende roderi. Og dog …!

Det hele var planlagt af en klog og resolut kvinde, der kæmpede for sit liv – sin ære. Marjory, der åbenbart var berøvet alle skrivematerialer – der var hverken pen eller blæk i værelset – og sikkert var blevet forbudt under de værste trusler at forsøge at efterlade nogen besked, havde lige for øjnene af sine fangevogtere efterladt en tydelig skrift på væggen, som de ingen anelse havde om. Det var en ny variant af vor kode. De, der stod, som de skulle, repræsenterede A, alle de andre B. Jeg

læste beskeden op for en af betjentene, som skrev den ned. O, hvor mit hjerte bankede af frygt og kærlighed og stolthed, mens jeg læste min kære piges ord:

"I morgen nordøst for Banff, *Havmågen* skal møde hvalfanger *Vilhelmina*. Skal shanghajes, hvad det så betyder. Truer med at overlade mig til negeren, hvis jeg gør knuder eller prøver at skrive til mine venner. Frygt ej, kæreste – jeg vil før dø. Har midler i hænde. Husk hulen. Jeg hørte lige Gardent – –"

Her endte budskabet. Hylden var tom, og den bunke bøger, hun havde udvalgt sig, lå som de havde ligget fra før hun begyndte. Hun var blevet afbrudt eller havde frygtet for at vække mistanke ved at fortsætte.

Afbrudt! Jeg havde en følelse, som om jeg skulle kvæles.

Der var intet mere at opnå her, og vi sagde derfor til den gamle dame, at vi ville skrive til hende, hvis vi agtede at leje huset. Derpå kørte vi, så hurtigt vi kunne, tilbage til Crom, hvor vi måtte ordne vore fremtidige planer. Mens vi sad i i vognen, spurgte jeg overbetjenten, hvad ordet "shanghajet" betød; det var åbenbart noget kriminelt.

"Ved De ikke det?" spurgte han overrasket. "Det troede jeg var noget, alle vidste. Det stammer fra handelsflåden: hvalfangere og den slags gør det, når de ikke på anden måde kan skaffe sig besætning; folk nu om dage er ikke så glade for at tage hyre på de lange hvalfangertogter. De får så mandskab ved hjælp af de såkaldte pressegæng, der som regel drikker folk fulde eller bedøver dem med et eller andet middel. Når skibet nærmer sig en havn, drikker man dem fulde igen – det er som regel meget nemt – eller bedøver dem på anden måde. På den måde kan man holde på dem i måneder og år. Somme tider, når en eller

anden samvittighedsløs person ønsker at skaffe en ubehagelig slægtning af vejen – eller måske et vidne, eller en kreditor, eller andre, som er i vejen – så hyrer man bare et pressegæng. Når de har lagt hånd på den rette person, så kan han ikke stille meget op, før tiden er ude, eller der ikke er flere penge, eller det spørgsmål, der var grund til at skaffe ham af vejen, bliver løst."

Dette var nyt for mig – en rædselsfuld tanke! Jeg så atter nye muligheder for fare og nød for både Marjory og mig. Jeg blev Montgomery mere og mere taknemmelig for hans budskab til det amerikanske krigsskib. Hvis det lykkedes forbryderne at få Marjory om bord på *Havmågen*, ville vi stå magtesløse. Men de sidste ord af hendes meddelelse kunne måske være et spor. Det måtte dreje sig om et sted, der åbenbart lå øst for Banff. Jeg fik fat i et kort og satte mig til at lede. Og ganske rigtigt, der var det. Syv-otte miles øst for Banff lå der en lille havn ved en bugt, kaldet Gardentown. Jeg sendte straks telegrammer til Adams i Aberdeen og Montgomery i Peterhead. Det var frem for alt nødvendigt for at finde *Havmågen* og så *Vilhelmina*. Kunne vi få fat på disse skibe, var der mulighed for at tilintetgøre skurkenes planer.

Jeg bad Adams om at forespørge om *Vilhelmina* hos Lloyds. Adams svarede på utrolig kort tid:

> "*Vilhelmina* forlod Lerwick i går for at sejle til de arktiske egne."

Kort efter kom der et andet telegram fra ham:

> "Montgomery melder, at *Havmågen* fisker i sommer i Fraserburgh. Hun gik ud med resten af fiskerflåden for to dage siden."

Næsten umiddelbart efter sendte han et tredje telegram:

"*Keystone* har fået besked. Kommer til dig."

Efter en rådslagning blev vi enige om, at det var bedst, at et par af os blev på Crom for at vente på Adams, der rimeligvis havde mere at meddele. Imidlertid afsendte vi to betjente, den ene til Fraserburgh og den anden til Banff.

De skulle derfra, fra hver sin side, følge kysten til Gardentown. MacRae tog selv afsted for at afsende et telegram om, at hans yacht skulle bringes til Peterhead, hvor han ville gå om bord på den.

"Den kan blive nyttig at have i nærheden," sagde han; "det er en glimrende sejler, som med lethed kan indhente *Havmågen* eller *Vilhelmina*, hvis det skulle gøres nødig."

Ventetiden, indtil Adams kom, var forfærdelig. Hvert minut, hvert sekund var opfyldt af tanker om ubestemte rædsler, som frygten og fantasien udmalede for mig.

Da han endelig kom, meddelte han, at krydseren *Keystone* var på vej til et punkt fem-seks kilometer ud for Peterhead, og at der var sat privat vagt ved alle havne mellem Wick og Aberdeen.

Den amerikanske ambassade var også i arbejde, men uden at gøre opsigt, således som det passer sig for en sådan institution.

Vi sagde ham nu, hvad vi havde i sinde, og han lagde venligt hånden på min skulder, idet han bemærkede:

"Jeg ved, hvad du lider, min ven; det skal man ikke se to gange på dig for at opdage. Men alligevel er der mange, som ville ønske sig i dit sted. Fat mod! Det værste, der kan ramme hende, er døden! I begyndelsen frygtede jeg for noget værre. Men miss Drake er kæk og modig. Skulle det gå hende ilde, vil der blive taget en blodig hævn!"

Han fortalte nu også, at to andre raske unge søofficerer ville slutte sig til Montgomery i Peterhead.

"De drenge stikker ikke op for bollemælk, siger jeg Dem. De er modige og ved at handle; jeg tænker, at når dette her er forbi, vil det nok ikke komme dem til skade i Washington, at de har været med her."

Det var en trøst for mig at tale med Adams, for jeg følte, han var en ven, jeg kunne stole på, omend hans ord ikke var særlig opmuntrende; men som forholdene var, kunne han vel ikke sige andet. Han tog tilbage til Aberdeen og ville senere komme til os i Banff.

To mænd blev tilbage på Crom, imens vi andre tog til Banff, hvor vi efterlod en mand i hotellet for at have et bindeled dér, og derpå kørte vi til Gardentown. Kysten imellem Banff og Gardentown er meget smuk; vi ville dog nok have foretrukket, at den var mindre malerisk og lettere at bevogte.

I Gardentown kom en af vore betjente til os og meddelte følgende:

"Nogle af banditterne er sluppet bort, men resten, tror jeg, er endnu i land. Derfor gælder det om at være forsigtige. *Havmågen* var her indtil i går, så sejlede den ned til Fifeshire, da man sagde, at fiskene var gået sydpå. Den havde større besætning, end den skulle have; vi fik at vide, at to af dem var nogle venner af skipperen, der skulle ud til et andet fartøj ude ved Burnt Island. De øvrige var temmelig drukne og det kostede skipperen en del besvær at holde styr på dem; han var meget vred og lod til at skamme sig over dem. Han bandede frygteligt, og det var ikke så underligt, for han måtte selv hjælpe til med at få nettene om bord. En af mændene på kajen fortalte

mig om det. Men der må vist have været skjult noget under nettene, for de tre mænd, der bar børen, sled frygteligt i det. Skipperen selv skal være en kæmpestor hollænder med et ondskabsfuldt, listigt fjæs; han alene havde fat i de bageste stænger, og de to, der var foran, var blodrøde i hovedet af anstrengelse. Hvis jeg har ret i min formodning, er de denne gang undsluppet os. De har frøkenen om bord og er på vej ud efter hvalfangeren. Det er den, vi nu må søge efter!"

Imens han talte, sank mit mod mere og mere. Hvis min stakkels hustru var i live, var hun nu fuldstændig prisgivet sine fjender. Der var dog én tanke, der endnu trøstede mig: negeren var ikke om bord. Jeg var kommet til at opfatte denne forbryder som et sindbillede på al ondskab.

Men her stod vi altså nu. Foreløbig var vor forfølgelse mislykket og frugtesløs. Vi måtte vente på, hvad Montgomery fandt ud af. Vi havde telegraferet til ham, at han skulle slutte sig til os i Gardentown, og han havde svaret, at han var på vej.

48. Dunbuy Haven

Vi havde været så optaget af at opspore Marjory hele denne dag, at vi ikke havde haft tid til at tænke på andet. Men nu gjorde begivenhederne, at det, der før kun havde været af mindre og indirekte betydning, pludselig blev det vigtigste af alt. Hidtil havde *Havmågen* været vort mål; nu var det *Vilhelmina*. Adams havde stået i spidsen for de undersøgelser, der var foretaget vedrørende disse to fartøjer. Det var derfor til ham, vi nu måtte gå for at få oplysninger. Montgomery og MacRae var de første, der ankom, de var til hest fra Fraserburgh. Montgomery blev meget ulykkelig over, at *Havmågen* var undsluppet ham, men han anede ikke, at Gardentown eksisterede, da den ikke stod på hans kort.

Noget efter tog vi til stationen for at hente Adams; vi skyndte os at få ham ind i den vogn, vi havde holdende. Han fortalte os, hvad han vidste, mens vi var undervejs til Gardentown. Vi havde fået en fornemmelse af, at det måske var en fejltagelse at tage dertil – det lå noget afsides fra alting – men vi havde nu engang arrangeret det, så alle meddelelser og nyheder blev sendt dertil, og det var følgelig nødvendigt, at vi tog derhen, før vi besluttede, hvad der var at gøre. Adams fortalte, at hvalfangeren *Vilhelmina* havde været i sigte ved Lerwick for et par dage siden, men et telegram havde fået hende til at påskynde indladningen af forsyninger og forsvinde så hurtigt, at hun havde måttet efterlade en del af dem. Han havde ikke kunnet få yderligere oplysninger om hendes færden. Skipperen

havde sagt til havnemesteren, at han skulle til Novaja Zemlja, men mere vidste man ikke.

Da vi kom tilbage til hotellet, blev vi overraskede ved at finde Don Bernardino; han havde været i samme tog som Adams, men havde måttet vente på en vogn. Vi havde haft så travlt, at ingen af os havde opdaget ham.

Sagerne var nu på et sådant stadium, at det ikke længere kunne nytte at holde noget skjult, og efter et øjebliks privat samtale med spanieren, fortalte jeg mine ledsagere om angrebet på ham i mit hus og bortførelsen af skatten. Jeg omtalte ikke detaljerne, da det var hans hemmelighed, som ingen ellers behøvede at vide. Vi var alle enige om, at hvis der var mindste håb om at finde Marjory, måtte det være ved at forfølge de banditter, som endnu var i land. Sam Adams, der næst efter opdagelsesbetjentene var den af os, der mest køligt overskuede situationen, sagde:

"De fyre er ikke sluppet fra os endnu. Det er åbenbart, at de først kom for at se efter skatten, efter at miss Drake var blevet skaffet ud af Gardentown. Og jeg er ret sikker på, at de nu ligger og venter et eller andet sted langs kysten på, at *Vilhelmina* kommer og samler dem op. De har et helt vognlæs af skatte, de skal have med sig, og jeg tør vædde på, at det ikke er noget, de agter at overlade til tilfældigheder. Man kan jo ikke sådan regne med, at der altid ligger en hvalfanger klar til at shanghaje nogen. *Vilhelmina* er hyret med fuldt overlæg, og den ventede ved Lerwick så længe, indtil den fik besked på at tage afsted. Jeg tror, at hun har ordre til at tage dem med, for en fiskerbåd som *Havmågen*, der er nødt til at være i nærheden af en havn, løber for stor risiko for at blive opdaget. Når hun nu har været

indblandet i en forbrydelse, og føler sig sikker på, at man ikke kan bevise noget mod hende, så vil hun blot tage sin del af rovet, eller hvad man nu har lovet at betale hende med, og så se at komme af vejen. Hvis *Vilhelmina* skal have banden om bord, så må det nødvendigvis ske et eller andet sted her ved kysten. De kommer næsten alle sammen udefra, og kender ikke andre muligheder. Tager de sydover, vil de komme til mere befolkede egne, hvor muligheden for at slippe uset afsted er mindre. De tør ikke sejle ind i Firth, for da kunne de let blev afskåret ved flodmundingen og opbragt, når de var inden for tremilegrænsen. Og alt på den anden side af Firth må være ukendt land for dem. Vi skal altså gøre jagt på dem ved kysten her. Der vil sikkert være størst sandsynlighed for at finde dem et eller andet sted imellem Old Slains og Peterhead. De vil nok helst holde sig nord for Whinnyfold, da de derfra bedst vil kunne få resten af skatten indskibet og hurtigst nå det åbne hav."

"Sam har ret," sagde Montgomery, "jeg har undersøgt kysten nøje, siden vi sidst sås. Jeg har prøvet at sætte mig i røvernes sted og forestille mig, hvor der findes et sted, de kan bruge. Jeg tror, de kan slippe ud ved Peterhead eller Boddam, og derfor har jeg sat vagter ud der. Nogle af vore søfolk er kommet herop fra London, og hvis *Vilhelmina* prøver på at lægge til land et af de steder, slipper den ikke ud igen med miss Drake om bord, det er jeg sikker på. Men rimeligvis vover den sig ikke i nærheden af en havn; den bliver liggende længere ude, og lader sine venner sejle ud til sig i en båd. Der er en halv snes steder imellem Cruden og Peterhead, hvor en båd med lethed kan skjules. Jeg foreslår derfor, at vi sætter vagt langs denne stump

kyst, så at vi kan gribe dem, når de ror ud. Vi kunne få *Keystone* til at ligge uden for Buchan og signalere til den, når vi får øje på skurkene. Når så tiden er inde, vil hun kunne presse dem ind mod kysten, hvor vi kan tage imod dem. Hvis hun kan jage *Vilhelmina* ind i Firth, bliver det endnu lettere. Kaptajnen på *Keystone* tager sig sjældent af regler og regulativer, og I kan være helt sikre på, at hvis han får den hollænder i sigte, så skal han nok se til, at den ikke slipper fra ham igen med nogen amerikanske statsborgere om bord, som ikke har lyst til at være der. Hvis så MacRaes yacht kommer fra den anden side, og en af os er om bord for at påtage sig ansvaret, tror jeg, vi nok skal få fat i hvalfangeren."

"Jeg vil selv være om bord!" sagde Donald MacRae roligt. "*Sporran* ventes til Peterhead her i eftermiddag. Forsyn mig blot med signaler, så skal jeg nok sørge for resten. Folkene hører til min egen klan, og jeg indestår for dem. De viger ikke tilbage for noget, så længe jeg står i spidsen."

Jeg trykkede de to unge mænds hænder. Øst og vest, det var ganske det samme! Det samme ridderlige kampmod brændte i deres hjerter, og som fødte ledere var de rede til at tage et ansvar. Alt hvad de forlangte var, at deres folk fulgte trop.

De gav sig nu til at ordne deres signaler. Montgomery var den mest øvede og den, der bedst kunne lægge en simpel plan om, hvorledes der kunne gives ordrer ved hjælp af flag, raketter og lys. Vi var enige om, at når *Vilhelmina* kom i sigte, skulle den så hurtigt som muligt entres, ligegyldigt hvor den befandt sig, for vi var alle beredte på at trodse enhver lov, enten den så var international, maritim eller lokal.

MacRae var snart afsted til Peterhead for at sejle frem og tilbage langs kysten som en slags skildvagt. De øvrige af os aftalte, at vi ville sprede os på stranden imellem Cruden og Peterhead. Det gjaldt om at skynde sig, for hvis der blev gjort forsøg på at bortføre skatten, ville det rimeligvis ske endnu denne nat; hver times forsinkelse ville formindske banditternes muligheder.

Det var begyndt at blive tåget, hvilket var meget ubekvemt for os. Tykke banker af hvid tåge drev ind fra nordøst. Ligeledes tog vinden til, og vi måtte frygte farligt hårdt vejr inden for kort tid. Vi forsynede os med fødevarer og passende mængder af raketter samt hvide og røde lys, så vi kunne signalere til hinanden, hvis der blev brug for det.

Vi havde naturligvis ikke folk nok til at danne en hel kordon, men ordnede det således, at vi kunne iagttage alle punkter, hvor en båd kunne lande. Jeg var frygtelig ængstelig, for da mørket faldt på, kom de hvide tågeskyer hurtigere drivende ind og blev større og tættere. Imellem dem var havet synligt, og det var ikke vanskeligt at holde ordentligt udkig, men alt som vinden bar tågen ind mod os, faldt vort mod. Den ville komme som en tyk, hvid sky, der ville ramme kysten og derpå indhylle alt i et hvidt, uigennemsigtigt lagen.

Min post var imellem Slains Castle og Dunbuy, et vildt, klippefyldt stykke kyst. Bag Slains var der en lang, smal indskæring med overhængende klipper på begge sider, og en vild forvirring af skær ved indløbet. Fra dette punkt er der en stejl klippekyst, og bugten ved Dunbuy er skjult bag en høj tinde, fyldt med myriader af skrigende søfugle. Midtvejs på den strækning, hvor jeg holdt vagt, fandtes et punkt, som jeg mente

ville være glimrende egnet til banditternes formål, og jeg hold i nogen tid min opmærksomhed rettet på dette. Det er et punkt, hvor smuglerne i gamle dage bragte mangen en ladning i sikkerhed, lige for næsen af kystvagten. Det var en ret simpel operation. En mørk nat, hvor man vidste, at kystvagten var optaget andetsteds, fik man bragt en del vogne sammen ad den bløde jordvej eller over markerne. En improviseret kran blev nemt samlet ved hjælp af to stolper, der blev stillet overkors og en tredje, længere pæl som blev lagt ovenpå, med den ene ende på land og den anden stikkende ud over klipperanden. Så blev der sat et spil på enden af denne pæl, og et langt reb lagt over det. En stærk hest til at trække spiltovet fuldstændiggjorde arrangementet. Når så båden med smuglerne var kommet ind under klippen, sænkedes tovet ned, ladningen blev gjort fast til det, og hesten blev drevet ind ad landet til, og på et øjeblik var tønderne eller kasserne oppe og kunne svinges ind over land og fordeles i de ventende vogne.

Det ville være lige så nemt den modsatte vej. Hvis alt var klart – og jeg vidste, at banden var for erfarne i deres fag til at overlade noget til tilfældet – ville et par minutter være tilstrækkelig tid til at få firet hele skatten ned i en ventende båd. Dernæst kunne mændene selv fire sig ned. Jeg vidste, at banditterne var i besiddelse af mindst én vogn; og for resten ville det næppe volde dem problemer at skaffe et par vogne mere på gårdene heromkring, hvis de skulle få brug for det. Jeg besluttede altså at have min opmærksomhed særlig henvendt på dette punkt. Det var temmelig øde og bart, men der var dog en lav mur af sten og ler, som man ofte ser markerne indhegnet på kyster som denne. Jag satte mig til rette bag en omdrejning

af denne mur, på et sted hvorfra jeg kunne overskue næsten hele den strækning, jeg skulle bevogte. Intet fartøj ville kunne gå ind til Dunbuy eller Lang Haven, eller komme nær til kysten uden at jeg så det. Af og til hørte jeg tågesignaler fra et eller andet dampskib langt ude, og ind imellem, når tågen spredte sig lidt, kunne jeg skelne en fiskerbåd, og mit hjerte bankede stærkt, når jeg spejdende stirrede efter den igennem min kikkert. Jeg håbede stadig på, at *Havmågen* skulle vise sig, skønt jeg ikke selv vidste, hvorfor. For der var nu kun ringe håb om, at Marjory skulle være om bord på den.

Efter en utålelig lang ventetid forekom det mig, at jeg på klippen så en kvinde, der forsigtigt listede sig frem, idet hun stadig søgte at skjule sig bag ethvert fremspring, som om hun udspejdede en eller anden. Tågen var stadig temmelig tyk, men da vinden et øjeblik strøg den bort, opdagede jeg, at det var Gormala. Synet af hende fik mit hjerte til at banke heftigt. Hun havde grebet ind i så mange forunderlige hændelser i mit liv i de senere år, at hendes nærværelse nu syntes forudsige, at der ville ske noget særligt, noget, der ville have særlig betydning for mig. Jeg krøb stadig sammen bag muren, og iagttog hende opmærksomt. Hendes bevægelser viste mig, at hun ikke udspejdede nogen bestemt person. Hun ledte efter nogen eller noget; og hun var bange for at blive set, snarere end at tabe sporet af noget, hun forfulgte. Hun spejdede forsigtigt ud over kanten af klippen, idet hun lå på maven og stak hovedet frem med yderste forsigtighed. Når hun havde sikret sig, at det hun spejdede efter, ikke var at finde der, bevægede hun sig lidt længere frem og lagde sig atter på maven for at se ud. Ind imellem stod hun så stille som en stenstøtte og vendte det ene

øre op mod vinden, som om hun lyttede efter noget overnaturligt. Det undrede mig først, at jeg ikke kunne høre det samme som hun, for hendes ansigt skiftede hele tiden udtryk. Men så huskede jeg på, at hun var født og opdraget på øerne mellem fiskerfolk og sømænd, der bedre forstår sig på vejr og vind end de, der hører hjemme inde i landet. Hvor jeg i det øjeblik længtes efter at have nogle af hendes evner! Og så kom jeg i tanker om, at hun en gang havde lovet at stille netop denne evne til min rådighed, og at jeg måske endnu kunne opnå hendes hjælp. Når jeg tænkte på, hvad der var sket, forekom den mig mere og mere ønskeligt. Var det ikke hende, som havde ført Don Bernardino til mit hus, og kunne hun ikke have gjort det samme med røverne? Hvis hun ikke vidste noget om dem, hvad ville hun så her? Hvad eller hvem søgte hun imellem klipperne? Og hvorfor netop nu?

Jeg besluttede ikke at tabe hende af syne, for om muligt at opdage hendes hensigt; senere kunne jeg måske påkalde hendes hjælp, for selv om hun havde været vred på mig, var jeg dog alligevel en seer for hende, og hun troede, jeg kunne åbenbare hende *havets hemmelighed*.

Imens hun listede sig frem imellem klipperne over Dunbuy havn, syntes både hendes interesse og forsigtighed at forøges. Jeg fulgte hende langs muren for at være hende så nær som muligt.

Havnen i Dunbuy er en dyb kløft i granitklippen i form af et Y, hvis grene løb parallelt ud imod havet. I dem begge er der dybt vand, og når det stormer, er de meget farlige. Når vejret er smukt, er det et udmærket sejlbart farvand, skønt de

voldsomme dønninger udenfor kan være noget af en prøvelse; jeg havde ofte været ude på dem med laksefiskerne.

Lidt efter så jeg Gormala dukke sig og forsvinde; hun var klatret over kanten af klippen. Jeg fulgte forsigtigt efter hende og kastede mig plat ned, for at hun ikke skulle se mig.

Der var en slags fåresti, som i zigzag førte ned ad klippen. Den var stejl, og der var så ringe fodfæste, at jeg blev ganske svimmel ved at se derned; men den gamle kvinde gik lige så sikkert på den, som om det havde været en bred landevej.

49. Gormalas sidste hjælp

Efter at Gormala var forsvundet ned ad den snoede sti, hvor jeg ikke længere kunne følge hendes bevægelser, kunne jeg ikke gøre andet end vente på, at hun kom tilbage. Jeg krøb altså tilbage i mit skjul bag muren, hvorfra jeg kunne holde øje med nedgangen, hvor hun var forsvundet.

Tiden gik langsomt, og tågen blev tættere efter solnedgang; når natten faldt på, ville mørket blive uigennemtrængeligt. I Aberdeen varer tusmørket imidlertid længe, og under almindelige forhold er det let at se flere timer efter, at solen er gået ned. Pludselig blev jeg skræmt af en stemme lige bag ved mig:

"Og hvad er det så, du spejder efter? Er det *havets hemmelighed*, der holder dig fast her, eller er det måske skatten, du er ude efter?"

Gormala måtte åbenbart være kommet op ad en anden sti. Jeg svarede ikke straks; for nu gjaldt det om at bruge forstanden og se at få noget at vide om hendes hensigter. Jeg forsøgte at regne ud, hvad hun ville, og hvilke vanskeligheder det medførte for hende. Hun måtte have været på udkig efter et skjulested, ellers ville hun ikke være kommet om på denne side af muren; jeg var nogenlunde sikker på, at hun ikke havde vidst noget om min tilstedeværelse, dengang hun forsvandt ned ad fårestien. Hvis det var nødvendigt for hende at holde sig skjult, hvad var det da, hun spejdede efter? Hun måtte have været nede i havnen, og vidste derfor, om der var noget af interesse at finde dér. Og siden hun åbenbart havde udvalgt sig et hjørne, hvorfra

hun kunne overskue stien, var det sandsynligt, at hun ventede, nogen ville komme op eller gå ned ad den. Det forekom mig, at hvis hun, som det så ud til, ønskede at iagttage selve nedgangen, måtte hun være på udkig efter nogen, der kom op derfra. Og siden hun havde tiltalt mig, i stedet for straks at skjule sig, før jeg havde fået øje på hende, var det åbenbart, at hun ikke ventede, at der kom nogen op lige i dette øjeblik. Jeg antog, at hun ventede en eller anden, som hun *mente* ville komme, og jeg svarede derfor på lykke og fromme:

"Så Deres ven har endnu ikke indfundet sig? Hvorfor fik De ikke lavet en aftale med ham, da De var dernede?"

Et kort øjeblik viste hun tegn på overraskelse; det var tydeligt både i hendes ansigtsudtryk og stemme, da hun svarede:

"Hvorfra ved De, at jeg var nede ved havnen?"

Så indså hun sin fejl og fortsatte ærgerlig:

"De er meget klog med Deres gisninger, og jeg er en dum gammel kone, at jeg ikke kender Dem bedre."

"Traf De ham?"

Endnu, mens jeg sagde det, påkom der mig, uden at jeg selv vidste hvorledes, en fast overbevisning om, at vore fjender havde et eller andet skjulested der. Gormala måtte have set forandringen i mit ansigt, for hun udbrød jublende:

"Det ville have været bedre for Dem, om De havde taget imod min hjælp. De øjne, der iagttager andre, kunne have våget for Dem. Men nu er alt det forbi. Hemmeligheden, hvad den så bestod i, tilhører ikke længere Dem, og det kan komme Dem dyrt at stå, at De stødte mig bort."

Disse ord blev udtalt med dyb bitterhed, og de svundne dage stod så levende for mig, at jeg stønnede ved det. Og så vendte

atter den smertelige tanke om min elskede hustru, der var i fjendernes hænder, tilbage med hele sin styrke.

Aldrig bør noget menneske tvivle om den Almægtiges styrelse. Netop i dette lidelsesfulde øjeblik må Hans røst have lydt i den gamle kvindes hjerte; for da jeg kom lidt til mig selv igen, var det helt andre øjne, som så ind i mine. De var blide og fulde af medlidenhed. Al den moderkærlighed, der nogen sinde havde været eller kunne have været i denne ensomme sjæl, var vågnet. Det var med en mild stemme, hun sagde:

"De er så bedrøvet, unge mand. Hvorfor græder De, hvad får Dem til det?"

Hendes mildhed havde overrasket mig, og jeg kunne ikke holde tårerne tilbage.

"Er det, fordi Deres pige har forladt Dem? Jeg ved nok, at kun en pige kan få en stærk mand til at græde."

Jeg kunne ikke modstå hendes medfølelse og udbrød lidenskabeligt:

"O, Gormala, hjælp mig! Måske De kan det, måske det endnu ikke er for sent. Hun er røvet og i sine fjenders vold; det er slette, samvittighedsløse mænd, der holder hende fanget i et skib ude på havet. Hendes liv, hendes ære står på spil. Hjælp mig, hvis De kan, så vil jeg velsigne Dem lige til min dødsstund!"

Den gamles øjne formelig flammede, mens jeg talte. Hun rettede sig i sin fulde højde og svarede ivrigt:

"Hvad! en kvinde, en ung pige, i de ugudelige mænds hænder! Og sådan en smuk, fornem dame som hun, skønt hun spottede mig i sin ungdommelige stolthed og styrke. Unge mand, jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for Dem! Sig mig, hvad jeg

kan gøre, og græsset skal ikke gro under mine fødder. Det kønne, unge pigebarn i de slette menneskers vold! Måske har jeg været for ivrig efter at få fat på Deres hemmelighed, men jeg er ikke så slet, at jeg vil lade den slags komme mellem mig og pligten til at gøre, hvad der er ret og rigtigt!"

Hvor så hun ikke stor og ædel ud i sin selvovergivelse, en sådan skikkelse som de gamle skjalde må have set i deres drømme, når de i nationernes daggry udmalede typen af den ædle, nordiske kvinde. Jeg var så bevæget, at jeg ikke kunne tale, men kun tage hendes hånd. Dette lod til at røre hende dybt; hun udstødte et lille gisp:

"Jamen dreng dog!" og tav så stille. Jeg fortalte hende nu, hvorledes Marjory var blevet bortført af banditterne; for jeg følte, at hun havde ret til at få alt at vide. Da jeg var færdig, slog hun med sin knyttede hånd på klippen og sagde:

"O, havde jeg bare vidst det, havde jeg vidst det! Så kunne jeg have holdt øje med dem i stedet for at udspejde Dem og Deres hus for at få fat i Deres hemmelighed. Der var først en udlænding med mørkt hår, og så kom der nogen sammen med en sort mand med et ondt ansigt, forrige nat. Ak! Ak! hvad har jeg dog gjort i min forblindede grådighed og nyfigenhed!"

Hun så så brødebetynget ud, at jeg ikke kunne lade være at prøve at trøste hende. Det lykkedes mig også til dels, da jeg fortalte hende, at bortførelsen af Marjory var noget ganske andet end det, der var sket i mit hus. Pludselig standsede hun sin rokken frem og tilbage; hun holdt sin lange, magre arm op, sådan som jeg havde set det så mange gange før, og sagde:

"Men hvad betyder det nu! Vi er alle i skæbnens hånd! Og der er stemmer, der taler, og øjne, der ser. Hvad der har været

besluttet ved tidernes begyndelse, vil komme til at ske, lige meget hvad vi gør for at gennemtrumfe vores egen vilje. Man kan ikke stride mod skæbnen."

Så tog hun sig sammen og sagde beslutsomt:

"Lad mig nu vide, hvad jeg kan gøre. Jeg ved, at De har en plan, og at De og andre arbejder på at udføre den. Nu har De fået en hjælper til."

Hun tav, og jeg spurgte hende:

"Hvorfor gik De ned ad fårestien til havnen? Hvad eller hvem så De efter?"

"Jeg så efter skatten, som jeg mente var røvet fra Deres hus; og efter dem, som havde taget den. Det var mig, som viste dem vej, da den sorte mand var gået; og som holdt vagt, imens de var derinde. Så sendte de mig i et ærinde til Ellon, og da jeg kom tilbage, var de borte. Jeg undersøgte alt og så mærker af en tungt belæsset vogn. Sporene gik tabt for mig på landevejen, og siden har jeg søgt efter dem nat og dag; men stadig forgæves. Dog tror jeg, at røverne har skjult skatten her i nærheden, og jeg gik ned for at søge imellem klipperne; men jeg har intet fundet. Der er mange huller og revner her, hvor den kan skjules, uden at andre kan opdage den."

Imens hun talte, skrev jeg et par linjer i min lommebog, rev bladet ud, gav hende det og sagde:

"Hvis De vil hjælpe mig, så besørg dette brev for mig, for jeg tør ikke gå herfra. Giv det til den mørke herre, som De kender af udseende. Han er et eller andet sted på den anden side af slottet." Jeg meddelte Don Bernardino, at da jeg antog, skatten var skjult i nærheden af mig, anså jeg det for bedst, at han kom til mig. Overbringeren af sedlen ville vise ham vej.

Så ventede og ventede jeg igen. Natten blev mørkere og mørkere og tågen en tyk, tung masse. Kun nu og da kunne jeg se et glimt af havet uden for den store klippe. Engang hørte jeg klokken fra et skib. Mit hjerte bankede ved tanken om, at det måske var *Keystone*; for det kunne blive os til stor nytte senere. Derpå fulgte en lang vedvarende stilhed.

Pludselig blev jeg mig bevidst, at Gormala måtte være et eller andet sted i nærheden. Jeg kunne hverken se eller høre hende, men det var mig alligevel ingen overraskelse, da hun i mørket kom hen imod mig, fulgt af Don Bernardino. De så begge kolossale ud i tågen.

Så hurtigt, som jeg kunne, fortalte jeg spanieren om min anelse og bad om hans råd. Han var enig med mig om rimeligheden af min formodning og erklærede sig villig til at gå ned ad stien til Dunbuy havn og undersøge den så godt som muligt. Med Gormala som vejviser gik han; men jeg var ikke synderlig optimistisk med hensyn til hans søgen i det mørke, tågede vejr. Det var nu mørk nat, og selv om det havde været klart vejr, ville det have været vanskeligt at finde noget på et sted som dette, hvor de høje klipper spærrede for udsynet til alle sider. Jeg ventede imidlertid roligt; da jeg nu ikke længere var alene, voksede min tålmodighed.

En god stund efter kom spanieren tilbage, fulgt af Gormala. Han fortalte mig, at det kun havde været muligt at undersøge selv stranden; men så langt det havde været muligt at se, var der intet tegn på, at der skjulte sig nogen eller noget af det vi søgte. Han anså det imidlertid for bedst at meddele de andre vor formodning og begav sig derfor nordpå. Gormala blev hos mig for, hvis det behøvedes, at gå med et eller andet bud. Hun så så

træt og udmattet ud, at jeg fik hende til at lægge sig i læ af klippen. Hvad mig selv angik, var søvn en umulighed; jeg kunne ikke have sovet, om det så gjaldt mit liv. For at trøste og berolige hende, fortalte jeg hende det, som hun altid så gerne havde villet vide: hvad jeg havde set den nat i Whinnyfold, da de døde kom op fra havet. Det gjorde hende rolig, og hun faldt snart i søvn.

Så ventede og ventede jeg på ny, og tiden sneg sig langsomt hen.

Pludselig satte Gormala sig lysvågen op. "Tys!" sagde hun og løftede advarende hånden. I dette øjeblik omgav tågebæltet os, og blæsten, der var taget til, jog de hvide, spøgelsesagtige dunster afsted. Hun vendte øret imod havet og lyttede spændt. Denne gang var det ingen fejltagelse. Fra det fjerne kom lyden af et forbisejlende skib; jeg løb frem og kastede mig ned på toppen af klippen. Den var lige over havnen, og jeg ville kunne se en båd komme ind fra hvilken af siderne, det skulle være. Gormala trådte hen til mig og hviskede:

"Jeg vil gå ned ad stien der, den fører lige til havnemundingen; så kan jeg give Dem et tegn, hvis der skulle ske noget!"

Inden jeg fik svaret, havde hun sneget sig bort, og jeg så hende stige over klipperanden ud på den farefulde vej. Jeg bøjede mig frem for at lytte, neden på stien hørte jeg nu og da lyden af småsten, der løsnede sig og faldt ned, men jeg kunne intet se. Under mig viste det sorte vand sig nu og da, når tågen lettede lidt. Jeg anstrengte mine øjne, men kunne ikke opfange det mindste glimt af Gormala. Tågen var nu blevet en tæt masse, og jeg kunne ikke se mere end højst et par fod frem for

mig. Jeg hørte imidlertid en lyd af en hel del sten, der rullede ned, og de hule plask, da de ramte vandet. Det gav et sæt i mig, for jeg blev bange for, at der skulle være tilstødt hende en ulykke. Jeg lyttede anspændt, men hørte intet; dog beroligede det mig ikke, da jeg vidste, at hun ville undgå alt, hvad der kunne forråde hende.

Det viste sig også, at jeg havde ret, for et par minutter efter hørte jeg en ganske svag, undertrykt stønnen nedefra. Det var tydeligt, at Gormala var i fare, og simpel menneskekærlighed bød mig komme hende til hjælp. Det gik imidlertid ikke an at benytte fårestien; hvis hun var gledet på den, var der ikke udsigt til, at det skulle gå mig bedre. Desuden havde jeg jo hørt, at der var faldet noget ned, og sandsynligvis var det stien, eller i hvert fald en del af den. Det ville have været ren galskab at forsøge at komme den vej. Jeg gik derfor den til den sydlige side af klippen, hvor der var ligesom en anen ujævn sti lige ned til havet. Den vej havde en yderligere fordel: jeg kunne overskue havet helt til Dunbuy, samtidig med at jeg steg ned. På den måde ville jeg ikke kunne undgå at se en hvilken som helst båd, der måtte nærme sig kysten, hvad der let kunne være sket, hvis jeg havde benyttet den samme sti som Gormala.

Det var svært at klatre ned, og ved dagens lys havde svimmelheden måske gjort det endnu vanskeligere, da der var steder, hvor klipperne ligefrem hang ud over vandet, men det lykkedes mig dog at nå hen til Gormala, der lå bevidstløs på stranden. Hun kom lidt til sig selv, da jeg løftede hende op; et par sekunder støttede hun sig gispende til mit bryst, så fremstønnede hun ganske svagt og med stor anstrengelse:

"Det er ude med mig; da stenene gav efter, forslog jeg mig på klipperne. Hør nu nøje efter: jeg er ved at dø og alle hemmelighederne og mysterierne vil snart tilhøre mig. Når enden kommer, hold så begge mine hænder i en af Deres og den anden over mine øjne. Så skal De, idet jeg går herfra, se, hvad mine døde øjne skuer, og høre med mine døde øren. Måske De da vil lære mit hjertes ønsker og hemmeligheder at kende. Lad ikke denne lejlighed gå tabt. Gud være med Dem og Deres smukke pige! Sig hende, om De vil, at jeg tilgiver hende de spottende ord, og at jeg beder den gode Gud bevare hende fra alt ondt og sende Dem begge fred og lykke – indtil det sidste. Gud tilgive mig alle mine synder!"

Imens hun talte, syntes livet langsomt at svinde bort. Da jeg tog hendes hånd i min, gled et glad smil over hendes ansigt; det var det sidste jeg så i det svage lys, for da jeg lagde min hånd over hendes bristende øjne, skete der noget sælsomt og frygteligt.

50. Den dødes øjne

Idet jeg knælede med den dødes hånd i min og lagde den anden over hendes øjne, forekom det mig, at jeg svævede højt oppe i luften og med forbavsende tydelighed kunne se alt omkring mig. Tågen hang endnu tæt over havet, men for mig stod alt så klart, som om solen skinnede, og det hele lå som et stort panorama for mig. Skibene på søen og havbunden under dem, den klippefulde kyst, de fjerne marker, alt var som et stort landkort. I horisonten viste sig flere større og mindre fartøjer, en mils vej ude lå et krigsskib og nord for det, men nærmere kysten, en elegant yacht, der langsomt gled med strømmen. På krigsskibet var alle i fuld virksomhed, fra ethvert udsigtspunkt sås hovedet af en mand på vagt. Det elektriske søgelys kastede sine stråler hid og did i alle retninger, men det, der tiltrak sig mit blik, som magneten jernet, var et klodset fartøj tæt ind under land, tilsyneladende kun et par hundrede meter fra Dunbuy-klippen. Jeg kunne se, at det var en hvalfanger, for på dækket fandtes de store både og ovnen, hvori spækket blev smeltet. Jeg hang langt oppe i luften, som om min sjæl havde fået vinger, over dette fartøj. Det mærkelige var, at hele skibet var gennemsigtigt som krystal; jeg kunne se hver eneste krog i hende, og igennem det helt ned til havbunden under hende, hvor hun kastede sin skygge.

Hele tiden havde jeg ligesom en dobbelt bevidsthed. Alt, hvad jeg så for mig, var tydeligt og virkeligt, og dog tabte jeg ikke et eneste øjeblik følelsen af min egen person. Jeg vidste, at jeg var på land og knælede ved Gormalas døde legeme, men det var

som en guddommelig magt vejledte min tanke, for mine øjne gled derhen, hvor mine ønsker førte mig, og det var som om hele mit væsen fulgte med. Jeg blev ført fra forenden af skibet langs med dækket og ned igennem den bageste luge. Jeg gik skridt for skridt derned og lagde nøje mærke til alt, hvad der omgav mig; så passerede jeg den snævre kahyt, der blev svagt oplyst af en olielampe med en tyk, osende væge. Fra denne kom jeg ind i en meget mindre kahyt, hvor Marjory lå og sov på en slagbænk. Hun så bleg og udtæret ud, og det skar mig i hjertet at se de store, sorte rande under hendes øjne, men der stod en bestemt beslutsomhed malet i alle hendes træk. Med det kendskab til hende, som jeg havde, var det ikke vanskeligt at vide, hvad hun holdt i hånden, som hun havde stukket ind på brystet. Døren til kahytten var aflåset udefra, og der var ingen nøgle i låsen. Jeg ville gerne have dvælet her, men en tvingende magt førte mig videre.

I kahytten ved siden af lå en mand, der også sov; han var stor og kraftig og havde rødt, gråsprængt hår og skæg på det koparrede ansigt. På en hylde lige ved ham lå to store revolvere, og en bowiekniv stak op af hans lomme; der var også et ur, som viste 2:15; det var mærkeligt nok, at jeg uden vrede eller hævngerrighed kunne iagttage ham. Jeg tror, det var den upersonlige ånd, der førte mig, som i øjeblikket bestemte mine følelser. Dengang slog det mig ikke som noget særligt, skønt jeg var bevidst om det; det var ikke mere besynderligt, end at mørket ikke skjulte noget, og at tømmer og jern var gennemsigtigt som glas. Dog var jeg mig bevidst, at jeg gjorde mig umage for at undersøge alt, hvad der kunne true Marjory. Men endnu imens jeg var optaget af dette, så jeg med tankens

hurtighed ligesom igennem skibets sider en båd gå ud fra en hule i klipperne ved Dunbuy. Der sad syv mænd i den; nogle af dem kunne jeg genkende efter Marjorys beskrivelse. Jeg kunne roligt se på dem alle med undtagelse af én, en kulsort neger med et hæsligt, frastødende ydre. Ved synet af ham isnede mit blod, og jeg blev opfyldt af had og frygt. Imens jeg betragtede båden, nærmede den sig skibet med forbavsende hurtighed. Det var ikke, fordi den med lethed bevægede sig igennem vandet, for i virkeligheden gik det langsomt og med besvær, da det blæste hårdt og havet var i oprør, men fordi tid og afstand ikke eksisterede for mig i denne åndetilstand.

Båden roede hen til bagbordssiden på hvalfangeren, og jeg så, hvorledes flere af dens besætning kom løbende og bøjede sig ud over rælingen. Det var tydeligt, at de havde ventet dens ankomst fra styrbord. Med lidt vanskelighed fik de båden hen til skibet, der gyngede stærkt, og én for én klatrede mændene op af stigen og forsvandt over rælingen. Med den evne, jeg i øjeblikket besad, kunne jeg følge hver især på én gang. De fik hurtigt et hejseværk i stand og begyndte at hejse store tunge pakker op fra båden. Her var negeren meget tjenstvillig og ville gerne beføle hver eneste pakke, når den kom op, men han blev stadig skubbet til side af de andre, der ikke ville tillade ham det; og til sidst trak han sig skulende tilbage. Alt dette måtte under almindelige forhold have taget lang tid, men for mit syn gik det i vidunderlig hast.

Jeg blev mig nu bevidst, at mine omgivelser blev mindre tydelige. Tågen syntes at liste sig frem og skjule genstandene for mig, havet og alle skibene på det og alle dybets vidundere forsvandt i det tiltagende mørke. Mine tanker og mit blik

koncentrerede sig mere på skibsdækket. I et øjeblik, da alle de andre var optaget, så jeg den store neger med et ondt smil på sit hæslige ansigt snige sig hen til lugen og forsvinde. I det tiltagende mørke havde jeg tabt evnen til at se gennem træ og stof, og det var med rædsel, jeg mærkede, at han blev helt borte for mig; under mit stærke sindsoprør forsvandt det hele syn som en hendøende flamme …

Sjæleangsten, frygten for min elskede hustru kaldte min ånd tilbage til det virkelige liv …

Jeg genfandt mig selv, hjertesyg og gennemisnet, knælende ved Gormalas marmorkolde, stive lig på den ensomme klippe. Blæsten peb om ørerne på mig, og bølgerne væltede sig skummende mod de sorte, skinnende klipper. Det var så mørkt og tåget, at da jeg så på mit ur, kunne jeg kun svagt skimte skiven, men slet ikke viserne, og jeg turde ikke stryge en tændstik af frygt for at forråde min nærværelse. Heldigvis var det et repetérur, som slog timer og minutter, og jeg fik således at vide, at klokken var halv to. Jeg havde derfor tre kvarter til min rådighed, for jeg huskede, at uret i kahytten havde vist kvarter over to. Jeg vidste, at der ikke var tid eller mulighed for at bringe Gormalas lig op til toppen af klippen – i hvert fald ikke i øjeblikket; jeg bar hende derfor op på en klippeknude, der ville stikke op selv ved højvande, og lagde hende der.

Med en sagte velsignelse lukkede jeg stille Gormalas øjne, der stadig stirrede op mod himlen med en slags spøgelsesagtig nysgerrighed. Så klatrede jeg op ad den stejle vej og skyndte mig om til den anden side af havnen for at prøve på at opdage et eller andet spor af røverne eller deres båd. Klipperne er her så stejle og farlige, at den eneste måde, man kan foretage en

undersøgelse på, er fra en båd, og det ville vare for længe at skaffe mig en sådan. Jeg var i tvivl om, hvad jeg skulle gøre og længtes inderligt efter at rådføre mig med Montgomery eller en anden af mine venner, der ville vide, hvad der var at gøre. Jeg var ikke bange, men jeg ville gerne sikre mig så godt som muligt mod, hvad der end ville ske. Jeg vidste udmærket, at de syner, jeg havde set gennem den døde Gormalas øjne ikke kun var fantasier, men heller ikke nogen fast forudsigelse af, hvad der *skulle*, men blot et billede af, hvad der *kunne* ske. Der var imidlertid ingen tvivl i mit sind om, at det var et meget virkeligt billede! O, havde jeg blot kunnet se, hvad der mere ville ske, havde jeg kunnet dvæle et par øjeblikke til, for i den fart, alting foregik med for mit indre øje, kunne hvert sekund betyde et helt livs glæde eller sorg.

Men det nyttede ikke at nøjes med at tænke på det; jeg måtte handle, hvis Marjory skulle frelses. Der var én måde, jeg kunne komme hende til hjælp på, selv om jeg ikke alene formåede at frelse hende. Jeg vidste, det var mig muligt, for jeg kunne svømme, og i Don Bernardinos dolk, som endnu lå i min lomme, havde jeg et våben, der ikke kunne ødelægges af vandet. Skulle jeg trænge til andre, kunne jeg måske tage dem fra kahytten, hvor den rødskæggede mand lå og sov. Jeg vidste ikke, om det var bedst at opsøge nogle af mine kammerater eller vente på spanieren. Endnu, imens jeg overvejede dette, blev min tvivl løst ved at han kom, ledsaget af en af de unge, amerikanske søofficerer.

Da jeg fortalte dem om min vision, kunne jeg mærke, at ingen af dem troede på, at den havde nogen egentlig betydning. Jeg blev i begyndelsen utålmodig og ærgerlig over dette; indtil

jeg kom i tanker om, at ingen af dem kendte noget til mine tidligere erfaringer i den retning, eller i det hele taget kendt noget til den slags fænomener. Det er ikke en tro, der er almindelig udbredt hverken i Spanien eller i Amerika, og jeg er ikke tvivl om, at de begge mente, at bekymring og ængstelse måtte have indvirket på min hjerne. Selv da jeg fortalte dem, at jeg var så sikker i i min sag, at jeg agtede at svømme ud til skibet, fordi det varede for længe at få en i båd, blev de ikke overbevist. Dog var den måde, de hver især optog min idé på, karakteristisk for deres forskellige nationalitet. Den højtdannede spanier, hvis liv var blevet ledet af ærens love, fandt enhver ridderlig handling værdig uden hensyn til, om den var fornuftig eller ej, hvorimod den praktiske amerikaner, der var lige så villig til at ofre liv og blod for ære og pligt, tænkte på resultatet af min beslutning, og på hvorvidt det virkelig var den måde, jeg bedst kunne hjælpe den kvinde, vi alle søgte at frelse. Imens spanieren, idet han løftede sin hat, sagde:

"Gud være med Dem og Deres ædle foretagende, señor! og holde sin hånd over Dem og hende, som De elsker!" bemærkede amerikaneren:

"Kære ven! Er det nu også det bedste, der er at gøre? Hvis De kun trænger til en mand og hans liv, så kan De gøre regning på mig, jeg er også svømmer, men husk på, at De skal finde skibet! Hvis det virkelig lå der, ville jeg sige: Vov det, og gerne følge med. Men vi har hele Nordsøen for os med plads til millioner af hvalfangere; lad os hellere finde en anden udvej, som vi sammen kan hjælpe miss Drake ved!"

Jeg vidste, han mente mig det godt; men jeg havde nu én gang fattet min beslutning, og efter at have forsikret ham om,

at den var urokkelig, sagde jeg til ham, at jeg tog et par raketter med, som jeg ville forsøge på at holde tørre og brænde af, hvis jeg kunne få lejlighed til at vise dem, hvor hvalfangeren lå. Selv vidste han jo besked med signalerne fra land, hvis der blev observeret noget.

Da mine venner indså, at det virkelig var min mening at vove denne vilde fart, blev deres indvendinger stærkere. Det er én ting at have en vag idé om at drage ud på en vild færd som den, jeg havde i tankerne, og så faktisk gøre det. Her ved den høje klippekyst, i den mørke, tågede, blæsende nat, hvor de frådende bølger med uhyggelig brølen slog ind over skærene, måtte et sådant foretagende se ud som vanvid. Mit eget mod var også nær ved at svigte mig et øjeblik; jeg så for mig den smalle sti, jeg igen måtte gå ned ad til det sted, hvor Gormalas lig lå, og hørte vandets spøgelsesagtige skvulpen gennem mørket. Men min tro på visionen var stærk og ved stadig at fæste min tanke på den, kunne jeg overvinde øjeblikkets rædsel. Jeg trykkede mine to venner i hånden, øste mod af deres faste håndtryk og begav mig atter ned ad den stejle klippevej. De sidste ord, den unge sømand sagde til mig, var:

"Husk, at, hvis De når hvalfangeren, vil et hvilket som helst lysglimt give os et vink om, hvor De er. Når folkene på *Keystone* ser det, vil de gøre hvad de kan til søs, ligesom vi på land. Lad os få et sådant tegn, når tiden kommer, om De så skal stikke ild på skibet for at gøre det."

Nede ved foden af klippen var synet af havet endnu mere afskrækkende. Bølgerne sprøjtede deres skum i vejret, og imellem dem sås de spidse, takkede skær, udenfor tabte havet sig i tåge og mørke. Intet uden troen på det syn af Marjory, jeg

havde haft, kunne have ført mig derud. Alle rædslerne og farerne ved det stod pludselig for mig og gjorde mig et øjeblik forfærdet.

Men troen er en altbesejrende magt; også den tillid til Gud, jeg var blevet opdraget i, stod mig bi i denne frygtelige time. Ingen skeptiker eller tvivler kunne have vovet sig ud på det ukendte dyb, sådan som jeg gjorde det.

Jeg ventede, til en stor bølge skyllede tæt ind under mine bare fødder, så lod jeg mig med en tavs bøn og den opmuntrende tanke: "For Marjory!" glide ud i vandet.

51. I havets tåger

De første minutter var en vild kamp for at slippe bort fra klipperne og ikke blive skyllet tilbage. Jeg var halvkvalt af skummet, men jeg holdt blindt og fortvivlet ud og vidste snart efter, at jeg nu kun havde med strømmen og bølgernes naturlige hæven og sænken at gøre. Larmen var så stærk, at jeg ikke kunne skelne nogen enkelt lyd; men tågen var mindre tæt ved havets overflade, så at jeg kunne se mig lidt bedre om.

På søen er der altid mere eller mindre lys; selv i midnattens mørke, når måne og stjerner er skjult af tåge, og uden det genskin, der af og til ses på havfladen, kunne jeg se genstande på længere afstand, end jeg ville have troet. Mere end alt andet blev jeg opmuntret ved, at jeg bedre kunne se kysten herude fra havet, end jeg fra land havde været i stand til at se noget ude på havet. Da jeg så tilbage, hævede den sig i en tæt, ujævn linje; men lige ved mig viste Dunbuys klippe sig kæmpestor og sort. Da jeg var kommet ud af strømmen, der løb imod land, og om bag klippen, var jeg i forholdsvis roligt vand. I læ af klippen svømmede jeg videre, idet jeg skånede mine kræfter så meget som muligt, da jeg vidste, hvor frygtelige krav, der ville blive stillet til dem sidenhen. Dette varede vel omtrent ti minutter, skønt det forekom mig uendelig meget længere. Så var jeg ikke mere i læ, men ude i den ydre strøm. Her var bølgerne store, men dog ikke så slemme som ved land, selv om de var betydeligt større i deres stigen og falden. Imens jeg svømmede, så jeg mig nu og da tilbage, og da jeg mærkede, at strømmen førte mig nedad, forandrede jeg kurs og søgte atter ind i læ af

klippen, indtil jeg pludselig befandt mig ude, hvor strømmene mødtes. Jeg behøvede al min styrke for at komme igennem her, og da det endelig lykkedes mig, gispede jeg af anstrengelse.

Men da jeg så mig om fra dette punkt, var der noget, som gengav mig alt mit mod og håb, omend det ikke stillede mit hjertes banken. Tæt ved mig, tilsyneladende kun et par hundrede meter imod nordøst, lå et skib, hvis master og rær tegnede sig imod himlen. Jeg kunne tydeligt se det, indtil et nyt tågebælte skjulte det for mig.

Min angst for at svømme fejl af det, isnede mig mere end det vand, jeg lå i. For alle muligheder indjog mig frygt, nu da min vision viste sig at være sand. Jeg var glad over mørket, der skjulte mig, og svømmede dristigt videre, indtil jeg til min store fryd befandt mig på bagbordssiden af skibet; jeg huskede, hvorledes båden havde nærmet sig til den side, mens folkene havde stået på udkig efter den ved styrbord, og jeg fandt ganske rigtigt rebstigen, klatrede forsigtigt op ad den og skjulte mig bag ved en vandtønde, tæt ved masten. Fra dette sikre sted kunne jeg se ryggen af flere mænd, der stod og stirrede ud over rælingen uden at ane min nærhed; jeg listede mig derfor så stille, jeg kunne, hen til kahytstrappen. Den var ikke ny for mig, og jeg følte mig ganske sikker på mit kendskab til den. Gormalas sjæls blik havde været skarpt nok!

I kahytten genkendte jeg den osende lampe, og gik nu dristigt hen til den dør, bag hvilken jeg vidste, at Marjory lå. Den var aflåset, og nøglen sad ikke i. Jeg var bange for at gøre støj ved med vold at åbne den, og jeg sneg mig hen til den næste kahyt, hvor hendes fangevogter var. Han lå ganske, som jeg havde set ham i mit syn, uret og de to revolvere var der også. Jeg

listede ind uden at gøre støj, og idet jeg forsigtigt, for at ikke vandet fra mit våde tøj skulle dryppe på hans ansigt, rakte mig over ham, tog jeg de to skydevåben. Jeg bandt dem om livet med det bælte, de hang i. Derpå så jeg mig om efter nøglen, men kunne ikke opdage den noget sted. Der var ingen tid at spilde, derfor greb jeg manden i struben med min venstre hånd og holdt så fast, at hans ansigt blev blodrødt, imens jeg løftede dolken i den højre. Han kunne ikke give en lyd fra sig, men instinktivt rakte han ud mod det sted, hvor revolverne havde hængt. Jeg hviskede sagte til ham:

"Det nytter ikke. Giv mig nøglen, ellers er det ude med Dem."

Han var en kæk mand og åbenbart vant til fare, for mens jeg talte, havde han fået fat på en kniv, og havde jeg ikke haft min spanske dolk parat, ville det have set galt ud for mig. Jeg var imidlertid beredt, og med daggerten naglede jeg hans hånd fast til køjen; men imens han havde prøvet på at ramme mig med kniven i den højre hånd, havde han med den venstre søgt at løsne mit greb om sin strube, idet han samtidig gjorde rasende anstrengelser for at bide mig i hånden. Aldrig i livet havde jeg haft mere brug for mine kræfter. Manden var åbenbart vant til kamp, og han havde nerver som stål. Jeg turde ikke slippe dolken, for at han ikke i sin heftige kamp skulle befri sin hånd; men det lykkedes mig imidlertid med mit højre knæ at trykke hans arm ned til kanten af køjen og således få min højre hånd fri. Han vedblev at kæmpe voldsomt, og jeg vidste, det gjaldt liv og død, ikke alene for mig, men også for Marjory.

Det gjaldt hans liv eller mit, og han kom til at betale for sine forbrydelser.

I kampens hede havde jeg ikke havde hørt båden med hans kammerater nærme sig; det var først, da jeg stod gispende over hans lig, at lyden af stemmer og trampen af fødder på dækket underrettede mig om deres ankomst. Nu vidste jeg, at der ikke var nogen tid at give bort af. Jeg gennemsøgte den dødes lommer og fandt en nøgle, som jeg prøvede i låsen til Marjorys kahytsdør. Da jeg åbnede den, fo'r hun op; hånden, hun havde holdt skjult på brystet, kom i et nu frem med en lang hattenål, som hun var parat til at jage sig i brystet. Min fortvivlede hvisken:

"Marjory, det er mig!" nåede hende akkurat tids nok til at holde hendes hånd tilbage. Hun talte ikke, men aldrig glemmer jeg det udtryk af glæde, der opklarede hendes stakkels blege ansigt. Jeg lagde fingeren på læben og rakte hånden ud imod hende. Hun rejste sig lydig som et barn, og fulgte med mig. Jeg ville lige til at gå ud af kahytten, da jeg hørte trappen knage under tunge fodtrin. Jeg gav hende et vink om at trække sig tilbage, tog dolken i hånden og stillede mig parat. Jeg vidste, hvem der kom; men turde ikke bruge pistolerne, for at lyden af et skud ikke skulle røbe os.

Jeg ventede, skjult bag døren. Negeren, der ikke anede uråd, kom ganske ubekymret gående; han var godt bevæbnet, over skulderen havde han en rem med revolvere, i bæltet en bowiekniv og desuden på negervis en barberkniv i brystlommen på den mørke, uldne skjorte, men da hans kammerater alle var beskæftigede, tænkte han åbenbart ikke på, at han kunne få brug for disse våben. Hvert minut tog stormen til, og skibet gyngede stærkt; jeg måtte holde mig fast ved kahytsdøren for ikke at falde forover. Men den kæmpestore

neger lod ikke til at føle sig generet. Han var ufølsom for alt, og der var en så ond, djævelsk hensigt udtrykt i hans ansigt, at mit hjerte aldeles forhærdedes ved det. Ja, jeg væmmedes ligefrem ved synet af dette dyriske menneske og kunne have dræbt ham med mindre samvittighedsnag end en rotte eller en slange; aldrig i mit liv havde jeg set et så ondt og brutalt ansigt. Jeg forstod nu, hvad der måtte være Marjorys største rædsel, hvorledes disse uslinger havde benyttet sig af det, og grunden til, at hun både sovende og vågen holdt denne stålspids imod sit hjerte. Hvis –

Denne tanke var mig for meget. Selv nu, da jeg var hos hende, var hun omgivet af fjender. Vi var egentlig talt begge fanger på skibet, og denne djævel havde det værste i sinde. Jeg betænkte mig ikke, gøs ikke tilbage for mit uhyggelige hverv. Med et spring fo'r jeg løs på ham og borede dolken ind imellem hans ribben med et voldsomt stød. Hans blod sprang mod mig. Med en krampagtig bevægelse tumlede han forover; så faldt han om uden en lyd.

Aldrig før havde jeg kunnet fatte, hvilken glæde det kunne være at dræbe et andet menneske! Nu bagefter får det mig til at skælve, når jeg tænker på, at en så voldsom følelse kan ligge skjult i hjertet på et almindeligt, normalt tænkende menneske. Det kan vel være, at det skyldtes de modsætninger, der var mellem denne mand og mig selv: race, frygt, og forbrydelse; under alle omstændigheder gav denne dåd mig en ubeskrivelig, voldsom tilfredsstillelse, som jeg vil bære med mig resten af livet.

Jeg tog alle de våben, han havde; derved havde jeg fjorten skud mere at forsvare mig med, hvis jeg blev hårdt angrebet. I

alle tilfælde var de sikrere i mine og Marjorys hænder end i vore fjenders. Jeg slæbte negerens lig ind i kahytten, hvor den anden døde lå; derpå låsede jeg døren, og da Marjory kom ud til mig, aflåsede jeg også hendes dør og tog nøglen med. Hvis man fattede mistanke, ville vi på den måde vinde et par minutter.

Vi kom op på dækket, og ved synet af det åbne hav malede der sig en usigelig glæde i Marjorys ansigt. Vi greb et gunstigt øjeblik, da de alle havde travlt med at hejse skatten op, til at skjule os bag tønden ved masten. Her åndede vi mere frit. Vi følte begge, at skulle det værste hænde, kunne vi slippe bort, før man kunne røre os. Kun et par spring, så var vi over rælingen! De ville aldrig forsøge på at forfølge os, og der kunne være håb om at svømme i land.

Jeg gav Marjory et bælte med to revolvere. Da hun bandt det om sig, følte hun sig sikrere, det kunne jeg se af den måde, hun rettede sig på og løftede hovedet.

Da den sidste sæk var kommet ombord, slog folkene kreds om skatten, der lå på dækket. De var alle bevæbnede; jeg kunne se, at de ikke stolede på sømændene, for hvert øjeblik havde de hånden på bøssen. Jeg hørte en af dem spørge, idet han så sig om: "Hvor er den fordømte neger blevet af? Han skal tage sin del af arbejdet." Marjory forholdt sig rolig; jeg kunne se, at hendes mod begyndte at vende tilbage. Efter en kort, hviskende samtale begyndte de nyankomne at bære sækkene ned i kahytten. Det var et sent arbejde, for to stod stadig på vagt og to blev nede, rimeligvis af samme grund. De måtte snart opdage ligene nedenunder, og derfor listede Marjory og jeg os hen til den forreste mast, hvor der ingen folk var. Hun gik forrest, men fo'r pludselig tilbage, da hun stødte på et menneske. Der lod et

sagte "hys", og hun sænkede sit våben. Idet hun vendte sig om til mig, hviskede hun: "Det er spanieren, hvad vil han her?"

Jeg hviskede tilbage:

"Lad ham være. Han er med os, og han har opført sig som en sand ridder."

Jeg gik hen til ham og greb hans hånd, idet jeg spurgte:

"Hvorledes er De kommet her?"

Han svarede med så mat en stemme, at jeg kunne mærke, hvor medtaget han var:

"Jeg er også svømmet. Da jeg så båden stå ud af den nordlige kanal, lykkedes det mig at klatre ned af klippen, og så sprang jeg i vandet. Heldigvis kom jeg ikke til skade. Det var en lang, trættende svømmetur, og jeg troede til sidst ikke, jeg ville kunne gennemføre det, men så greb strømmen mig og førte mig lige hen til skibet. Det lykkedes mig at klatre op ad ankertovet, og da jeg var kommet om bord, skar jeg det næsten over."

Endnu mens han talte, gik der en underlig duvning gennem skibet, og der lød et halvkvalt udbrud fra søfolkene.

Ankertovet var gået over, og vi drev for vind og strøm. Nu følte jeg, at øjeblikket var kommet til at give yachten og krigsskibet et signal. Jeg vidste, at de ikke var langt borte: havde jeg ikke set dem i mit syn, og havde dette ikke nu stået sin prøve? Den unge amerikaners ord faldt mig også ind: "Giv os et tegn, om De så skal stikke ild på skibet for at gøre det."

Lige fra det øjeblik, jeg havde sat min fod om bord, var alt foregået med utrolig hurtighed. To mennesker havde i den korte tid mistet livet, og Marjory var blevet befriet. Der var kun forløbet ganske få minutter i alt, og når jeg så mig om, så alting

ud til at befinde sig på næsten samme sted som tidligere. Det var ligesom et billede, der fæstner sig i ens hjerne ved et lynglimt, hvor al bevægelse syntes forsvundet. Tågen var tyndet en smule ud, og jeg kunne ane en smule af omgivelserne.

Den store klippe ved Dunbuy rejste sig i det fjerne; det var alt, hvad jeg endnu kunne skelne af land. Imens jeg så mig om, steg en raket pludselig til vejrs. Vi kunne skimte dens lysende linje gennem tågen.

Øjeblikkelig kom der svar længere ude fra havet, en stærk lysstråle hævede sig imod himlen. Ingen af os talte, men uvilkårligt greb Marjory og jeg hinandens hænder. Der blev røre om bord, og det summede om os med hviskende ordrer og dæmpede eder. Hver mand løb til sin post, og sejlene blev hejst. Fartøjet bevægede sig med forøget hurtighed igennem vandet. Nu eller aldrig var tiden der til at give vore venner et tegn. De små raketter, jeg havde taget med, var gennemblødte og ubrugelige, og jeg havde heller ikke noget at tænde dem med. Der var ikke anden udvej end at skyde en pistol af. Jeg betænkte mig lidt; men det måtte gøres, og med et vink til de andre løb jeg agterud, og da jeg var lige ved masten, affyrede jeg min revolver. I samme nu hørte jeg et kor af eder. Jeg bøjede mig sammen, og mens jeg løb tilbage, kunne jeg i mørket se utydelige skikkelser styrte hen til det sted, hvor jeg havde stået. Tågen blev tættere, den syntes som kogende dampe at vælte sig ind over rælingen.

Lyden af skuddet havde åbenbart nået krigsskibet. Det var langt borte, men vi kunne dog høre et utydeligt hurra, fulgt af kommandoer. De lød svagt og hæst, skønt udtalt gennem en råber, og derpå fulgte en bådsmandspibes skarpe fløjten.

På vort eget dæk fik alle travlt, først og fremmest gjaldt det om at komme bort fra de elektriske projektører, der uden tvivl ville udsende sine søgende stråler, nu da mit forræderiske skud var faldet. Havde jeg vidst, hvorledes jeg skulle standse skibets bevægelse, var der faldet flere skud, for nu fjernede det sig for hvert sekund længere fra kysten og vi kom derved stadig mere i vore fjenders magt.

52. Skares

Jeg hviskede til Marjory og Don Bernardino:

"Hvis de slipper bort, er vi fortabte! Vi må standse dem, lige meget hvordan!"

Spanieren nikkede, og Marjory trykkede mig fast i hånden; der behøvedes ingen ord. Så ordnede vi kampplanen. Jeg skulle først fyre, derpå spanieren og til sidst Marjory, men kun når vi vidste, at det var nødvendigt, for vi måtte være sparsommelige, da vi jo ikke havde megen ammunition. Vi regnede med, at kamrene i revolverne var fyldte, bortset fra mit ene skud.

Da sejlene var oppe, og vi begyndte at jage igennem vandet, indså jeg, at selv med fare for at røbe os, måtte vi igen give signal, og fyrede. Igennem tågen lød et råb fra *Keystone* til svar; så blev vi angrebet af folkene på vort eget dæk. Da de var tæt ved os, trak sømændene sig tilbage; men banditterne skød, idet de rykkede frem. Heldigvis var vi dækkede og kunne høre kuglerne slå imod masten. Jeg affyrede et skud for at vise, at vi var bevæbnede og hørte et skarpt skrig. Så trak de sig tilbage. Et øjeblik efter kunne jeg se, at de var ved at lægge en slagplan. Disse mænd var vant til den slags træfninger, og da de vidste, at hvert øjeblik var af betydning, ventede de ikke på, at græsset skulle gro under deres fødder. Jeg kunne se, at en af sømændene talte hårdt til dem, og hørte ligeledes lyden af hans vrede stemme, men jeg kunne ikke skelne ordene. Han pegede ud i tågen, hvor man nu kunne skelne en lysplet, det var en elektrisk projektør, der blev vendt imod os. *Keystone* nærmede sig.

Banditterne ville imidlertid ikke høre på sømanden, men spredte sig for at finde dækning. Jeg løftede Marjory op på tønden, som var surret fast bagved masten, for jeg antog, at de ikke ville falde på at sigte så højt, når de kunne se glimtet fra min pistol nede ved dækket. Don Bernardino og jeg lagde os ned på dækket, og nu begyndte vore modstandere at give ild. Skibet gyngede imidlertid så stærkt, at de ikke kunne tage ordentligt sigte, og heldigvis blev vi ikke ramt. Da jeg troede at have en chance, fyrede jeg, men der lød intet skrig; spanieren og Marjory skød også, men vi hørte ingen anden lyd end kuglerne, der slog mod træ eller jern. Nu fyrede Marjory, hvis instinkter begyndte at gøre sig gældende, to gange hurtigt efter hinanden, og vi hørte en mængde skrækkelige eder fra en mand, der var blevet såret. Atter og atter peb kuglerne om os, og jeg hørte spanieren stønne.

"Hvad var det?" hviskede jeg, uden at turde vende mig om.

"Min arm! Tag min pistol, jeg kan ikke skyde med den venstre."

Jeg rakte hånden bagud, og han lagde revolveren i den. I det samme så jeg en mørk skikkelse løbe over dækket, fyrede – men skød fejl. Jeg forsøgte et skud til, men pistolen klikkede, der var ikke flere kugler i den. Nu tog jeg den anden, og et par minutter vedblev den rasende kamp. Marjory fyrede kun sparsomt, hun sparede sine kugler som reserve; men inden jeg vidste af det, var min anden revolver tømt. Vore modstandere var ikke feje, og der var ikke meget, nogen kunne lære dem om en kamp som den, der i øjeblikket fandt sted. En af mændene havde åbenbart talt skuddene, for han råbte:

"Endnu ikke, drenge! De har mindst tre skud tilbage!"

Og på engang søgte de alle dækning igen.

Imidlertid havde skibet bevæget sig gennem vandet for fuld fart, men man kunne høre et stort skib komme dampende efter os; brølene fra de ophedede kedler hørtes tydeligt gennem hendes skorstene. Bådsmændenes fløjten og kommandoråbene trængte over til os, om end hæse og utydelige; vi kunne også skelne de elektriske projektørers lys gennem tågen, men de var ikke stærke nok til endnu at afsløre os for *Keystone*. Nærmere om styrbord hørtes lyden af et mindre fartøj, der sejlede hurtigt; vi kunne høre bølgerne plaske imod dets bov. Det måtte være yachten, der forfulgte os uden at ænse faren. Kaptajnen på hvalfangeren lagde roret hårdt styrbord og satte kursen imod Cruden, så at vi på én gang fjernede os både fra orlogsmanden og yachten. Lidt efter lagde han atter roret hårdt om, og nu var vi ude af syne for både krigsskibet og yachten. Marjory så spørgende på mig, og jeg nikkede. Hun affyrede derpå et nyt skud. Vi fik straks svar fra bagbord i form af flere ordrer i råberen. Banditterne løsnede flere skud mod os, men det var tydeligvis på må og få, og de traf os ikke. Nu hørte vi kaptajnens rasende trusler om, at, hvis der faldt flere skud, ville han tage sejlene ind og overgive sig. En af røverne svarede:

"Det skib tager os ikke indenfor tremilegrænsen; det er en af onkel Sams krydsere, og de vil ikke risikere, at det skal ligge i havn, indtil krigen er forbi."

Hvortil den anden gnavent svarede:

"Det er jeg ikke så vis på. Hold jer blot i skindet. Der er nok at sætte os fast på, hvis vi bliver nappet."

Det var en af røverne, der svarede på denne mere praktisk forudseende måde. Jeg kunne ikke se, hvad han foretog sig,

men antog, han satte en pistol for kaptajnens pande, da han med en frygtelig ed sagde:

"Du gør, som vi har aftalt, eller jeg blæser din hjerne ud. Du har heller ikke rent mel i posen, så det er nok bedst for dig selv at skaffe os ud af denne klemme."

Kaptajnen gav efter og begyndte stilfærdigt at give forskellige ordrer, og vi løb nu ind imod land og ud igen i vort eget spor ligesom en hare.

Men pludselig måtte vi forandre kurs, da vi var lige ved at støde sammen med et lille pynteligt fartøj. Det var os et par sekunder så nær, at jeg kunne råbe:

"Endnu alt vel, MacRae. De søger at slippe bort langs kysten. Meld det til *Keystone*."

Svaret var et hurra fra alle om bord.

Da vort skib nu igen forsvandt ind i tågen, styrtede adskillige af vore fjender løs på os. Jeg rakte Don Bernardino hans dolk, tog selv kniven, jeg havde fra den døde mand i køjen, og således stod vi rede til at modtage vore fjender. De nærmede sig, mens de stadig fyrede på os, men da masten beskyttede os, spildte de kun deres krudt. Da de ikke kunne se os, tøvede de med at komme længere frem. Vi ventede. Mens vi stod der med bankende hjerter, begyndte skibet at dreje mod styrbord igen. Vi må være kommet i læ af et eller andet, for nu mærkede vi ikke vindens pres så kraftigt som før. Pludselig råbte en af sømændene:

"Ohøj! Jeg kan høre brændingen mod kysten!"

Alle blev stående og lyttede, og kaptajnen råbte:

"Hårdt styrbord, vi løber på land!"

Skibet adlød straks, og vi begyndte at sejle op imod vinden, men i det samme kom vi lige på siden af et stort orlogsskib. Jeg kunne se det rage op over os, idet vi passerede det, og en stemme lød igennem råberen:

"Skær forude!"

Selv i et sådant øjeblik bød sømandens instinkt ham at advare et andet fartøj. En salve af eder var svaret fra vores skib. Det elektriske lys faldt på vort dæk, og vi kunne se alle vore fjender. De havde dannet en stor kreds omkring os, og da de nu også fik øje på os, udstødte de et skrig og begyndte at løbe nærmere. Jeg tog Marjory om livet, styrtede med hende hen til rælingen, satte hende op på den og stillede mig ved siden af hende. Don Bernardino var i et nu hos os. Krigsskibet var næsten allerede forsvundet i tågen igen; vi så kun en svag lysstribe og antydningen af en mast, der ragede op over tågebankerne. Foran os kunne man høre brølet af vand, der brødes mod kysten, og kaptajnen, der indså faren, gav sine ordrer med tordnende røst.

Men det var for sent.

Da det elektriske lys atter gled hen over vort dæk, så jeg, at mændene havde spredt sig til alle sider, og idet strålerne passerede os, faldt det på en lav klippe, som hævede sig op af vandet, oversprøjtet af bølgerne. Vi nærmede os den i frygtelig hast, ført af strøm og vind.

I samme øjeblik stødte vi på et blindt skær. Ved stødet blev vi tre kastet over bord. Jeg hørte et fortvivlet skrig bag ved os, og så lukkede vandet sig over mit hoved.

Da jeg kom op, var jeg i vild angst for Marjory. Jeg hævede mig så højt, jeg kunne, og så mig om, og Gud var mig god, jeg

fik øje på to hænder et par meter fra mig. Af alle kræfter kæmpede jeg mig hen til dem, og det lykkedes mig at trække min hustru op til overfladen. Da jeg havde hende hos mig, kunne jeg begynde at tænke, og jeg kom til den slutning, at vi måtte være mellem klipperne ved Skares. Hvis det var rigtigt, var vor eneste mulighed at lade os bære ind med tidevandet, og så godt som muligt prøve at undgå de dødbringende klipper under vandet. Jeg kendte dette farlige farvand; havde jeg ikke set Lauchlane MacLeod finde sin død her?

Det var en fortvivlet kamp, der forestod os. Tidevandet fossede frem mellem klipperne, og selv uden bølgegang ville det have været en næsten umulig opgave at kæmpe sig igennem til stranden. Jeg var jo ganske vist selv en udmærket svømmer, men Marjory havde jo først for nylig lært at svømme … Det var forfærdelige udsigter! Vi måtte ikke gå glip af en eneste mulighed, og derfor fik jeg min hustru til at løsne sine skørter og lade dem flyde bort, så at hun mere frit og uhindret kunne svømme.

Blæsten piskede os bølgeskummet i ansigtet, så vi var nær ved at blive kvalt. Det var akkurat lyst nok til at se klipperne et par meter fra os, og kysten længere inde stod som en mørk, utydelig masse. Jeg skulle ikke gøre stort andet end holde Marjory og mit eget hoved op over vandet og lade strømmen føre os, imens jeg søgte at undgå skærene så godt, jeg kunne. Der var ikke tid til nære frygt eller tvivl eller håb; kampen måtte udstås, endeløs som den kunne forekomme.

Efter et par minutters forløb begyndte jeg at blive træt. De sidste dages spænding og min svømmetur ud til hvalfangeren havde taget på mig. Nu og da sendte jeg en flygtig tanke til Don

Bernardino og de venner, der havde hjulpet os; men de var alle langt borte. Spanieren så jeg rimeligvis aldrig mere, og de andre fik vel heller ikke os at se nogensinde igen. Jeg var ved at synke hen i fortvivlelsens dødshvile.

Med en voldsom anstrengelse rev jeg mig ud af den og kæmpede mig videre frem. Marjory gjorde sit yderste, men kræfterne svigtede hende, og hun lå tungere og tungere på mig … Dette ansporede mig på ny, og jeg svømmede så rasende, at jeg nærmede mig land og kom lidt mere i læ; bølgerne blev her brudt af de ydre klipper. Det gav mig nyt håb. Jeg kæmpede videre – videre – videre. O, ville denne kamp dog aldrig få ende! Jeg bed tænderne sammen og holdt ud.

Hvilken fryd! Nu følte jeg fast grund under mine fødder, småstenene knasede. Bølgen trak os tilbage igen. Men nu fik jeg nyt mod, jeg gjorde en kraftanstrengelse og svømmede tættere ind; med opbydelsen af mine sidste kræfter løftede jeg Marjory i mine arme og kæmpede mig igennem den tilbagerullende bølge. Vaklende over gruset, udmattet til døden, bar jeg hende højt op på stranden, og lagde hende ned. Så sank jeg som livløs om ved hendes kolde legeme.

Det sidste, jeg husker, var et svagt skær af den gryende dag, der faldt på hendes marmorhvide ansigt.

53. Fra dybet

Det kunne ikke have varet mere end et par minutter, inden jeg genvandt bevidstheden, hvis jeg i det hele taget ganske havde tabt den. Det var snarere overanstrengelsen og den stærke spænding, som jeg havde givet efter for; for jeg tror, at jeg hele tiden vidste, at jeg lå på stranden ved havet, og at Marjory var ved siden af mig. Jeg befandt mig i denne underlige tilstand, hvor man ligesom under et mareridt ved, at der er en truende fare og føler det umuligt at gøre noget for at undgå den. I alt fald blev jeg slet ikke overrasket, da jeg kom til mig selv og så mine omgivelser.

Mine første tanker var naturligvis at tage mig af Marjory. Et øjeblik var jeg bange for, at hun var død, så ligbleg så hun ud i det tiltagende dagslys. Men hendes hjerte bankede endnu, og hun åndede svagt. Jeg opdagede nu, at vi var i Broad Haven og altså nær ved mit eget hjem. Jeg kunne endog se huset derfra, hvor vi lå. Jeg tog min hustru i mine arme og bar hende, om end med stort besvær, op ad den stejle sti og bragte hende ind i huset. Jeg måtte atter bryde døren op. Der var ingen til at hjælpe mig, men heller ikke nogen, der kunne blande sig i, hvad jeg gjorde.

Så snart vi var kommet indenfor, tog jeg en flaske cognac og hældte et par dråber i hendes mund; så svøbte jeg hende ind i tæpper og tændte op. Der var en god forsyning af brændsel, og snart blussede ilden lystigt. Da Marjory slog øjnene op og så sig om i stuen, var hendes første tanke, at vi var undsluppet fra den oversvømmede hule, de mellemliggende begivenheder havde

hun glemt, og idet hun rakte armene ud imod mig, sagde hun med uendelig kærlighed:

"Gud være lovet, at du er frelst, min elskede ven!"

Men et øjeblik efter satte hun sig op, gned sine øjne og så sig vildt om, som man gør efter en hæslig drøm. Derved faldt hendes blik på hendes egen skikkelse, og ganske rød af undseelse trak hun hastigt tæppet op om sine skuldre og lagde sig ned. Et par øjeblikke lukkede hun øjnene som for at huske sig om, og da hun atter åbnede dem, var hendes hukommelse fuldstændig klar.

"Det var ingen drøm, alt, alt er virkeligt, og jeg kan atter takke dig for mit liv, min egen, elskede Archie!"

Jeg kyssede hende, og hun sank tilbage med et suk af inderlig lykke. Et øjeblik efter fo'r hun imidlertid atter op og råbte til mig:

"Men hvor er de andre? Hurtigt! Hurtigt! Lad os hjælpe dem, hvis vi kan!"

Hun så sig vildt om, og jeg forstod hvad hun ville, skyndte mig ind i den anden stue og kom tilbage med favnen fuld af klæder.

Få minutter efter var hun hos mig, og hånd i hånd gik vi ud på klippen. På vejen fortalte jeg hende, hvad der var sket, siden hun havde tabt bevidstheden i vandet.

Det var nu næsten blevet en hel storm, og bølgerne rullede allerede højt op over det sted, hvor vi havde ligget. Tågen var lettet, og vi kunne se, at der langt ude lå et stort skib, og lidt nord for den høje klippe mellem de yderste skær sås en knækket mast. Imod syd gyngede en yacht op og ned med dobbeltrebede

sejl. Hav og himmel var blygrå, og de tunge skyer drev ganske lavt, jagede af blæsten.

Marjory havde ingen ro på sig, før vi havde vækket hele landsbyen Whinnyfold og fået folkene til at gennemsøge klipperne og se ind i hver en lille åbning, om der skulle være spor af dem, som havde lidt skibbrud med os. Men det var alt sammen forgæves.

Vi sendte et ridende bud til Crom, for vi vidste, hvor forfærdelig angst mrs. Jack måtte være. På utrolig kort tid var den gode dame hos os og krystede Marjory i sine arme, mens hun lo og græd på én gang. Senere, da hun havde fattet sig noget, sagde hun:

"Nu er det vist bedst, mine kære venner, at vi tager tilbage til Crom, så Marjory kan hvile ud oven på disse skrækkelige begivenheder."

Men min hustru kom hen til mig, og imens hun stak hånden under min arm, så hun kærligt på sin gamle amme og sagde med dyb alvor:

"Tag De hellere tilbage, kære mrs. Jack, og gør alt i orden til os. Jeg forlader aldrig mere min mand med min gode vilje!"

Stormen vedvarede hele dagen og tiltog i voldsomhed time for time. Den næste dag tog den af, og til sidst lagde den sig fuldstændig, og kun de høje bølger stadig fortalte om, hvad der nylig havde fundet sted. Og nu begyndte havet at give de døde fra sig. Nogle af søfolkene fra *Vilhelmina* fandtes på strækningen imellem Whinnyfold og Old Slains, og to af røverne, hvis lig var uhyggeligt lemlæstede, blev skyllet op ved Cruden-bugten; de øvrige blev aldrig fundet. Om de var

undsluppet som ved et mirakel eller opslugt af havet, vil rimeligvis ingen nogensinde få at vide.

Forunderligt nok fandtes den ædle Don Bernardinos lig på stranden bag ved Lord Nelson-klippen lige overfor det sted, hvor åbningen havde været til den hule, i hvilken hans ridderlige stamfader havde skjult pavens skat. Det var, som om havet selv havde respekteret hans trofasthed og lagt ham på dette sted. Da krigen var endt, sørgede Marjory og jeg for, at hans lig blev bragt hjem til Spanien, så at han kom til at hvile mellem sine forfædre. Vi ansøgte om tilladelse hos regeringen til at flytte den gyldne San Christobal, som Benvenuto Cellini havde udført til paven, og skønt vi ingen tilladelse fik, blev der heller ikke gjort nogen indsigelse. Den står nu over spanierens kiste i kirken San Christobal i det fjerne Kastilien.

Om "Havets hemmelighed"

Forfatter: Bram Stoker (1847-1912)
Første udgave: *The Mystery of the Sea*. By Bram Stoker. William Heinemann, London 1902.
Denne udgave efter: Bram Stoker: *Havets hemmelighed*. Føljeton i *Berlingske Politiske og Avertissements Tidende* (Aftenudgaven) 26. januar 1903 – 3. marts 1903 (Bogudgave samme år). Oversætteren er ikke oplyst. – Denne ebogsudgave af Berlingskes oversættelse er gennemgået, tilrettet og stærkt forøget efter den engelske førsteudgave fra 1902 ved Kim N. Jensen.
Oversætter: Kim N. Jensen
Redigeret af: Kim N. Jensen

ISBN 978-87-7628-411-4
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-637-9 (Ølstykke 2019).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Lammas-dagen: Lammas-day (oprindelig: hlaf-mass eller loaf-mass, takkemesse for brød af det nye korn): Den 1. august. *Red. anm.*